

Č e s k ý t e l e k o m u n i k a č n í ú ř a d

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 29. října 2014

Čj. ČTÚ-60 221/2014-611

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný orgán státní správy podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle § 130 a konzultace podle § 131 Zákona, rozhodnutí Rady Úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 51 Zákona vydává opatřením obecné povahy

analýzu trhu č. A/4/10.2014-8,

trh č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě

Článek 1

Výsledky analýzy relevantního trhu

(1) Úřad analyzoval relevantní trh č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě¹ (dále jen „relevantní trh“).

(2) Na základě analýzy Úřad konstatuje, že relevantní trh není efektivně konkurenčním trhem, neboť na něm působí podnik s významnou tržní silou a nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

Článek 2

Návrh na stanovení podniku s významnou tržní silou

Na základě analýzy relevantního trhu Úřad navrhuje stanovit podnikem s významnou tržní silou na tomto trhu společnost O2 Czech Republic a.s., se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4, IČ: 60193336 nebo jejího právního nástupce v případě převodu aktiv souvisejících s poskytováním služeb na tomto vymezeném relevantním trhu.

¹ Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

Článek 3

Návrh povinností, které Úřad hodlá uložit za účelem nápravy

Úřad navrhuje uložit podniku s významnou tržní silou tyto povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 5 Zákona a souvisejících opatření obecné povahy:

- a) průhlednosti podle § 82 Zákona, a to
 - 1) uveřejňovat informace týkající se zpřístupnění (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen),
 - 2) uveřejňovat informace týkající se záměru ukončit poskytování přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení z důvodu přechodu na přístupové sítě FTTx,
 - 3) uveřejňovat informace týkající se záměru budovat vysunuté DSLAMy v souvislosti s poskytováním kolokací v těchto lokalitách,
 - 4) pravidelně uveřejňovat stanovené klíčové ukazatele výkonnosti (KPI);
- b) nediskriminace při poskytování přístupu podle § 86 Zákona, a to
 - 1) uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
 - 2) poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní;
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, a to vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona, a to zvláště pro služby poskytované na kovovém vedení a zvláště pro služby poskytované na optickém vedení;
- d) přístupu ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona, zejména
 - 1) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho specifickým síťovým prvkům,
 - 2) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho přiřazeným prostředkům.

Úřad stanoví k těmto povinnostem technické, provozní a další podmínky zajišťující spravedlnost, proporcionalitu a včasnost;
- e) nenavrhuje se;
- f) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona pro přístupy poskytované prostřednictvím účastnických kovových vedení a pro přístup ke specifickým prvkům pasivní infrastruktury.

Článek 4

Uplatnění regulace cen

Analýza prokázala, že na tomto trhu nedochází dlouhodobě v segmentu účastnických kovových vedení k žádným významným změnám, které by omezily možnost uplatňování nepřiměřeně vysokých cen v neprospěch koncových uživatelů v případech, že by nebyla uplatněna cenová regulace. Tržní síla společnosti O2 Czech Republic a.s. je natolik významná, že v případě neuplatnění regulace cen na analyzovaném trhu by mohlo dojít k negativnímu vývoji v neprospěch koncových uživatelů.

Článek 5

Účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne uveřejnění v Telekomunikačním věstníku.

Odůvodnění

Část A

Úřad podle § 51 až 53 Zákona provedl analýzu relevantního trhu č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě. Relevantní trh je vymezen a definován v souladu s doporučením Komise Evropských společenství o relevantních trzích produktů a služeb ze dne 17. prosince 2007 (2007/879/ES).

Část B – Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací v České republice (dále „Metodika“)

1. Východiska Metodiky

1.1. Legislativní rámec

Úřad provádí analýzu relevantních trhů v oboru elektronických komunikací v souladu

a) s platnými právními předpisy České republiky pro oblast elektronických komunikací, kterými jsou:

- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 228/2012 Sb., o stanovení kritérií pro posuzování, zda má více subjektů společnou významnou tržní sílu na relevantním trhu elektronických komunikací (dále jen „Vyhláška“)
- Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4 (dále jen „Opatření“)

b) s předpisy regulačního rámce EU pro oblast elektronických komunikací:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací („autorizační směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice o univerzální službě“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení („přístupová směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací („Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Směrnice Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací

c) s ostatními příslušnými dokumenty Evropské komise:

- Doporučení Komise 2008/850/ES ze dne 15. října 2008 o oznámeních, lhůtách a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady

2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací

- Doporučení Komise 2007/879/ES ze dne 17. prosince 2007 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („Doporučení o relevantních trzích“)
- Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylných k regulaci ex ante v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (C(2007)5406) („Vysvětlující memorandum“)
- Rozhodnutí Komise 2007/176/ES ze dne 11. prosince 2006 Seznam norem a/nebo specifikací pro sítě a služby elektronických komunikací a přiřazená zařízení a doplňkové služby, který nahrazuje všechny předchozí verze, ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací ze dne 11. července 2002 (2002/C165/03) („Pokyny Komise“)
- Doporučením Evropské komise č. 2010/572/EU o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA)
- Doporučením Evropské komise č. 2013/466/EU o konzistentních povinnostech nediskriminace a metodikách výpočtu nákladů s cílem podpořit hospodářskou soutěž a zlepšit podmínky pro investice do širokopásmového připojení („Doporučení o nediskriminaci“)

1.2. Základní etapy analýzy relevantních trhů

Proces analýzy relevantních trhů probíhá ve čtyřech etapách:

a) test tří kritérií

Relevantní trhy pro účely ex ante regulace musí splňovat současně následující tři kritéria (dále jen „test tří kritérií“):

- a) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh. Tyto překážky mohou být strukturální, právní nebo regulační povahy,
- b) trh v přiměřeném časovém období nesměruje k účinné hospodářské soutěži,
- c) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení selhání soutěže na příslušném trhu.

Cílem testu tří kritérií je určení, zda se jedná o relevantní trh s potenciální potřebou regulace ex ante.

Pokud je splněn test tří kritérií, Úřad provede další etapy analýzy.

Pokud není splněn test tří kritérií, nelze trh považovat za relevantní. Uplatnění regulace ex ante není možné a Úřad na tomto trhu regulaci ex ante neuplatní. Úřad nebude dále pokračovat dalšími etapami zkoumání.

Pokud je test tří kritérií uplatněn, je nejprve provedeno vymezení relevantního trhu, na kterém je test aplikován, a to v souladu s bodem b).

U trhů uvedených v čl. 2 Opatření Úřad tuto etapu analýzy neprovádí v souladu s bodem 2 Doporučení o relevantních trzích.

b) definování relevantního trhu

Východiskem procesu definování relevantního trhu je stanovení jednotlivých relevantních trhů elektronických komunikací v Opatření. Při definování každého relevantního trhu je Úřad vymezuje z hlediska věcného, územního a časového.

c) vlastní analýza relevantního trhu

Cílem analýzy takto vymezeného relevantního trhu je stanovení, zda je trh efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém období konkurenčním trhem stane. V případě, že Úřad neshledá na základě výsledků analýzy trh efektivně konkurenčním a pokud nelze důvodně očekávat, že se jím v přiměřeném časovém období stane, Úřad stanoví subjekt(y) s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

Úřad stanoví subjekt s významnou tržní silou na základě zkoumání kritérií, která jsou uvedena v Opatření.

Analýza trhu se zaměřením na určení subjektů s významnou tržní silou je východiskem při rozhodování o uplatnění, popřípadě zrušení regulačních opatření. Úřad zohledňuje současnou situaci na trhu a předpokládaný budoucí vývoj relevantního trhu ve vymezeném časovém horizontu.

d) návrh povinností a zákazů (dále jen „nápravná opatření“)

Úřad v souladu s ustanoveními § 51 odst. 5, 7, 12 a 13 Zákona navrhne jednu nebo zároveň několik povinností podniku (podnikům) s významnou tržní silou, a to jako prevenci před zneužitím této síly, popř. za účelem zlepšení konkurenčního prostředí.

Úřad při návrhu povinností sleduje zejména tyto celkové zásadní cíle regulačního rámce EU:

- a) prosazování hospodářské soutěže,
- b) přispění k rozvoji vnitřního trhu,
- c) prosazování zájmů koncových uživatelů.

Proces volby nápravných opatření tvoří na sebe navazující etapy:

- a) analyzování cílů ex ante regulace,
- b) volba vhodných nápravných opatření odpovídajících těmto cílům,
- c) návrh a konkretizace parametrů nápravných opatření.

1.3. Zdroje informací

Při analýze relevantních trhů Úřad využívá informace a data získaná od subjektů trhu jejich vyžádáním (dotazníky), informace z vlastního/zprostředkovaného průzkumu a z veřejně dostupných zdrojů.

2. Metodika

Metodika stanoví postupy a metody uplatňované v jednotlivých etapách provádění analýzy relevantních trhů (viz bod 1.2). Tyto postupy a metody se použijí při analýze relevantního trhu v rozsahu přiměřeném jeho povaze, přičemž zdůvodnění tohoto rozsahu je součástí analýzy každého relevantního trhu.

2.1. Definování relevantního trhu

Relevantní trhy určené pro regulaci ex ante v oblasti elektronických komunikací jsou trhy stanovené Opatřením.

Relevantním trhem je trh takových produktů a služeb, které jsou z hlediska charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

S ohledem na očekávaný budoucí vývoj a v souladu se zásadami práva na ochranu hospodářské soutěže Úřad vymezuje jednotlivé relevantní trhy pro účely ex ante regulace z hlediska věcného, územního a časového.

2.1.1. Věcné vymezení

Věcné vymezení relevantního trhu znamená popis produktů a služeb, které tvoří trh. Produktovým trhem se rozumí skupina produktů a služeb, které jsou vzájemně zaměnitelné či zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky a poptávky.

Úřad analyzuje produkty a služby (včetně dílčích služeb, které jsou dosažitelné v rámci dané služby) na základě jejich základních charakteristik, cen, technických parametrů a podmínek jejich typického využívání.

Zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky

K určení možných náhrad na straně poptávky Úřad vypracuje seznam potenciálních produktů a služeb, které mohou být z hlediska maloobchodního nebo velkoobchodního uživatele vzájemně zaměnitelné a je možné je nahradit v případě zvýšení cen nebo v případě jiných změn konkurenčních podmínek.

K posouzení zastupitelnosti na straně poptávky Úřad:

- a) definuje funkčnost služby s ohledem na koncového uživatele,
- b) identifikuje možné substituty na straně poptávky (maloobchodní nebo velkoobchodní),
- c) vyhodnotí substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené využití služby, křížová elasticita cen (citlivost poptávky po určité službě na změnu ceny jiné služby) a ceny.

Zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky

K zastupitelnosti na straně nabídky dochází ve chvíli, kdy poskytovatel služeb převede své zdroje na poskytování cílové služby, tedy i takové služby, které představují alternativu z hlediska poptávky. Takové převedení zdrojů může omezit tvorbu cen stávajících poskytovatelů služby, neboť jejich prostor pro zvyšování cen je omezen možnou dostupností konkurenční služby. Aby náhrada na straně nabídky byla proveditelná, je třeba, aby bylo možno realizovat přechod schůdným způsobem, za relativně nízké náklady a v krátkém časovém horizontu.

Úřad rozlišuje mezi zastupitelností na straně nabídky a zcela novým vstupem na trh podléhajícím všem bariérám vstupu.

Úřad se při určení zastupitelnosti na straně nabídky zabývá zejména:

- a) zkoumáním funkční a technické zastupitelnosti

V tomto případě Úřad zejména zkoumá technické možnosti a kapacitu sítí poskytovatelů, náklady spojené s „přepnutím“ (včetně nákladů příležitosti) a časové možnosti „přepnutí“. Úřad v této souvislosti dále zkoumá potenciální investiční možnosti včetně překážek k investování na trhu.

- b) určením náhradních poskytovatelů

Tento krok je zaměřený na určení náhradních poskytovatelů služby, tj. soutěžitelů, kteří aktuálně působí na zkoumaném trhu a souvisejících trzích a těch, kteří mají potenciál se takovými soutěžiteli stát a kteří by mohli – za přiměřené náklady a během přiměřené doby – poskytovat služby nahrazující stávající služby.

Důležitým východiskem pro tento krok je určení infrastruktury sítě, která by mohla být použita k poskytování služby nebo zajištění velkoobchodních vstupů do této služby.

- c) zkoumáním regulačních faktorů ovlivňujících zastupitelnost

Úřad zejména zkoumá existenci a povahu regulačních opatření omezujících poskytování dané služby ze strany provozovatelů jiných služeb, případně zkoumá zákonné povinnosti týkající se této služby (např. univerzální služba, požadavek na kvalitu služeb), které mohou znemožnit či omezit využití kapacity infrastruktury.

- d) zkoumáním dalších faktorů

K posouzení zastupitelnosti na straně nabídky Úřad zohledňuje i další kritéria, jimiž se řídí především efektivnost a včasnost realizace substituce na straně nabídky na různých trzích.

Hypotetický monopolistický test

V případech, kde je to účelné, využije Úřad jako nástroj pro analýzu zastupitelnosti na straně poptávky a nabídky hypotetický monopolistický test. Při provádění testu Úřad zvažuje reakci na malé (5 – 10 %), ale významné trvalé zvýšení ceny, provedené hypotetickým monopolním poskytovatelem příslušné služby takto:

- pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by mnoho spotřebitelů uspokojilo své potřeby přechodem na jinou, náhradní službu, místo aby platili navýšenou cenu, Úřad považuje náhradní službu za součást stejného trhu, a současně,
- pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by kritické množství poskytovatelů podobných služeb přesunulo své zdroje na poskytování substituční služby, Úřad považuje tyto služby (v závislosti na dalších faktorech) za součást stejného trhu.

2.1.2. Územní vymezení

Územním vymezením relevantního trhu se rozumí území (geografický trh), na němž dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních podmínek na jiném území.

Při územním vymezení trhu Úřad zohledňuje národní trh a pouze v případech, kdy konkrétní kritéria indikují odlišné (obvykle menší) geografické trhy, zvažuje vymezení jiných geografických trhů.

2.1.3. Časové vymezení

Relevantní časový rámec může být pro různé trhy odlišný. Základem pro stanovení časového rámce je vymezení provedené Zákonem, který vymezuje toto období na dobu 1 až 3 let. Úřad časově vymezuje jednotlivé trhy v závislosti na současné situaci na trhu a zejména na jeho očekávané dynamice vývoje.

2.2. Analýza relevantního trhu

Účelem analýzy relevantních trhů je zjištění, zda trh je efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním stane. Pokud Úřad analýzou doloží, že na relevantním trhu existuje podnik s významnou tržní silou, zkoumá problémy, které by nastaly nebo mohly nastat v případě, že by podnik s významnou tržní silou jednal ve svém vlastním zájmu a nezávisle na zájmech svých zákazníků i na konkurenčních omezeních představovaných ostatními podnikateli na trhu.

Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

Proto Úřad provede analýzu trhu s cílem zjistit:

- a) zda některý podnik na trhu takovou významnou tržní silou nedisponuje,
- b) zda problémy identifikované při určení existence významné tržní síly jsou řešitelné na základě nápravných opatření v oblasti hospodářské soutěže.

V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není efektivně konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele, jejichž významná tržní síla vedla k nálezu neexistence efektivně konkurenčního trhu.

Úřad, pokud zjistí na základě analýzy relevantního trhu, že tento trh je efektivně konkurenční, rozhodne o zrušení uložených povinností.

Úřad při zkoumání tržních charakteristik vychází zejména z posouzení současné situace a z odhadu očekávaného vývoje. Tyto činnosti jsou prováděny výhledově od doby první analýzy do doby příští analýzy relevantního trhu.

2.2.1. Posouzení významné tržní síly

Pro posouzení existence významné tržní síly na relevantním trhu Úřad využívá ekonomických kritérií, která jsou uvedena v Opatření a ve Vyhlášce. Kritéria jsou posuzována z hlediska očekávaného/předpokládaného vývoje a současných podmínek panujících na daném trhu.

Úřad při svém hodnocení použije kritéria vhodná pro daný relevantní trh, jejichž výčet je uveden v Opatření, ve Vyhlášce a popřípadě v příslušné judikatuře.

Úřad posuzuje každý trh individuálně, tj. pro každý případ může stanovit váhy kritérií nezávisle na vahách stanovených pro jiný trh. Toto odůvodní.

Při posuzování existence významné tržní síly Úřad bere v úvahu i případnou existenci stávajících nápravných prostředků.

2.2.1.1. Zkoumání samostatné významné tržní síly

Posuzování samostatné významné tržní síly provádí Úřad zejména s přihlédnutím k těmto základním skupinám kritérií/charakteristik:

- tržní podíl,
- kritéria zaměřená na charakteristiku podniku,
- kritéria související s charakteristikou zákazníků,
- kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu.

Tržní podíl

a) velikost tržního podílu

Tržní podíl je klíčovým indikátorem síly soutěžitele na trhu. I přes značnou váhu tohoto kritéria na posouzení významné tržní síly jsou i při relativně vysokém tržním podílu posuzována ještě další kritéria, která však nemusí mít samostatně určující charakter/váhu.

Úřad při posuzování významné tržní síly vychází z evropského soutěžního práva a přihlíží k velikosti tržního podílu následujícím způsobem:

- Je-li tržní podíl subjektu nižší než 25 %, není pravděpodobné, že by měl subjekt významnou tržní sílu; to může nastat pouze v případě, že Úřad zkoumáním ostatních kritérií shledá velmi silnou podporu existence významné tržní síly.
- Je-li výše tržního podílu subjektu v rozmezí 25 % až 40 %, je možné, že zkoumaný subjekt má významnou tržní sílu.
- Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 40 %, je předpoklad existence významné tržní síly.
- Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 50 %, jde o silný indikátor existence významné tržní síly.
- Je-li tržní podíl 75 % a více, jedná se o významnou tržní sílu. Velikost významného tržního podílu již sama o sobě svědčí o existenci významné tržní síly.

K měření tržního podílu je používáno více měřítek povahy finanční i výkonové, které vycházejí z charakteristiky trhu.

b) vývoj tržního podílu v čase

Při zkoumání podílů na trhu Úřad bere v úvahu zejména směr a rychlost změn, ke kterým z hlediska podílu dochází. Úřad přihlíží k vývoji tržního podílu následovně:

- vysoký tržní podíl, který je během doby stabilní, silně naznačuje existenci samostatné významné tržní síly, zejména je-li pravděpodobné, že se situace nezmění,
- klesající tržní podíl může svědčit o zvyšující se soutěživosti na trhu, avšak nevylučuje existenci samostatné významné tržní síly,
- nestálá velikost tržního podílu může naznačovat neexistenci samostatné významné tržní síly.

Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

a) celková velikost podniku

Posouzení velikosti podnikatelského subjektu je založeno na komplexním hodnocení jeho majetkové, finanční a výnosové situace a perspektivách vývoje.

b) kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné

Ovládnutí infrastruktury, která není dostupná konkurenčním provozovatelům, přispívá k dominanci. Při posouzení ovládnutí infrastruktury Úřad zejména zvažuje, zda je infrastruktura neduplikovatelná, nebo jen těžko duplikovatelná.

Ovládnutí může být realizováno různými způsoby, například prostřednictvím vlastnických práv (části nebo celé infrastruktury), užíváním nebo existencí přímého případně nepřímého vlivu na infrastrukturu.

c) technologická výhoda nebo převaha

Přednostní popřípadě výlučný přístup k vyspělým technologiím naznačuje dominanci. Toto kritérium Úřad považuje za velmi směrodatné, protože při poskytování služeb v rámci trhu elektronických komunikací se používají velmi složité technologie.

Úřad dále přihlíží k faktorům/skutečnostem, které význam tohoto kritéria při posuzování existence významné tržní síly snižují, zejména jsou to:

- požadavky na vzájemnou provozuschopnost a propojitelnost, zahrnuté v řadě mezinárodních úmluv a dohod, vedou k tomu, že v praxi komunikační technologie vykazují vysokou míru standardizace,
- trhy pro tyto technologie (tj. zařízení, včetně software) jsou většinou otevřené,
- příslušné technologie, byť složité, jsou ve většině případů vyspělé a stabilní,
- Úřad usiluje o to, aby zabránil uplatňování nepřiměřených omezení na nově vznikajících trzích (kde je nejpravděpodobnější, že se uplatní technologická inovace).

Úřad považuje za relevantní ukazatele při zkoumání technologického náskoku nebo převahy zejména údaje o investicích do výzkumu a vývoje – včetně nákladů na rozvoj nových služeb.

d) snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním zdrojům

Relativně snadný nebo přednostní přístup na kapitálové trhy nebo k jiným zdrojům kapitálu dává provozovatelům velkou výhodu. Tento přístup se v praxi projevuje v levnějších nákladech na financování investičních akcí, tj. nižšími WACC² (v porovnání s konkurenty nebo potenciálními novými účastníky trhu) a může působit jako překážka vstupu na trh i jako zdroj zvýhodnění oproti stávajícím konkurentům.

Kritérium je směrodatné na trzích, kde je třeba realizovat nákladné investiční akce (což platí pro celou řadu relevantních trhů).

Z hlediska posouzení přístupu na kapitálové trhy či k jiným finančním zdrojům Úřad zkoumá zejména podíl daného operátora na trhu, vývoj jeho majetkových, finančních a výnosových ukazatelů, vlastnickou strukturu, podnikovou strategii a stabilitu managementu.

e) rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb

Nabízí-li jeden provozovatel v rámci jedné nabídky více služeb současně, Úřad přihlíží, zda i konkurenti jsou schopni nabízet stejný sortiment služeb.

f) úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu se vztahují k nižším jednotkovým nákladům výroby (a distribuce atd.) v důsledku výroby resp. poskytování velkého množství zboží nebo služeb. Tyto jsou také známy pod pojmem „rostoucí výnosy“ a mohou soutěžitelé umožnit jednat nezávisle

² WACC (Weighted Average Cost of Capital - vážený průměr nákladů na kapitál) je ekonomická veličina představující průměrnou cenu (vyjádřenou v úrokové míře), kterou musí podnik platit za užití svého kapitálu. Váhami jsou podíly jednotlivých složek ve struktuře kapitálu podniku. Mezi základní složky patří vlastní kapitál (akcie), obligace a jiné dlouhodobé cizí zdroje.

na provozovatelích působících v menším rozsahu a bránit vstupu na trh potencionálním konkurentům, kteří by k účinné konkurenci potřebovali dosáhnout velkého „kritického objemu“.

Úspory z rozsahu umožní soutěžiteli získat v porovnání s méně významným konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka. U tohoto kritéria Úřad posuzuje spíše relativní výhody než absolutní úspory z rozsahu a velikosti, které samy o sobě nejsou ukazatelem významné tržní síly.

Výhody, které úspory z rozsahu přináší provozovateli, budou pravděpodobně trvat jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně rozsáhlou nabídku. Proto Úřad porovnává tuto dobu s časovým rámcem stanoveným pro daný trh a určuje, zda je tato doba dostatečně dlouhá na to, aby se muselo toto kritérium brát v potaz.

Při hodnocení úspor z rozsahu Úřad zvažuje zejména faktory související s podílem na trhu a velikostí podnikatelského subjektu, existencí souboru služeb a strukturou nákladů.

g) úspory ze sortimentu

Úspory ze sortimentu znamenají nižší jednotkové náklady v důsledku výroby respektive poskytování širokého sortimentu zboží nebo služeb pomocí (částečně) sdílených zdrojů. To může soutěžiteli umožnit jednat nezávisle na provozovatelích, kteří nenabízejí podobně široký sortiment produktů nebo služeb.

Úspory ze sortimentu umožní soutěžiteli získat v porovnání s méně významným konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka.

Výhody, které úspory ze sortimentu přináší provozovateli, budou pravděpodobně trvat jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně různorodou nabídku.

Pro posouzení úspor ze sortimentu Úřad zkoumá zejména faktory související s podílem na trhu a velikostí podnikatelského subjektu a s existencí souboru služeb.

h) vertikální integrace

Jestliže poskytovatel nabízí celou řadu produktů na různých úrovních celého tržního řetězce, tj. produkt nebo službu a zároveň jeho velkoobchodní vstupy, Úřad zkoumá, zda je soutěžitel schopen jednat nezávisle na svých konkurentech. Pro posouzení vertikální integrace Úřad zkoumá zejména vlastnické a řídicí vztahy poskytovatele/poskytovatelů působících na trhu a zda konkurenti jsou vertikálně integrovanému poskytovateli schopni konkurovat.

i) rozvinutost prodejní a distribuční sítě

Úřad zkoumá, zda rozvinuté prodejní a distribuční kanály soutěžitele působí jako překážka vstupu na trh a mohou mu umožnit jednání neomezené konkurenty, kteří tyto sítě nemají a pro které by bylo velmi těžké a nákladné je získat či vybudovat. V této souvislosti může Úřad zkoumat i další relevantní faktory, například schopnost soutěžitele rozvíjet a podporovat svou značku.

j) ceny a ziskovost

Soustavně vysoké ceny v porovnání s ostatními podnikateli mohou naznačovat existenci významné tržní síly. Úřad přitom zvažuje, zda vysoké ceny lze zdůvodnit inovační aktivitou či poskytováním různých výhod. Soustavně vyšší ziskovost může rovněž signalizovat existenci významné tržní síly.

Kritéria související s charakteristikou zákazníků

V souvislosti se zákazníky se zvažují zejména tato kritéria:

a) přístup zákazníků k informacím

Pokud má zákazník provést efektivní výběr mezi poskytovateli na trhu, potřebuje mít přístup k informacím, které mu umožňují srovnání mezi různými nabídky poskytovatelů služeb. Obecně se má za to, že komplikované cenové struktury a různé bonusy a slevy struktur mohou omezit uživateli příležitosti pro efektivní výběr poskytovatele služeb a mohou přispět k posílení již tak dominantního postavení podniku/podniků na trhu.

b) neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky

Podnikatel může získat nebo udržovat významnou tržní sílu, pokud jeho zákazníci nemají možnost přejít k jinému podnikateli.

Zákazníci mohou mít při nákupu služeb z různých důvodů slabou vyjednávací pozici. Projevuje se to nemožností, aby zákazník „pohrozil“ přechodem nebo skutečně přešel ke konkurenčním službám, což může poskytovateli umožnit jednat nezávisle na zákaznících i konkurentech.

Úřad posuzuje, zda kupní síla zákazníků je dostatečná pro omezení tržní síly poskytovatele.

c) náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů

Úřad zkoumá, zda relativní výše nákladů, které mohou vzniknout zákazníkovi při přechodu k jinému poskytovateli, umožňuje poskytovatelům jednat nezávisle na zákaznících, kteří tak mají omezenou schopnost využít služeb jiného poskytovatele.

d) překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů

Úřad dále posuzuje existenci i jiných překážek, které by mohly zákazníkovi v přechodu k jinému poskytovateli zabránit (např. existence dlouhodobých smluv a smluvních pokut za předčasné ukončení smlouvy).

Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu

Soutěž na trhu se může vyvíjet k vyšší efektivitě, pokud jsou překážky pro vstup na trh a pro další růst na trhu nízké a pokud trvá situace možnosti potenciální konkurence vstoupit na trh.

V souvislosti s konkurencí Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

- existence konkurence,
- existence potenciální konkurence,
- překážky pro vstup na trh,
- překážky prohlubování konkurence.

Neexistence konkurence, ani potenciální konkurence nebo nových účastníků trhu, i když může být způsobena i jinými faktory, je významným ukazatelem, že některý poskytovatel může mít významnou tržní sílu. Toto kritérium je úzce svázáno s překážkami vstupu na trh.

Úřad v tomto případě zkoumá, zda lze během časového horizontu posouzení očekávat vstup nových účastníků na trh.

Úřad zvažuje i další překážky vstupu resp. růstu, zejména výhodný přístup k infrastruktuře a rádiovému spektru, strategické překážky jako diskriminační ceny stanovené zavedenými provozovateli, vertikální nebo horizontální pákový efekt na trh nebo utopené náklady.

2.2.1.2. Zkoumání společné významné tržní síly

Úřad může za podniky se společnou významnou tržní silou označit dva nebo více podniků, jestliže i při neexistenci strukturálních nebo jiných vazeb mezi nimi působí tyto podniky na relevantním trhu, jenž není efektivně konkurenční a na němž nemá žádný z těchto podniků sám o sobě významnou tržní sílu.

Kritéria stanovení společné významné tržní síly

Metodika byla pro účely této analýzy vzhledem k rozvoji teorie i praxe posuzování společné významné tržní síly, k Evropské unii i v ČR a vzhledem k nahrazení vyhlášky č. 430/2005 Sb. vyhláškou č. 228/2012 Sb., upravena. Úřad považuje za rozhodující pro oblast elektronických komunikací splnění kritérií uvedených ve Vyhlášce č. 228/2012 Sb. Za zásadní považuje rovněž aplikaci kritérií používaných v soutěžním právu, tzv. kritéria „Airtours“ a rovněž bere v potaz i další faktory, jejichž použití je při prokazování významné společné tržní síly relevantní. Kritéria uvedená ve Vyhlášce jsou obsažena v analýze, kterou Úřad provádí k ověření splnění kritérií „Airtours“. Úřad bude pro větší přehlednost nejprve analyzovat splnění kritérií „Airtours“ a následně posoudí dílčí kritéria podle Vyhlášky.

Kritéria „Airtours“

Kritéria existence společné významné tržní síly v případě soutěžitelů, mezi kterými neexistují strukturální nebo obdobné vazby, popsal Tribunál Evropské Unie v rozhodnutí Airtours (T-342/99) a je základem pro soutěžní právo:

- a) trh musí být dostatečně transparentní, aby každý člen oligopolu mohl dostatečně přesně a rychle zjistit soutěžní chování ostatních členů;
- b) stav tacitní koordinace musí být udržitelný v čase, musí tedy existovat možnost odvetných opatření, kterými může být odchylka od společné strategie potrestána tak, že se stane nevýhodnou;
- c) předvídatelná reakce mimostojících soutěžitelů a spotřebitelů nesmí být schopna ohrozit výsledky společného postupu.

Tyto podmínky ovšem musejí být chápány ve vzájemném kontextu a zároveň v kontextu trhu a chování, které je posuzováno. Na to správně upozornil Soudní dvůr Evropské Unie ve věci Impala (C- 413/06 P)³.

³ Viz odst. 121 až 126 tohoto judikátu

Kritéria podle Vyhlášky

Při posuzování existence společné významné tržní síly musí Úřad dále brát dle vyhlášky č. 228/2012 Sb. následující kritéria.

a. Malá pružnost poptávky: čím nižší je elasticita poptávky, tím méně mohou reagovat spotřebitelé na zvýšení ceny nad konkurenční úroveň snížením poptávaného množství a tím větší může být zisk oligopolistů z tacitní koluze. Zároveň platí, že čím nižší elasticita, tím nižší je motivace oligopolních soutěžitelů k porušení oligopolu například cenovou válkou, protože v neelastické oblasti poptávkové křivky zvýšení objemu způsobené snížením ceny nenahradí ušlé výnosy způsobené snížením ceny. Míra elasticity je nepřímo úměrná potřebě účinnosti odstrašujících mechanismů pro úspěšný rozvoj tiché koluze: je-li poptávka neelastická, mají oligopolisté malou motivaci k odklonu od koluzního chování a není proto třeba, aby byla „disciplína“ tiché koluze udržována silnými odstrašujícími mechanismy. Je-li elasticita vysoká, je tomu naopak.

b. Podobné tržní podíly: mají-li soutěžitelé podobné podíly, dochází na trhu k rovnováze tržní síly, kdy každý ze soutěžitelů musí počítat s tím, že se v případě nepřátelského (individualistického) chování dočká od ostatních soutěžitelů stejně silné reakce.

c. Velké právní nebo ekonomické překážky pro vstup na trh: je-li na trhu realizována monopolní renta, zvyšuje to atraktivitu trhu pro potenciální nově přichozí soutěžitele; takoví noví soutěžitelé, přilákání vysokou ziskovostí trhu, zvyšují míru soutěže na trhu a snižují jeho výnosnost; čím jsou tedy překážky vstupu nižší, tím větším soutěžním tlakem působí pouzí potenciální konkurenti, kteří mohou svým vstupem zhatit zamýšlený účinek tacitní koluze.

d. Vertikální integrace se společným odmítáním dodávek: pokud oligopolní soutěžitelé společně disponují významnou tržní silou na vertikálně nadřazeném trhu, mohou omezit či vyloučit účast třetích soutěžitelů na trhu vertikálně podřazeném tím, že odmítnou nebo ztíží takovým třetím soutěžitelům přístup k potřebným vstupům; tím mohou vyloučit nebo omezit nebezpečí účinné konkurence na takovém vertikálně podřazeném trhu, jež by zhatila účinek tacitní koluze. Společné odmítání dodávek zároveň ukazuje na paralelismus chování, který je jedním z projevů tacitní koluze.

e. Nedostatečná kupní síla na straně poptávky: čím je poptávková strana trhu méně koncentrovaná, tím menší je pravděpodobnost reakce odběratelů, která by mohla zhatit účinek tacitní koluze. Tím složitější je zároveň pro jednotlivé členy oligopolu skrytě se odklonit od společné strategie (např. formou tajných slev). Úřad v tomto ohledu posuzuje jednak míru koncentrace poptávkové strany trhu, jednak zjišťuje další aspekty ovlivňující kupní sílu odběratelů, zejména existenci překážek změny dodavatele.

f. Nedostatečná potenciální konkurence: viz bod c.

Další zohledňované skutečnosti

Uvedený výčet kritérií podle § 1 odst. 2 Vyhlášky je ovšem toliko demonstrativní. Úřad tak může brát a bere v potaz i další faktory, jako například již zmíněná transparentnost trhu a možnost odvetné reakce každého ze členů oligopolu.

Krom toho Úřad také zkoumá skutečnou míru soutěže na analyzovaném trhu. Pokud totiž Úřad shledá, že trh ve skutečnosti není efektivně konkurenční, může tím mít bez dalšího za prokázané, že na něm existuje podnik nebo podniky s významnou tržní silou. Ačkoliv je přitom prováděná analýza analýzou prospektivní, může Úřad přihlížet i k historickému vývoji analyzovaného trhu, neboť nelze-li v budoucí době pokryté analýzou očekávat relevantní

změnu soutěžních podmínek, je možné předvídat, že trh bude fungovat stejně, jako dosud. Byly-li tedy na trhu projevy tacitní koluze pozorovány v nedávné minulosti, plyne z toho, že lze důvodně předpokládat, že bez relevantní změny soutěžních podmínek na trhu dojde k tacitní koluzi i v budoucnosti a že tedy na trhu působí podniky s významnou tržní silou. Při zkoumání skutečné míry soutěže na trhu Úřad zkoumá zejména:

- a) Vývoj tržních podílů: dlouhodobá stabilita tržních podílů je indicií nedostatečné soutěže na trhu.
- b) Míru ziskovosti: vysoká ziskovost ukazuje na realizaci monopolní renty a tedy na nedostatečnou cenovou soutěž na trhu.
- c) Existenci cenových rozdílů: daří-li se soutěžitelům uplatňovat v dlouhodobém časovém horizontu různé ceny pro různé odběratele, které nejsou odůvodněny legitimními důvody (objektivním ospravedlněním), může to ukazovat na nedostatečnou soutěž na trhu.
- d) Úroveň poptávky: je-li pozorována nízká úroveň poptávky, ukazuje to, že panující cena neodpovídá soutěžnímu ekvilibriu trhu.
- e) Míru inovace: nevyužívají-li soutěžitelé v plné míře možností inovace, ukazuje to na nedostatečně soutěžní prostředí na trhu.

Při zkoumání existence společné významné tržní síly Úřad nejprve zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro rozvoj tacitní koluze na relevantním trhu. Pokud zjistí, že tomu tak je, bude to dostatečným základem pro to, aby stanovil podniky disponující společnou významnou tržní silou. Dále Úřad pro úplnost a kontrolu správnosti této analýzy ještě prověří výhodnost koluzního chování ekonometrickou analýzou a prozkoumá, zda jsou projevy tacitní koluze patrné na dosavadním vývoji trhu. V časovém horizontu dané analýzy posoudí faktory, které by mohly ovlivnit vývoj trhu.

2.2.1.3. Přenesená významná tržní síla

Úřad posoudí, zda je subjekt, který má významnou tržní sílu na jednom trhu, schopný rozšířit tuto svou dominanci i na trh úzce související, a to buď vertikálně, nebo horizontálně.

2.3. Postup při určení nápravných opatření

V závislosti na výsledcích analýzy relevantního trhu a vyhodnocení dosavadních regulačních opatření Úřad navrhne v souladu s § 51 Zákona, s čl. 9 až 13a Směrnice 2002/19/ES (Přístupová směrnice) a s čl. 17 Směrnice 2002/22/ES (Směrnice o univerzální službě) vhodná nápravná opatření. Tato nápravná opatření musí být přiměřená, objektivní a odůvodněná.

Úřad je oprávněn navrhnout podle Zákona pro podnik s významnou tržní silou jedno nebo několik z následujících nápravných opatření:

- a) průhlednost podle § 82 Zákona a čl. 9 Přístupové směrnice,
- b) nediskriminace podle § 81 Zákona a čl. 10 Přístupové směrnice,
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona a čl. 11 Přístupové směrnice,
- d) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona a čl. 12 Přístupové směrnice,
- e) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1 Zákona a čl. 12 Přístupové směrnice,
- f) související s regulací cen podle § 56 až § 58 Zákona a čl. 13 Přístupové směrnice,

g) funkční separace podle § 86a Zákona a čl. 13a Přístupové směrnice.

Úřad je oprávněn na základě analýzy uložit dotčeným podnikům i jiná než výše uvedená nápravná opatření týkající se přístupu, a to po obdržení souhlasného stanoviska Komise.

V případě, že Úřad na základě analýzy relevantního trhu dojde k závěru, že uložením výše uvedených povinností by nebylo dosaženo účinné hospodářské soutěže a že zároveň přetrvávají významné problémy či tržní selhání v souvislosti s poskytováním služeb přístupu nebo propojení na velkoobchodním trhu, může jako mimořádné opatření Úřad uložit podniku s významnou tržní silou, který je vertikálně integrován, povinnost funkční separace podle § 86a.

Stanovil-li Úřad podnik s významnou tržní silou na některém relevantním trhu pro koncové uživatele a dospěl-li po provedení konzultace podle § 130 a § 131 Zákona k závěru, že uložením výše uvedených povinností nebude sjednána náprava, je Úřad oprávněn dotčenému podniku rozhodnutím zakázat:

- a) neodůvodněné nebo nepřiměřené zvýhodňování některých koncových uživatelů,
- b) nepřiměřené vzájemné vázání služeb,
- c) účtování neúměrně vysokých cen,
- d) omezování hospodářské soutěže stanovením dumpingových cen.

Pokud výše uvedené zákazy již na trhu existují, Úřad může rozhodnout o jejich zachování, změně nebo zrušení.

V případě nadnárodních trhů Úřad postupuje v souladu s právem Evropské unie a provádí společně s dotčenými národními regulátory analýzu relevantního trhu a popřípadě stanoví subjekt s významnou tržní silou. Po projednání s dotčenými národními regulačními úřady může Úřad rozhodnout o uložení zavedení povinností pro subjekt/subjekty s významnou tržní silou.

Úřad při analýze a volbě nápravných opatření zvažuje pravděpodobný dopad svých zásahů a sleduje jejich účinky během celého intervalu mezi jednotlivými analýzami.

Část C - Analýza relevantního trhu č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě

1. Úvod

Úřad podle § 51 až 53 Zákona provedl analýzu relevantního trhu „velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě“, který je označen jako trh č. 4 v souladu s čl. 2 opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly (dále jen „Opatření“).

Úřad přistoupil k nové analýze po dvou letech od uplatnění nápravných opatření tak, jak bylo předpokládáno v opatření obecné povahy č. A/4/05.2010-6 – analýza relevantního trhu č. 4, které nabylo právní moci dne 5. června 2010. Na základě tohoto opatření vydal rozhodnutí č. SMP/4/09.2010-76, kterým stanovil společnost Telefónica O2 Czech Republic a.s. podnikem s významnou tržní silou (právní moc 3. září 2010) a rozhodnutí č. REM/4/10.2010-77 a CEN/4/10.2010-78, kterým této společnosti uložil soubor povinností včetně regulace cen (právní moc 18. října 2010).

Úřad v průběhu období od účinnosti uložených nápravných opatření sledoval průběžně působení a účinky uložených nápravných opatření a dále kontroloval postup při jejich uplatnění (např. u velkoobchodní referenční nabídky).

Úřad pro účely sběru dat pro provedení analýzy relevantního trhu zavedl a využil komplexní systém Elektronického sběru dat (dále jen „ESD“). Jedná se o elektronický přenos dat zabezpečeným protokolem prostřednictvím webové aplikace a v ní připravených formulářů. Elektronické formuláře umožňují uživatelsky přívětivý způsob vyplňování formulářů s funkcemi automatické kontroly vyplněných polí, jejich sumarizace a dalších funkcí. Povinnost odevzdávat tyto formuláře Úřadu elektronicky mají podnikatelé v elektronických komunikacích podle § 115 Zákona.

Úřad obdržel vyplněné formuláře od více než 1500 poskytovatelů služeb elektronických komunikací. Úřad konstatuje, že obdržená data jsou pro účel analýzy trhu dostatečně vypovídající.

Úřad na základě sběru dat a potřebných informací zpracoval návrh analýzy, který byl prodiskutován s operátory a se zástupci asociací operátorů. Návrh analýzy byl dále podroben veřejné konzultaci v souladu se Zákonem.

Cílem analýzy relevantního trhu je definování tohoto trhu v národních podmínkách České republiky a následné posouzení, zda je trh efektivně konkurenční, a na jejím základě navrhnout případné stanovení podniku s významnou tržní silou a případné uložení povinností podle Zákona.

Úřad postupoval při definování relevantního trhu, při vlastní analýze relevantního trhu a při určení nápravných opatření subjektu s významnou tržní silou podle Zákona, Vyhlášky, Opatření a v souladu s Metodikou uvedenou v části B.

Úřad při analýze relevantního trhu:

- definoval trh věcně, územně a časově,
- analyzoval trh z hlediska určení samostatné a společné významné tržní síly,
- vyhodnotil stávající regulační opatření,
- navrhl uplatnění přiměřených nápravných opatření.

Úřad při zpracování analýzy trhu vzal v úvahu i situaci a vývoj na úzce souvisejícím relevantním trhu č. 5 – velkoobchodní širokopásmový přístup v sítích elektronických komunikací, jehož analýzu Úřad provedl souběžně s touto analýzou.

2. Definování relevantního trhu

V souladu s Pokyny⁴ je vymezen relevantní trh na základě analýzy veškerých dostupných podkladů o chování subjektů na trhu v období od uplynulé analýzy. Současně Úřad provedl výhledovou analýzu relevantního trhu z hlediska dynamiky jeho očekávaného vývoje.

Úřad při svém postupu zohlednil i Vysvětlující memorandum (část 1, strana 5)⁵ podle kterého: „*Národní regulační orgány definují relevantní trhy dle podmínek panujících v jejich jednotlivých zemích, a to s maximálním přihlédnutím k produktovým trhům uvedeným v Doporučení a především k relevantním geografickým trhům na jejich území.*“. Vzal přitom v úvahu i fakt, že se vymezení relevantních trhů může časem měnit, protože charakteristiky produktů a služeb se postupně vyvíjejí a mění se i možnosti substituce na straně poptávky i nabídky.

2.1 Věcné vymezení

2.1.1 Úvod

Úřad při definování relevantního trhu č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě vycházel z logiky Vysvětlujícího memoranda⁵, které stanovuje velkoobchodní relevantní trhy č. 4 a č. 5 jako alternativy vstupů pro realizaci vlastní nabídky na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu. Zatímco trh č. 5 je alternativa vstupu výhradně pro širokopásmový přístup, trh č. 4 zahrnuje také jiné alternativy vstupů pro jiné maloobchodní trhy.

Východiskem při identifikování trhů podléhajících regulaci *ex ante* je vymezení maloobchodních trhů k určitému časovému horizontu, a to s přihlédnutím k nahraditelnosti poskytovaných služeb na straně poptávky a na straně nabídky. Po vymezení maloobchodních trhů, určených pro koncové uživatele, jsou identifikovány příslušné velkoobchodní trhy, což jsou trhy zahrnující služby určené pro podnikatele v oboru elektronických komunikací, kteří dále poskytují své maloobchodní služby koncovým uživatelům.

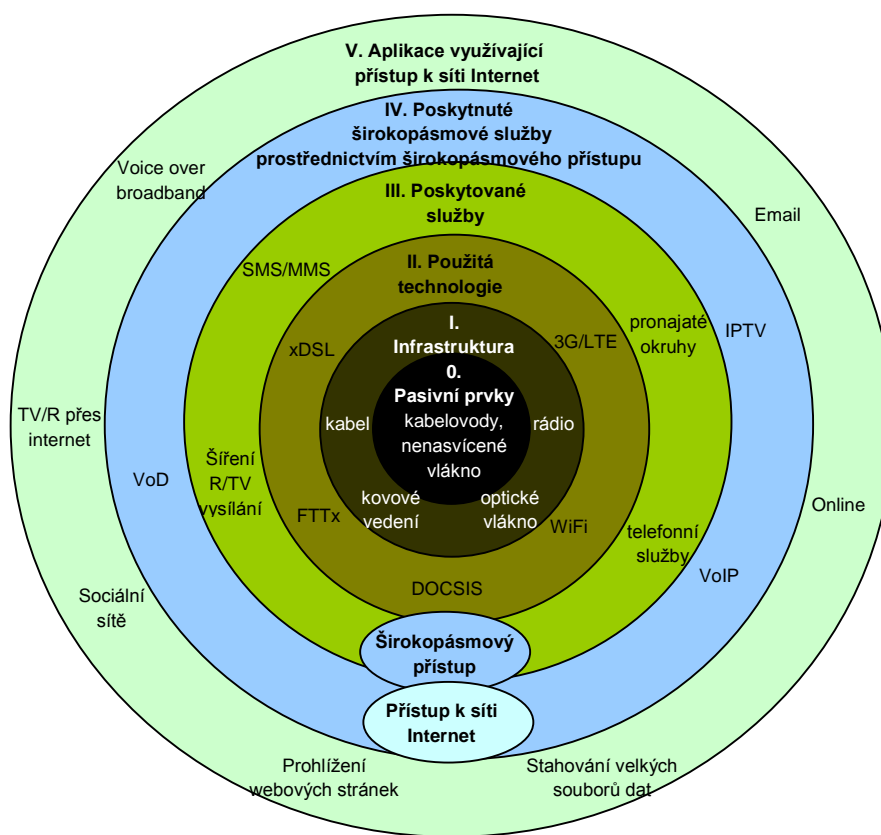
Velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě je vstup, který je přeneseně používán při poskytování široké škály maloobchodních služeb. Maloobchodní trh širokopásmového přístupu k síti Internet (a nejen ten) proto do značné míry ovlivňuje velkoobchodní poptávku, která je odvozena z maloobchodní poptávky. Je proto nezbytné nejprve analyzovat dynamiku maloobchodního trhu tak, aby bylo možno pochopit dynamiku velkoobchodního trhu. Současně je nutno zjistit, zda jsou konkurenční tlaky vznikající na maloobchodní úrovni dostatečně silné k tomu, aby kompenzovaly potenciální tržní sílu na velkoobchodní úrovni a naopak, jak konkurence na velkoobchodním trhu napomůže rozvoji maloobchodního trhu.

⁴ Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03) ze dne 11. července 2002, angl. verze

⁵ Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylné k regulaci *ex ante* v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (C(2007)5406), angl. verze

Pro ilustraci Úřad uvádí Obr. č. 1, který graficky znázorňuje rozdíl mezi trhem č. 5 a trhem č. 4 a zobrazuje hierarchické vazby mezi těmito trhy. Konkrétně se jedná o vrstvy I a III, které zahrnují prvky elektronických komunikací, které jsou předmětem zkoumání v rámci analýz relevantních trhů. Vrstva I definuje infrastruktury použité v přístupových sítích, které mohou být shledány součástí relevantního trhu č. 4 – velkoobchodní fyzický přístup (v rámci tohoto trhu mohou být ukládány také povinnosti na prvky zahrnující také vrstvu 0, tj. pasivní prvky nutné k vybudování infrastruktury sítí elektronických komunikací, jako jsou kabelovody nebo chráničky). Další trhy znázorňuje vrstva III, která zahrnuje i trh č. 5 – velkoobchodní širokopásmový přístup. Vrstva II představuje použité technické prostředky – technologie, které slouží k možnostem poskytovat služby elektronických komunikací.

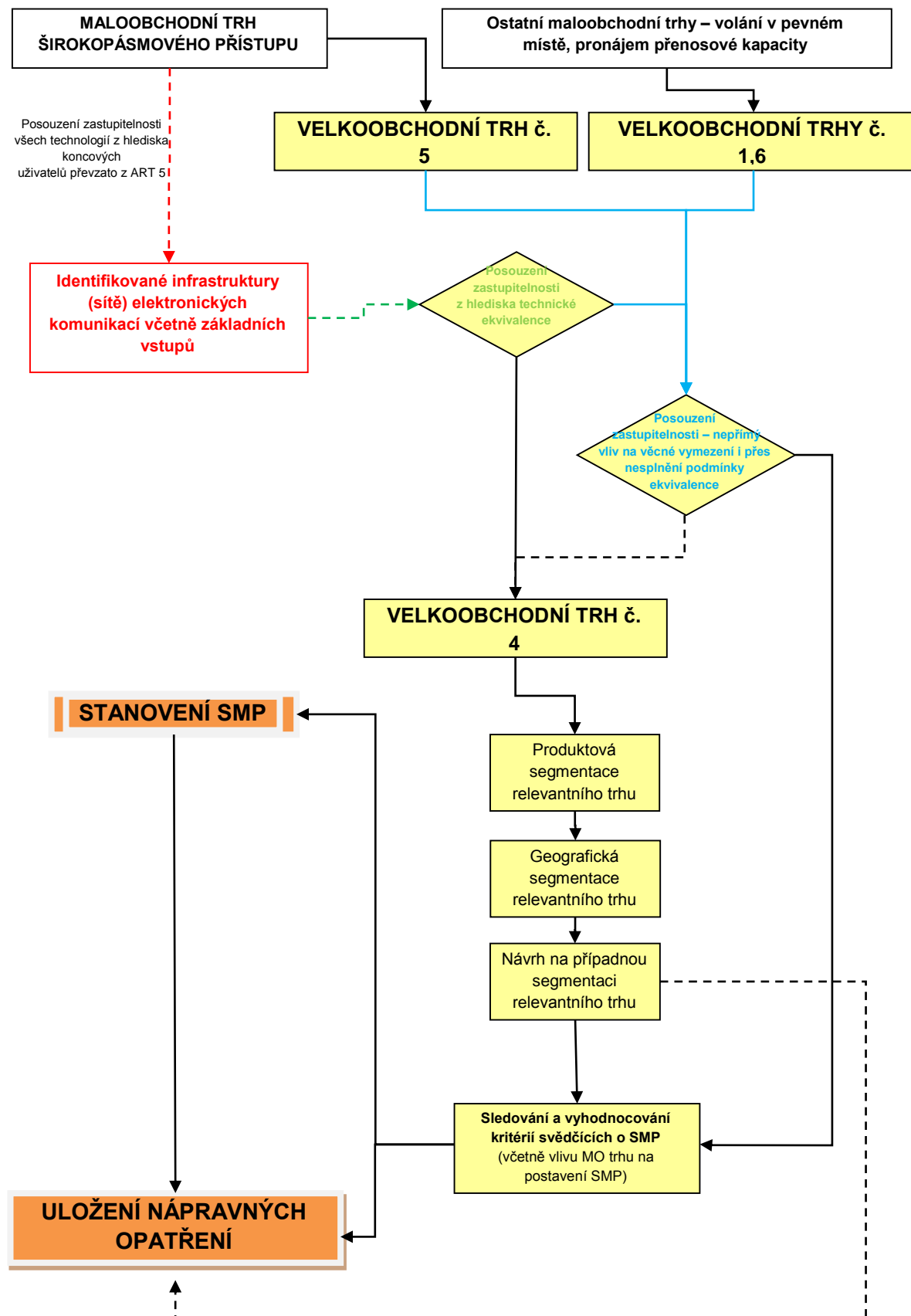
Obr. č. 1: **Hierarchický model vazeb mezi infrastrukturou – sítěmi elektronických komunikací a širokopásmovým přístupem, služeb nabízených na základě širokopásmového přístupu a aplikací využívajících přístup k síti Internet**

Zdroj: ČTÚ, 2011

Jak je tedy patrné z tohoto obrázku, trh č. 4 zahrnuje možnosti vstupu také pro poskytování služeb na jiných maloobchodních trzích, nicméně platí skutečnost, kterou Úřad dokumentuje v následující kapitole, že oba tyto velkoobchodní trhy mají nejzásadnější vazbu na tentýž maloobchodní trh, a to maloobchodní trh širokopásmového přístupu k síti Internet, jelikož v současné době je budování infrastruktury velmi často spojené s budoucím poskytováním a předpokládaným poskytováním služeb širokopásmového přístupu k síti Internet. Proto Úřad zohlednil ve svém přístupu velmi často závěry použité v analýze relevantního trhu č. 5.

Úřad při věcném vymezení trhu postupoval podle následujícího diagramu:

Tento diagram také blíže přibližuje vazbu mezi jednotlivými trhy, převážně však vazbu na velkoobchodní trh č. 5 – trh velkoobchodního širokopásmového přístupu.

Diagram, postup při definování trhu a jednotlivé vazby na související maloobchodní a velkoobchodní trhy (analogicky jako v analýze relevantního trhu č. 5) lze popsat následovně:

A) Definice velkoobchodního trhu přístupu k infrastruktuře sítě v pevném místě
- *Identifikace jednotlivých infrastruktur (odvozeno od použité technologie) - v diagramu zobrazeno červeně*

Při zkoumání věcného vymezení tohoto velkoobchodního relevantního trhu Úřad definoval základní vstupy, a to přístupové sítě realizované prostřednictvím účastnických kovových a optických vedení a dále posuzoval, zda by součástí tohoto trhu mohly být i přístupové sítě realizované prostřednictvím jiných typů sítí, které Úřad identifikoval na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu. Pro identifikaci jiných typů sítí Úřad převzal závěry ze zkoumání maloobchodního trhu přístupu k síti Internet, neboť podle zkoumání Úřadu neidentifikoval jiné typy sítí než ty, které jsou zajišťovány právě pro služby přístupu k síti Internet, resp. tyto typy sítí (např. satelitní a PLC) nehrají na možných souvisejících maloobchodních trzích téměř žádnou roli.

B) Posouzení zastupitelnosti z hlediska technické ekvivalence - v diagramu zobrazeno zeleně

Zatímco při analýze trhu č. 5 Úřad nejprve provedl analýzu maloobchodního trhu širokopásmového přístupu a poté přistoupil ke zkoumání možné substituce na základě přímých nebo nepřímých vlivů, Úřad v rámci trhu č. 4 přistoupil rovnou ke zkoumání možné substituce na základě podmínky technické ekvivalence a potenciální možnosti poskytovat velkoobchodní fyzický přístup. A to z toho důvodu, že zkoumání maloobchodního trhu již Úřad provedl v rámci analýzy trhu č. 5 a její závěry následně použil také pro identifikaci jednotlivých infrastruktur, které by mohly tvořit věcné vymezení relevantního trhu.

Ostatní typy přístupových sítí mohou být součástí tohoto trhu za předpokladu, že tyto sítě umožňují (fyzické) zpřístupnění ekvivalentní k možnosti přístupu u základních vstupů tohoto trhu – kapitola 2.1.3.

C) Posouzení zastupitelnosti na základě nepřímých vlivů - v diagramu zobrazeno modře – kapitola 2.1.4.

V dalším kroku zkoumání zastupitelnosti Úřad posuzoval, zda má do věcného vymezení relevantního trhu zahrnout i samozásobené vertikálně integrovaných operátorů na základě nepřímých vlivů ze souvisejících maloobchodních trhů. Na základě nepřímých vlivů z maloobchodních trhů lze do věcného vymezení velkoobchodního trhu zahrnout i ty vertikálně integrované operátory, kteří neprošli výše uvedenými kritérii, jejichž prokázání by vedlo k zahrnutí na základě přímých vlivů – technické ekvivalence.

D) Závěr definice věcného vymezení relevantního trhu

V tomto bodě Úřad shrnul konečné věcné vymezení trhu.

2.1.2 A) Definice velkoobchodního trhu přístupu k infrastruktuře sítě v pevném místě

Relevantní trh č. 4 je definován, v souladu s Doporučením o relevantních trzích, jako velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě.

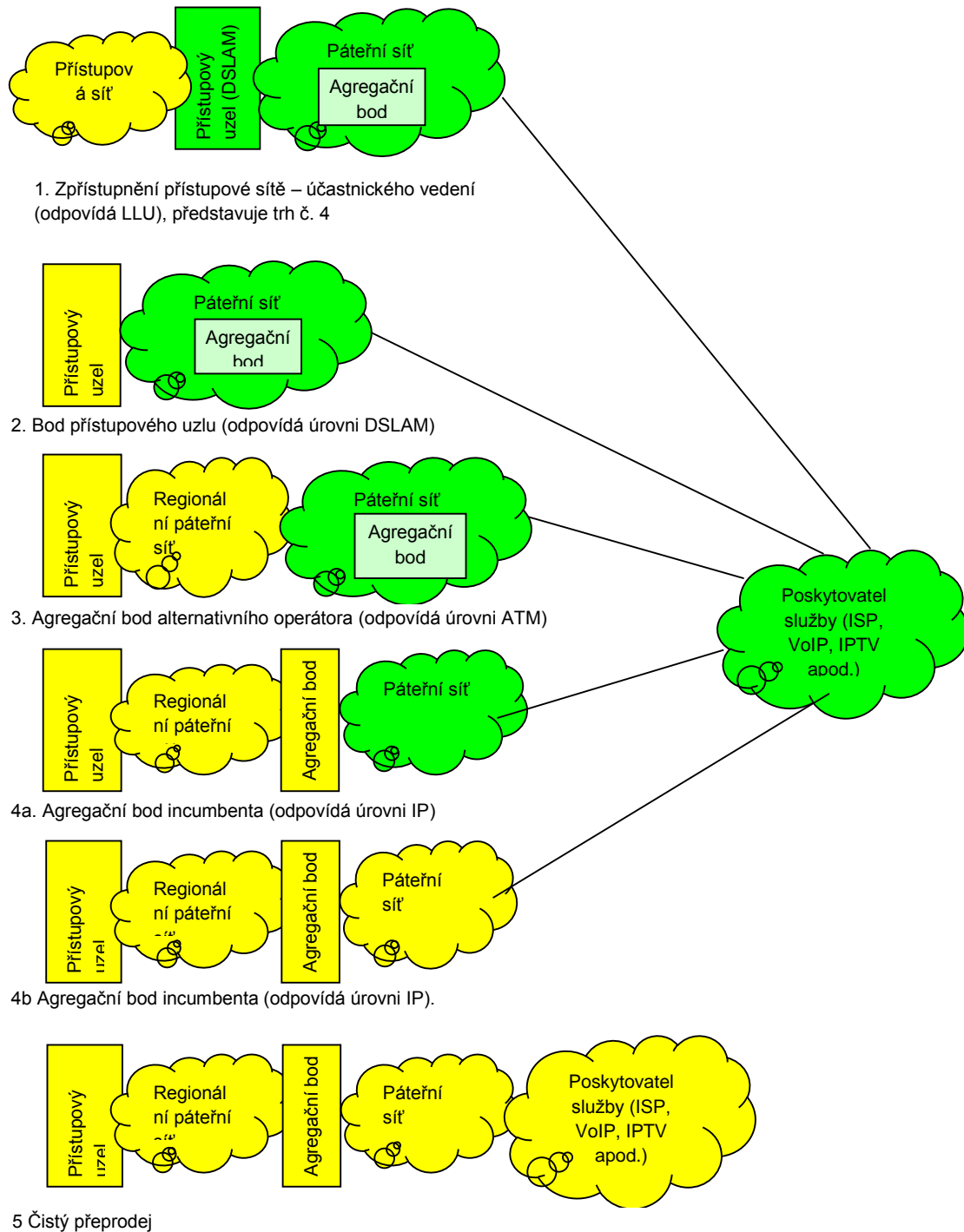
Úřad v rámci věcného vymezení relevantního trhu postupoval v souladu s ustálenou praxí v oblasti soutěžního práva a s Pokyny Komise (viz zejména část 2.2, článek 41). Úřad identifikoval pro účely věcného vymezení relevantního trhu základní vstupy, u kterých předpokládá potřebu uplatnění regulace a následně se zabýval zkoumáním dalších služeb, které by mohly být k těmto základním vstupům substitutem. Za tímto účelem provedl věcné vymezení souvisejícího maloobchodního trhu, konkrétně v rámci analýzy relevantního trhu č. 5. V rámci posuzování maloobchodního trhu Úřad uvedl v kapitole 2.1.2.2. analýzy relevantního trhu č. 5 důvody, které jej vedly ke stanovení vymezení základních vstupů. Tyto důvody jsou totožné i pro stanovení základních vstupů na velkoobchodním trhu č. 4.

Velkoobchodním (fyzickým) přístupem k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě se rozumí takový přístup, který umožňuje spojení koncového bodu sítě s hlavním rozvaděčem nebo obdobným odpovídajícím zařízením ve veřejné síti elektronických komunikací. Tento přístup je realizován takovým způsobem, který umožňuje fyzický přístup ke koncovému bodu sítě.

Úřad stanovil jako základní vstupy tohoto relevantního trhu širokopásmové služby poskytované prostřednictvím účastnických kovových vedení a optických vláken. Součástí tohoto relevantního trhu jsou všechny tři scénáře optických sítí, a to FTTH, FTTB a FTTC.

2.1.3 B) Popis realizace zpřístupnění u základních vstupů velkoobchodního trhu a zkoumání tzv. přímých vlivů

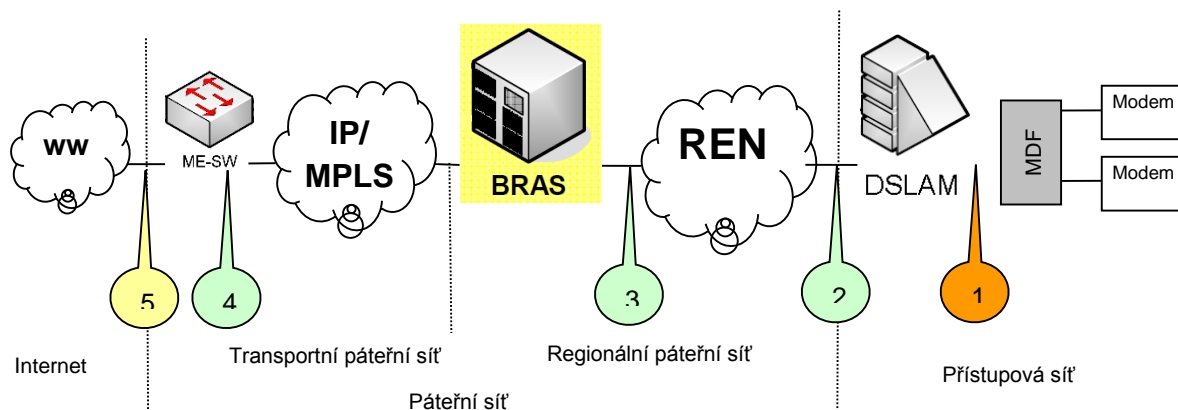
Obr. č. 2: Body přístupu u zpřístupnění účastnického kovového vedení a body přístupu k datovému toku a jim odpovídající úrovně přístupu k datovému toku podle dokumentu ERG (03) 33rev2

Žlutá barva označuje úseky realizované incumbentem a zelená barva úseky realizované alternativním operátorem.

2.1.3.1 Možnosti zpřístupnění u kovového vedení (xDSL)

Obr. č. 3: možnosti přístupu k síti (RT 4 a 5):

Bod 1 označuje přístup k účastnickým kovovým vedením (LLU) – trh č. 4, body 2 až 4 označují přístup k datovému toku (tj. přístup na úrovni DSLAM, na úrovni IP v rámci regionální ETHERNET sítě a na úrovni IP v rámci transportní sítě IP/MPLS) a bod 5 označuje čistý přepravej. Přístup na úrovni IP v transportní síti (bod č. 4) znamená, že bod přístupu k síti je na síťovém uzlu, který je ve vlastnictví incumbenta. Přístup na úrovni IP je možné realizovat buď bezprostředně za BRAS (koncentrátor virtuálních spojení) incumbenta nebo až na přístupovém serveru alternativního operátora (ME-SW).

Úroveň přístupu k datovému toku se nevztahuje k použité technologii, ale k bodu přístupu k síti incumbenta, kde je (nebo může být) realizováno propojení mezi sítěmi incumbenta a alternativního operátora. Přístup na úrovni IP v rámci regionální sítě (bod 3) znamená, že k bodu přístupu k síti provozu dochází v bodu agregace na síťovém uzlu, který je ve vlastnictví alternativního operátora. Tedy alternativní operátor v tomto případě řídí svůj vlastní BRAS. V České republice je nabízen v současné době velkoobchodní širokopásmový přístup odpovídající bodu č. 4.

Velkoobchodní nabídka Zpřístupnění účastnického vedení (RUO)

Tato velkoobchodní regulovaná nabídka společnosti O2 Czech Republic a.s. umožňuje využívat alternativním operátorům koncovou infrastrukturu sítě této společnosti (tedy kovové páry vedoucí od MDF ke koncovému účastníkovi). Tato velkoobchodní nabídka zahrnuje plný či sdílený přístup ke kovovému účastnickému vedení či k jeho úseku. Detailní informace k této službě jsou uvedeny na webových stránkách společnosti O2 Czech Republic a.s. v sekci Wholesale⁶.

Tab. č. 1: Ceny za zpřístupnění účastnického kovového vedení⁷

Typ zpřístupnění	jednorázová cena v Kč (bez DPH)	měsíční cena v Kč (bez DPH)
plný přístup k účastnickému kovovému vedení (PPV)	1287	197

⁶ http://www.o2.cz/wholesale/cz/national/regulated_services/zpristupneni_ucastnickeho_vedeni.html

⁷ Platné do konce června 2013

Typ zpřístupnění	jednorázová cena v Kč (bez DPH)	měsíční cena v Kč (bez DPH)
sdílený přístup k účastnickému kovovému vedení (SPV)	967	39

Velkoobchodní služba Kolokace (CoO)

Tato velkoobchodní regulovaná služba je nezbytnou součástí služby Zpřístupnění účastnického vedení (RUO). Součástí této velkoobchodní služby jsou jednak služba Fyzická kolokace, která umožňuje alternativnímu operátorovi umístit za účelem poskytování služeb zpřístupnění svá zařízení v budově hlavního rozvodu (MDF) a také služba Vzdálená kolokace, která umožňuje alternativnímu operátorovi umístit za účelem poskytování služeb zpřístupnění svá zařízení v objektu společnosti O2 Czech Republic a.s. mimo budovu hlavního rozvodu (MDF). Detailní informace k této službě včetně ceníku lze nalézt na webových stránkách společnosti O2 Czech Republic a.s. v sekci Wholesale⁸.

Společnost O2 Czech Republic a.s. v pololetí roku 2012 nově přišla s nabídkou rozšíření pokrytí službami zpřístupnění a kolokace. Jedná se o nové třídy služby a novou službu Vysunutá kolokace. Nová nabídka umožní výstavbu a připojení technologie ostatních operátorů v nových lokalitách, aniž by došlo k rušení již poskytovaných služeb z původních lokalit. Tímto bude možné nabídnout rychlejší a kvalitnější služby v lokalitách, kde to nebylo dosud možné. Současně bude možné migrovat zákazníky z původních lokalit do nově vybudovaných vysunutých kolokací dle potřeb daného operátora. Tuto novou službu bylo možno objednávat od 1. 12. 2012, nicméně podle vyjádření alternativních operátorů byla nabídka reálně k dispozici až v únoru 2013. Podle informací, které má Úřad k dispozici, však prozatím nedošlo ke konkrétním jednáním mezi alternativními operátory a incumbentem.

Úřad také považuje za vhodné se v této části zabývat zaváděním nových technologií, zejména v současnosti velmi diskutovanou možností zavádění tzv. vectored VDSL2. Samotný vectoring je definován standardem ITU-T G.993.5. Vectored VDSL2 umožňuje operátorům nabízet rychlosti downloadu v rozmezí 50 Mbit/s až 100 Mbit/s a rychlosti uploadu až 15 Mbit/s na vedeních o délce do 1 km.

Vzhledem k tomu, že se jedná o další možné zlepšení využití stávající metalické infrastruktury, které může operátorům přinést oproti výstavbě ryze optických sítí rychlejší možnost zavedení, nižší investice a také rychlejší návratnost těchto investic, lze předpokládat, že k zavedení této technologie v budoucnu přistoupí i společnost O2 Czech Republic a.s. nebo některý z alternativních operátorů využívající její přístupovou síť.

Na druhou stranu je nutné poznamenat, že oproti výše zmíněným výhodám s sebou výstavba tzv. vysunutých DSLAM (služba Vysunutá kolokace) a zavedení vectored VDSL2 přináší i jistá omezení. Jedním z omezení může být skutečnost, že z oblasti nově budovaných vysunutých DSLAM bude možno obsluhovat daleko méně koncových zákazníků, než jak tomu bylo doposud ze stávajících RSU. Tato skutečnost tak může představovat zejména pro alternativní operátory využívající síť společnosti O2 Czech Republic a.s. snížení ekonomické rentability při využití této nové služby. Zavádění technologie vectored VDSL2 v současné době indikuje možná omezení se souběžným využíváním služby zpřístupnění účastnického

⁸ http://www.o2.cz/wholesale/cz/national/regulated_services/kolokace.html

kovového vedení (vč. jeho úseku). Důvodem pro tuto skutečnost je nutnost kontroly příslušného kabelového svazku jedním zařízením DSLAM, tedy jedním operátorem. Někteří z výrobců však avizují uvedení řešení eliminujících tyto problémy.

Úřad bude v této souvislosti nasazování nových technologií, jako například zmiňovaný vectored VDSL2, sledovat a případně bude prosazovat, aby se „zúčastnění“ operátoři vzájemně dohodli na způsobu realizace, který bude výhodný pro obě strany.

Úřad bude rovněž sledovat praxi a stanoviska ostatních evropských národních regulátorů (NRA) k zavádění nových technologií pro podporu zvyšování kvality v přístupových sítích a jejich přístup k regulaci.

2.1.3.2 Možnosti zpřístupnění u optických sítí (FTTx)

Možnosti přístupu pro různé způsoby realizace optických sítí (FTTx) jsou uvedeny podrobněji v dokumentu „Návrhy regulace optických přístupových sítí nové generace podle jednotlivých scénářů výstavby“ (Český telekomunikační úřad, září 2010)⁹.

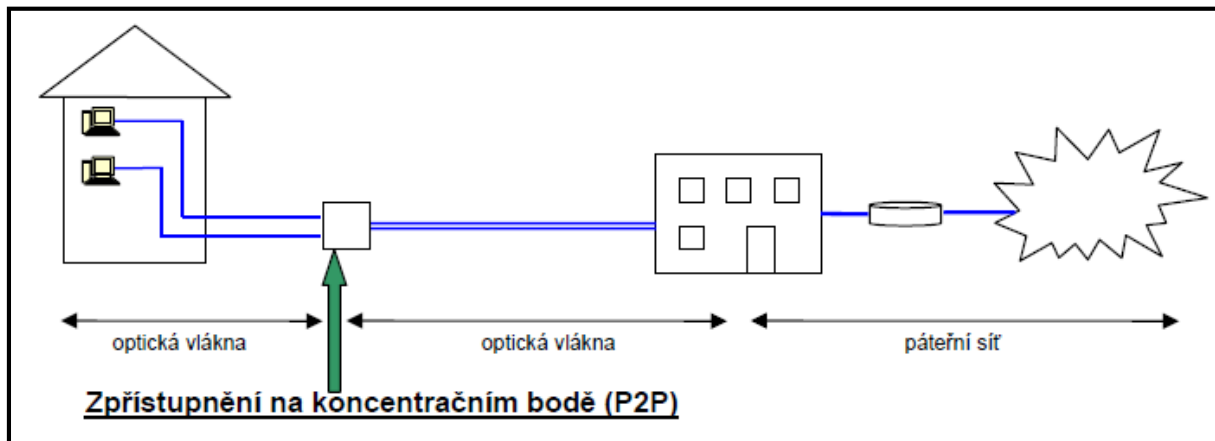
Do optických sítí (FTTx), jak bylo uvedeno v kapitole 2.1.2, spadají všechny scénáře realizace těchto sítí, a to FTTH, FTTB a FTTC.

2.1.3.2.1 FTTH síť (AON/P2P)

a) Zpřístupnění na koncentračním bodě

V případě P2P architektury je pro zpřístupnění na koncentračním bodě nutné pro alternativního operátora, aby se na tuto úroveň dostal se svou infrastrukturou (např. pomocí zpřístupnění kabelovodu). Doplnkovou službou k „zpřístupnění na koncentračním bodě“ musí být služba kolokace.

Obr. č. 4: Schéma zpřístupnění na koncentračním bodě (P2P)

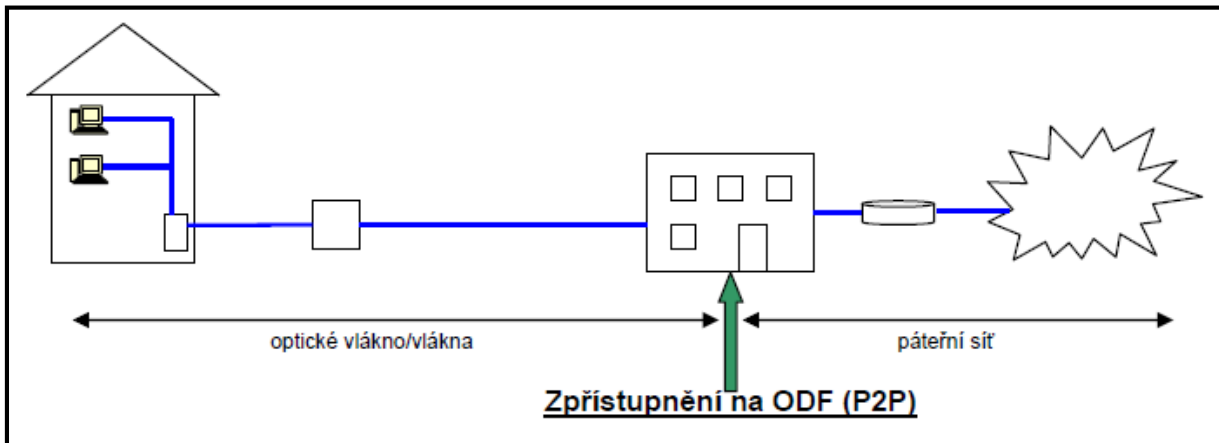
b) Zpřístupnění na ODF

U architektury P2P se jedná o alternativu zpřístupnění kovového vedení, záleží ovšem na tom, kolik vláken vede ke každému koncovému uživateli. U „jednovláknového“ řešení vede ke každému koncovému uživateli pouze jedno vlákno, přičemž na tomto vlákne jsou poskytovány všechny IP služby včetně IPTV. U „dvouvláknového“ řešení vedou ke každému koncovému uživateli dvě separátní vlákna. Na jednom vlákne je poskytována pouze IPTV a

⁹ http://www.ctu.cz/cs/download/aktualni_informace/navrhy_regulace-nga_scenare_09-2010.pdf

na druhém vlákně ostatní IP služby. A v případě „vícevláknového“ řešení vedou ke koncovému uživateli dvě a více vláken, přičemž každé vlákno může být využíváno jiným operátorem. Pro architekturu P2P přitom platí stejné zásady jako pro klasické LLU. Alternativní operátor se tedy musí dostat na ODF (čili na ústřednu po své páteřní infrastruktuře), kde si pronajme kolokační kapacitu a připojí místní přístupová optická vlákna.

Obr. č. 5: Schéma zpřístupnění na ODF (P2P)

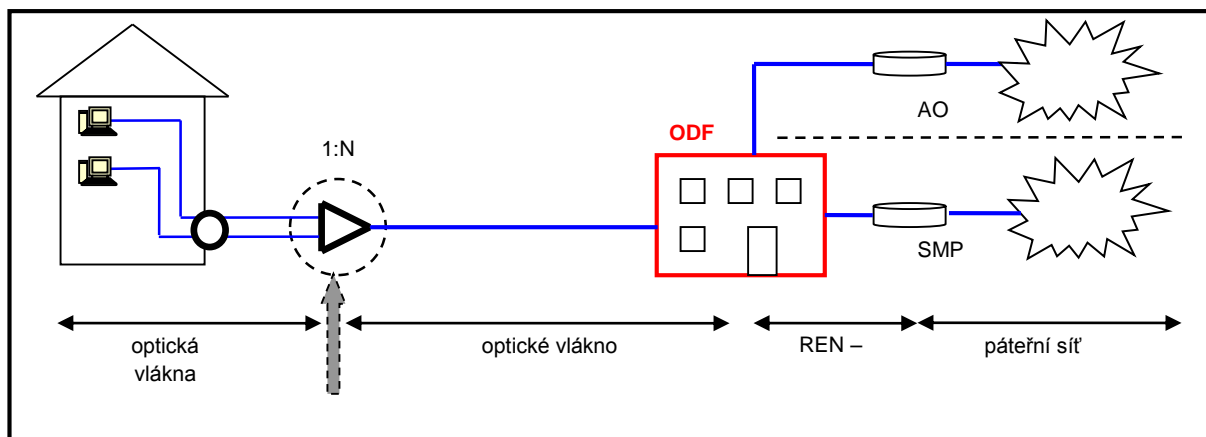

2.1.3.2.2 FTTH síť (PON)

a) Zpřístupnění na koncentračním bodě

Operátoři jsou schopni technicky umožnit přístup k různým koncentračním bodům ve své síti. Mezi koncentračním bodem a koncovým uživatelem však musí být vždy vyhrazeno alespoň jedno optické vlákno. V PON architektuře je koncentračním bodem pasivní koncentrátor/rozbočovač (splitter).

Obr. č. 6: Schéma PON

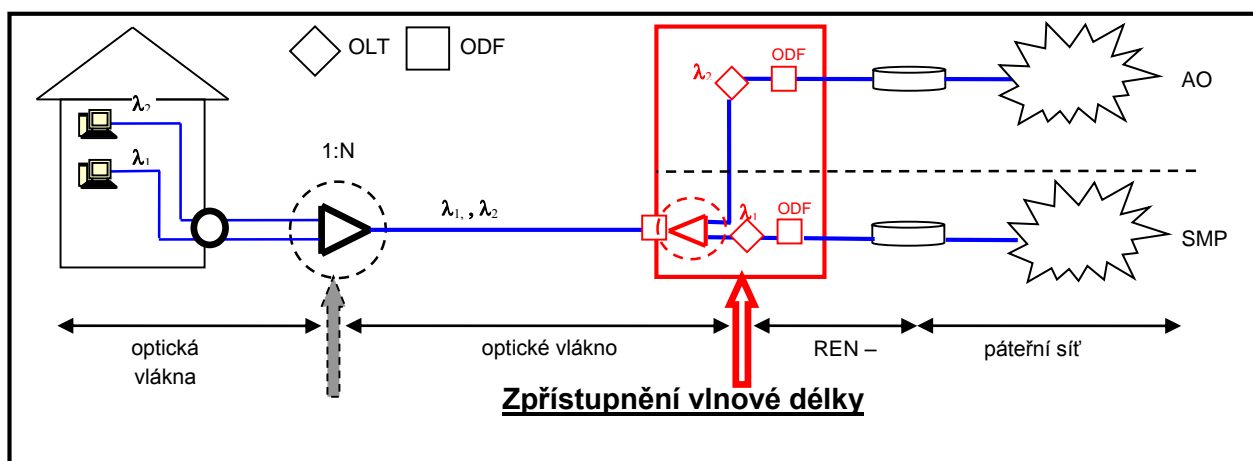
V případě PON může být fyzicky zpřístupněn pouze koncový úsek (jednotlivá vyhrazená optická vlákna) mezi posledním splitterem a koncovým uživatelem. V tomto případě se tedy musí alternativní operátor dostat až na poslední splitter (či těsně za něj nebo těsně před něj), tedy hluboko do sítě zpřístupňujícího operátora. Zpřístupnění na koncentračním bodě je v tomto případě podobné jako klasické zpřístupnění kovového vedení v uličních rozvaděčích, nicméně vzhledem k omezené kapacitě splitteru je omezen i počet koncových uživatelů.

b) Zpřístupnění na ODF

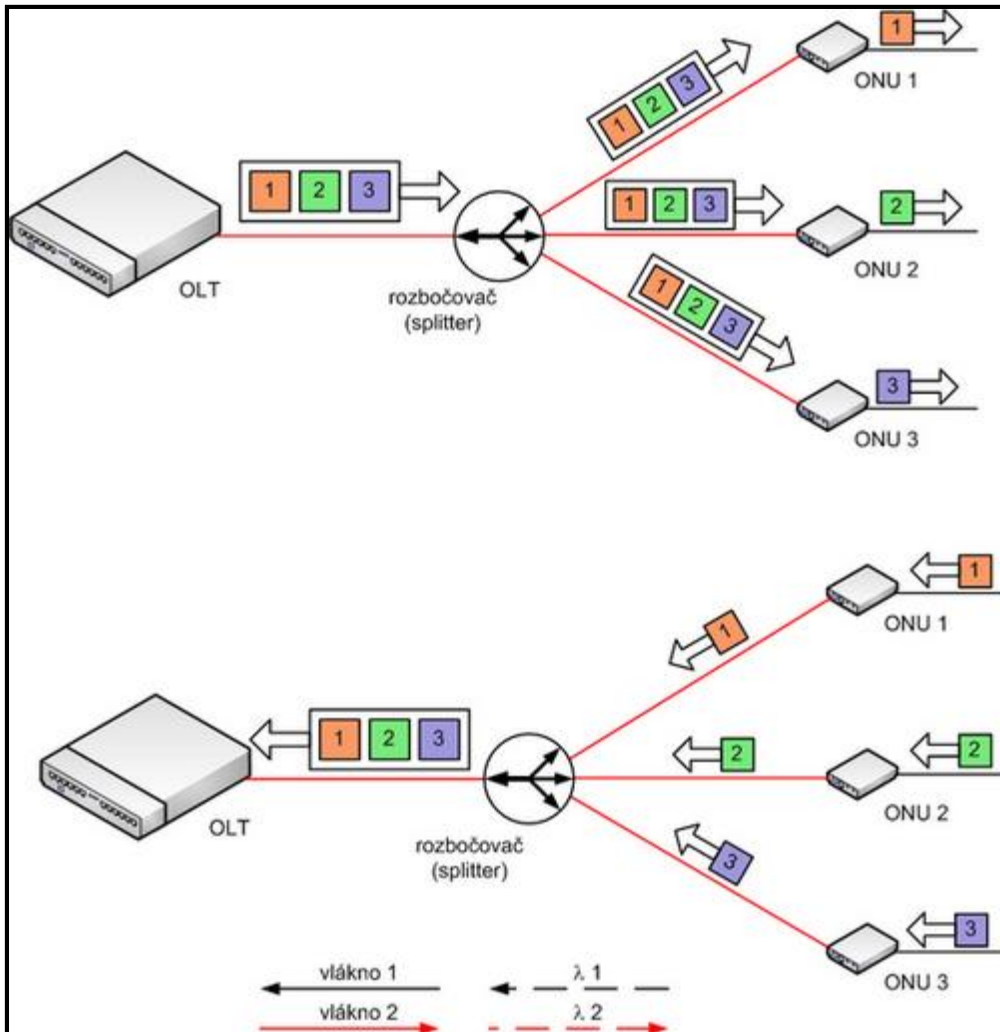
Zpřístupnění na ODF pro tento scénář výstavby PON sítě je komplikovaný, jelikož od ODF není pro každého koncového zákazníka vyhrazeno optické vlákno (ke splitteru jde jedno společné vlákno), nemůže zde být aplikováno zpřístupnění vedení od ODF až ke koncovému uživateli. Aby bylo možno zpřístupňovat na ODF, je nutno uložit i povinnost zpřístupnění na koncentračním bodě, přičemž na ODF to bude realizováno za pomoci zpřístupnění vlnové délky (např. WDM). V případě WDM je umožněn přístup ke koncovému uživateli pomocí separátní vlnové délky a „multiplexování“ dat do této vlnové délky, takže koncovému uživateli je přiřazena vlnová délka, která není sdílena ostatními koncovými uživateli. Tato architektura PON tedy může být zpřístupněna tak, že alternativnímu operátorovi je umožněn přístup (na ODF) k vlnové délce příslušného koncového uživatele. V podstatě se jedná o tzv. „virtuální“ zpřístupnění.

V případě, že by uložení tohoto zpřístupnění nebylo v přiměřené době technicky či ekonomicky realizovatelné, je možné jej dočasně nahradit „virtuálním“ zpřístupněním pomocí přístupu k datovému toku (tzv. VULA - Virtual Unbundled Local Access).

Obr. č. 7: Schéma zpřístupnění na ODF (PON)

Obr. č. 8: Funkce splitteru

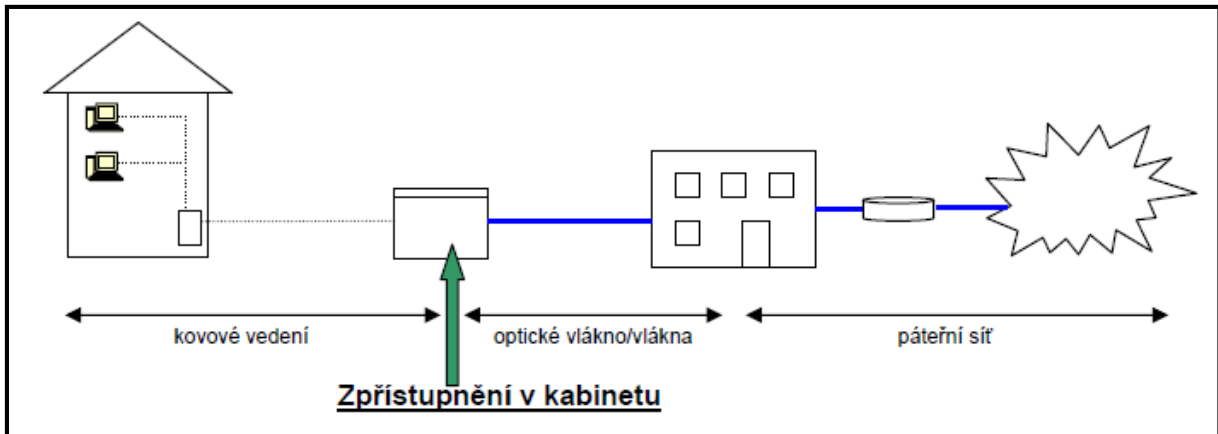

Pozn.: OLT – optické linkové zakončení
ONU – optická síťová jednotka

2.1.3.2.3 FTTC síť - Zpřístupnění v kabinetu/rozvaděči (street cabinet)

Zpřístupnění optické sítě v kabinetu/rozvaděči je analogické ke zpřístupnění úseku kovového vedení, přičemž pro přenos po stávající kovové přístupové síti (od rozvaděče ke koncovému uživateli) lze využít zejména technologie, umožňující přenosy vyšších rychlostí, např. VDSL a VDSL2. Zpřístupnění v kabinetu/rozvaděči, včetně kolokace, která zde musí být poskytnuta jako doplňková služba, je do značné míry limitováno vysokými náklady na stavební práce a instalaci rozvaděčů. Vlastník sítě se podle okolností může rozhodnout mezi rozšířením svého stávajícího rozvaděče (dodatečnou instalací zařízení) a umístěním nového rozvaděče do blízkosti již existujícího rozvaděče. Zpřístupnění na úrovni kabinetů by mělo být podpořeno dalšími povinnostmi, např. povinností přístupu ke kabelovodům či přístupu k nenasvícenému vláknu tak, aby měli alternativní operátoři možnost dostat se až k rozvaděči pomocí své infrastruktury, a tak optimalizovat své náklady.

Obr. č. 9: Schéma zpřístupnění v kabinetu (FTTC)

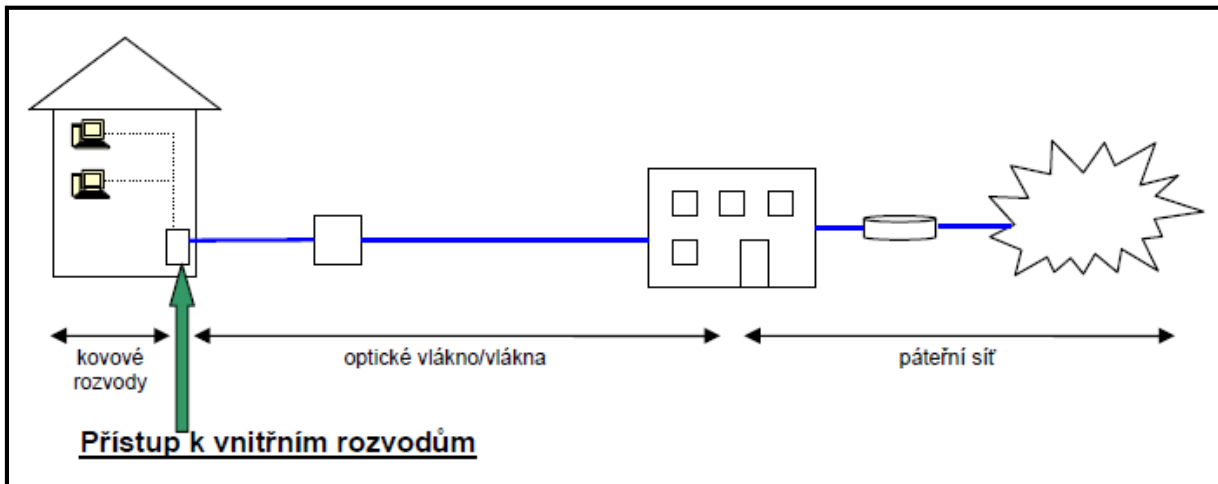

2.1.3.2.4 FTTB síť

V případě přístupu k optické síti FTTB se jedná o připojení optického vedení k patě budovy či do budovy a poté pomocí vnitřních rozvodů v budově, které jsou kovové (počítá se s využitím již vybudovaných a v současnosti využívaných kovových rozvodů – v případě že kvalitativně vyhovují, s ohledem na použitou technologii). U scénáře FTTB se jedná o analogii scénáře FTTH, rozdíl je pouze v tom, že vnitřní rozvody jsou u tohoto scénáře kovové, tedy je počítáno s nutností zajistit také přístup k již vybudovaným a v současnosti využívaným kovovým rozvodům. Přístup k vnitřním rozvodům by měl v tomto případě poskytovat vlastník/provozovatel budovy.

Společně s výše popsanou povinností přístupu k vnitřním rozvodům by podle názoru Úřadu v případě ukládání nápravných opatření měla být uložena i povinnost zpřístupnění na ODF, aby bylo zaručeno zpřístupnění celé přístupové trasy.

Obr. č. 10: Schéma zpřístupnění vnitřních rozvodů při scénáři FTTB

2.1.3.2.5 Závěr

Možnosti zpřístupnění jsou v této kapitole uvedeny jako možné přístupy z technického hlediska a v praxi tak mohou být, především z ekonomických důvodů, v podstatě nerealizovatelné. To platí např. v případě zpřístupnění vlnové délky, které je v současné době

díky vysokým nákladům neefektivní, což připouští Evropská komise¹⁰ i sdružení BEREC¹¹, a proto mimo tuto povinnost přístupu doporučuje dočasně uložit alternativní možnost přístupu na logické úrovni v podobě tzv. VULA (virtuální zpřístupnění), a to v takové formě, aby svými parametry co nejvíce odpovídala zpřístupněnému účastnickému vedení.

2.1.3.3 Možnosti zpřístupnění u sítí kabelové televize (CATV)

Maloobchodní širokopásmový přístup prostřednictvím CATV se liší od přístupu prostřednictvím účastnických kovových vedení tím, že je realizován datovým tokem mezi zařízením CMTS (Cable modem termination system) – datovou ústřednou umístěnou na hlavní stanici a kabelovými modemy u koncových uživatelů. Zařízení CMTS obsluhuje až několik tisíc uživatelů a pro přenos datového toku využívá směrem k uživateli nebo od uživatele frekvenční multiplex, společný pro přenos televizních signálů.

Systémem kabelové televize (CATV) se rozumí taková infrastruktura, která je zakončena v koncovém bodu sítě koaxiálním kabelem a využívá pro poskytování širokopásmového přístupu služeb prostřednictvím kabelového modemu.

Umožnění velkoobchodního fyzického přístupu v takových sítích CATV ekvivalentní k účastnickým kovovým vedením nebo sítím FTTx by bylo z ekonomického i technického hlediska prakticky nerealizovatelné. V sítích CATV není možné jednoznačné fyzické vyčlenění a zpřístupnění konkrétního kabelu vedoucího od CMTS až ke koncovému účastníkovi. Stejně tak možnost zpřístupnění jednotlivých kanálů (coby virtuální způsob zpřístupnění) je velmi omezena a není technicky možné zpřístupnit ani virtuálně sítě CATV pro jiného operátora v takovém rozsahu, který by odpovídal možnostem samotného operátora, který tyto sítě vlastní (a poskytuje na nich své maloobchodní služby) ani v rozsahu, který by odpovídal možnostem zpřístupnění na účastnickém kovovém vedení nebo v optických sítích.

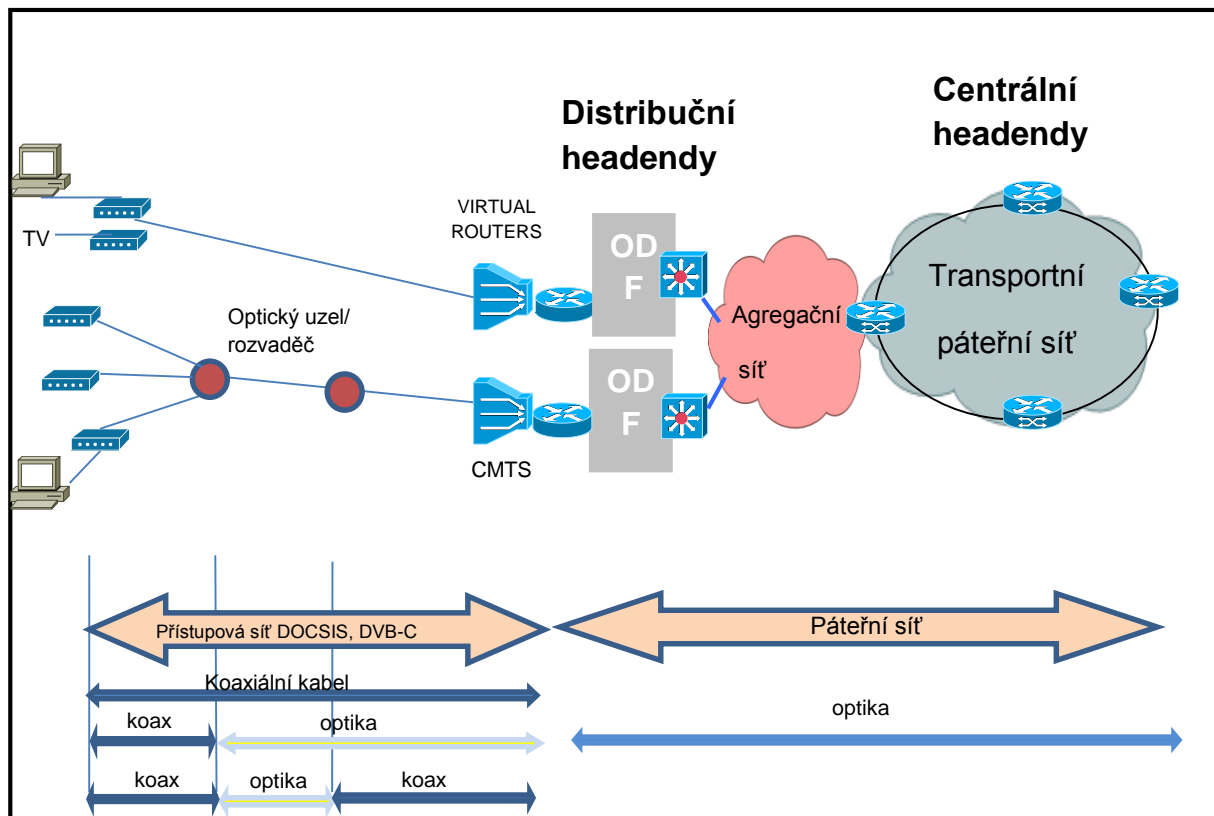
Touto problematikou se též zabývá dokument BoR (10) 08¹², kde se jasně uvádí, že podobnost sítí CATV (respektive HFC) a sítí FTTC nutně neznamená, že sítě CATV dokáží nabídnout reálné možnosti zpřístupnění srovnatelné se sítěmi FTTC. Naopak je zde uvedeno, že z technického hlediska koaxiální kabel spojující několik uživatelů nemůže být zpřístupněn.

¹⁰ Ve Směrnici 2009/140/EC, odstavec č. 60.

¹¹ Zpráva BEREC - BoR (10) 08 – „Next Generation Access – Implementation Issues and Wholesale Products“, strana č. 32.

¹² Zpráva BEREC - „Next Generation Access – Implementation Issues and Wholesale Products“, strana č. 17, poznámka pod čarou č. 20.

Obr. č. 11: Možnosti realizace CATV sítí

Společnost UPC Česká republika, s.r.o. má k dispozici CMTS zařízení podporující DOCSIS 3.0 ve všech svých lokalitách a investovala do jejich instalace významné ekonomické prostředky, které si vyžadají ekonomickou návratnost. Proto v době pro zpracování další analýzy tato společnost neuvažuje, že by přešla z CATV struktury na FTTx a v současné době toto ani nemá v plánu. To neplatí v případech, kdy společnost UPC Česká republika, s.r.o. je nucena rekonstruovat svoje sítě nebo vytváří nové sítě na „zelené louce“, kdy již instaluje výhradně optická vlákna.

Tato skutečnost v současné době svědčí o tom, že případný přechod na sítě CATV je v současné době ekonomicky nerentabilní, což dokazuje omezenou ekvivalenci přístupu CATV k základním vstupům, ale nezpochybňuje možný nepřímý vliv CATV na velkoobchodní trh.

Úřad zároveň podotýká, že do kategorie CATV přístupů spadají pouze ty přístupy, které jsou realizovány v přístupové síti buď koaxiálním kabelem nebo kombinací koaxiálního kabelu a jiných sítí (zejména optickými vlákny) a jejich širokopásmový přístup je výhradně realizovaný prostřednictvím kabelového modemu a standardem DOCSIS (kterým je realizován přenos také v optické části přístupové sítě). V případech, kdy jsou přístupy realizovány výhradně FTTx sítí (ačkoliv se některé firmy obchodně prezentují jako kabelová televize), jsou zařazeny do kategorie FTTx.

Velkoobchodní fyzický přístup k sítím CATV Úřad nepovažuje za substitut.

2.1.3.4 Možnosti zpřístupnění u bezdrátových sítí v licencovaném a nelicencovaném pásmu (WiFi a FWA)

Technologie WiFi využívá pro přístup ke koncovému uživateli sdílení datových toků jednotlivých uživatelů. U sítí WiFi je možnost zpřístupnění kmitočtového pásma je značně

omezená, a to zejména proto, že tyto služby jsou poskytovány v tzv. volných pásmech, tzn., že využívání kmitočtových pásem nevyžaduje vydání individuálního oprávnění a podléhá pouze všeobecnému oprávnění pro všechny operátory. Není proto možné zaručit ekvivalentní přístup (z hlediska kvality a spolehlivosti) k přístupu prostřednictvím základních vstupů, tedy účastnických kovových vedení a optických sítí (FTTx).

V případě rádiových sítí v licencovaných pásmech je možnost zpřístupnění také nereálné, neboť u sítí typu point-to-multipoint není možné zaručit kvalitu odpovídající základních vstupů a u sítí typu point-to-point Úřad ani neshledal jakýkoliv zájem o takové zpřístupnění, neboť v těchto případech se vyplatí realizovat takový spoj svým vlastním zařízením.

Velkoobchodní fyzický přístup k sítím WiFi Úřad nepovažuje za substitut.

2.1.3.5 Možnosti využití pasivní infrastruktury jako substitutu k základním vstupům

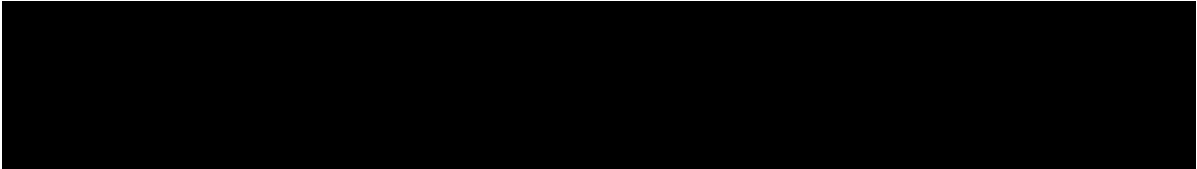
V neposlední řadě se Úřad v rámci věcného vymezení zabýval pasivní infrastrukturou (jako například kabelovody a chráničkami, případně nenasvícenými vlákny), z hlediska možné substituovatelnosti se základními vstupy a tedy jejich zařazením do věcného vymezení trhu.

Podle názoru Úřadu chránička či kabelovod neslouží k přímému poskytování služby koncovému účastníkovi, ale výhradně k umístění aktivní (zejména optické) infrastruktury, skrze kterou lze následně službu koncovému uživateli nabídnout. Samotné využití pasivní infrastruktury, včetně nenasvíceného vlákna, neumožní alternativnímu operátorovi poskytnutí vlastních služeb koncovému uživateli. Z pohledu možné substituovatelnosti se základními vstupy by alternativní operátor v takovém případě musel vybudovat vlastní infrastrukturu pro přenos signálu až ke koncovému uživateli, kterými jsou zejména kovová vedení nebo optická vlákna, a další nezbytná technická zařízení. Takové řešení pro alternativního operátora představuje vynaložení dalších dodatečných investic a časový prostor pro realizaci, což je překážkou pro substituci na straně poptávky. Nelze proto hovořit o realizaci přístupu ke koncovému uživateli prostřednictvím např. kabelovodů (chrániček nebo nenasvícených vláken) ve stejném smyslu jako prostřednictvím aktivní infrastruktury.

Pasivní infrastrukturu vhodnou pro využití při budování sítí elektronických komunikací vlastní nejen podnikatelé v elektronických komunikacích, ale i subjekty z jiných odvětví. Vzhledem k současné době neexistujícímu registru pasivní infrastruktury v ČR a vzhledem ke svěřené působnosti Úřadu s možností sbírat údaje pouze od podnikatelů elektronických komunikací, je v současné době nemožné zmapovat veškerou pasivní infrastrukturu na území ČR vhodnou pro sdílení při budování nových přístupových sítí elektronických komunikací. V rámci analýzy tohoto relevantního trhu se Úřad zaměřil zejména na pasivní infrastrukturu největšího poskytovatele širokopásmových přístupů v ČR.

Úřad na základě dostupných údajů konstatuje, že vlastnictví v celém rozsahu přístupových vedení, tzn. vlastnictví chrániček nebo kabelovodu na celé trase mezi hlavním rozvodem a koncovým uživatelem, společností O2 Czech Republic a.s. významně omezené a velmi málo zastoupené. Navíc počet takovýchto chrániček či kabelovodů není dostatečný natolik, aby vedl k jejich zahrnutí do věcného vymezení, coby substitutu k účastnickým kovovým vedením a optickým vláknům.

OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

Úřad dále uvádí, že přístup k pasivní infrastruktuře, zejména ke kabelovodům či jejich sdílení (duct sharing) umožňuje snazší budování aktivní infrastruktury – v současné době optických přístupových (NGA) sítí, než v případě budování aktivní infrastruktury s nutností výkopových prací. Také proto jej zmiňuje Komise ve svém Doporučení o relevantních trzích jako jedno z možných nápravných opatření pro trh č. 4. V žádném případě jej ale Komise nezařazuje do definice tohoto trhu, ale uvádí možnost uložení povinnosti přístupu také pro pasivní prvky infrastruktury. Úřad se touto problematikou bude zabývat až ve fázi hodnocení samostatné významné tržní síly v rámci ukládání nápravných opatření.

Velkoobchodní přístup k pasivní infrastruktuře Úřad nepovažuje za substitut.

2.1.3.6 Závěr ke zkoumání zastupitelnosti z hlediska možných substitutů na velkoobchodním trhu širokopásmového přístupu – tzv. přímé vlivy

Na základě výše uvedených skutečností Úřad považuje za základní vstupy tohoto relevantního trhu širokopásmové přístupy poskytované prostřednictvím účastnických kovových vedení s technologií xDSL a přístupy prostřednictvím optických vláken (FTTx), kdy součástí relevantního trhu jsou všechny tři scénáře realizace optických sítí, a to FTTH, FTTB a FTTC. Zároveň však Úřad konstatuje, že nevyklučuje možný nepřímý vliv přístupu prostřednictvím sítí kabelové televize (CATV) a prostřednictvím rádiových sítí na zkoumání SMP.

2.1.4 C) Popis zkoumání tzv. nepřímých vlivů a stanovení souvisejících maloobchodních trhů

2.1.4.1 Maloobchodní trh širokopásmového přístupu

Úvodem před vlastním zkoumáním a vymezením maloobchodního trhu širokopásmového přístupu považuje Úřad za účelné uvést základní rysy současné situace na maloobchodním trhu.

Od poslední analýzy se celkový počet maloobchodních širokopásmových účastníků zvýšil z 2 071 000 (konec roku 2009) na cca 2 742 000 (pololetí roku 2013). V případě započítání přístupů i v mobilních sítích se počet uživatelů zvýšil z cca 2 442 000 na cca 3 365 000. Těmto účastníkům přináší prospěch rozvíjející se konkurence v oblasti poskytování maloobchodních širokopásmových služeb, a to zejména konkurence založená na alternativních technologiích než jakou v drtivé většině používá incumbent (tedy xDSL). V porovnání s poslední analýzou se při relativně stejných cenách dosahované technické parametry služeb výrazně zvýšily, technologický pokrok umožňuje vyšší rychlosti, a tím i rozšíření používání různých aplikací, jako je např. cloud computing, stahování hudby a filmů.

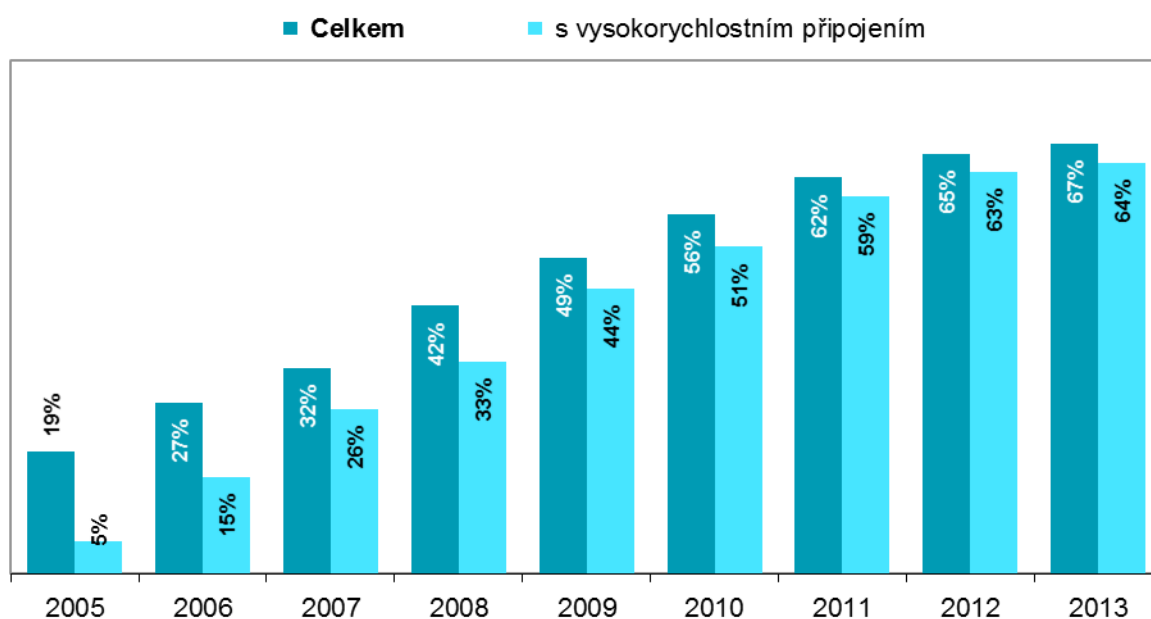
Stále více uživatelů má možnost vybrat si poskytovatele, kteří nabízejí služby na různých technologických platformách, z nichž je v ČR nejvíce využívanou technologií maloobchodního širokopásmového přístupu technologie xDSL, kterou v pololetí roku 2013 využívalo přibližně 35 % všech účastníků, spolu s technologií WiFi, která má na maloobchodním trhu obdobný podíl.

Zásadní události na maloobchodním trhu, k nimž došlo v posledních letech, a základní trendy vývoje lze charakterizovat následovně:

- prakticky útlum užívání úzkopásmového přístupu k síti Internet v pevném místě,
- postupná orientace nabídky i poptávky na vyšší rychlosti,
- budování lokálních optických sítí alternativních operátorů,
- budování mobilních sítí UMTS a tím zvýšení dostupnosti i kvalitativních vlastností mobilního přístupu k síti Internet,
- s tím související růst penetrace mobilních zařízení využívajících mobilní přístup k síti Internet a růst datového provozu v mobilních sítích,
- zavedení služeb VDSL (resp. VDSL2) na trh od května 2011,
- akvizice (aktuálně 18) lokálních WiFi operátorů společností O2 Czech Republic a.s. (respektive společností Internethome, s.r.o.), ve kterých bude společnost O2 Czech Republic a.s. zřejmě pokračovat i v následujícím období; společnost O2 Czech Republic a.s. se dle dostupných údajů stala poskytovatelem s nejvyšším počtem WiFi přístupů,
- září 2011 – společnost UPC Česká republika, s.r.o. navyšuje přenosové rychlosti, nejvyšší nabízený tarif je až 120 Mbit/s download s uploadem až 10 Mbit/s,
- září 2012 – navyšování maximálních dostupných rychlostí xDSL v síti společnosti O2 Czech Republic a.s. až na 40 Mbit/s,
- září 2013 – navyšování maximálních dostupných rychlostí v síti společnosti UPC Česká republika s.r.o. až na 240 Mbit/s
- zvyšující se penetrace vybavení domácností počítačem a počet domácností s přístupem k síti Internet – což je dáno zvyšující se poptávkou po aplikacích využívajících přístup k síti Internet.

Následující grafy dokumentují vývoj zvyšujícího se využití internetu a vysokorychlostního internetu.

Graf č. 1: Domácnosti v ČR s připojením k internetu (% všech domácností)

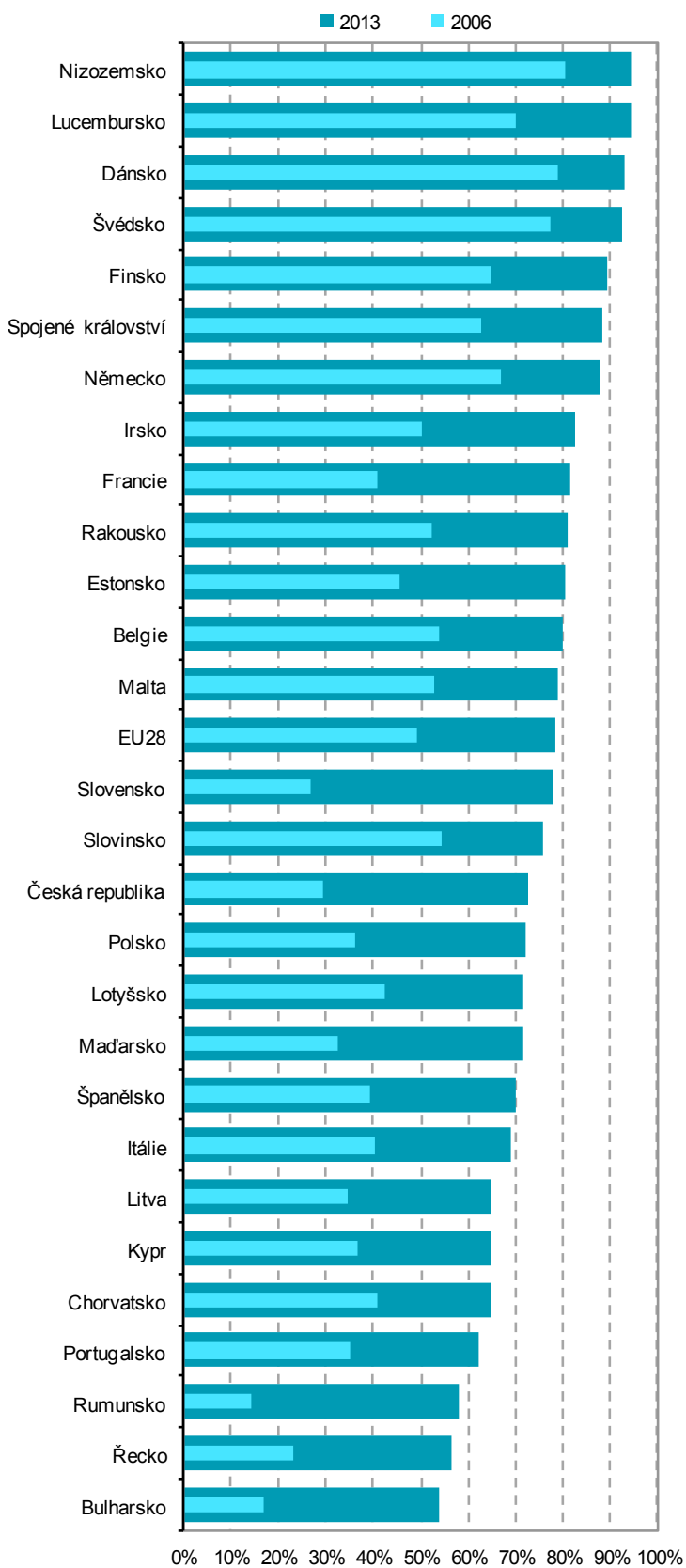

Zdroj: Český statistický úřad, 2014

Ke konci roku 2013 došlo v ČR k dalšímu nárůstu počtu domácností s připojením k síti Internet respektive i k růstu počtu domácností s vysokorychlostním přístupem k síti Internet. Celková penetrace přístupu k síti Internet oproti předcházejícímu roku vzrostla o 2 p.b. na 67 % domácností. Podíl domácností vybavených vysokorychlostním připojením k síti Internet poté vzrostl o 1 p.b. na 64 %. Vybavenost domácností připojením k síti Internet si tak nadále udržuje růstový trend.

Z mezinárodního srovnání z roku 2013 (Graf č. 2) vyplývá, že se ČR, co se týče připojení k síti Internet na domácnost, pomalu přibližuje úrovni průměru EU-28. Konkrétně v tomto ukazateli ČR za tímto průměrem zaostává přibližně o 5 p.b., přitom v roce 2010 byl v ČR tento ukazatel o 9 p.b. nižší než průměr EU-28.

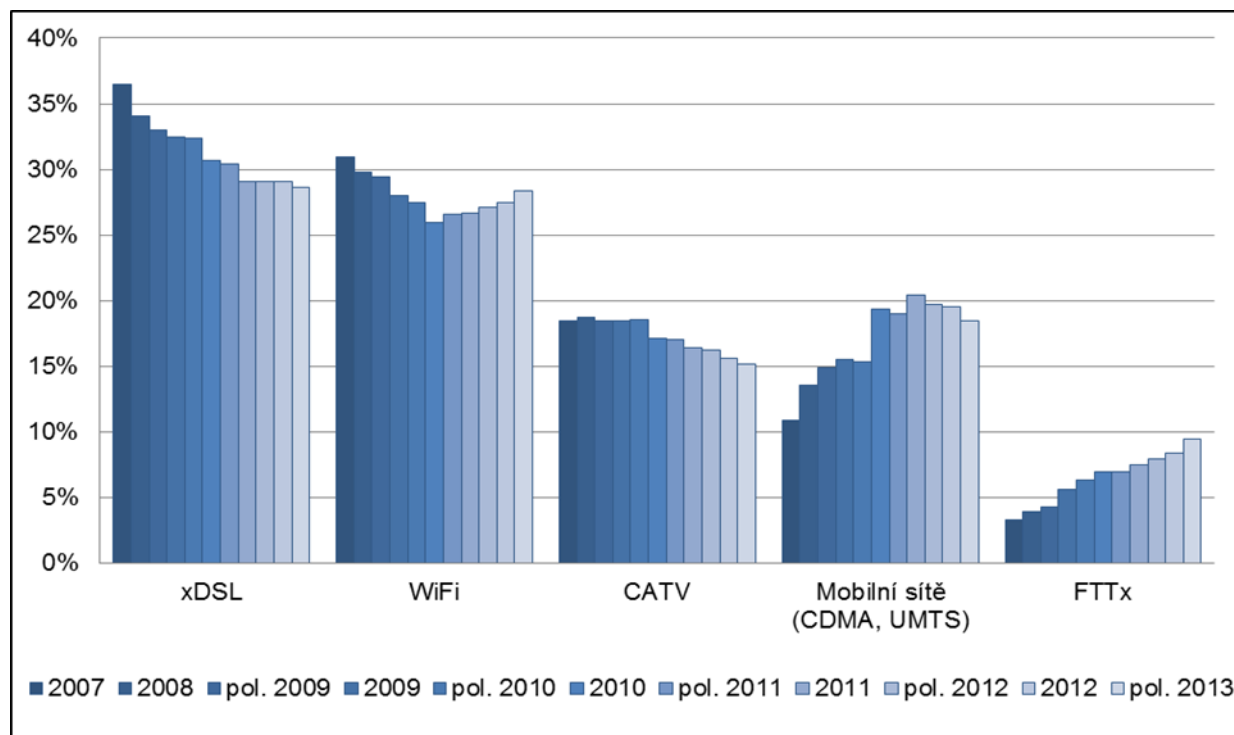
Graf č. 2: **Mezinárodní srovnání: Domácnosti s připojením k síti Internet, 2013**
 (% všech domácností v dané zemi*)

*pouze domácnosti, kde žije alespoň jedna osoba ve věku 16 – 74 let
 Zdroj: Český statistický úřad, Eurostat 2014

Na podporu dalšího rozvoje vysokorychlostního připojení k síti Internet schválila vláda České republiky dne 19. ledna 2011 státní politiku v elektronických komunikacích pod názvem Digitální Česko a dne 20. března 2013 poté aktualizovanou verzi tohoto dokumentu Digitální Česko v. 2.0. Cílem bylo zajistit do roku 2013 dostupnost služby přístupu k vysokorychlostnímu internetu s přenosovou rychlostí minimálně 2 Mbit/s ve všech obydlených lokalitách ČR a minimálně 10 Mbit/s ve městech. Následně pak do roku 2015 zajistit ve venkovských sídlech dostupnost této služby s přenosovou rychlostí na úrovni minimálně 50 % průměrné rychlosti ve městech, přitom 30 % domácností a firem by mělo mít dostupnost k připojení minimálně 30 Mbit/s.

Graf č. 3: **Vývoj podílů širokopásmových přístupů podle jednotlivých technologií na maloobchodním trhu**

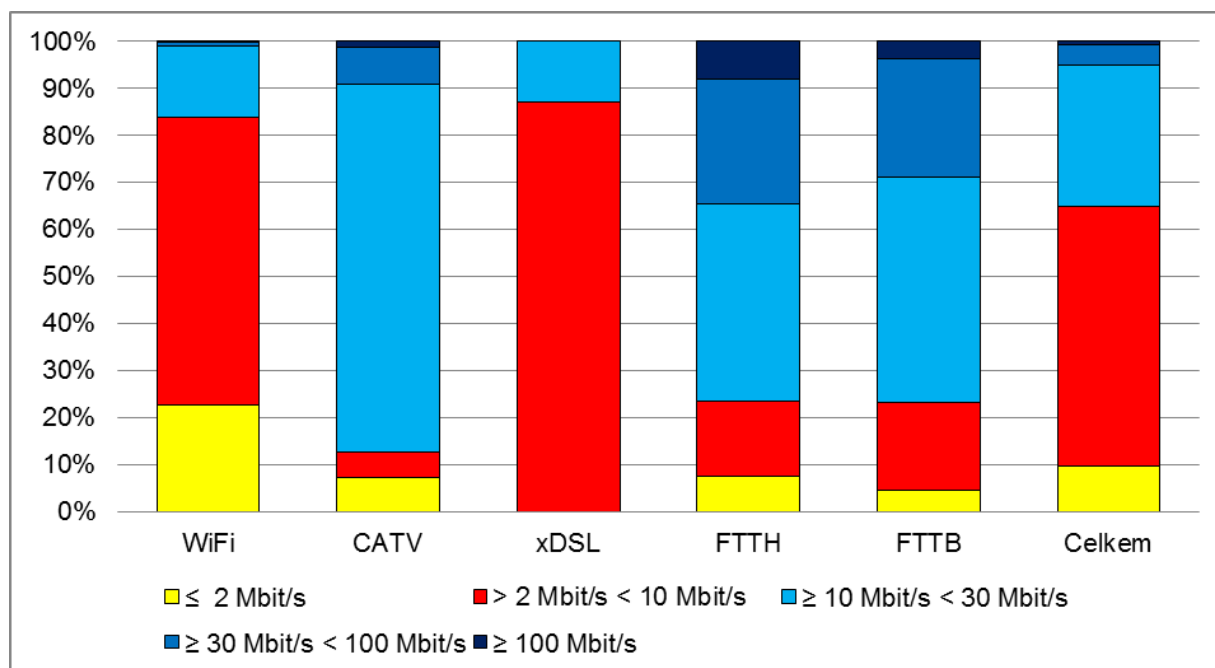

Zdroj: ČTÚ, 2013

Nejvíce se rozvíjejícími přístupy na maloobchodním trhu jsou FTTx přístupy. Síť FTTx znamenají pro uživatele nejvyšší možnou rychlost připojení a jsou proto uživateli stále více preferované.

Z hlediska nominální poskytované rychlosti, jako jednoho z hlavních ukazatelů technických charakteristik jednotlivých přístupů (byť není rozhodující pro všechny uživatele), dokládají následující grafy (Graf č. 4, Graf č. 5, Graf č. 6 a Graf č. 7) trvalý trend navyšování nabízených rychlostí u všech technologií.

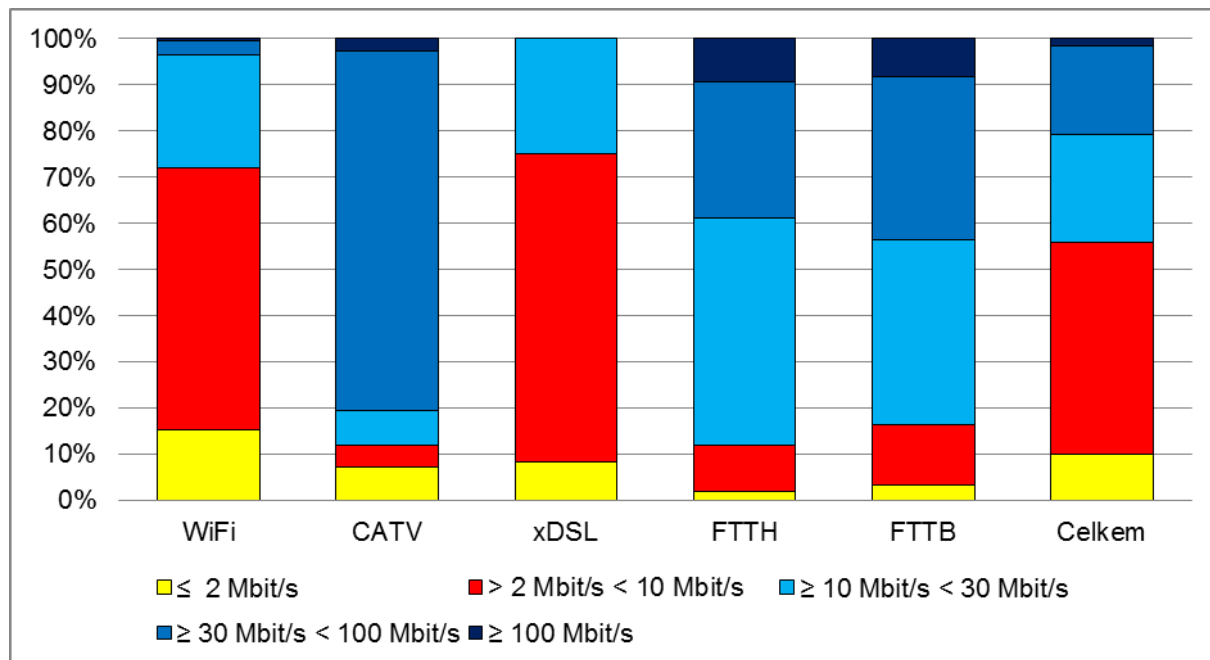
Graf č. 4: Podíl jednotlivých rychlostí širokopásmových přístupů na maloobchodním trhu na konci roku 2011

Zdroj: ČTÚ, 2012

Pozn.: Technologie DSL u jiných poskytovatelů než O2 Czech Republic a.s. – kategorie >2 Mbit/s, <10 Mbit/s zahrnuje také 2 Mbit/s přístupy, nicméně jedná se o pouze zanedbatelný počet.

Graf č. 5: Podíl jednotlivých rychlostí širokopásmových přístupů na maloobchodním trhu na konci roku 2012

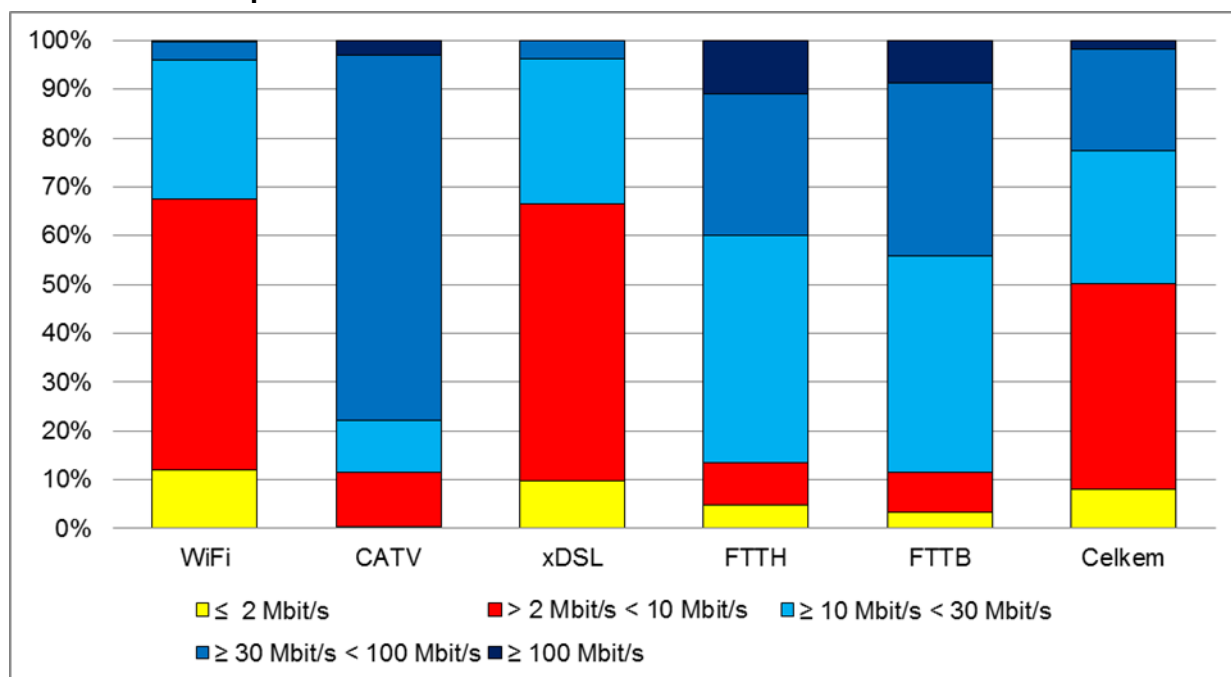

Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: Technologie xDSL zahrnuje nově (oproti předchozím obdobím) rozdělení i v kategorii ≤ 2 Mbit/s.

Enormní růst podílu kategorie od 30 do 100 Mbit/s u sítí CATV je způsoben změnou nabízených rychlostí společnosti UPC Česká republika s.r.o. na konci roku 2011, která se promítla v údajích za pololetí 2012. Nejnižší nabízený tarif společnosti UPC Česká Republika s.r.o. je 30 Mbit/s download a 1 Mbit/s upload.

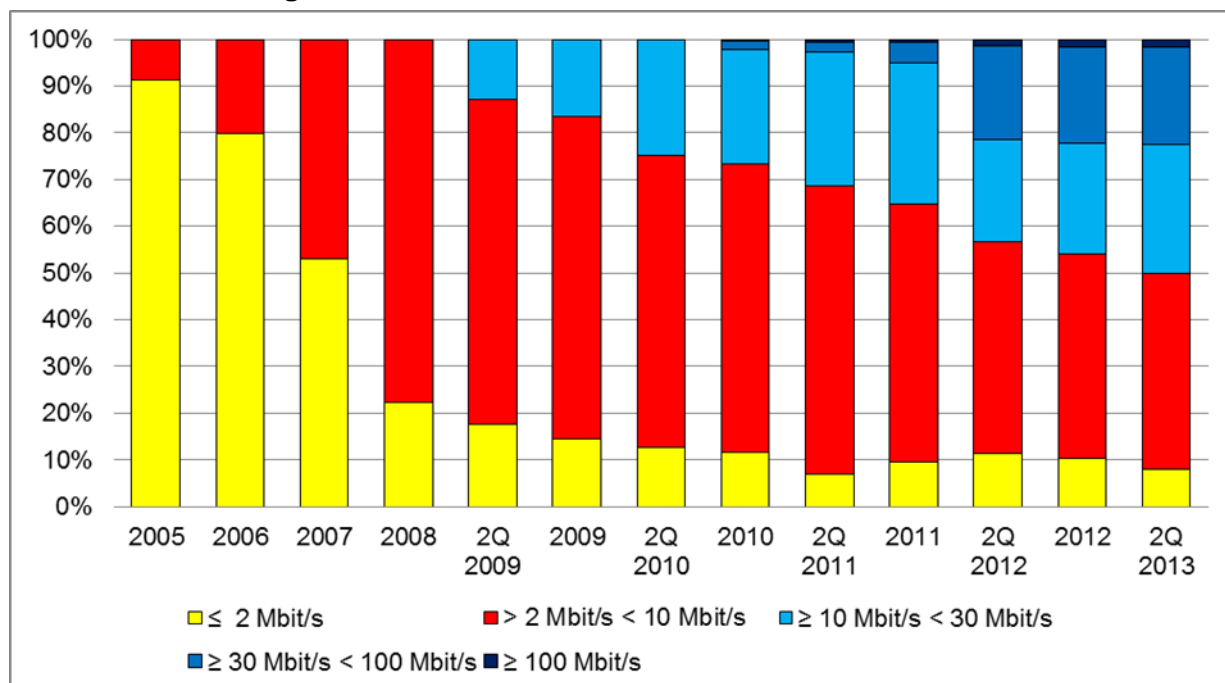
Graf č. 6: Podíl jednotlivých rychlostí širokopásmových přístupů na maloobchodním trhu v pololetí roku 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: Technologie DSL u jiných poskytovatelů než O2 Czech Republic a.s. – kategorie >2 Mbit/s, <10 Mbit/s zahrnuje také 2 Mbit/s přístupy, nicméně jedná se o pouze zanedbatelný počet.

Graf č. 7: Vývoj podílů jednotlivých rychlostí širokopásmových přístupů na maloobchodním trhu v období 2005 až pololetí 2013 celkem za všechny technologie

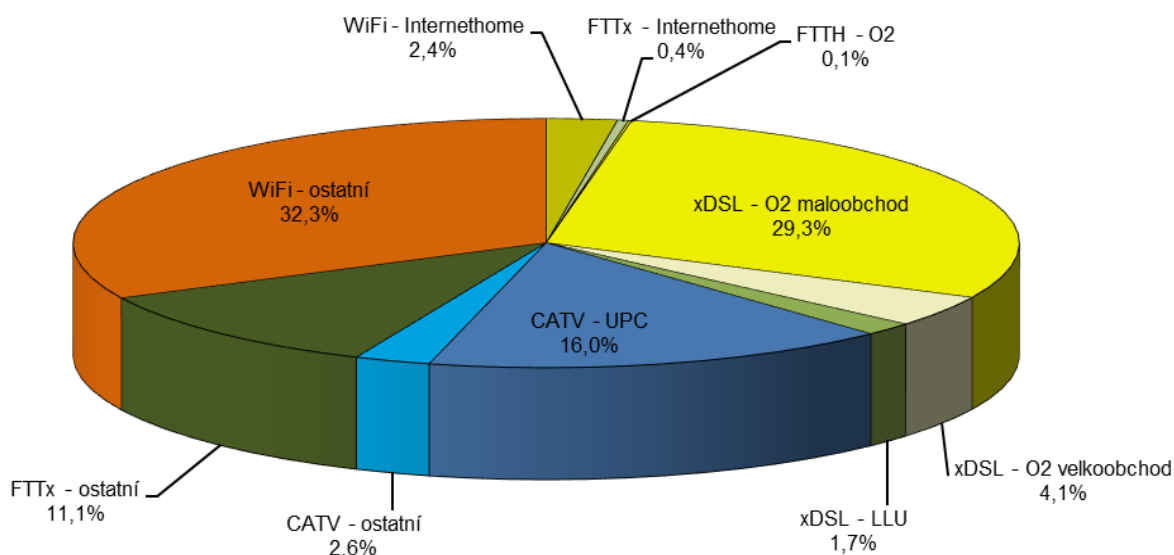
Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: 1) Technologie DSL u jiných poskytovatelů než O2 Czech Republic a.s. – kategorie >2 Mbit/s, <10 Mbit/s zahrnuje také 2 Mbit/s přístupy, nicméně jedná se o pouze zanedbatelný počet.

2) V grafu se vyskytují do roku 2008 pouze dvě škály, neboť do roku 2008 byly sledovány rychlosti pouze v intervalech pod 2 Mbit/s a nad 2 Mbit/s, od roku 2009 došlo k rozšíření sledovaných rychlostních intervalů (pod 2 Mbit/s, 2–10 Mbit/s a nad 10 Mbit/s). Od konce roku 2010 došlo k dalšímu rozšíření sledovaných rychlostních intervalů, a to o sledování rychlostí od 10 do 30 Mbit/s, od 30 do 100 Mbit/s a nad 100 Mbit/s.

Aktuální situace na maloobchodním trhu z pohledu velikosti podílu jednotlivých technologií služeb širokopásmového přístupu je znázorněna na následujícím grafu.

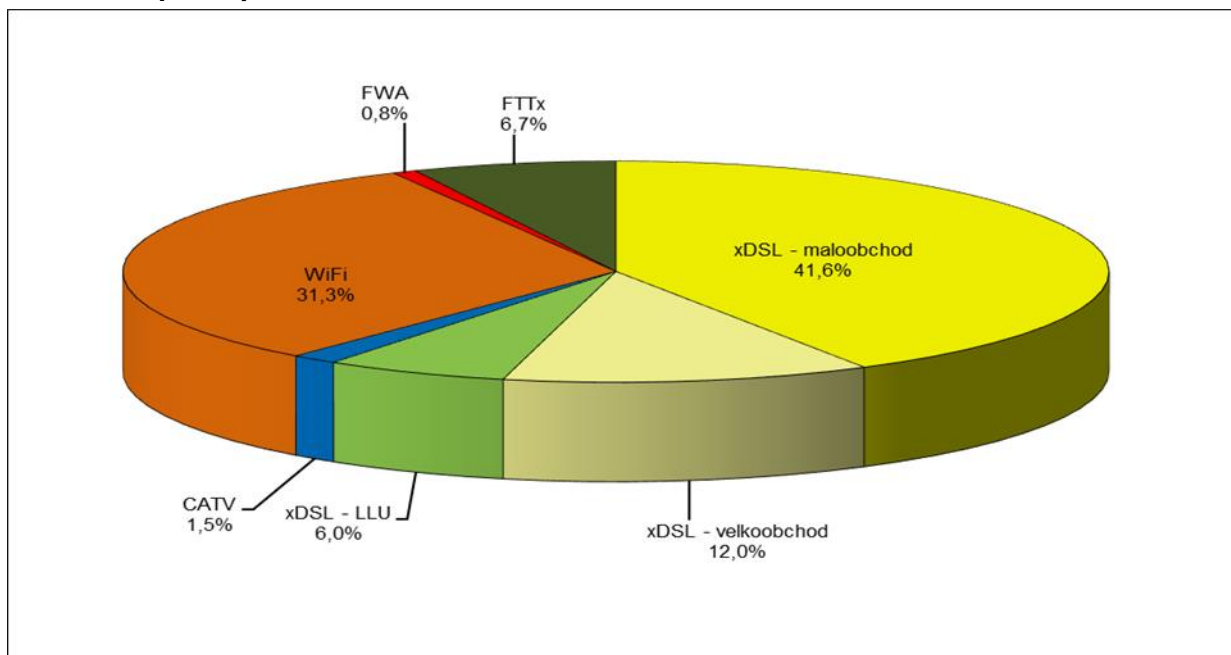
Graf č. 8: **Podíl jednotlivých technologií na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k 30. 6. 2013**

Zdroj: ČTÚ, 2013

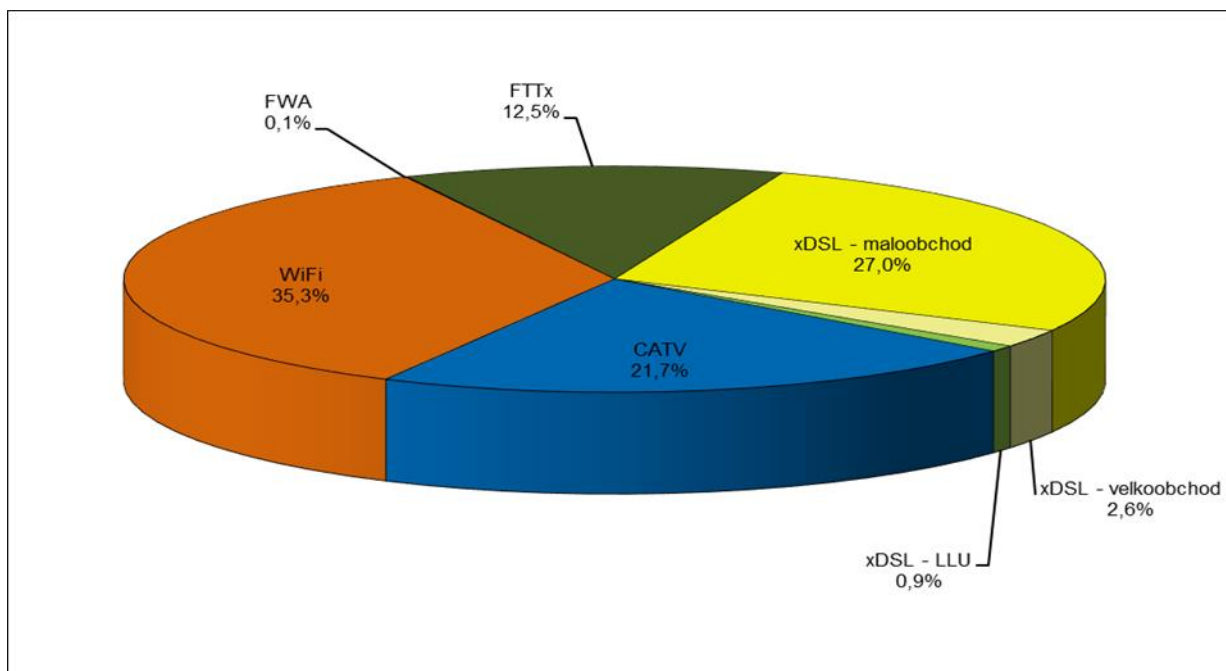
Z výše uvedeného grafu vyplývá, že z hlediska využívaných technologií pro poskytování služeb širokopásmového přístupu jsou nejvíce zastoupené xDSL a WiFi přístupy. xDSL přístupy jsou tvořeny zejména maloobchodními zákazníky společnosti O2 Czech Republic a.s. a ostatní xDSL přístupy tvoří alternativní poskytovatelé, kteří využívají její velkoobchodní služby. Naproti tomu WiFi přístupy jsou tvořeny více než 1 000 jednotlivými poskytovateli, kteří ale v součtu dosahují přibližně stejného tržního podílu jako společnost O2 Czech Republic a.s.

Graf č. 9: Podíl jednotlivých technologií na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu – nerezidenti k 30. 6. 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

Graf č. 10: Podíl jednotlivých technologií na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu – rezidenti k 30. 6. 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

Z výše uvedených grafů vyplývá, že technologie xDSL je nejvyužívanější technologií na nerezidentním segmentu zákazníků, a to i na úkor technologie FTTx, což může být způsobeno zejména tím, že do nerezidentního segmentu zákazníků jsou započítávány i fyzické podnikající osoby. WiFi přístupy mají na obou segmentech (rezidenti/nerezidenti) tržní podíl přesahující 30 %, zatímco služby prostřednictvím CATV jsou využívány téměř výhradně rezidentními zákazníky a jejich podíl na segmentu nerezidentních zákazníků je pouze 1,5 %. To je způsobeno zejména tím, že původní účel CATV sítí, tedy šíření televizního vysílání, bylo

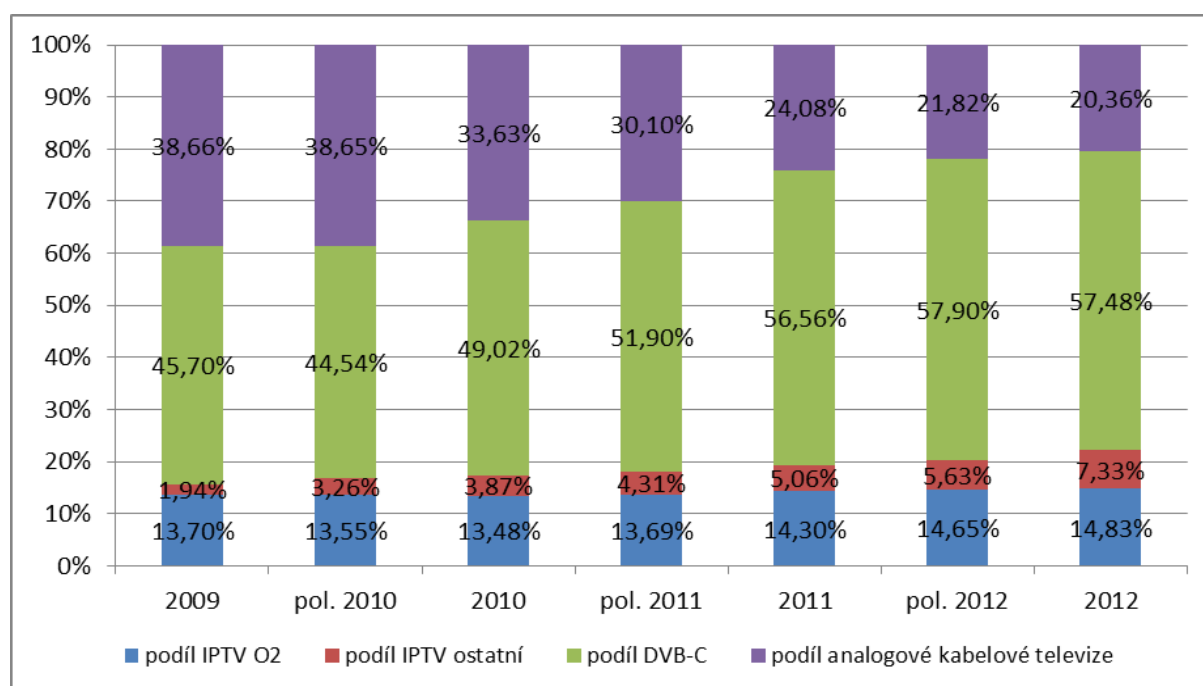
určeno výhradně pro domácnosti, tedy pro segment rezidentních zákazníků. Relativně vysoký podíl WiFi přístupů na firemním segmentu může být způsoben tím, že do tohoto segmentu jsou pro sběr dat započítávány i fyzické podnikající osoby, což zdůvodňuje i odlišnosti s údaji z provedeného průzkumu trhu, který je přílohou k analýze relevantního trhu č. 5, kde fyzické podnikající osoby nejsou zahrnuty a kde podíl WiFi přístupů je podstatně nižší.

2.1.4.2 Maloobchodní trh šíření TV vysílání (IPTV a kabelová televize)

Do tohoto trhu byly zařazeny pouze ty technologie (respektive infrastruktury), které byly potencionálně zvažovány jako substituty s ohledem na velkoobchodní trh fyzického přístupu k infrastruktuře.

Uvedení podílů na celkovém maloobchodním trhu šíření TV vysílání (tzn. včetně satelitního a terestriálního vysílání) by z tohoto pohledu nemělo adekvátní vypovídací hodnotu.

Graf č. 11: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na maloobchodním trhu IPTV se zahrnutím aktivních přípojek televizního vysílání prostřednictvím kabelové televize (DVB-C a analogové)

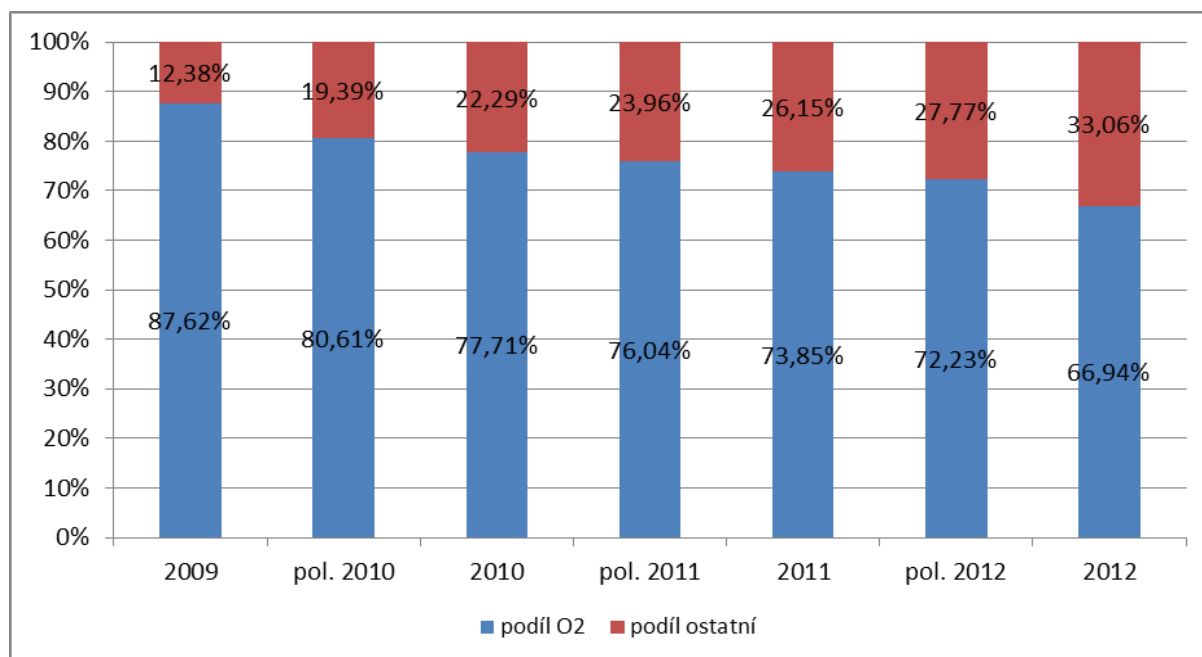
Zdroj: ČTÚ, 2013

Vývoj na tomto maloobchodním trhu TV šíření ukazuje, že dominantního podílu zde dosahuje šíření vysílání prostřednictvím kabelové televize (zahrnuje DVB-C i analogové přípojky), reprezentované zejména společností UPC Česká republika s.r.o. Podíl tohoto způsobu šíření postupně přechází na digitální DVB-C. Z výše uvedeného grafu je též zřejmé, že se podíl kabelové televize mírným tempem postupně snižuje, a to na úkor IPTV, kterou provozuje zejména incumbent ve své xDSL síti a poté alternativní poskytovatelé na svých FTTx sítích. Vývoj tržního podílu na trhu IPTV je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Úřad se dále blíže zaměřil na samotný maloobchodní trh IPTV neboť DVB-C (případně analogové vysílání prostřednictvím kabelové televize) je poskytováno přes CATV síť, která neodpovídá možnosti velkoobchodního zpřístupnění (ať už fyzického nebo virtuálního) ani přístupu k datovému toku za účelem následného poskytování služeb DVB-C. Úřad zmiňuje, že DVB-C a analogové přípojky s tímto trhem pouze úzce souvisí – a to z pohledu koncového zákazníka (tedy formou nepřímých vlivů z maloobchodního trhu), ale jak již bylo řečeno na

velkoobchodním trhu, jejich srovnatelnost s xDSL a FTTx neexistuje (vzhledem k potenciálu tyto velkoobchodní služby – tedy DVB-C – nenabízet)¹³.

Graf č. 12: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na maloobchodním trhu IPTV

Zdroj: ČTÚ, 2013

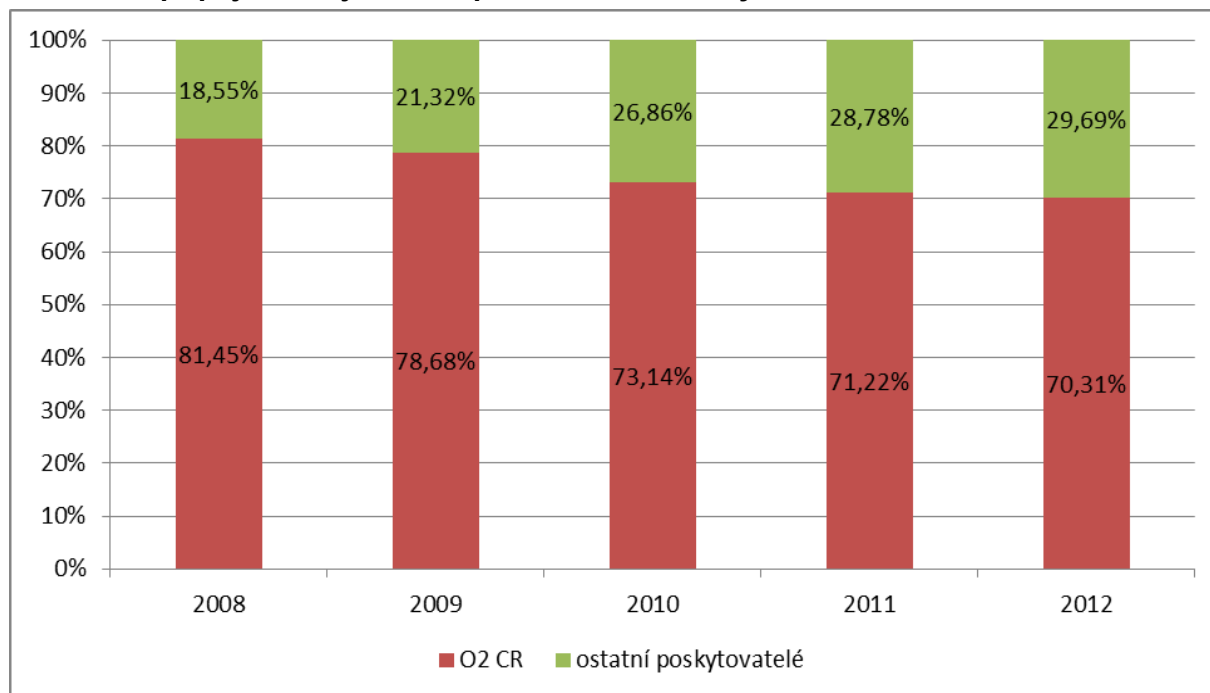
Pozn.: V ČR na bázi zpřístupněného účastnického vedení v současné době žádný poskytovatel služby IPTV nenabízí.

Úřad v případě vývoje tržního podílu na maloobchodním trhu IPTV předpokládá spíše klesající trend podílu společnosti O2 Czech Republic a.s., zejména s ohledem na to, jak roste podíl FTTx přístupů alternativních poskytovatelů na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu, kteří jako doplňkovou službu k přístupu k síti Internet často poskytují službu IPTV. Úřad dále dodává, že s tímto maloobchodním trhem velmi blízce souvisí maloobchodní trh DVB-C (příp. i analogové přípojky kabelové televize).

¹³ Tato skutečnost by neplatila v případě, kdyby CATV nabízely služby televizního vysílání prostřednictvím IPTV a standardu DOCSIS, stejně jako je to např. u telefonních služeb VoIP nebo přístupu k síti Internet.

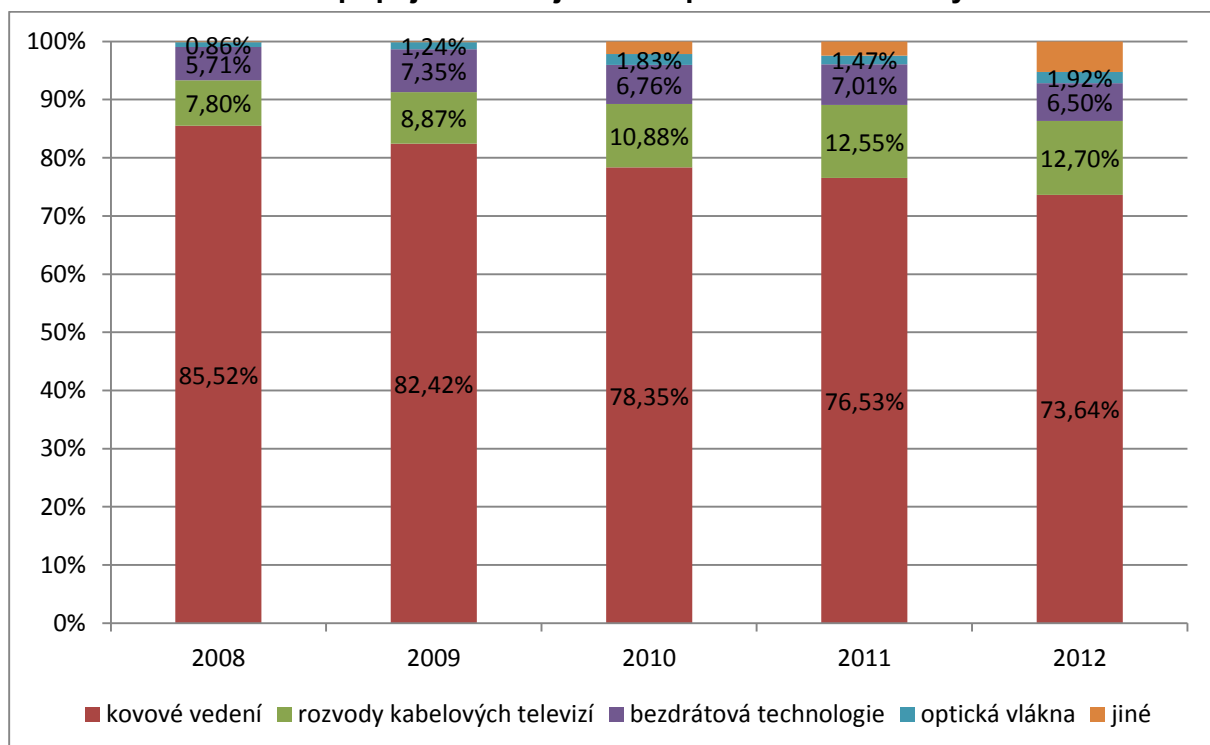
2.1.4.3 Maloobchodní trh hlasových služeb v pevné síti

Graf č. 13: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. dle počtu aktivních přípojek veřejně dostupné telefonní služby

Zdroj: ČTÚ, 2013

Graf č. 14: Procentuální zastoupení jednotlivých technologií (infrastruktur) na aktivních přípojkách veřejně dostupné telefonní služby

Zdroj: ČTÚ, 2013

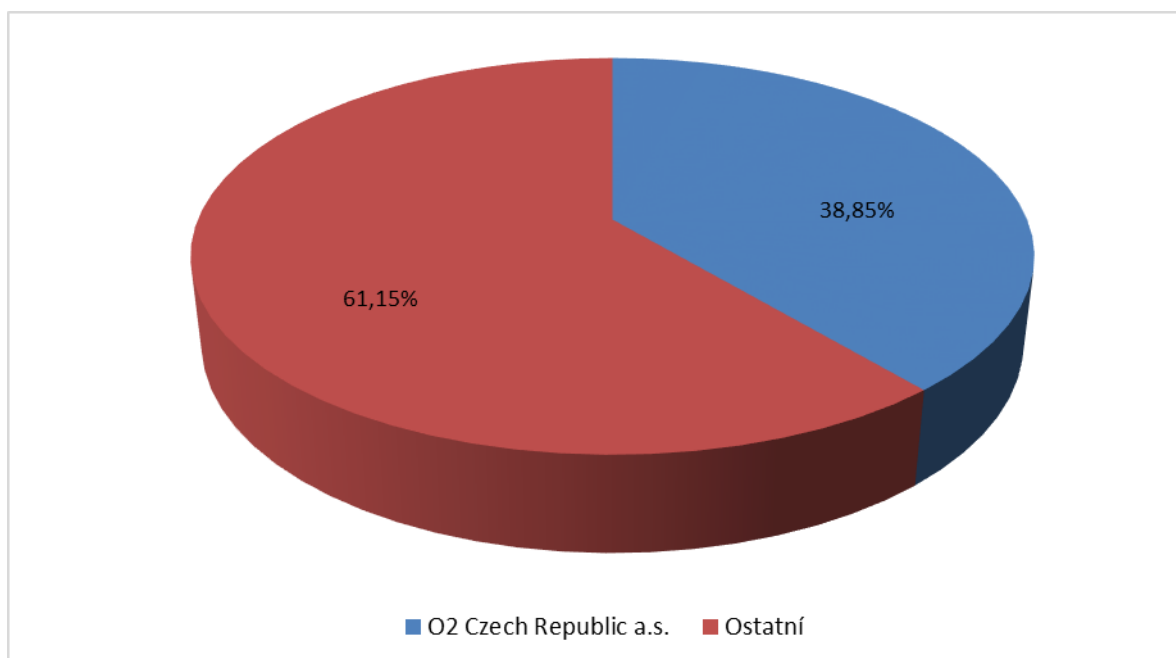
Na maloobchodním trhu hlasových služeb v pevné síti si společnost O2 Czech Republic a.s. stále drží nejvyšší tržní podíl dle aktivních přípojek veřejně dostupné telefonní

služby, a to i přes velmi dynamický rozvoj služeb VoIP, které nabízejí ostatní poskytovatelé napříč všemi technologiemi. Procentuální zastoupení jednotlivých infrastruktur na aktivních přípojkách veřejně dostupné telefonní služby znázorňuje Graf č. 14, kde lze vyčíst, že nejvíce využívanou infrastrukturou jsou kovová vedení a poté s velkým odstupem rozvody kabelových televizí, představující zejména aktivní přípojky společnosti UPC Česká republika, s.r.o. V následujících obdobích Úřad předpokládá pokračující pokles tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na úkor alternativních poskytovatelů, kteří poskytují veřejně dostupnou telefonní službu téměř výhradně prostřednictvím VoIP.

V současné době jsou telefonní služby poskytovány na bázi LLU pro cca 29 tis. zákazníků, jedná se převážně o nerezidentní zákazníky, přičemž počet zákazníků využívajících telefonní služby na bázi LLU bez současného odběru služeb přístupu k síti Internet činí cca 1200 (výhradně nerezidentní zákazníci).

2.1.4.4 Maloobchodní trh pronájmu přenosové kapacity

Graf č. 15: Tržní podíly na maloobchodním trhu pronájmu přenosové kapacity k 31. 12. 2012

Zdroj: ČTÚ, 2013

Maloobchodní trh pronájmu přenosové kapacity čítá celkový počet zákazníků v řádu tisíců. Ze sberu dat prováděného Úřadem na trhu existuje sedm významných poskytovatelů pronájmu přenosové kapacity, z nichž největším je společnost O2 Czech Republic a.s., s celkovým podílem na trhu 38,85 %.

OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

Souhrn míry využití LLU

V následující tabulce (která je předmětem obchodního tajemství) je shrnuta míra využití jednotlivých LLU, a to za účelem toho, aby bylo zřejmé, jaké maloobchodní trhy a v jaké míře velkoobchodní fyzický přístup v současné době ovlivňuje.

Tab. č. 2: **Přehled využití LLU** **OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ**

K 31.12.2011			
Počet LLU			
Služby přístupu k síti Internet nabízené na LLU			
Přístup k síti Internet - nerezidenti a wholesale			
Přístup k síti Internet - rezidenti			
Služby nabízené na LLU bez přístupu k síti Internet			
PSTN			
VoIP			
Pronájem přenosové kapacity			

2.1.4.5 Zkoumání nepřímých vlivů

2.1.4.5.1 Shrnutí zkoumání nepřímých vlivů v rámci analýzy relevantního trhu č. 5

V dalším kroku zkoumání zastupitelnosti Úřad posuzoval, zda má do věcného vymezení relevantního trhu zahrnout i samozásobení vertikálně integrovaných operátorů na základě nepřímých vlivů ze souvisejících maloobchodních trhů, jejichž situaci Úřad popsal v předchozích kapitolách. Na základě nepřímých vlivů z maloobchodních trhů lze do věcného vymezení velkoobchodního trhu zahrnout i ty vertikálně integrované operátory, kteří neprošli výše uvedenými kritérii, jejichž prokázání by vedlo k zahrnutí na základě přímých vlivů.

Bližší proces zkoumání nepřímých vlivů Úřad dostatečně popsal v analýze relevantního trhu č. 5. Jako shrnutí Úřad v této analýze uvádí především to, že zkoumání nepřímých vlivů je založeno především na zkoumání zastupitelnosti na maloobchodním trhu přístupu k síti Internet, a to s ohledem na úroveň konkurence na tomto (maloobchodním) trhu (danou i dostupností sítí vertikálně integrovaných operátorů) a chování spotřebitelů. Ačkoliv některá z infrastruktur nemusí z různých důvodů splňovat podmínku ekvivalentního přístupu, může způsobit významné nepřímé omezení, a to takového rázu, že může značně ovlivňovat pozici subjektu s významnou tržní silou na velkoobchodním trhu. Takové výrazné nepřímé omezení by mohlo být zohledněno zahrnutím takových přístupů již do věcného vymezení velkoobchodního trhu.

Za tímto účelem Úřad, obdobně jako v rámci analýzy relevantního trhu č. 5, provedl zkoumání na základě tří podmínek stanovených Komisí k provedení SSNIP testu. Vyhodnocení přitom provedl pro všechny technologie zařazené do maloobchodního trhu, které mají vzhledem ke svému významu (měřenému tržním podílem) potenciál ovlivnit chování tržních subjektů na velkoobchodním trhu. V úvahu pro hodnocení nepřímých vlivů proto případně služby poskytované prostřednictvím CATV a WiFi sítí. Během analýzy relevantního trhu č. 5 Úřad neidentifikoval přístupy poskytované prostřednictvím mobilní sítě jako substitut ke službám na bázi xDSL a FTTx a vzhledem k souběžnému zpracování s touto analýzou nemá důvod svůj postoj k této technologii měnit.

V rámci analýzy trhu č. 5 a zkoumání nepřímých vlivů Úřad zkoumal tři podmínky, kterými byly:

- Podmínka č. 1 – zvýšení maloobchodních cen v reakci na růst velkoobchodní ceny,

- Podmínka č. 2 – na maloobchodním trhu existuje dostatečná substituce na straně poptávky,
- Podmínka č. 3 – zákazníci velkoobchodních odběratelů by ve značné míře nepřešli ke službám hypotetického monopolisty.

V rámci analýzy trhu č. 5 si proto Úřad za účelem zkoumání nepřímých vlivů nechal provést průzkumy maloobchodního broadbandového trhu (SSNIP test) odděleně pro rezidentní a nerezidentní zákazníky (závěry z tohoto průzkumu jsou součástí přílohy analýzy relevantního trhu č. 5).

2.1.4.5.2 Zkoumání nepřímých vlivů v rámci této analýzy relevantního trhu

Pro posuzování nepřímých vlivů Komise ve svých vyjádřeních k analýzám relevantních trhů provedených jinými národními regulačními orgány připouští možnost jejich posouzení v rámci věcného vymezení trhu¹⁴, avšak preferuje jejich zohlednění až ve fázi hledání SMP (tedy v rámci jednoho z kritérií svědčících o existenci SMP). Pokud se regulátor rozhodne pro zohlednění nepřímých vlivů již při věcném vymezení velkoobchodního trhu, měl by tento přístup být národními regulačními orgány odůvodněn na základě aplikace SSNIP testu, přičemž k jeho prokázání požaduje Komise splnění třech podmínek uvedených v předchozí kapitole.

Úřad se obdobně jako u analýzy relevantního trhu č. 5, s ohledem na rozhodnutí Komise¹⁵ k návrhu analýzy relevantního trhu č. 5, zaslané k notifikaci dne 11. května 2012, kde Komise doporučuje Úřadu provést zkoumání nepřímých vlivů až ve fázi hledání SMP či určování nápravných opatření, rozhodl nepřímé vlivy zohlednit až ve fázi hledání SMP. Komise ve svém rozhodnutí jako hlavní důvod uvádí nedostatečné prokázání nepřímého konkurenčního tlaku pro začlenění WiFi a CATV připojení do relevantního velkoobchodního trhu. Jako další důvod uvádí, že s ohledem na obtížnost jednoznačného prokázání těchto podmínek existuje riziko, že při nadhodnocení síly nepřímého vlivu dané(y) technologie(i) může dojít k podhodnocení významné tržní síly incumbentského operátora.

2.1.5 D) Závěr definice věcného vymezení relevantního trhu

Na základě výše uvedeného zhodnocení přímých a nepřímých vlivů na věcné vymezení trhu Úřad jako součást trhu shledal pouze infrastruktury tzv. základních vstupů – tedy účastnická kovová vedení a optická vlákna (FTTx).

2.2 Územní vymezení

V rámci kapitoly územní vymezení je cílem Úřadu zjistit, zda konkurenční podmínky na relevantním trhu napříč územím celé ČR jsou natolik homogenní, že umožňují definovat jeden (celo)národní trh. V případě, že tomu tak není, tedy konkurenční podmínky se napříč jednotlivými oblastmi významně liší, přistoupí Úřad k územní segmentaci.

Homogenost podmínek posoudil Úřad nejprve v rámci předběžné analýzy tří níže uvedených základních podmínek¹⁶. Teprve pokud by úvodní analýza nasvědčovala rozdílné úrovni konkurenčních podmínek v jednotlivých oblastech, Úřad by provedl analýzu i dalších kritérií s cílem zjistit, zda rozdíly v konkurenčních podmínkách jsou natolik výrazné, že

¹⁴ Viz BoR (10) 09 na straně 9.

¹⁵ Viz [Rozhodnutí Komise ve věci CZ/2012/1322: Velkoobchodní širokopásmový přístup v České republice](#) ze dne 10. srpna 2012.

¹⁶ Viz dokument ERG Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies) z října 2008 ([ERG \(08\) 20 final CP](#)), str. 2.

umožňují segmentovat trh do jednotlivých oblastí. Aby mohl být trh vymezen jako národní, je zapotřebí, aby byly splněny následující podmínky:

- Hypoteticko-monopolistický test nasvědčuje tomu, že mezi jednotlivými oblastmi je dostatečná poptávková a/nebo nabídková substitute.
- Konkurenční podmínky jsou na národním trhu dostatečně homogenní, tj. pokud:
 - Alternativní sítě mají buď malé pokrytí a malé tržní podíly nebo mají národní nebo téměř národní pokrytí s podobnými cenami.
 - Jsou uplatňovány jednotné ceny incumbentním operátorem a podobné ceny alternativních operátorů.
 - Nejsou značné rozdíly v charakteristikách produktů napříč územím.

2.2.1 Předběžná analýza homogenosti podmínek na území ČR

2.2.1.1 Hypoteticko-monopolistický test

Stejně jako pro věcné vymezení trhu, může být hypoteticko-monopolistický test (SSNIP test) využit i pro územní vymezení trhu. I zde je podstatou analýzy hledání substitutů prostřednictvím zkoumání reakcí na 5–10% růst cen základních služeb. Otázkou, na niž by bylo třeba odpovědět, tedy je, zda při 5–10% růstu cen základních služeb by ke konkurenčním operátorům působícím v jiných oblastech přešlo takové množství zákazníků, aby se původci cenového růstu jeho chování nevyplatilo (tj. nepřineslo dodatečný zisk). Obdobně by bylo třeba zkoumat, zda při 5–10% růstu cen základních služeb by do zkoumané oblasti přicházeli se svými nabídkami operátoři z jiných oblastí v takovém množství (či takovou kapacitou), že původce cenového růstu by nebyl schopen realizovat dodatečný zisk. Jinými slovy se zkoumá, zda poptávková a nabídková substitute mezi jednotlivými oblastmi je natolik silná, že umožňuje zkoumané oblasti zařadit do jednoho (národního) trhu.

Obecně se má za to¹⁷, že v případě územního vymezení trhu vede hypoteticko-monopolistický test k poměrně malým geografickým trhům¹⁸, třebaže to nutně neznamená, že konkurenční podmínky se mezi takto úzce vymezenými geografickými trhy výrazně liší. Důvodem je skutečnost, že jen zanedbatelné množství zákazníků by bylo ochotno změnit své stávající bydliště za nové v jiné lokalitě v reakci na 5–10% růst ceny jejich broadbandového připojení (v důsledku vysokých nákladů na přesun do jiné oblasti, které by pravděpodobně převyšovaly jakékoliv úspory v ceně broadbandového připojení, jež by spotřebitelé mohli tímto přesunem získat). Stejně tak nejistá by byla i úroveň nabídkové substitute v podobě příchodu nových operátorů do oblastí, v nichž došlo k „malému, ale významnému“ růstu cen.

Praktické obtíže spojené následně s nutností analyzovat každý z úzce vymezených geografických trhů jednotlivě pak vede k potřebě seskupit oblasti se stejnou či obdobnou mírou konkurenčního prostředí do skupin a ty v další fázi analýzy relevantního trhu zkoumat odděleně. Z tohoto důvodu se tak Úřad praktickému provádění SSNIP testu nevěnoval, ale v rámci předběžné analýzy územního vymezení zkoumal úroveň konkurenčního prostředí s ohledem níže na uvedená kritéria.

¹⁷ Viz např. ERG Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies) z října 2008 (ERG (08) 20 final CP), str. 8.

¹⁸ Ne vždy tomu tak ale musí být, např. v případě služeb CS/CPS může být pro alternativní operátory relativně snadné vstoupit na maloobchodní trh a poskytovat služby zákazníkům v rámci celého (národního) území.

2.2.1.2 Hodnocení homogenosti konkurenčního prostředí

2.2.1.2.1 Pokrytí alternativními sítěmi a jejich tržní podíly

Pro možnost porovnání pokrytí alternativními sítěmi se sítí incumbenta je na začátek nutno uvést, že síť incumbenta je dostupná prakticky na celém území ČR. Dle údajů ze sběru dat jsou služby xDSL poskytované společností O2 Czech Republic a.s. dostupné v 5 965 obcích, což tvoří 95,4 % všech obcí (97 % území ČR).

Alternativní sítě zahrnuté do věcného vymezení trhu, tedy sítě FTTx jsou dostupné pouze lokálně v omezeném rozsahu a zejména pouze ve větších městech (krajských a okresních). Sítě FTTx jsou dle sběru dat dostupné v bezmála 400 obcích, což tvoří 6,4 % všech obcí (cca 16 % území ČR). Dle odhadu Úřadu jsou FTTx sítě dostupné pro cca 13 % domácností v ČR.

Z výše uvedeného je zřejmé, že sítě FTTx jsou ve srovnání s pokrytím metalickou xDSL sítí incumbenta dostupné pouze na malém území ČR. Navíc tržní podíl FTTx přístupů na maloobchodním trhu je stále pouze cca 11 %. Vzhledem k tomuto dosud omezenému pokrytí a nízkému tržnímu podílu lze podmínky v rámci celé ČR považovat za téměř homogenní.

2.2.1.2.2 Ceny uplatňované incumbentem a alternativními operátory

Společnost O2 Czech Republic a.s., jako stávající SMP operátor, uplatňuje na celém území ČR jednotnou výši standardních (ceníkových) cen jak na velkoobchodním, tak i na maloobchodním trhu. Společnost O2 Czech Republic a.s. nabízí na trhu v určitých regionech zvýhodněné akviziční nabídky. Tyto nabídky ovšem nejsou nijak vázány na konkrétní lokalitu zákazníka, ale pouze na konkrétní prodejny a může jich tedy využít kdokoli, kdo na danou prodejnu přijde. Z tohoto pohledu se tedy nejedná o klasické diferencování cen dle geografického hlediska, i když lze předpokládat, že tyto nabídky jsou primárně určeny pro obyvatele těchto lokalit.

Všichni významní alternativní operátoři, jejichž ceny Úřad sleduje, uplatňují na celém území, na němž působí také jednotné ceny.

Tyto výše zmíněné skutečnosti tak nenasvědčují ve prospěch hypotézy o rozdílných konkurenčních podmínkách v jednotlivých oblastech.

2.2.1.2.3 Rozdíly v charakteristikách produktů napříč územím

Posledním z kritérií posuzovaných v rámci předběžné analýzy geografické segmentace trhu je zkoumání, zda existují významné kvalitativní rozdíly ve vlastnostech služeb jednotlivých operátorů působících v jednotlivých oblastech. Případné odlišnosti kvalitativních parametrů služeb mezi jednotlivými oblastmi by, obdobně jako rozdíly v cenách služeb, přispívaly k vytvoření rozdílných konkurenčních podmínek mezi těmito oblastmi a tedy k potřebě segmentovat území ČR. Protože operátoři obecně nabízejí na velkoobchodním i maloobchodním trhu své služby se stejnými nominálními vlastnostmi ve všech lokalitách, ve kterých působí, věnoval se Úřad pouze regionálním rozdílům v parametrech služeb poskytovaných na jednotlivých technologiích.

V současné době je většina FTTx přístupů (více než 90 %) poskytovaná prostřednictvím optických vláken v kombinaci s lokální sítí, kdy je optické vlákno přivedeno k patě budovy, kde navazuje na místní LAN síť (na bázi Ethernetu), tedy scénář FTTB. Zbývající část přístupů je realizována jako FTTH, přičemž oba scénáře jsou téměř výhradně poskytovány prostřednictvím PON – pasivních optických sítí.

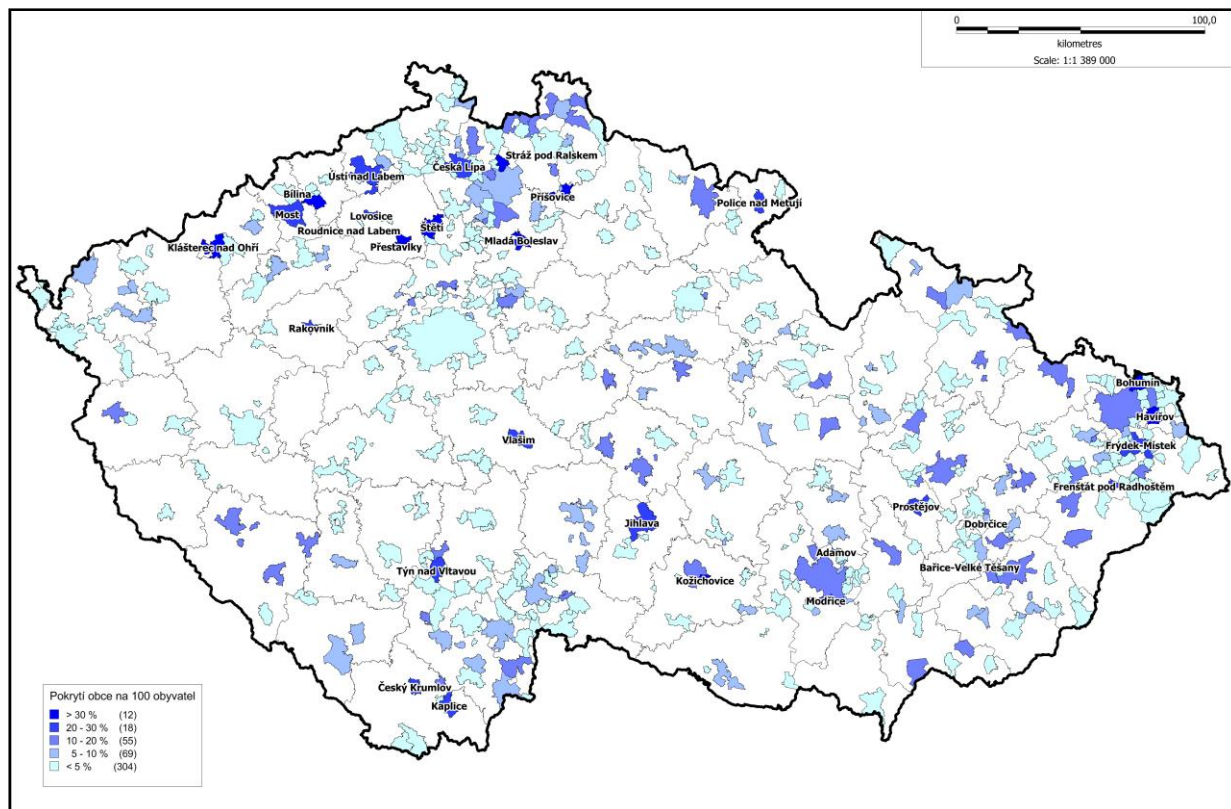
Kombinaci technologie VDSL (popř. VDSL2) s optickými sítěmi (tedy scénář FTTC) v současné době plánuje nabízet společnost O2 Czech Republic a.s. V souvislosti s poskytováním těchto služeb začala společnost O2 Czech Republic a.s. ve druhém pololetí roku 2012 ve vybraných lokalitách budovat tzv. „street cabinety“. Primárním účelem tohoto budování je zkrácení vzdáleností (délky kovového vedení) mezi účastníkem a zařízením DSLAM, díky čemuž budou služby VDSL2 dostupné širšímu okruhu zákazníků než doposud. Úřad na základě dostupných informací předpokládá, že v době časového vymezení analýzy dojde k postupnému budování tzv. „street cabinetů“, ovšem v takovém rozsahu, že do období příští analýzy nedojde k masivnímu rozšíření nabídky o tento způsob přístupu.

OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

Jak již bylo uvedeno výše, celkový podíl služeb FTTx na maloobchodním trhu je stále omezený (11,1 % na maloobchodním trhu k 30. červnu 2013). Přitom platí, že incumbent FTTx přístupy vlastní jen ve velmi omezeném měřítku, a dostupnost těchto služeb je koncentrována jen do několika větších měst (viz. Obr. č. 12). Již dnes existují na území ČR lokality, v nichž jsou konkurenční podmínky dostupností FTTx služeb ovlivněny, avšak jejich penetrace na obyvatele či domácnosti je v jednotlivých obcích (městech) stále na nízké úrovni a nelze jednoznačně a stabilně vymezit jednotlivé oblasti, ve kterých by se konkurenční podmínky významně lišily. Úřad při pohledu do budoucna předpokládá, že konkurenční podmínky se v oblastech s dostupnými službami na bázi FTTx budou, vlivem teoretických možností (lepší kvalitativní parametry), které tato technologie nabízí, výrazně odlišovat od oblastí, v nichž tyto služby dostupné nebudou.

Obr. č. 12: Dostupnost sítí FTTx v ČR k 31. 12. 2012

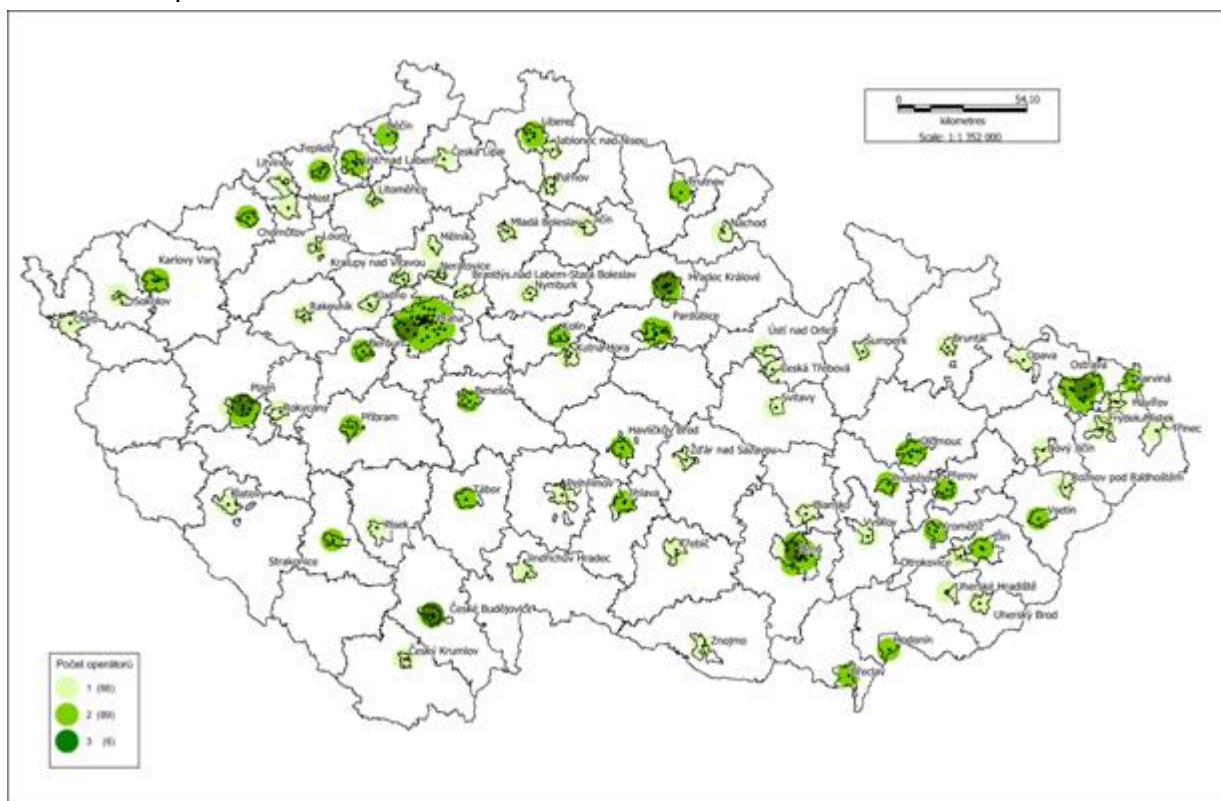

Zdroj: ČTÚ 2013

Úřad si je vědom toho, že vlivem sítí FTTx alternativních poskytovatelů v jednotlivých oblastech může, v místech, kde jsou tyto služby dostupné, panovat odlišná úroveň konkurence oproti oblastem, kde tyto služby dostupné nejsou. Avšak z důvodu dosud nízkého tržního podílu a pouze lokálního charakteru nabídky služeb na bázi FTTx Úřad neidentifikoval natolik významné rozdíly napříč územím ČR, které by vyžadovaly geografickou segmentaci trhu.

Nicméně Úřad si je vědom skutečnosti, že využití velkoobchodního fyzického přístupu se bude zejména z důvodu rozpuštění nákladů na kolokace týkat převážně větších měst a pro ilustraci dokládá současné rozmístění kolokací v ČR.

Obr. č. 13: Kolokované ústředny (HOST/RSU) společnosti O2 Czech Republic a.s. alternativními operátory v barevném rozdělení dle počtu přítomných alternativních operátorů na dané ústředně k 31. 3. 2012

Zdroj: ČTÚ 2012 (stav k 31. 3. 2012)

Pozn.: Velikost oblasti okolo každé ústředny byla zvolena s poloměrem 4 km – s ohledem na dosah technologie ADSL 2+ (viz. Obr. č. 3 v analýze RT č. 5)

2.2.2 Závěr

Z výše uvedené předběžné analýzy vyplývá, že konkurenční podmínky napříč územím ČR lze považovat za dostatečně homogenní a stabilní na celonárodní úrovni. Úřad tedy pro územní vymezení stanovil jeden geografický trh, a to území celé ČR.

2.3 Časové vymezení

Vzhledem k předpokládané dynamice vývoje na trhu (fyzické) infrastruktury, zejména s ohledem na budování sítí NGA, podrobí Úřad relevantní trh nové analýze do dvou let od uplatnění nápravných opatření spolu s analýzou relevantního trhu č. 5.

Úřad bude průběžně monitorovat vývoj na tomto relevantním trhu, zejména s ohledem na technologický vývoj, rozšiřování dostupnosti jednotlivých sítí a na akvizice prováděné společností O2 Czech Republic a.s.

Společnost O2 Czech Republic a.s. v srpnu 2014 informovala Úřad o tom, že zvažuje a analyzuje možnosti oddělit infrastrukturu fixní sítě do samostatné společnosti, která by nabízela pouze velkoobchodní služby ostatním operátorům (tedy i maloobchodní části

současné společnosti O2 Czech Republic a.s.), zatímco druhá společnost by poskytovala služby na maloobchodních trzích.

V případě, že dojde k rozdělení společnosti O2 Czech Republic a.s. na dva samostatné subjekty v období nastaveném pro zahájení další analýzy (do dvou let), Úřad posoudí nové skutečnosti na trhu a provede v souladu s § 86b odst. 2 Zákona novou analýzu před uplynutím výše stanovené lhůty.

3. Analýza relevantního trhu

Cílem analýzy výše vymezeného relevantního trhu je stanovení, zda je trh efektivně konkurenční nebo zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém období konkurenčním trhem stane. V případě, že Úřad neshledá na základě výsledků analýzy trh efektivně konkurenčním a pokud nelze důvodně očekávat, že se jím v přiměřeném časovém období stane, stanoví Úřad subjekt/y s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropských společenství v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není efektivně konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele, jejichž významná tržní síla vedla k nálezu neexistence efektivně konkurenčního trhu.

Úřad, pokud na základě analýzy relevantního trhu zjistí, že tento trh je efektivně konkurenční, rozhodne o zrušení uložených povinností.

Při posuzování existence významné tržní síly bere Úřad v úvahu i případnou existenci stávajících nápravných prostředků.

Stanovení subjektu s významnou tržní silou provede Úřad na základě zkoumání kritérií, která jsou uvedena v části B bodě 2.2.1 Metodiky. Na tomto relevantním trhu se Úřad zaměří zejména na posuzování tržních podílů, charakteristiku podniku, kritéria související s charakteristikou poptávky a konkurence na relevantním trhu.

3.1 Zkoumání samostatné významné tržní síly

Při zkoumání samostatné významné tržní síly (zejména tržních podílů) bral Úřad do úvahy jak samozásobení (přístupy/přípojky) incumbentského operátora, tak i jím poskytnuté velkoobchodní přístupy spolu se samozásobením ostatních poskytovatelů, kteří (jejichž přístupy/přípojky) dle věcného vymezení velkoobchodního trhu do tohoto trhu spadají.

3.1.1 Velikost a vývoj tržního podílu

Na vymezeném trhu působí v současné době kromě společnosti O2 Czech Republic a.s. a její dceřiné společnosti Internethome, s.r.o., která se zaměřuje zejména na poskytování služeb prostřednictvím sítě WiFi (ale i FTTx), i společnosti, které se zaměřují na poskytování služeb prostřednictvím vlastních FTTx sítí respektive prostřednictvím kombinace FTTx a WiFi sítí. Mezi tyto významné poskytovatele patří například společnosti SMART Comp. a.s., RIO Media a.s., PODA a.s., STARNET, s.r.o. a Dragon Internet a.s. Do velikosti a vývoje tržních podílů byly započítány pouze přístupy a přípojky na infrastrukturách zařazených do věcného vymezení velkoobchodního trhu.

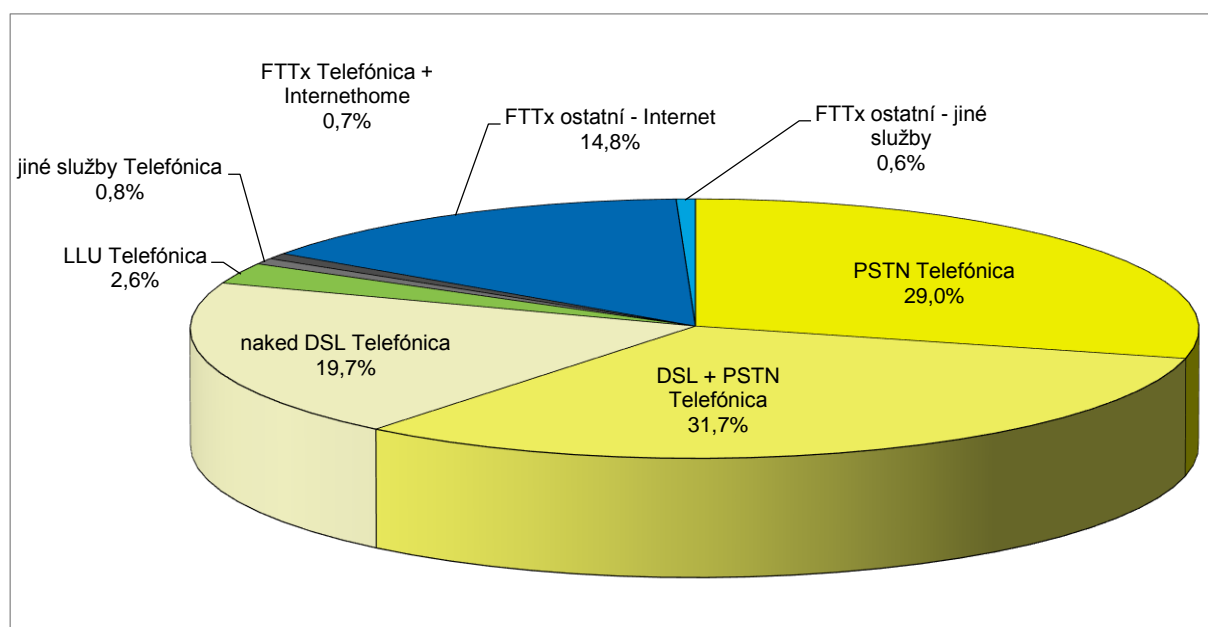
Jak bylo uvedeno v předchozích kapitolách, současné pokrytí sítí účastnických kovových vedení s možností poskytování širokopásmového přístupu činí cca 97 % všech účastnických kovových vedení, zatímco pokrytí optických sítí činí cca 13 % domácností¹⁹. Za předpokladu, že společnost O2 Czech Republic a.s. vlastní účastnická kovová vedení téměř pro všechny domácnosti v ČR, je její současné pokrytí, a tedy tržní podíl na trhu

¹⁹ Dle souhrnných údajů z ESD k 31. 12. 2012.

velkoobchodního fyzického přístupu, více než sedminásobný než u ostatních společností vlastní optické sítě. Takovýto podíl indikuje, že na trhu existuje podnik se samostatnou významnou tržní silou. Mimoto společnost O2 Czech Republic a.s. (včetně společnosti Internethome, s.r.o.) vlastní také optické přístupové sítě, i když jen ve velmi omezeném rozsahu. Úřad dále uvádí, že vlastnictví účastnických kovových vedení jiných společností než vedení společnosti O2 Czech Republic a.s. je statisticky zanedbatelné.

Úřad v rámci tohoto kritéria mimo výše uvedený odstavec doplňuje i podíly vyjádřené pouze v počtu tzv. „aktivních vedení“. Tato „aktivní“ vedení nezahrnují přístupové sítě, na kterých není poskytována jakákoliv služba elektronických komunikací. V tomto případě (jelikož se jedná o velkoobchodní trh fyzického přístupu) spadají do tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. všechna vedení bez ohledu na to, zda-li na nich nabízí služby sama, nebo jiná společnost s využitím jejích velkoobchodních nabídek přístupu nebo zpřístupnění účastnických kovových vedení.

Graf č. 16: Tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. a ostatních poskytovatelů (technologií) zařazených na velkoobchodní trh podle počtu „aktivních vedení“ a jejich využití pro následné maloobchodní a velkoobchodní služby k 31. 12. 2012

Zdroj: ČTÚ, 2013

PSTN O2 Czech Rep.	Zahrnuje účastnická kovová vedení využívající pouze veřejně dostupnou telefonní službu – tj. maloobchodní analogové přípojky, ISDN 2, ISDN 30, 2 Mbit/s přípojky a velkoobchodní „WLR“. Velkoobchodní WLR činí z celku pouze cca 1 %.
DSL + PSTN O2 Czech Rep.	Zahrnuje účastnická kovová vedení tzv. „dressed“ ADSL (maloobchodní i velkoobchodní). Velkoobchod zde činí cca 1% z celku.
naked DSL O2 Czech Rep.	Zahrnuje účastnická kovová vedení tzv. „naked“ ADSL (maloobchodní i velkoobchodní). Velkoobchod zde činí cca 5% z celku.
LLU O2 Czech Rep.	Zahrnuje zpřístupněná účastnická kovová vedení.
jiné služby O2 Czech Rep.	Zahrnuje účastnická kovová vedení využívající jiné služby než PSTN nebo DSL (pronajaté okruhy – maloobchodní a velkoobchodní, IPTV bez DSL přístupu).
FTTx O2 Czech Rep. + Internethome	Zahrnuje „aktivní“ optická vlákna společností O2 Czech Rep. a Internethome využívající přístup k síti Internet nebo IPTV nebo VoIP.
FTTx ostatní - Internet	Zahrnuje „aktivní“ optická vlákna ostatních společností využívající maloobchodní služby přístupu k síti Internet.
FTTx ostatní - jiné služby	Zahrnuje „aktivní“ optická vlákna ostatních společností využívající jiné maloobchodní služby bez přístupu k síti Internet (IPTV, VoIP).

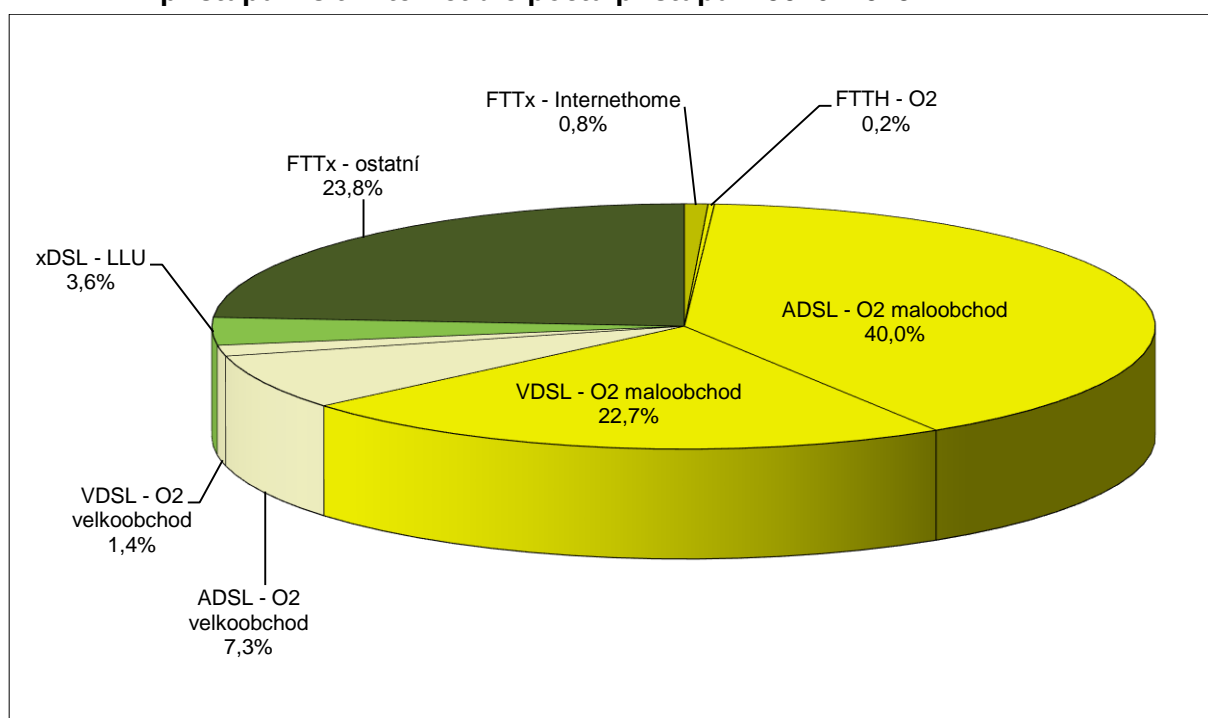
Pozn. ostatní

Graf nezahrnuje zvlášť VoIP přípojky společnosti O2 Czech Republic a.s. a „aktivní“ účastnická kovová vedení ostatních společností, neboť obě tyto kategorie jsou statisticky nevýznamné.

V tomto případě činí podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. více než 75 %, a to konkrétně 84,5 %, což samo o sobě svědčí o existenci samostatné významné tržní síly.

Pro úplnost Úřad uvádí také tržní podíl na velkoobchodním trhu vyjádřený podle počtu širokopásmových přístupů. Oproti předchozímu grafu jde zejména o to, že tento graf nezahrnuje kategorii PSTN přípojek společnosti O2 Czech Republic a.s. Úřad zde tyto podíly uvádí z důvodu „propojení“ s analýzou relevantního trhu č. 5 a také z toho důvodu, že využití sítí ostatních poskytovatelů (nejen na účastnických vedeních) za účelem poskytování pouze veřejně dostupné telefonní služby (nebo IPTV) je na úrovni cca 4 % všech jejich „aktivních“ vedení. Tento graf tak má nejvíce vypovídající hodnotu, co se týče úrovně konkurence na velkoobchodním trhu fyzického přístupu.

Graf č. 17: Tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. a ostatních poskytovatelů (technologií) zařazených na velkoobchodní trh podle širokopásmových přístupů k síti Internet dle počtu přístupů k 30. 6. 2013

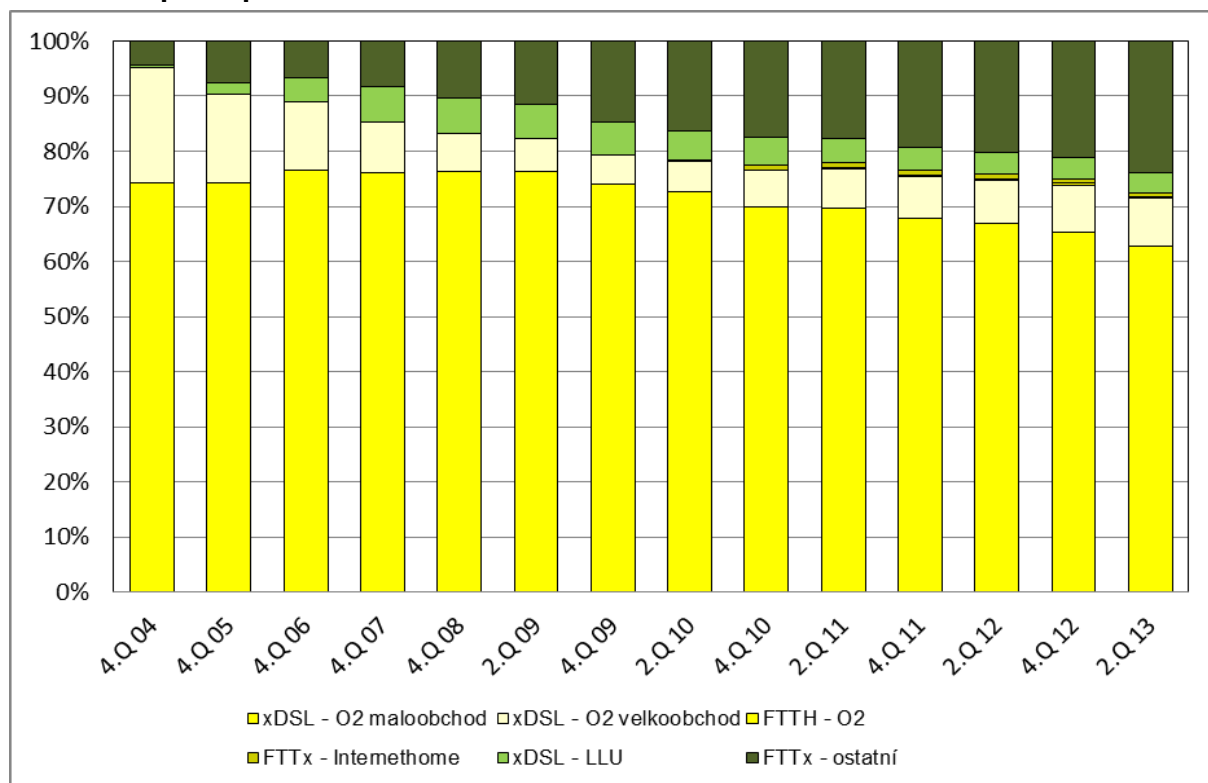

Zdroj: ČTÚ, 2013

V tomto případě (jelikož se jedná o velkoobchodní trh fyzického přístupu) spadá do tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. také kategorie LLU, neboť se jedná o vedení ve vlastnictví této společnosti. Vzhledem k tomu, že LLU je v ČR využíváno v omezené míře a podíl této kategorie činí pouze necelá 4 %, je rozdíl tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na tomto trhu (vyjádřeném v počtu širokopásmových přístupů) oproti trhu č. 5 zanedbatelný. Tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. dle počtu širokopásmových přístupů je 76 %.

Úřad pro znázornění vývoje tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. dle počtu přístupů k síti Internet v čase uvádí následující graf.

Graf č. 18: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. a ostatních poskytovatelů (technologií) zařazených na velkoobchodní trh dle počtu přístupů

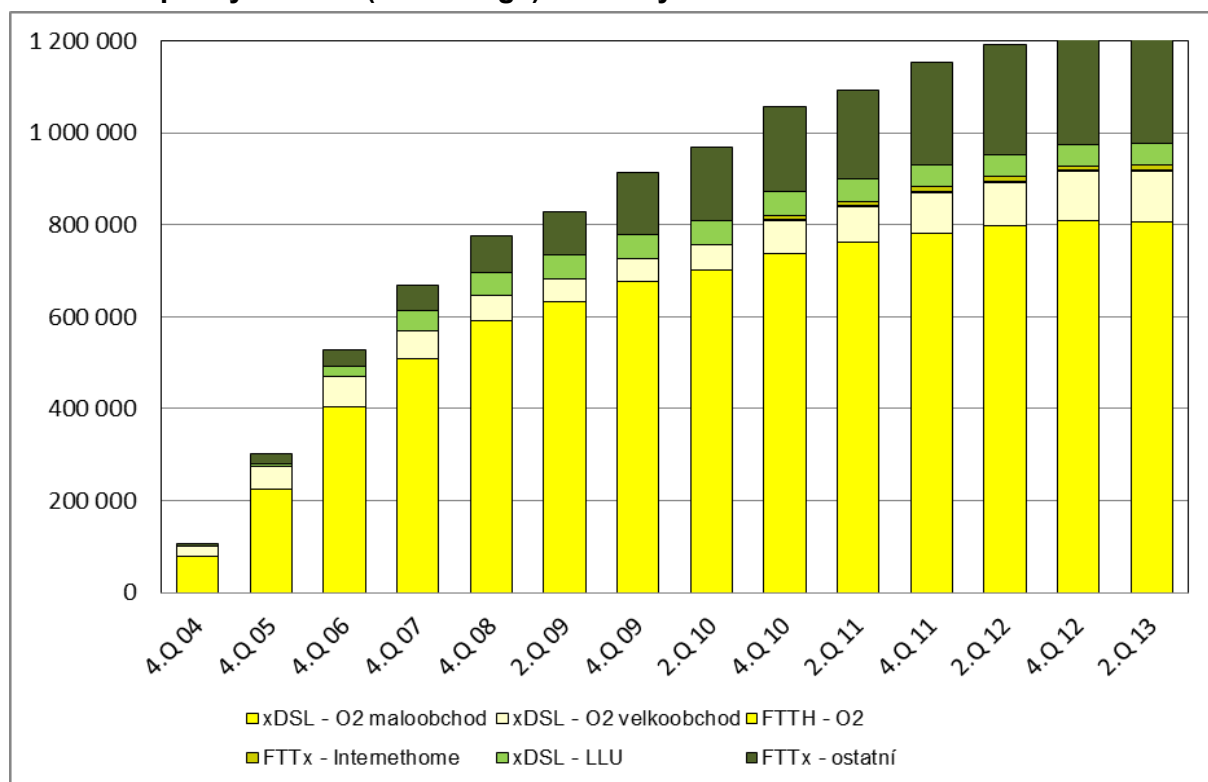

Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: Údaje za společnost Internethome, s.r.o. zahrnují v grafu i období, kdy byly přístupy evidovány pod společností Telefónica O2 Business Solutions spol. s r.o.

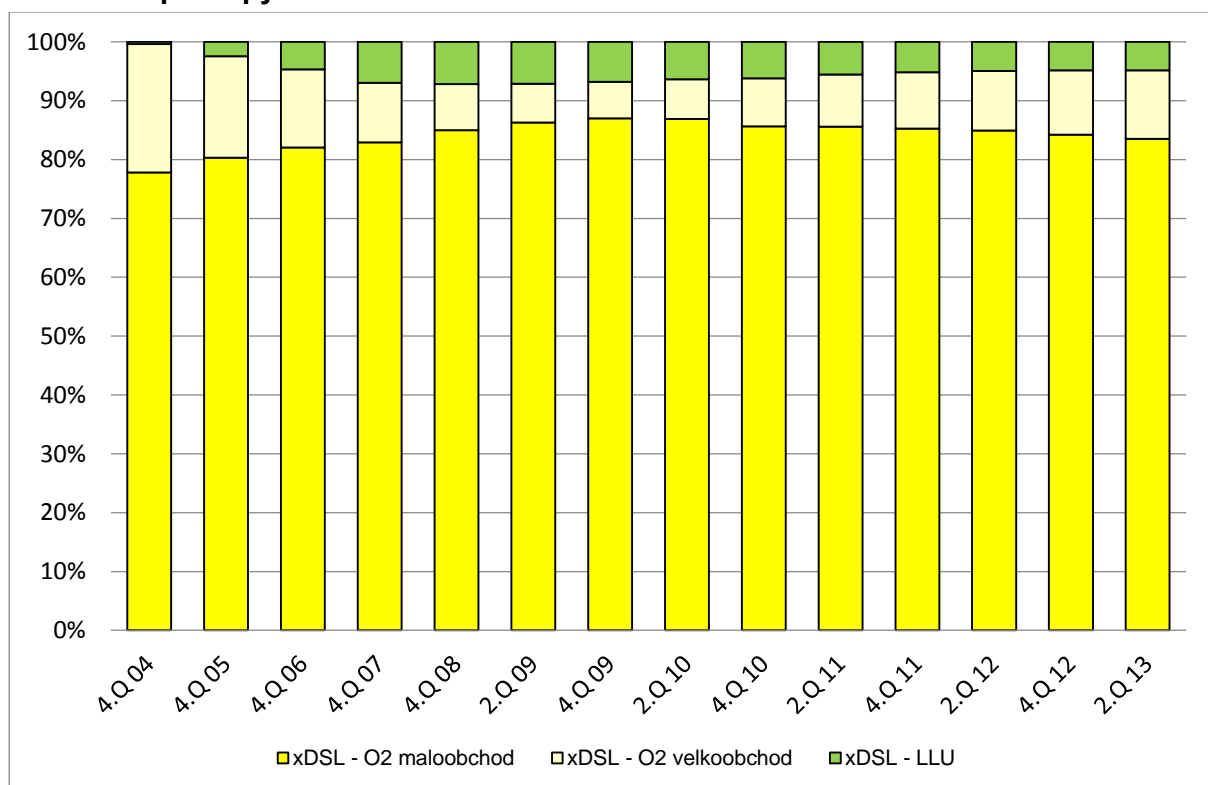
Z tohoto grafu je patrné, že dochází k postupnému snižování tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na předmětném velkoobchodním trhu, a to z důvodu působení alternativní infrastruktury FTTx poskytovatelů, neboť jak dále uvádí Graf č. 21, společnost O2 Czech Republic a.s. vlastní optické přístupové sítě pouze ve velmi omezeném měřítku. Tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. ovšem stále dosahuje vysoké úrovně překračující o 1 p.b. hranici 75 %.

Graf č. 19: Vývoj počtu přístupů společnosti O2 Czech Republic a.s. a ostatních poskytovatelů (technologií) zařazených na velkoobchodní trh

Zdroj: ČTÚ, 2013

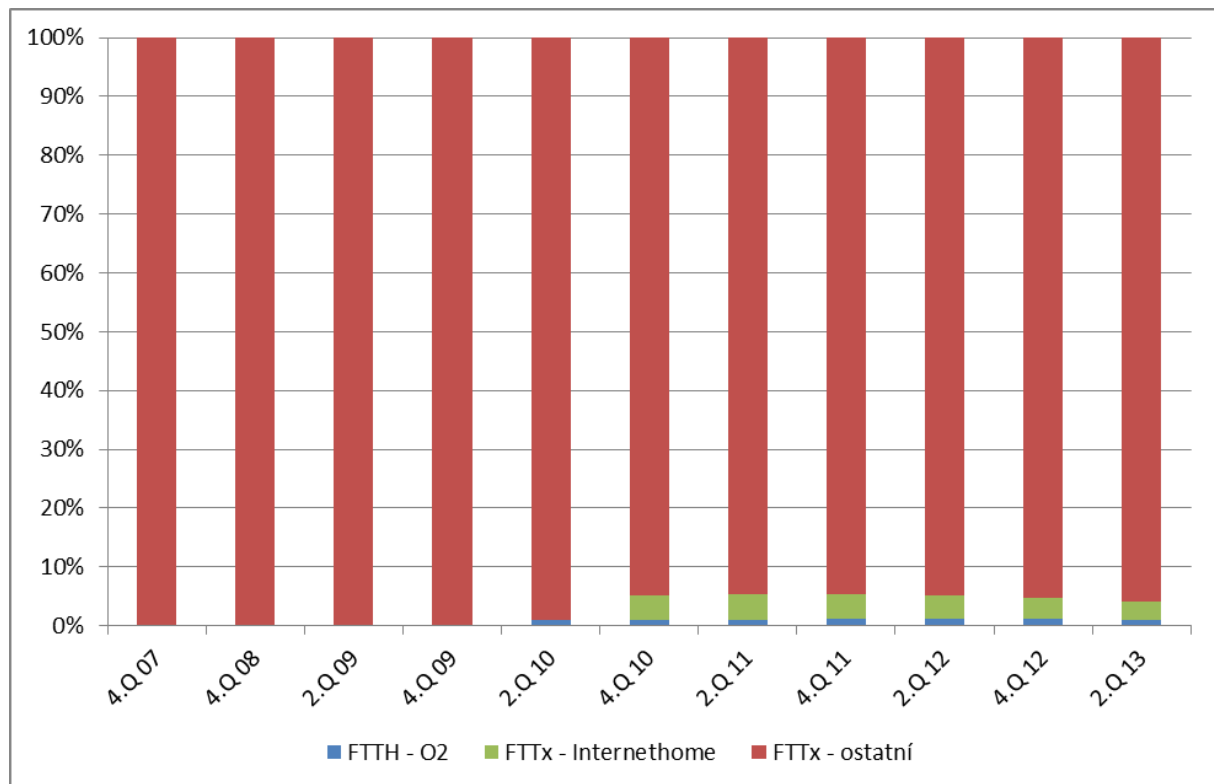
Graf č. 20: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na části trhu s xDSL přístupy

Zdroj: ČTÚ, 2013

Z údajů, které reprezentuje Graf č. 20, je zřejmé, že společnost O2 Czech Republic a.s. si na části trhu s xDSL přístupy ve sledovaném období udržuje stále dominantní pozici a dochází zde pouze k mírnému poklesu jejího tržního podílu. Tento dílčí pokles je dán skutečností, že její konkurenti využívají její velkoobchodní nabídku přístupu k datovému toku. Vliv využití velkoobchodní nabídky zpřístupnění účastnického vedení alternativními operátory pro poskytování xDSL služeb není na uvedený pokles tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. nijak významný.

Graf č. 21: Vývoj tržního podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. na části trhu s FTTx přístupy

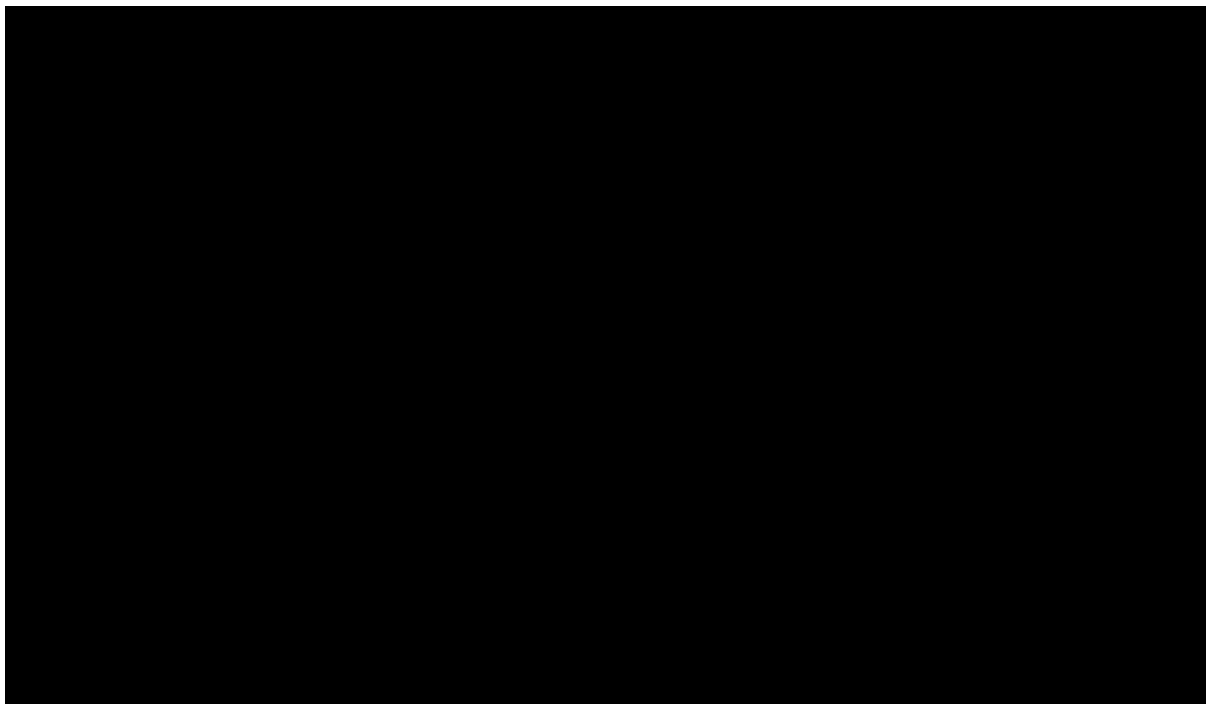
Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: Údaje za společnost Internethome, s.r.o. zahrnují v grafu i období, kdy byly přístupy evidovány pod společností Telefónica O2 Business Solutions spol. s r.o.

Graf č. 20 ukazuje skutečnost, že dochází k poklesu LLU, a to na úkor velkoobchodních přístupů k datovému toku. To je dáno hlavně orientací jednoho z velkoobchodních partnerů společnosti O2 Czech Republic a.s. na velkoobchodní nabídku Carrier IP Stream, což ukazují i následující grafy **OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ**

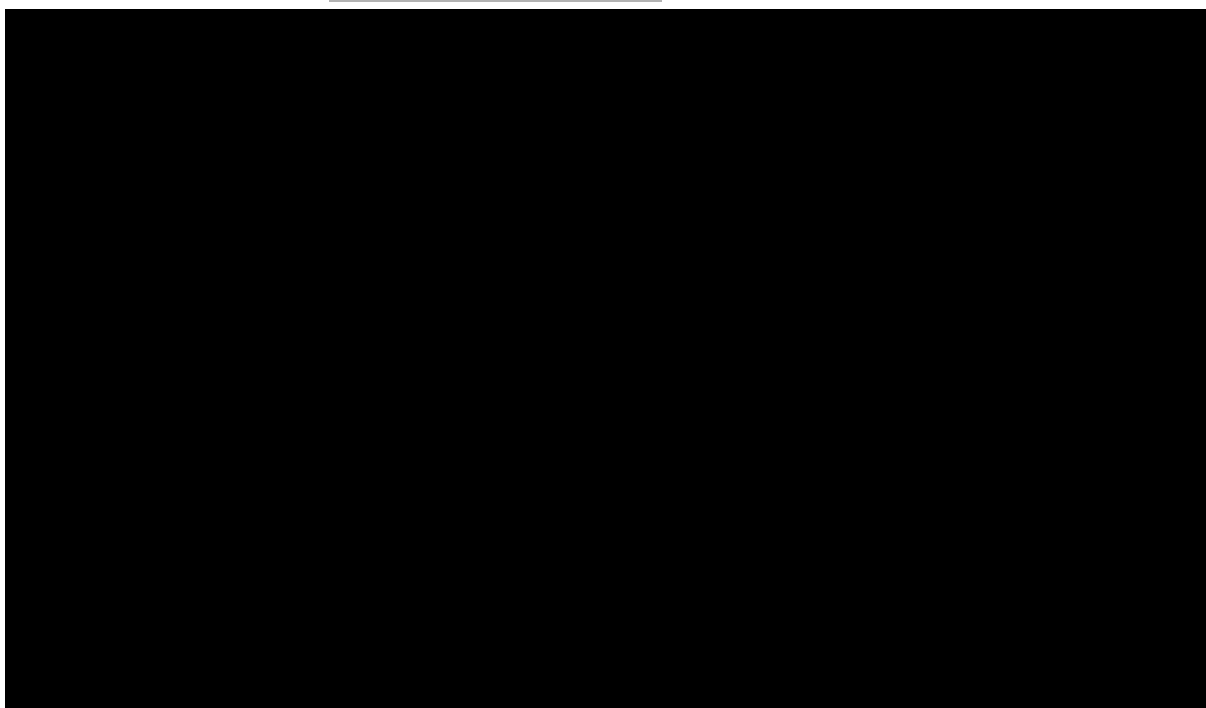
Tato společnost k tomu v rámci veřejné konzultace uvedla, že pro rezidentní zákazníky nejsou zpřístupněná účastnická vedení (i přes snížení ceny v srpnu 2012 a červnu 2013) lukrativní, a proto dochází od konce roku 2013 u nově získaných rezidentních zákazníků k využití velkoobchodní nabídky Carrier IP Stream. Další skutečnost, která nízkou míru využití LLU potvrzuje, je to, že díky nabídce Carrier IP Stream je možné nabízet přístupy prostřednictvím technologie VDSL, které koncovým uživatelům nabízejí vyšší rychlosti downloadu i uploadu. Jeden z velkoobchodních partnerů společnosti O2 Czech Republic a.s., jehož počet zpřístupněných účastnických vedení je v ČR nejvyšší, ve svých kolokacích nevlastní DSLAMy podporující tuto technologii a možnost poskytovat služby VDSL na zpřístupněných účastnických vedeních by tak vyžadovalo další dodatečné investice do kolokovaných ústředen. Toto implikují také dva následující grafy.

Graf č. 22: Vývoj počtu širokopásmových přístupů prostřednictvím LLU u společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. a GTS Czech s.r.o. OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

Zdroj: ČTÚ, 2013

Graf č. 23: Vývoj počtu širokopásmových přístupů prostřednictvím velkoobchodního přístupu k datovému toku u společnosti T-Mobile Czech Republic, a.s. a GTS Czech s.r.o. OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

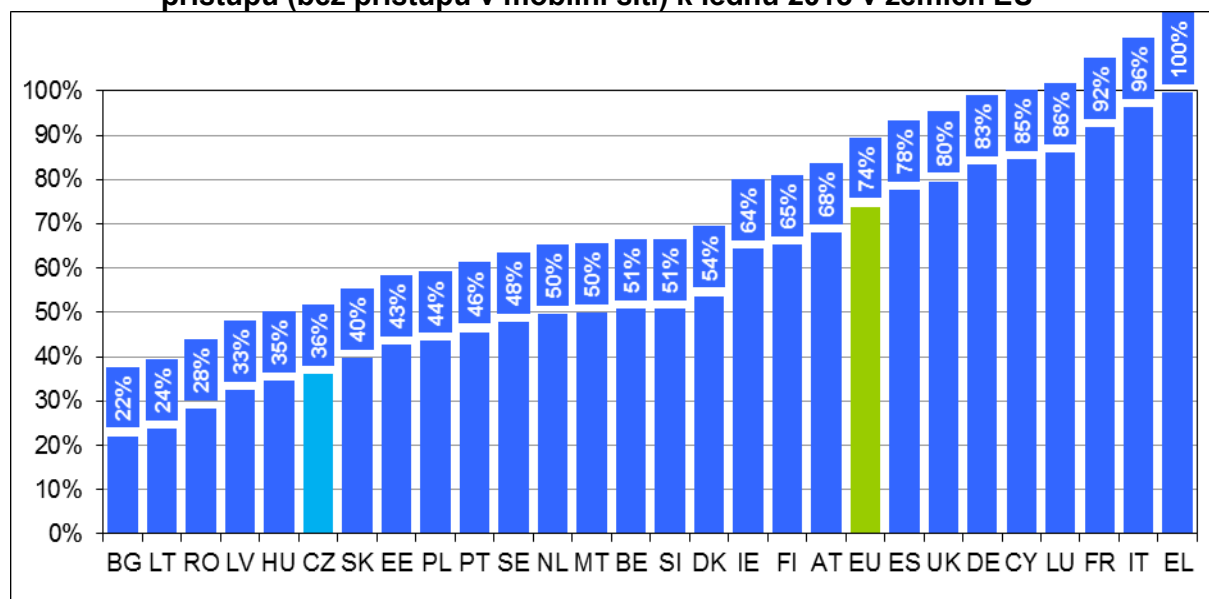
Zdroj: ČTÚ, 2013

Vzhledem k tomu, že nápravná opatření budou navrhována v souvislosti se zpracováním analýzy relevantního trhu č. 5, Úřad uvádí, že na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu ostatní poskytovatelé mohou využívat sice zpřístupnění účastnického vedení, ale jak bylo zmíněno výše (a uvedeno) v tabulce (Tab. č. 2) a grafu č. 20, míra využití LLU v ČR je velmi nízká a v čase se snižuje. Úřad zároveň nepředpokládá jejich další rozvíjení. Vzhledem k počáteční výstavbě „street cabinetů“ ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. by mohlo na trhu č. 5, za situace nevyužívání zpřístupnění v těchto kabinetech, docházet k negativnímu vývoji efektivní hospodářské soutěže. Důvodem je, že na těchto vedeních může incumbent poté nabízet významně vyšší rychlosti (díky lepší dostupnosti pro technologie VDSL2 ze street cabinetů), než jaké mohou nabízet alternativní operátoři přes LLU ze stávajících kolokací. Úřad podotýká, že **z celkového počtu LLU** (cca 47 500) jsou v současnosti nabízeny služby pro rezidentní a nerezidentní zákazníky téměř ve stejném počtu, přičemž technologií S(H)DSL je realizováno pouze cca 5 % všech přístupů pro nerezidentní zákazníky a 95 % je poskytováno přes technologii ADSL. Pro rezidentní zákazníky je využívána na LLU technologie ADSL.

Úřad proto bude další rozvoj služeb incumbenta s využitím uvedeného technického řešení a další vývoj ve využívání služeb na tomto relevantním trhu spolu s vlivem na související relevantní trh č. 5 v období do další analýzy důsledně sledovat. Případnou potřebu úpravy rozsahu nápravných opatření Úřad zváží v rámci následné analýzy.

Mezinárodní srovnání

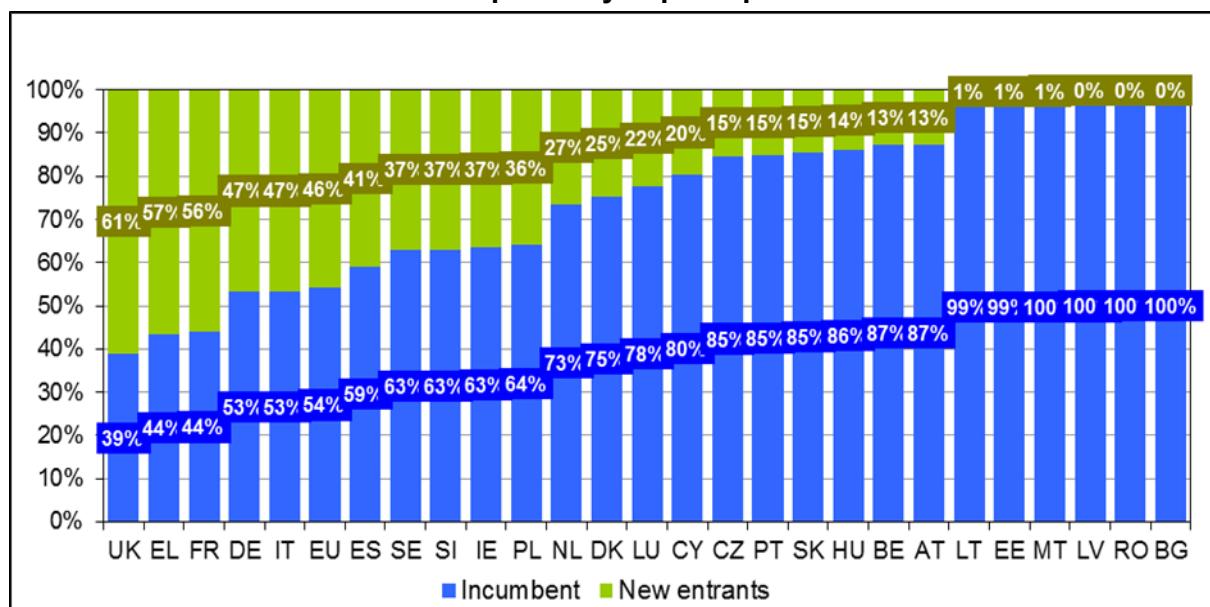
Graf č. 24: Přehled podílů xDSL přístupů na maloobchodním trhu širokopásmových přístupů (bez přístupů v mobilní síti) k lednu 2013 v zemích EU

Zdroj: Digital Agenda Scoreboard²⁰

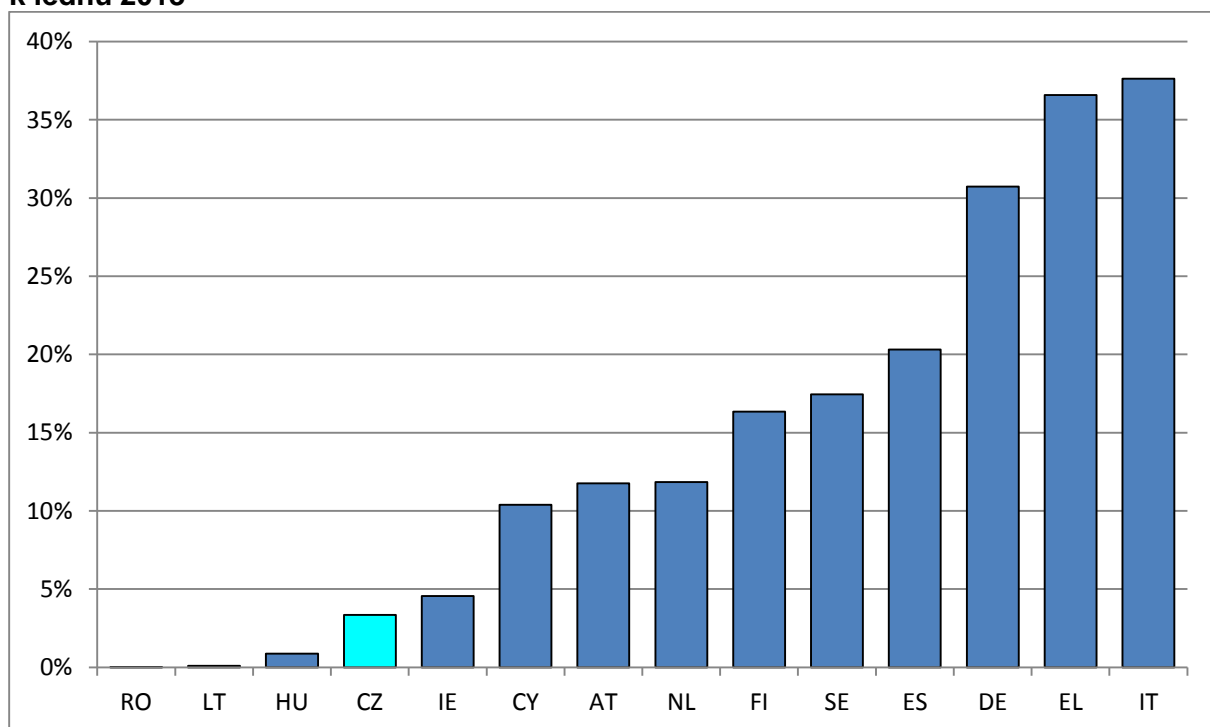
²⁰ Údaje a grafy dostupné on-line na adrese: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/broadband_lines_agreements.xls>

Graf č. 25: Přehled podílů incumbentů a alternativních poskytovatelů na části trhu xDSL maloobchodních širokopásmových přístupů k lednu 2013 v zemích EU

Zdroj: Digital Agenda Scoreboard²¹

Graf č. 26: Podíl zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta v ČR a ostatních členských státech EU k lednu 2013

Zdroj: Digital Agenda Scoreboard²⁰) + dopočet ČTÚ

Pozn.: Údaje za ostatní státy jako například BE, DK, FR, PL, UK, SI nejsou uvedeny zejména z důvodu neveřejných údajů.

²¹ Údaje a grafy dostupné on-line na adrese: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/broadband_lines_agreements.xls>

Z výše uvedených grafů lze konstatovat, že podíl zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta se v ČR v rámci EU řadí k jedněm z nejnižších. Tato skutečnost dle názoru Úřadu úzce souvisí s nízkým celkovým podílem xDSL přístupů²² na maloobchodním trhu širokopásmových přístupů v ČR oproti ostatním členským státům EU. Z grafů je zřejmé, že státy se značným podílem (nad průměrem EU tj. 79 % a více) xDSL přístupů na maloobchodním trhu (např. Itálie-IT, Řecko-EL, Německo-DE, Španělsko-ES), mají také oproti ČR daleko větší podíl zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta. Na rozdíl od těchto států v ČR došlo v minulosti ke značnému rozvoji širokopásmových přístupů prostřednictvím alternativních infrastruktur, zejména CATV a WiFi přístupů, což má za důsledek menší využití xDSL přístupů a účastnických kovových vedení. Potenciál využití účastnických kovových vedení, jakožto i zpřístupněných účastnických kovových vedení, je tak v ČR ve srovnání s ostatními členskými státy EU, z pohledu tohoto vlivu alternativních infrastruktur, daleko nižší. V zemích s nízkým zastoupením xDSL přístupů na maloobchodním trhu širokopásmových přístupů a nízkým podílem zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta, jako jsou např. Česká republika-CZ, Rumunsko-RO, Maďarsko-HU a Litva-LT, se nejedná o nijak výjimečnou situaci, když na části trhu s xDSL přístupy má poté incumbent dominantní pozici (viz Graf č. 26). Z uvedených grafů tak tato skutečnost platí i naopak, kdy ve členských státech s vysokým zastoupením xDSL přístupů na maloobchodním trhu širokopásmových přístupů a vysokým podílem zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta, jakou jsou např. Itálie- IT, Řecko-EL a Německo-DE, má incumbent na části trhu s xDSL přístupy daleko nižší tržní podíl (viz Graf č. 26).

Nižší využití zpřístupněných účastnických vedení v ČR oproti ostatním členským státům EU může být způsobeno i odlišnými regulačními či legislativními opatřeními v těchto zemích. Z těchto odlišností lze například zmínit uložení SMP podniku za povinnost umožnit ostatním subjektům přístup ke kabelovodům a jiným pasivním prvkům sítě, jakými jsou například nenasvícená vlákna. Takováto nápravná opatření²³ mohou alternativním poskytovatelům ulehčit, zejména z pohledu investičních nákladů, jak budování vlastních sítí, tak samotný vstup na relevantní trh č. 4 (například při zřizování kolokací) a využívání služeb z tohoto relevantního trhu. Mezi další odlišnosti lze poté zařadit například zřízení registru pasivní infrastruktury, kdy v některých členských státech je takovýto registr již dlouhodobě k dispozici a v některých členských státech, jako například ČR, se zřízení registru připravuje. Takovýto registr poté může usnadnit všem podnikatelům, kteří zajišťují síť elektronických komunikací či jejich zajišťování plánují, snadnější budování nových sítí, a to zejména díky využití již dostupné pasivní infrastruktury ostatních subjektů.

Z příkladů uvedených členských států s nejvyšším podílem zpřístupněných účastnických kovových vedení na 100 „aktivních“ účastnických kovových vedení incumbenta, kterými jsou Itálie, Řecko, Německo a Španělsko, lze shrnout, že ve všech těchto státech bylo již nápravné opatření ve formě přístupu k pasivní infrastruktuře SMP podniku uloženo. V případě Španělska byl přístup ke kabelovodům uložen již v roce 2009, v případě Řecka a Německa byla tato povinnost uložena v roce 2011 a v případě Itálie v roce 2012. V případě ČR tato povinnost nebyla na relevantním trhu č. 4 dosud uložena a v rámci této analýzy je uložení této povinnosti navrhováno až nyní. Z tohoto důvodu lze tedy konstatovat, že Úřad tuto

²² Úřad si je vědom, že zpřístupněná účastnická vedení mohou být využita i pro jiné služby než pro poskytování xDSL služeb, avšak počet takovýchto zpřístupněných vedení je zanedbatelný, proto se jimi Úřad v tomto srovnání nezabýval (viz tabulka č. 2).

²³ V souladu s BoR (12) 127- REVISED BEREC COMMON POSITION ON BEST PRACTICE IN REMEDIES ON THE MARKET FOR WHOLESALE (PHYSICAL) NETWORK INFRASTRUCTURE ACCESS (INCLUDING SHARED OR FULLY UNBUNDLED ACCESS) AT A FIXED LOCATION IMPOSED AS A CONSEQUENCE OF A POSITION OF SIGNIFICANT MARKET POWER IN THE RELEVANT MARKET, zejména BP (Best Practice) 9 až 13 na straně č. 6 a 7.

povinnost navrhuje uložit právě se záměrem přispět k rozvoji služeb na základě zpřístupněných účastnických vedení a přiblížit se tak vývoji v ostatních členských státech EU.

Registr pasivní infrastruktury, dle údajů, které má Úřad k dispozici, je ze států uvedených v předchozím odstavci k dispozici v Německu a Španělsku. V Německu je registr pasivní infrastruktury dostupný od konce roku 2009 a ve Španělsku od poloviny roku 2012. Úřad bude, v souladu s cíli státní politiky Digitální Česko v. 2.0, na vytvoření obdobného registru pasivní infrastruktury spolupracovat s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO). Stav rozpracovanosti v jednotlivých zemích EU je uveden v příloze III. dokumentu „Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on measures to reduce the cost of deploying high-speed electronic communications networks“²⁴.

Z vyhodnocení kritéria velikost a vývoj tržního podílu lze konstatovat, že společnost O2 Czech Republic a.s. na předmětném velkoobchodním trhu dosahuje tržního podílu dle počtu přístupů 76 % (k 30. 6. 2013) a tržního podílu dle „aktivních vedení“ 84,5 % (k 31. 12. 2012²⁵), což dle metodiky uvedené v části B (2.2.1.1, bod „a“) této analýzy, je jednoznačným indikátorem, že společnost O2 Czech Republic a.s. má na daném trhu samostatnou významnou tržní sílu.

Toto kritérium nasvědčuje ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.1.2 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažoval zejména tato kritéria: celková velikost podniku, kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné, rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb, úspory z rozsahu a sortimentu, vertikální integrace, rozvinutost prodejní a distribuční sítě a ceny a ziskovost.

3.1.2.1 Celková velikost podniku

V současnosti na analyzovaném velkoobchodním trhu působí kromě společnosti O2 Czech Republic a.s., která jako jediná vlastní přístupovou síť s celorepublikovým pokrytím, i společnosti, které poskytují širokopásmové služby prostřednictvím optických vláken. Žádná z těchto společností se ovšem, co do pokrytí ani do celkové velikosti podniku, nemůže společnosti O2 Czech Republic a.s. rovnat.

Pro porovnání Úřad níže uvádí údaje z účetních závěrek jednotlivých významných společností, co se týče tržního podílu, působících na vymezeném velkoobchodním trhu (infrastruktury). Aby byly údaje časově porovnatelné, bylo zvoleno nejaktuálnější období, pro které jsou dostupné údaje za všechny tyto společnosti; toto kritérium splňuje rok 2012.

K 31. prosinci 2012 činila aktiva společnosti O2 Czech Republic a.s. 79 199 mil. Kč, její výnosy dosahovaly částky 50 534 mil. Kč. Ostatní společnosti působící na tomto trhu, zejména z řad vlastníků optické infrastruktury, ke stejnému datu dosahovaly následujících výsledků: SMART Comp. a.s. – aktiva 182,518 mil. Kč, výnosy 183,820 mil. Kč, RIO Media a.s. – aktiva 1 637,092 mil. Kč, výnosy 317,873 mil. Kč. PODA a.s. – aktiva 253,596 mil. Kč, výnosy 174,489 mil. Kč. I z tohoto pohledu lze dovodit, že společnost O2 Czech Republic a.s.

²⁴ Viz <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/proposal-regulation-european-parliament-and-council-measures-reduce-cost-deploying-high-speed>.

²⁵ Sběr některých údajů potřebných k vypočtení tržního podílu dle „aktivních vedení“ je prováděn Úřadem pouze jednou ročně, proto nebylo možné tento údaj uvést k pololetí roku 2013.

je na tomto trhu největším podnikem, neboť výše uvedenými ukazateli několikanásobně převyšuje své konkurenty.

Tab. č. 3: **Velikost podniku vzhledem k průměrnému počtu zaměstnanců v EK za období let 2010 až 2012 OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ**

Společnost	Průměrný počet zaměstnanců v EK za období 2010 až 2012
O2 Czech Republic a.s.	■
SMART Comp. a.s.	■
RIO Media a.s.	■
PODA a.s.	■

Celkovou velikost podniku lze též zhodnotit i podle celkového počtu zaměstnanců viz

Tab. č. 3. Z tohoto srovnání je též zřejmé, že společnost O2 Czech Republic a.s. je na předmětném velkoobchodním trhu největším podnikem, který navíc jako jediný v ČR disponuje jak vlastní mobilní sítí, tak vlastní pevnou přístupovou sítí (zejména metalickou).

Toto kritérium nasvědčuje ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.1.2.2 Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné

Pro přehled využívání infrastruktury incumbenta alternativními operátory Úřad na úvod tohoto kritéria uvádí odkaz na Obr. č. 13, který znázorňuje lokality, ve kterých měli ostatní poskytovatelé k 31. 3. 2012 zřízeny kolokace pro možnost využívání služeb LLU.

Z tohoto obrázku je zřejmé, že lokalitami vhodnými pro využívání LLU jsou zejména větší města v ČR, kde alternativní operátoři dokáží náklady spojené se zřízením kolokace rozpustit díky většímu objemu (potenciálních) koncových účastníků na rozdíl od oblastí, kde je velmi řídké osídlení (hustota obyvatel). Z obdobného důvodu se alternativní optické sítě (FTTx) rozvíjejí z většiny ve stejných lokalitách s vyšší hustotou obyvatel. Z vývoje počtu zpřístupněných účastnických vedení je dále zřejmé, že alternativní poskytovatelé v ČR dávají pro poskytování širokopásmových služeb přednost spíše velkoobchodnímu přístupu k datovému toku či pronájmu okruhů.

Společnost O2 Czech Republic a.s. může využít k poskytování širokopásmových služeb na analyzovaném trhu téměř celou svou přístupovou síť s téměř celonárodním pokrytím (97 % území ČR). Vybudování sítě ostatními poskytovateli, jež by umožnila poskytovat služby ve srovnatelném rozsahu a se srovnatelnými parametry, v jaké je prostřednictvím vlastní sítě poskytuje společnost O2 Czech Republic a.s., by v současné době vyžadovalo vynaložení takových investic, které by na analyzovaném trhu nezajišťovaly ekonomickou návratnost. Nově navíc na maloobchodním trhu poskytuje společnost O2 Czech Republic a.s., prostřednictvím své dceřiné společnosti Internethome, s.r.o., přístupy k síti Internet i prostřednictvím WiFi technologie a za uplynulé období se stala díky akvizicím několika lokálních WiFi operátorů největším WiFi poskytovatelem na sledovaném maloobchodním trhu.

Vzhledem ke skutečnosti, že společnost O2 Czech Republic a.s. vlastní nejrozsáhlejší přístupovou síť včetně pasivních prvků, ve kterých je tato síť umístěna, je její

další jedinečnou výhodou, že při budování nových přístupových sítí může využít tyto prvky pasivní infrastruktury, zatímco ostatní poskytovatelé takovou možnost nemají.

Na analyzovaném trhu sice existuje prostor pro budování infrastruktury alternativními operátory v případě využití jiných technologií, např. CATV a FTTx, které ale v žádném případě v současnosti nedosahují srovnatelného pokrytí s xDSL sítí incumbenta a nelze předpokládat, že do období příští analýzy se tato situace významně změní. Pro přehled Úřad uvádí odkaz na mapu znázorňující dostupnost sítí FTTx v ČR k 31. 12. 2012 (viz Obr. č. 12).

Z tohoto důvodu přetrvává skutečnost, že přístupová síť společnosti O2 Czech Republic a.s. je nsnadno duplikovatelnou infrastrukturou a toto kritérium tedy svědčí ve prospěch samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.1.2.3 Rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb

Společnost O2 Czech Republic a.s. je jediný vlastník infrastruktury umožňující nabízet služby prostřednictvím jak pevných, tak mobilních sítí s dostupností na celém území ČR a má možnost poskytovat v rámci jedné nabídky služby prostřednictvím obou sítí současně bez závislosti na jakýchkoliv velkoobchodních nabídkách jako její konkurenti.

Ostatní mobilní operátoři²⁶ nedisponují vlastní potřebnou infrastrukturou pro poskytování služeb pevných sítí a využívají především velkoobchodní nabídky společnosti O2 Czech Republic a.s. na bázi zpřístupněných účastnických vedení nebo přístupu k datovému toku.

V analyzovaném období společnost O2 Czech Republic a.s. koncovým uživatelům nabízela služby pevných a mobilních sítí jak samostatně, tak i společně. Například byly nabízeny služby mobilního internetového připojení k xDSL službě, přičemž konkurence neměla možnost nabízet stejný sortiment služeb ve své vlastní síti. Společnost O2 Czech Republic a.s. také poskytovala kombinaci služeb digitální televize O2TV k xDSL službě či k O2 hlasové službě v pevné síti. Ostatní operátoři, zejména ti, kteří poskytují širokopásmové služby prostřednictvím sítí FTTx, postupně začínají nabízet mimo služeb VoIP i služby IPTV²⁷. Pokrytí jednotlivých FTTx operátorů, je ale oproti nabízeným službám prostřednictvím sítí společnosti O2 Czech Republic a.s. nesrovnatelně menší, tudíž nemohou tyto služby nabídnout srovnatelnému množství zákazníků jako společnost O2 Czech Republic a.s.

Možnost ostatních poskytovatelů služeb pevných sítí konkurovat nabídkou služeb prostřednictvím pevných a mobilních sítí současně je závislá na komerční dohodě s některým z mobilních operátorů.

I přes vedení celé řady jednání v mezidobí od roku 2006 (to je od účinnosti analýzy bývalého relevantního trhu č. 15 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích) až do druhého čtvrtletí 2013 nebyla mobilními operátory uzavřena žádná takováto komerční dohoda s poskytovatelem služeb v elektronických komunikacích.

Na základě monitorování vývoje na trhu mobilních služeb volání Úřad proto v dubnu 2012 vydal [OOP/1/04.2012-4](#), kterým byl na základě provedení testu tří kritérií ustaven nový relevantní trh č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích, jehož analýza stále probíhá. Jednou z významných změn uvedeného trhu je vedle nové nabídky tarifů, které přináší koncovým uživatelům podstatné snížení cen za volání, i vstup mobilních virtuálních operátorů (dále jen „MVNO“) na český trh.

²⁶ Společnost T-Mobile Czech Republic a.s., Vodafone Czech Republic a.s. a MobilKom, a.s.

²⁷ Tržní podíl alternativních operátorů nabízejících službu IPTV byl ke konci roku 2012 cca 33 %.

Přestože první MVNO vznikl v posledním čtvrtletí roku 2012, jednalo se pouze o obchodní model tzv. „branded reseller“, tedy o model značkového přeprodejce (zde spíše obchodní kanál se zvláštní obchodní značkou), který prodává služby síťového mobilního operátora. Za rozhodující z pohledu vyhodnocení tohoto kritéria považuje proto Úřad až první komerčně sjednanou velkoobchodní spolupráci při poskytování mobilních služeb na bázi plnohodnotného MVNO. Tou se stala dohoda mezi společnostmi GTS Czech s.r.o. a T-Mobile Czech Republic a.s. Společnost GTS Czech s.r.o. představila svou nabídku mobilních telekomunikačních služeb dne 14. května 2013. Hlavním cílem pro uvedení mobilní nabídky na trh společnosti GTS Czech s.r.o., jakožto zavedeného telekomunikačního operátora, který poskytuje hlasové, datové, hostingové, internetové a ICT služby, bylo rozšíření svého stávajícího portfolia služeb o služby v mobilní síti. Společnost GTS Czech s.r.o. poskytuje mobilní služby jednak jako MVNO ve formě tzv. „enhanced service provider“, tak jako tzv. mobile virtual network enabler (dále jen „MVNE“). Jako MVNO se společnost GTS Czech s.r.o. zaměřuje zatím pouze na firemní segment trhu a mobilní služby poskytuje pouze v rámci post-paid tarifů. Důležitá úloha společnosti GTS Czech s.r.o. z pohledu budoucího vývoje trhu spočívá především v tom, že působí i jako tzv. MVNE, kdy dále umožňuje poskytovat nabídku dalším menším virtuálním operátorům. Prostřednictvím společnosti GTS Czech s.r.o. (jako MVNE) již zahájilo více než 30 společností poskytování mobilních služeb maloobchodním zákazníkům. Dalšími subjekty se statutem MVNE působícími na trhu jsou Quadruple a.s. a DH Telecom a.s., kteří zajišťují služby pro další poskytovatele mobilních služeb se statutem MVNO.

Úřad rovněž očekává, že situaci na trhu ovlivní i přiděl volných kmitočtů z tzv. digitální dividendy, které byly draženy formou aukce. Uvedenou aukci kmitočtů Úřad dokončil v prosinci 2013. Z pohledu dostupnosti velkoobchodních mobilních služeb je významný závazek zveřejnění velkoobchodní nabídky mobilních služeb v sítích 4. generace, který převzali vítězní uchazeči o kmitočty nabízené v aukci.

Tyto změny na trhu (velkoobchodního) mobilního přístupu tak v budoucnosti, po etablování konkurence na trhu, mohou ovlivnit situaci v oblasti integrovaných nabídek mobilních a pevných služeb, a tím napomoci ke zlepšení konkurenčního prostředí. Vyšší dostupnost mobilních služeb pro ostatní soutěžitele však z pohledu analyzovaného trhu nebude v období do další analýzy představovat významný dopad do konkurenčních podmínek na trhu.

Toto kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s., i když lze z dlouhodobého hlediska očekávat, v rámci tohoto kritéria, její postupné oslabování.

3.1.2.4 Úspory z rozsahu a sortimentu

Díky velkému objemu poskytovaných služeb (přístup k síti Internet, hlasové služby, IPTV, VPN,...), který je nesrovnatelně větší proti ostatním poskytovatelům na analyzovaném trhu²⁸, může společnost O2 Czech Republic a.s. realizovat úspory z rozsahu a sortimentu, obdobně i díky tomu, že může nabízet a nabízí služby jak na maloobchodní, tak na velkoobchodní úrovni. To v důsledku znamená, že dosahuje nižších jednotkových nákladů spojených s nabízenými službami, a to zejména náklady na marketing, reklamu a další fixní náklady, a tím může dosahovat vyššího zisku při stanovení stejné ceny jako konkurenční poskytovatelé.

Toto kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

²⁸ Na většině podřazených maloobchodních trzích společnost O2 Czech Republic a.s. disponuje největším tržním podílem.

3.1.2.5 Vertikální integrace

Společnost O2 Czech Republic a.s. provozuje vlastní celonárodní přístupovou síť, na níž poskytuje služby jak sama sobě v rámci interního samozásobení, tak současně tyto služby poskytuje ostatním poskytovatelům na trhu prostřednictvím velkoobchodních nabídek (regulovaných i neregulovaných). Má tak jedinečnou schopnost poskytovat produkty nebo služby v rámci celého tržního řetězce. To jí umožňuje větší míru nezávislosti než jejím konkurentům, kteří jsou „odkázáni“ na její velkoobchodní nabídky.

Na daném trhu neexistuje v současnosti srovnatelný poskytovatel s takovou vlastní infrastrukturou, jakou disponuje společnost O2 Czech Republic a.s., který by mohl významně ovlivnit její chování. Z tohoto důvodu se Úřad domnívá, že společnost O2 Czech Republic a.s. by této situace na trhu mohla využít a mohla by se chovat do značné míry nezávisle na svých konkurentech.

Toto kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.1.2.6 Rozvinutost prodejní a distribuční sítě

Kamenné obchody již v dnešní době nehrají takovou roli a velký počet obchodů je uskutečňován přes Internet či přímo Internetové obchody, ve kterých služby navíc bývají často nabízeny za nižší cenu než na prodejnách. Přitom drtivá většina poskytovatelů služby přístupu k Internetu má své webové stránky, prostřednictvím kterých nabízí své služby. Úřad proto neshledává toto kritérium za určující pro stanovení podniku s významnou tržní silou a tudíž konstatuje, že toto kritérium nese svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly.

3.1.2.7 Ceny a ziskovost

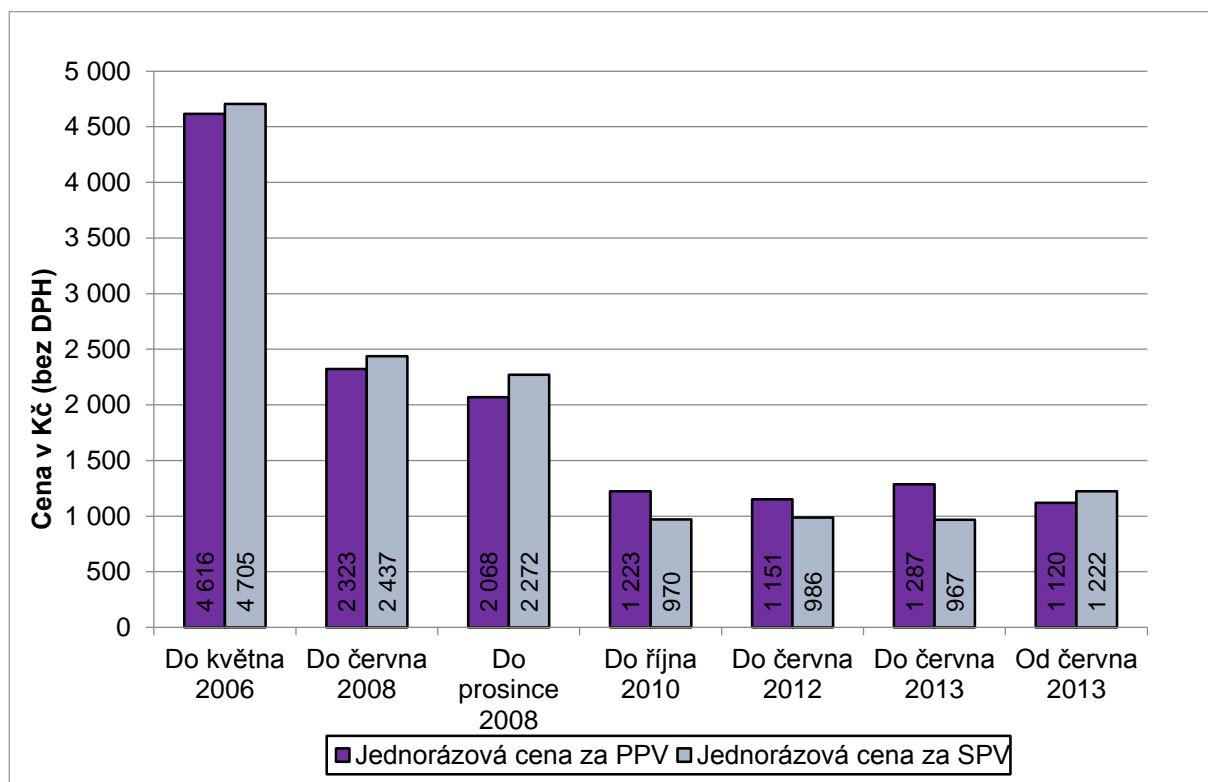
Vývoj cen v ČR

Na základě výsledků předchozí analýzy relevantního trhu byla cenová regulace uložena jedinému podniku se SMP, a to společnosti Telefónica O2 Czech Republic a.s. (nyní jen O2 Czech Republic a.s.).

Regulované maximální ceny byly stanoveny s využitím nákladových modelů postavených na principu LRIC (pro měsíční ceny – stanoveny z běžných nákladů) a ABC (pro jednorázové ceny – stanoveny z historických nákladů). V období od ukončení předchozí analýzy relevantního trhu byla pro podnik SMP vydána dvě rozhodnutí o ceně, která průběžně vycházela z aktualizovaných nákladových vstupů – výsledků oddělené evidence nákladů. Maximální ceny v těchto rozhodnutích zahrnovaly přiměřený zisk ve výši 11,5 % WACC (vloženého kapitálu) pro první z nich (právní moci nabylo dne 18. října 2010) a 8,26 % WACC (vloženého kapitálu) pro druhé rozhodnutí (právní moci nabylo dne 26. června 2012).

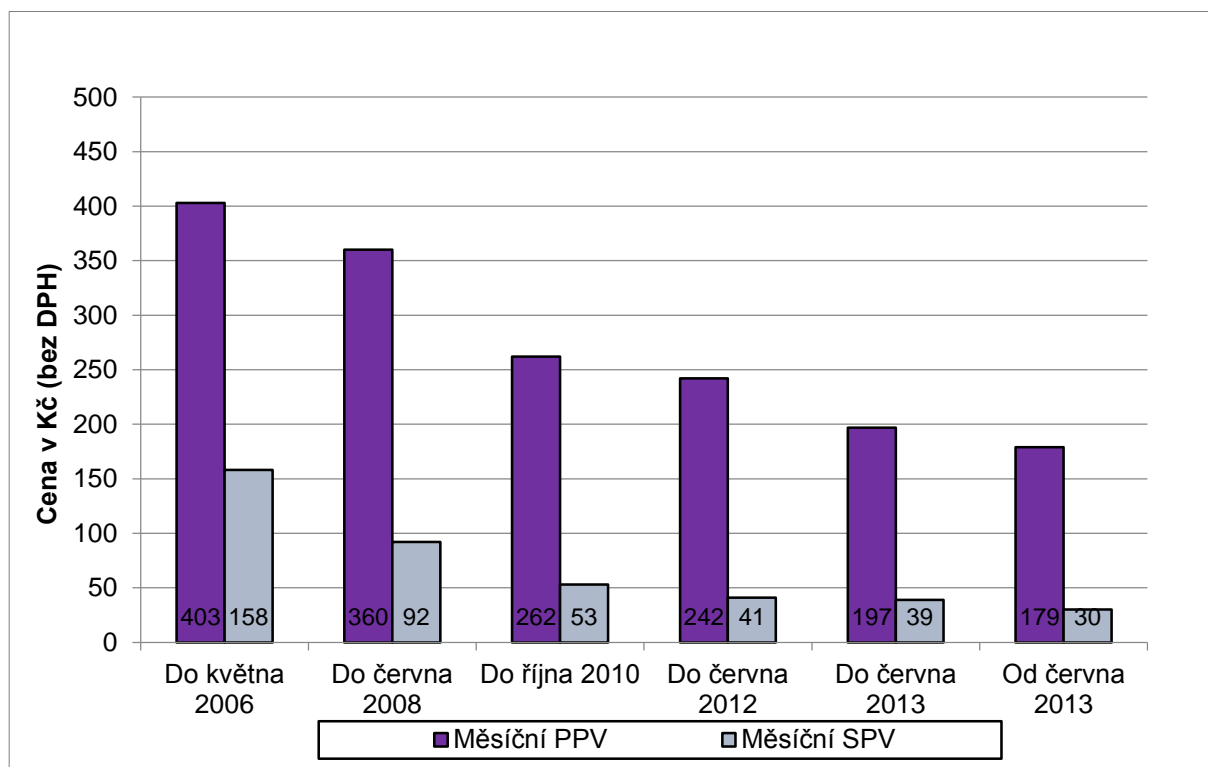
Vývoj cen u 4 nejsledovanějších služeb LLU ukazují grafy č. 26 – 27. U služeb kolokace byly pro ilustraci cenového vývoje do srovnání vybrány dvě služby jednorázové a jedna měsíční, které alternativní operátor musí při poskytování služeb prostřednictvím LLU využít (nevyužívá-li možnosti jiného technického řešení).

Graf č. 27: Vývoj jednorázových cen pro služby zřízení plného a sdíleného zpřístupnění účastnického kovového vedení

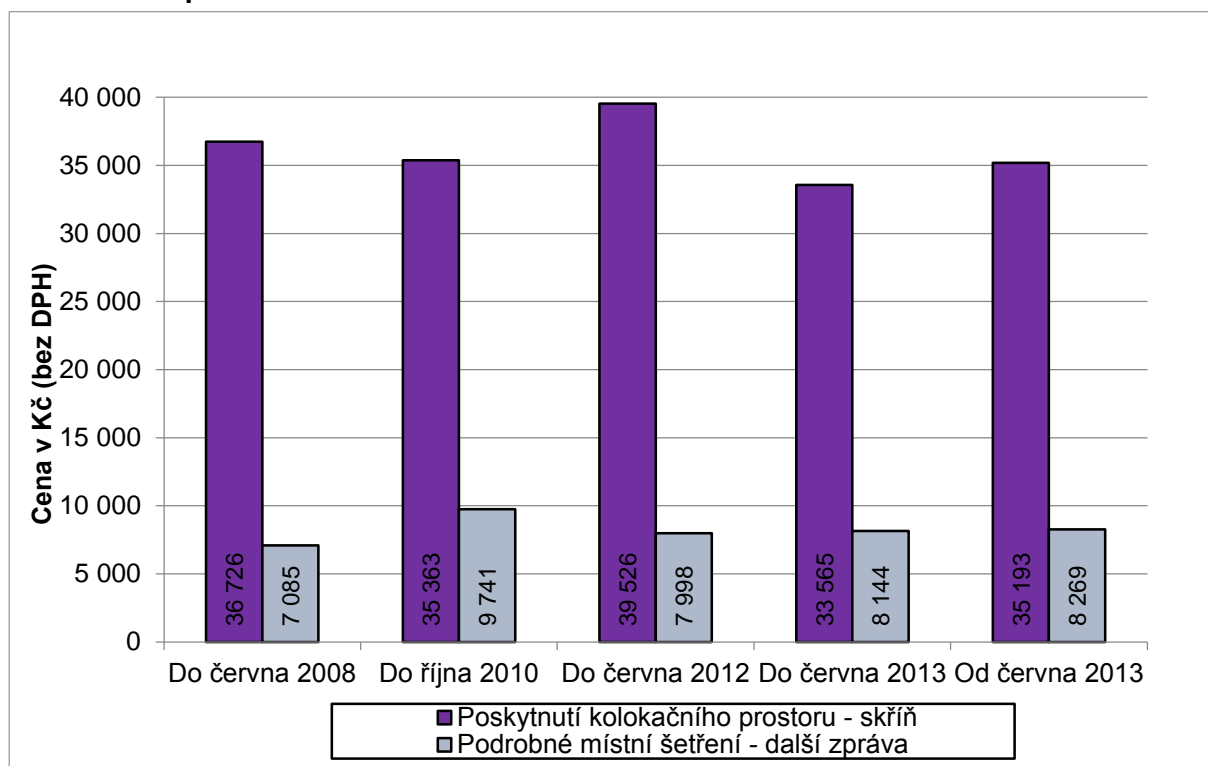
Pozn.: PPV – plný přístup k vedení, SPV – sdílený přístup k vedení
Zdroj: ČTÚ, 2014

Graf č. 28: Vývoj měsíčních cen pro služby pronájmu plného a sdíleného zpřístupnění účastnického kovového vedení

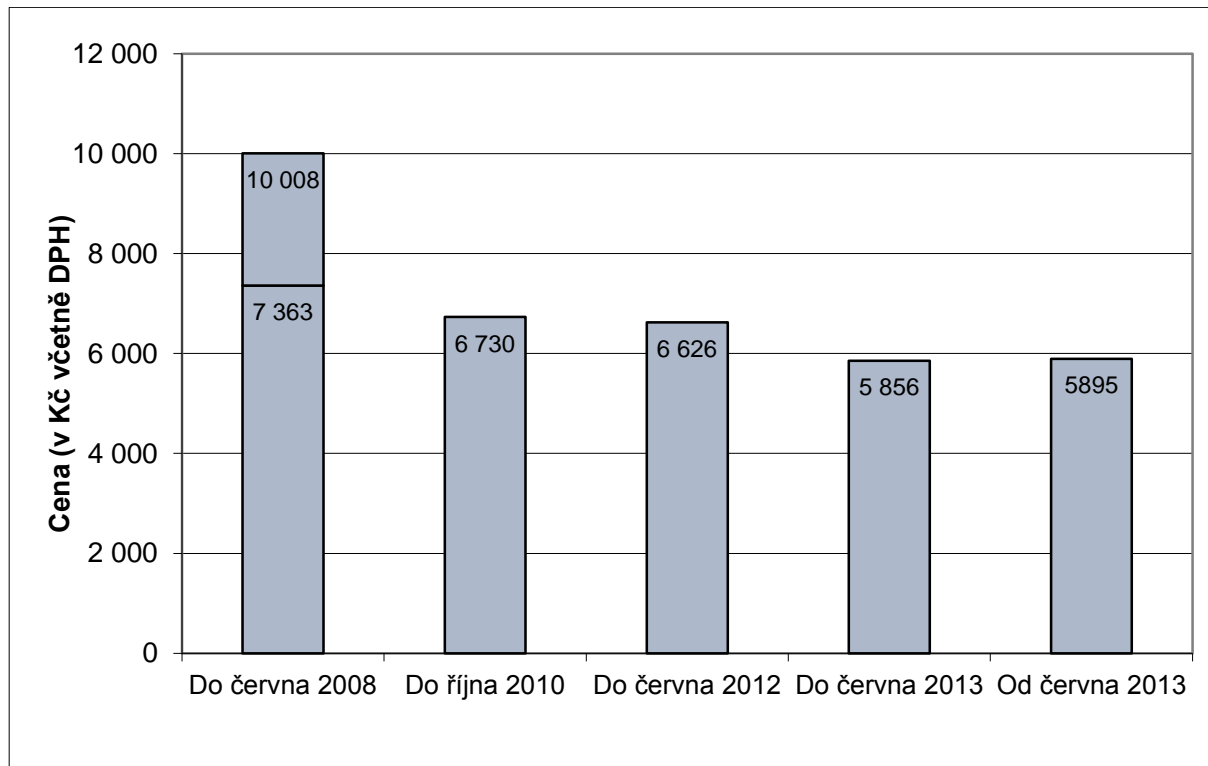
Pozn.: PPV – plný přístup k vedení, SPV – sdílený přístup k vedení
Zdroj: ČTÚ, 2014

Graf č. 29: Vývoj jednorázových cen pro služby poskytnutí kolokačního prostoru a podrobného místního šetření

Zdroj: ČTÚ, 2014

Graf č. 30: Vývoj měsíční ceny pro službu pronájmu kolokačního prostoru²⁹

Zdroj: ČTÚ, 2014

²⁹ Služba pronájem kolokačního prostoru byla původně rozdělena do 6 cenových položek v závislosti na počtu obyvatel sídla, v němž se kolokační místnost budovala. Cenové rozpětí těchto položek bylo do poloviny roku 2008 (do vydání rozhodnutí o ceně

Od konce dubna 2006 do druhé poloviny roku 2013 klesly jednorázové ceny pro službu zřízení plného zpřístupnění účastnického kovového vedení o 75,74 % a pro zřízení sdíleného zpřístupnění o 74,03 %. V období od minulé analýzy relevantního trhu (tj. od května 2010) pak jednorázová cena za zřízení plného zpřístupnění klesla o 103 Kč a jednorázová cena za zřízení sdíleného zpřístupnění naopak vzrostla o 252 Kč. V případě měsíčních cen došlo od konce dubna 2006 do konce června 2013 k poklesu ceny za službu pronájmu plného zpřístupnění účastnického kovového vedení o 55,58 % a u sdíleného zpřístupnění o 81 %. V období od minulé analýzy pak prvně jmenovaná služba klesla o 31,68 % a druhá služba o 43,4 %.

K výraznému snížení cen došlo vlivem cenové regulace i u některých služeb kolokace. Zatímco u srovnávaných jednorázových služeb byl vývoj cen nejednoznačný (viz Graf č. 29), u měsíční služby pronájem kolokačního prostoru (která je jednou z nejvyužívanějších služeb kolokace) došlo v období od minulé analýzy relevantního trhu (tj. od května 2010) k poklesu ceny o cca 12,41 % (835 Kč). U dalších měsíčních cen za služby kolokace došlo převážně k růstu cen, způsobeného jednak nárůstem světových cen mědi, tak i přesunem některých vykonávaných činností z vlastních zaměstnanců na dodavatelskou společnost (outsourcing) a následným promítnutím této změny do měsíčních odpisů. Zvýšení měsíčních cen je tak v některých případech doprovázeno poklesem cen jednorázových (např. viz jednorázové a měsíční ceny u služby nestíněný vnitřní spojovací kabel a pásek na hlavním rozvodu).

Úřad konstatuje, že k poklesu regulovaných cen na relevantním trhu docházelo v období od minulé analýzy pouze vlivem uplatněné cenové regulace, tedy bez dalšího aktivního snižování cen ze strany SMP operátora³⁰. Pokud by se nový SMP operátor bez uložené cenové regulace choval při sjednávání svých cen na relevantním trhu obdobným způsobem (tzn., že by nesnižoval ceny v případě poklesu nákladů), mohlo by docházet k účtování nepřiměřeně vysokých cen na velkoobchodní úrovni, a to prostřednictvím vlivu cen velkoobchodních na ceny maloobchodní, v neprospěch koncových uživatelů.

Mezinárodní srovnání

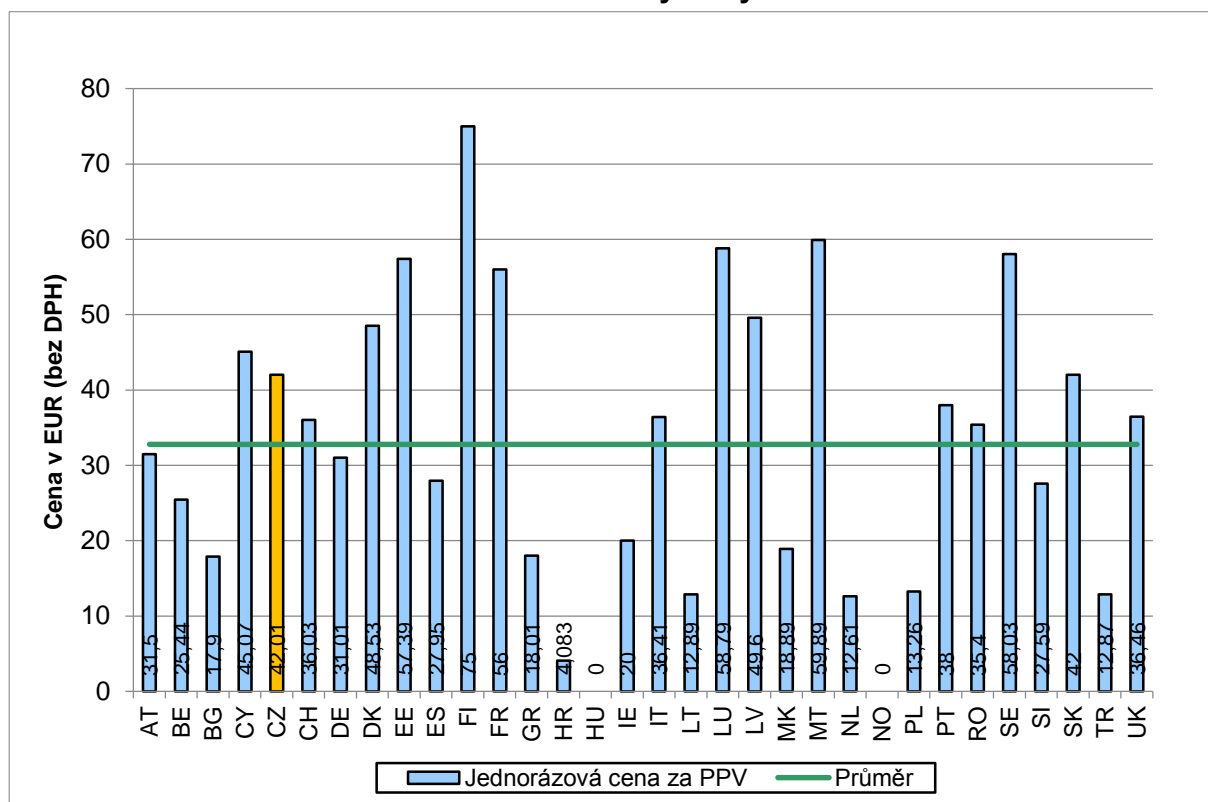
Následující grafy se věnují srovnání cen služeb LLU v rámci zemí EU k 20. březnu 2014. Z tohoto srovnání je patrné, že ceny za služby zpřístupnění jsou v České republice za skupinu srovnávaných zemí podprůměrné. Grafy č. 34 a 35 dokládají hodnotu průměrných měsíčních nákladů na sdílené nebo plné zpřístupnění³¹. Protože v sobě tento ukazatel zahrnuje jak měsíční cenu, tak i část jednorázové ceny (rozpočítané do 3 let), představuje komplexnější pohled na úroveň cen plného a sdíleného zpřístupnění v jednotlivých zemích. Pro informaci Úřad v této souvislosti uvádí, že podle dostupných dat Evropské komise klesla mezi lety 2005 a 2011 průměrná měsíční cena plného zpřístupnění o 20,36 % (z 12,18 na 9,7 EUR) a sdíleného zpřístupnění o 42,69 % (z 5,06 na 2,9 EUR). Ve stejném období došlo v České republice ke snížení průměrné měsíční ceny na plné zpřístupnění o 48,43 a průměrné měsíční ceny za sdílené zpřístupnění o 76,31 %. Obě hodnoty (průměrné měsíční náklady na plné i sdílené zpřístupnění) se nachází pod evropským průměrem z března 2014 (viz grafy č. 35 a 36).

č. CEN/11/06.2008-2) od 7 363,- Kč do 10 008,- Kč. V současnosti jde jen o jednu položku s cenou do konce června 2013 ve výši 5 856,- Kč, bez ohledu na lokalitu kolokační místnosti.

³⁰ Je samozřejmě otázkou, nakolik si SMP operátor mohl dovolit dále snižovat Úřadem stanovené maximální ceny, již tak nastavené na úrovni nákladů. Na druhou stranu však má SMP operátor při sběru a vyhodnocování svých nákladů před Úřadem jistý předstih, který bylo možné pro snižování cen využít.

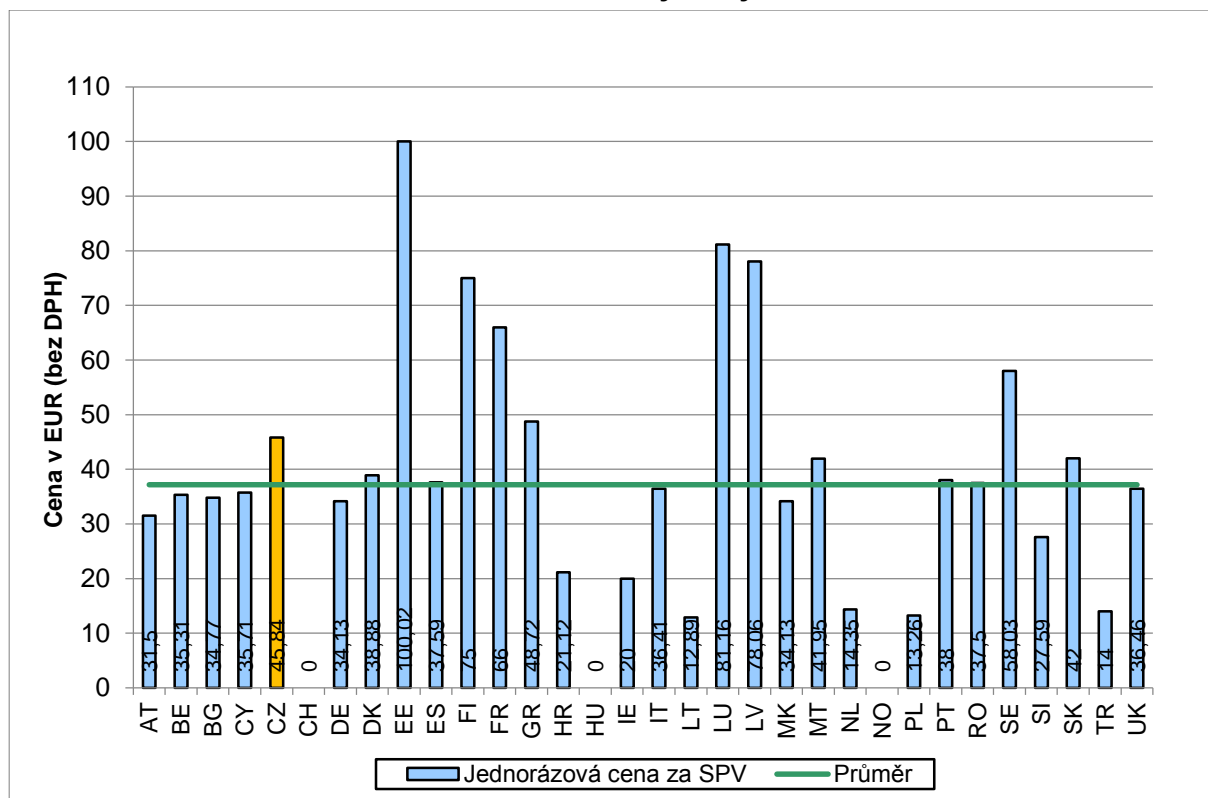
³¹ Jednorázová cena za zřízení zpřístupnění je rozpočítána na 36 měsíců (3 roky) a sečtena s měsíční cenou.

Graf č. 31: Porovnání jednorázových cen pro službu zřízení plného zpřístupnění účastnického kovového vedení ve vybraných zemích

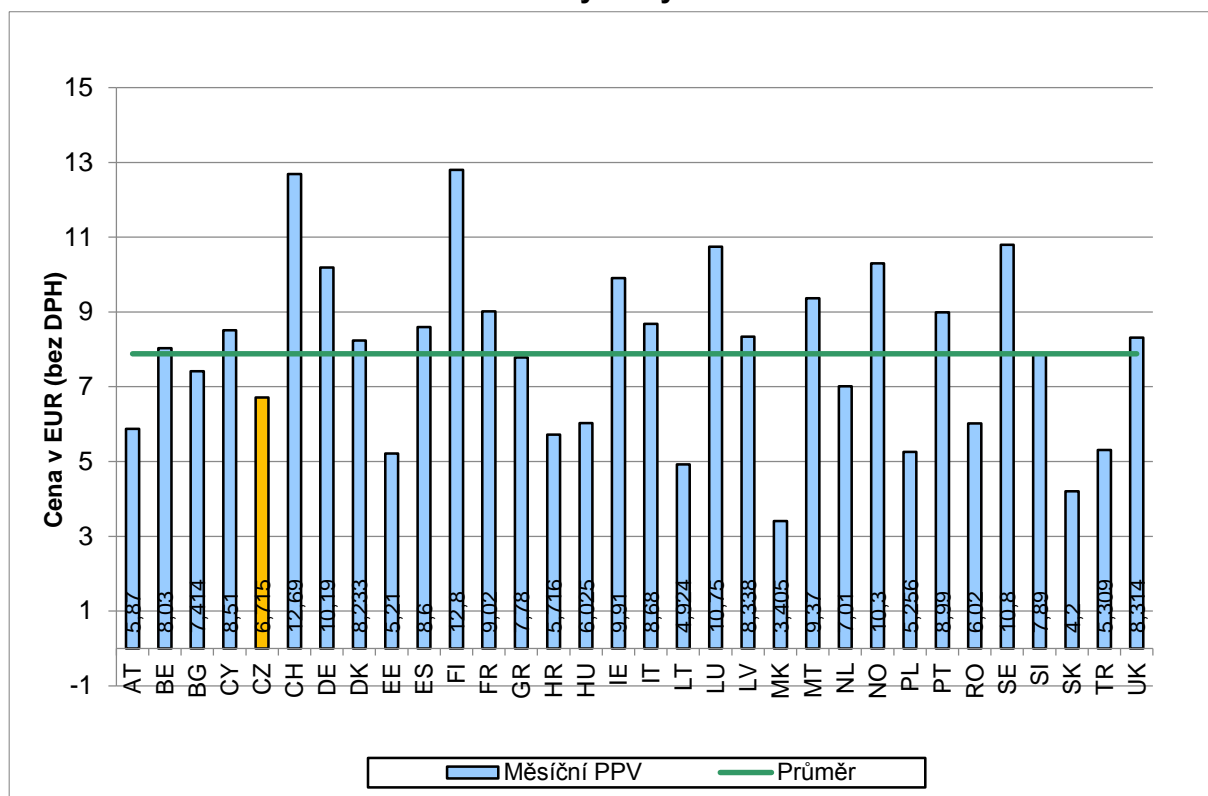
Zdroj: Cullen International, březen 2014

Graf č. 32: Porovnání jednorázových cen pro službu zřízení sdíleného zpřístupnění účastnického kovového vedení ve vybraných zemích

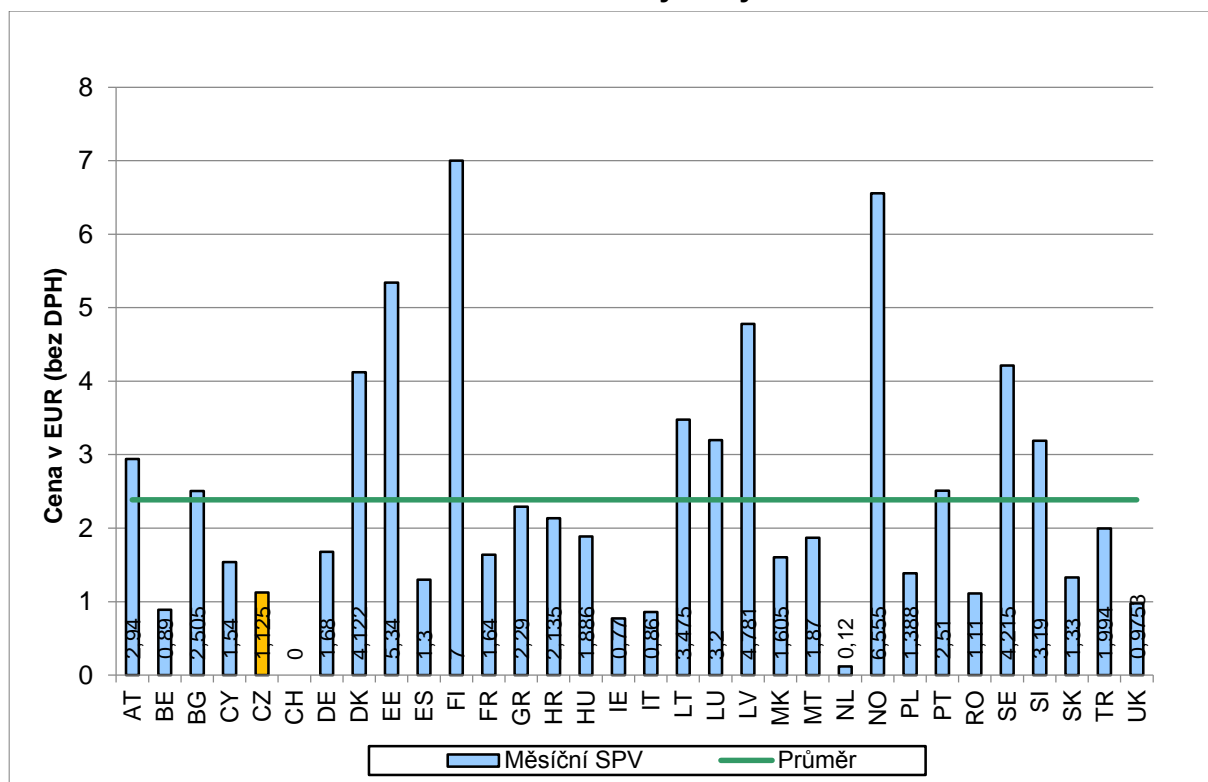
Zdroj: Cullen International, březen 2014

Graf č. 33: Porovnání měsíčních cen pro službu pronájmu plného zpřístupnění účastnického kovového vedení ve vybraných zemích

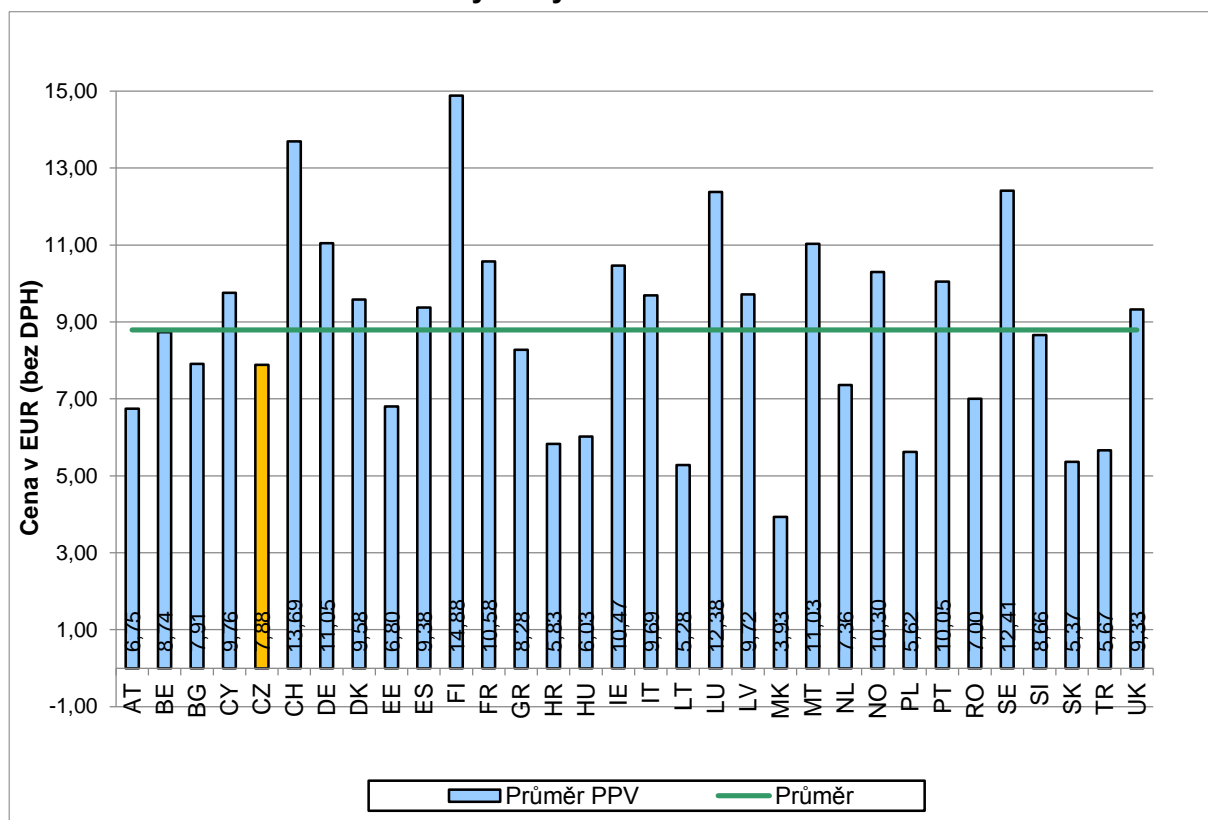
Zdroj: Cullen International, březen 2014

Graf č. 34: Porovnání měsíčních cen pro službu pronájmu sdíleného zpřístupnění účastnického kovového vedení ve vybraných zemích

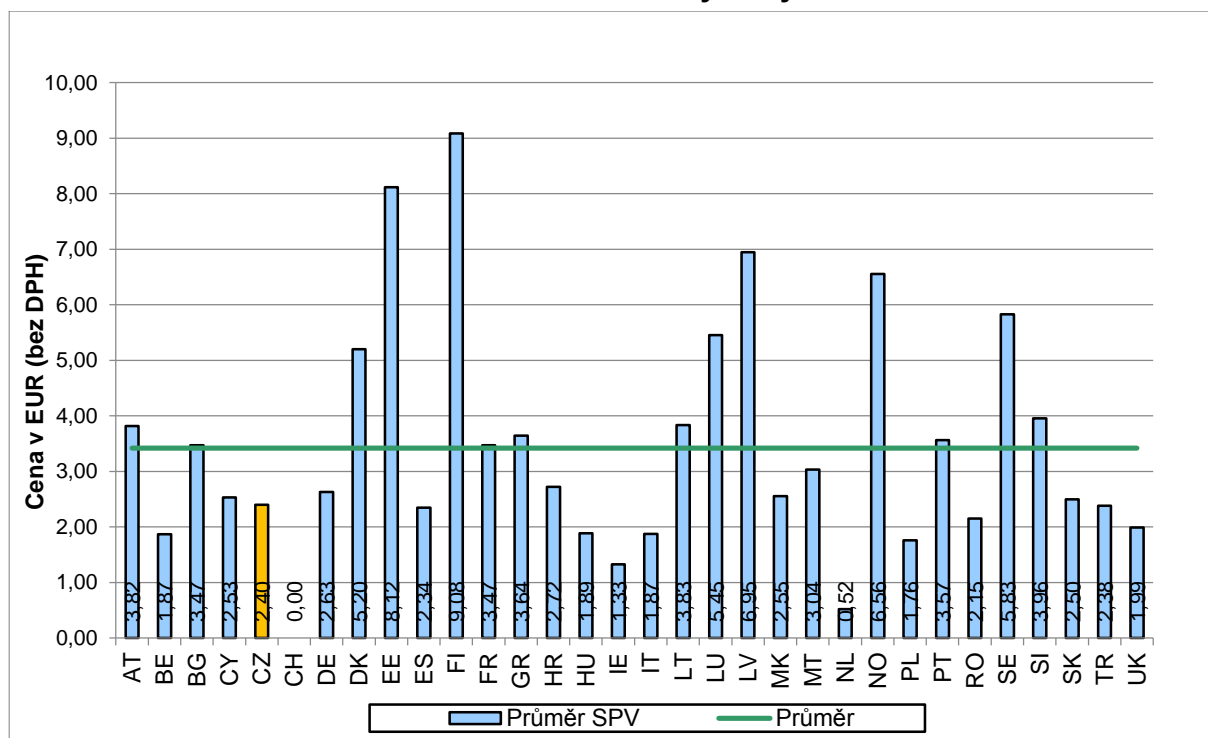
Zdroj: Cullen International, březen 2014

Graf č. 35: Porovnání průměrných měsíčních nákladů na plyný přístup k účastnickému kovovému vedení ve vybraných zemích

Zdroj: Cullen International, březen 2014

Graf č. 36: Porovnání průměrných měsíčních nákladů na sdílený přístup k účastnickému kovovému vedení ve vybraných zemích

Zdroj: Cullen International, březen 2014

Ziskovost

Úřad u společnosti O2 Czech Republic a.s. posuzoval i výsledky oddělené evidence výnosů a nákladů pro služby LLU a kolokace. Ziskovost u společnosti O2 Czech Republic a.s. vyhodnotil Úřad z výsledků oddělené evidence nákladů a výnosů, která byla společnosti O2 Czech Republic a.s. uložena rozhodnutím³² po předchozí analýze³³ relevantního trhu. Ziskovost Úřad posuzoval za období od minulé analýzy relevantního trhu, tedy za roky 2009, 2010, 2011 a 2012. Výsledky za celý rok 2013 budou Úřadu předloženy až po auditu účetních výsledků za rok 2013, tedy ve druhé polovině roku 2014.

Pro účely vedení oddělené evidence nákladů a výnosů za posuzované období platil WACC ve výši 11,5 % (2009 – 2011) a 8,26 % (2012) vloženého kapitálu³⁴.

Podle výnosů oddělené evidence nákladů a výnosů společnosti O2 Czech Republic a.s. za rok 2009 vyplývá, že celkové výnosy za služby LLU a kolokace nepokrývaly ani provozní náklady na poskytování těchto služeb a společnost vykazovala záporný provozní výsledek hospodaření ve výši **OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ** % vloženého kapitálu. V roce 2010 byl výsledek hospodaření obdobný, když ztráta dosahovala výše % vloženého kapitálu. Ztrátu vykázala společnost O2 Czech Republic a.s. za celý relevantní trh rovněž v roce 2011, a to ve výši % vloženého kapitálu a v roce 2012 ve výši %. Celková vážená ztráta za celé posuzované období činí % vloženého kapitálu.

Hlavním důvodem ztráty vykazované společností O2 Czech Republic a.s. na trhu s regulovanými cenami služeb je skutečnost, že oddělená evidence nákladů a výnosů vychází z plně alokovaných nákladů na poskytované služby, zatímco Úřad při stanovení maximálních cen využívá princip přírůstkových nákladů. Při stanovení cen tak nebyly Úřadem do kalkulace zahrnuty všechny náklady, alokované v rámci oddělené evidence nákladů a výnosů.

Protože na relevantním trhu platila Úřadem nastavená cenová regulace, a dále s ohledem na výsledky mezinárodního cenového srovnání a výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů společnosti O2 Czech Republic a.s. se nelze domnívat, že by ceny účtované SMP operátorem na relevantním trhu alternativním operátorům byly nepřiměřeně vysoké. Společnost O2 Czech Republic a.s. však uplatňovala po celou dobu regulace standardní ceny v maximální možné výši, stanovené jednotlivými rozhodnutími o ceně. U žádné služby nestanovila cenu nižší, než maximálně možnou. Tato skutečnost nasvědčuje tomu, že by mohlo docházet k uplatňování nepřiměřeně vysokých cen v případě, že by nebyla uplatněna cenová regulace.

3.1.3 Kritéria související s charakteristikou zákazníků

V souvislosti se zákazníky se zvažuje zejména kritérium náklady na přechod a překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů.

3.1.3.1 Náklady na přechod a překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů

V rámci tohoto kritéria se Úřad zaměřil na překážky přechodu k jinému poskytovateli služeb. Hodnocení provedl na maloobchodní úrovni trhu, tj. z pohledu koncového zákazníka,

³² [REM/4/10.2010-77](#)

³³ [A/4/05.2010-6](#)

³⁴ Viz opatření obecné povahy č. [OOP/4/12.2011-19](#), kterým se mění opatření obecné povahy č. [OOP/4/03.2006-3](#), kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění opatření obecné povahy č. [OOP/4/02.2008-1](#).

kteřý je iniciátorem přechodu a ovlivňuje tak přímo (přímý prodej) i nepřímo konkurenci na velkoobchodním trhu.

Překážky přechodu k jinému poskytovateli můžeme rozdělit na dvě podskupiny, a to na finanční překážky na přechod a nefinanční překážky na přechod. Tyto překážky bývají spojeny například s procesem přechodu k jinému poskytovateli služeb – objednávka nové služby, ukončení služby u stávajícího poskytovatele, včetně vypořádání závazků, zjištění a předání potřebných identifikačních údajů, uzavření nové smlouvy a technická realizace přechodu účastníka. Oba typy těchto překážek mohou výrazně ovlivnit ochotu koncových zákazníků k přechodu k jinému poskytovateli a tím, jak je uvedeno i konkurenci na velkoobchodním trhu.

Finanční překážky

Úřad se v této části zaměřil na zkoumání, za jakých podmínek mohou uživatelé opustit stávajícího SMP operátora, společnost O2 Czech Republic a.s., která je, měřeno tržním podílem, nejvýznamnějším poskytovatelem služeb na předmětném velkoobchodním trhu. Toto zkoumání Úřad doplnil zkoumáním podmínek, za kterých své služby na maloobchodním trhu poskytuje největší alternativní poskytovatel služeb na předmětném velkoobchodním trhu společnost SMART Comp. a.s.

Zákazníky společnosti O2 Czech Republic a.s. lze rozdělit do dvou skupin. Jednu tvoří zákazníci odebírající své služby (většinou za standardní ceny) bez smluvního závazku, druhou pak zákazníci, kteří se zavázali své služby (většinou za zvýhodněné ceny) po určitou dobu odebírat. Zatímco první skupina zákazníků může své služby kdykoliv bez finančního postihu odhlásit a s ukončením smlouvy jí tak nevznikají žádné finanční náklady, druhá skupina je za předčasné ukončení smlouvy, tedy za porušení smluvních podmínek, penalizována. Úřad proto zkoumal podmínky, za kterých lze služby se závazkem odhlásit. Společnost O2 Czech Republic a.s. poskytuje pravidelně ke svým ADSL/VDSL službám akviziční nabídky, které jsou určeny zejména novým zákazníkům³⁵. V rámci těchto nabídek mají zákazníci možnost získat službu s nižší měsíční cenou, která obvykle platí prvních 12 měsíců a s nulovou cenou za zřízení služby (případně cenou 1 Kč za zřízení služby). Poskytnutí akviziční nabídky bývá často (nikoliv ovšem vždy) omezeno podmínkou uzavřít smlouvu se závazkem službu po určitou dobu odebírat (nejčastěji 12 nebo 24 měsíců). Tito zákazníci se smlouvou se závazkem by tak, v případě, že by sankce za předčasné ukončení smlouvy byla značná, pravděpodobně nebyli ochotni službu ADSL/VDSL (v případě růstu její ceny) odhlásit a změnit poskytovatele přístupu k síti Internet. Sankce, kterou společnost O2 Czech Republic a.s. zákazníkům do 8. května 2011 účtovala v případě, že předčasně ukončili smlouvu se závazkem a služba jim byla zřízena zdarma (či za sníženou cenu), představovala doplacení částky za zřízení služby, a to v poměrné výši dle doby připadající na zůstatek doby závazku (z rozdílu standardní ceny za zřízení a snížené ceny za zřízení). Sankce tak byla maximálně rovna částce odpovídající standardní ceně za zřízení služby (ve výši 990 Kč) a nepředstavovala dle Úřadu významnou překážku pro odhlášení služby. Tento závěr podporovalo i šetření, které Úřad u společnosti O2 Czech Republic a.s. ve druhé polovině roku 2009 provedl, a jehož cílem bylo ověřit průměrnou délku trvání smluvního vztahu (životnost) zákazníků akvizičních nabídek služeb ADSL. Životnost stanovil Úřad s využitím statistiky o migraci zákazníků³⁶. Závěrem šetření bylo zjištění, že v procentuálním vyjádření se migrace zákazníků (jejich odhlášení služby) během prvního roku (tj. po dobu závazku) příliš neodlišovala od migrace v průběhu druhého roku. Počínaje 13. měsícem od podepsání smlouvy tedy nedošlo k výraznému nárůstu v počtu odhlášených služeb. V případě

³⁵ Stávajícím zákazníkům (tzn. ne novým) obdobné paušální akviziční nabídky společnost O2 Czech Republic a.s. začala poskytovat od března roku 2013. Tyto nabídky jsou spojeny se závazkem na dobu 12 měsíců a přednastavenou autoprolongací.

³⁶ Tzn. churn – ten se vypočte jako podíl zákazníků, kteří odhlásili zkoumanou nabídku během určitého měsíce a průměrného počtu zákazníků této nabídky během stejného měsíce. Z měsíčních údajů o churn lze dopočítat roční průměr. Samotná životnost zákazníků se poté vypočte jako převrácená hodnota churn, tzn. $1/\text{churn}$.

zkoumaných nabídek tak samotná doba závazku nehrála v průměru pro zákazníky při rozhodování, zda službu dále odebrat, větší roli.

Od 9. května 2011, tedy v době, kdy společnost O2 Czech Republic a.s. změnila celkovou strukturu svých velkoobchodních i maloobchodních služeb, došlo ke zpřísnění podmínek, za kterých zákazníci mohou předčasně odhlásit služby zřízené v rámci akvizičních nabídek. Od zmíněného data tak bylo předčasné ukončení smlouvy podmíněno doplacením 334 Kč za každý měsíc zbývajících do konce smlouveného závazku. Následně společnost O2 Czech Republic a.s. od 15. 3. 2013 mírně snížila výši platby za nedodržení závazku, a to na částku 292 Kč za každý měsíc zbývajících do konce trvání závazku. Teoretická částka za předčasné ukončení smlouvy se tak stále může blížit několika tisícům Kč a nepochybně by mohla odradit značnou část zákazníků v případě, že by se smlouvu rozhodli ukončit a přejít k jinému poskytovateli.

Zákazníky společnosti SMART Comp. a.s. lze, obdobně jako zákazníky společnosti O2 Czech Republic a.s., rozdělit do dvou skupin, a to na zákazníky se smluvním závazkem a bez smluvního závazku. Zákazníci se smluvním závazkem (obvykle na 24 měsíců) využívají služby společnosti SMART Comp. a.s. za zvýhodněné akční ceny v rámci různých akčních nabídek pro nové zákazníky. Společnost SMART Comp. a.s. účtuje zákazníkům, kteří předčasně ukončí smlouvu, smluvní pokutu ve výši součtu pravidelných měsíčních plateb zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy. Vzhledem k obvyklé době úvazku 24 měsíců se může teoretická částka za předčasné ukončení smlouvy blížit až několika tisícům Kč. Tato částka by nepochybně mohla odradit značnou část zákazníků v případě, že by se smlouvu rozhodli ukončit a přejít k jinému poskytovateli.

Z tohoto pohledu na předmětném trhu existují překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů. Avšak při použití principu forward looking approach Úřad uvádí, že dne 24. července 2013 byl vyhlášen ve Sbírce zákonů zákon č. 214/2013 Sb. ze dne 20. června 2013, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů. Tato novela Zákona upravuje mimo jiné, v souvislosti s vyhodnocením tohoto kritéria, znění § 63 odst. 1 písm. p), kde nově dochází ke stanovení maximální možné sankce za předčasné ukončení smlouvy, přičemž výše úhrady nesmí být vyšší než jedna pětina součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, nebo jedna pětina součtu minimálního sjednaného měsíčního plnění zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy. Tato nová úprava tak do značné míry redukuje teoretickou maximální možnou částku, kterou zákazník (účastník) musí poskytovateli služeb uhradit v případě předčasného ukončení smlouvy, která by tak nejpozději do 6 měsíců od účinnosti této novely³⁷ měla dosahovat maximálních částek v rozmezí několika set korun. Oproti předchozím analyzovaným maximálním teoretickým částkám za předčasné ukončení smlouvy tím dochází ke značnému snížení těchto sankcí a zlepšení postavení zákazníka vzhledem k možnostem přechodu k jinému poskytovateli služeb. Úřad na základě těchto změn konstatuje, že v rámci časového vymezení tohoto trhu, tedy 2 roky, se uvedená ustanovení novely Zákona projeví ve vyhodnocení tohoto kritéria tak, že z pohledu finančních překážek již nebude toto kritérium svědčit o existenci překážek přechodu k jinému poskytovateli.

Další možnou překážku při změně poskytovatele služby představují náklady spojené se zřízením služby. Ty představují především náklady na samotnou instalaci (popř. aktivaci) nové služby. Náklady na samotnou aktivaci služeb se na maloobchodním trhu velmi liší. Dle zjištění Úřadu je ovšem často zřízení nové služby nabízeno bez poplatku (respektive za 1,- Kč)

³⁷ Nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

či v řádech stovek Kč, což dle Úřadu nepředstavuje významnou překážku pro přechod k jinému poskytovateli služby.

Nefinanční překážky

Transakční náklady spojené s časem a aktivitami nutnými pro ukončení smlouvy se stávajícím poskytovatelem, vyhledáním nové nabídky, její objednání a instalaci Úřad, vzhledem k jejich obtížně kvantifikaci, neposuzoval.

3.1.4 Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu

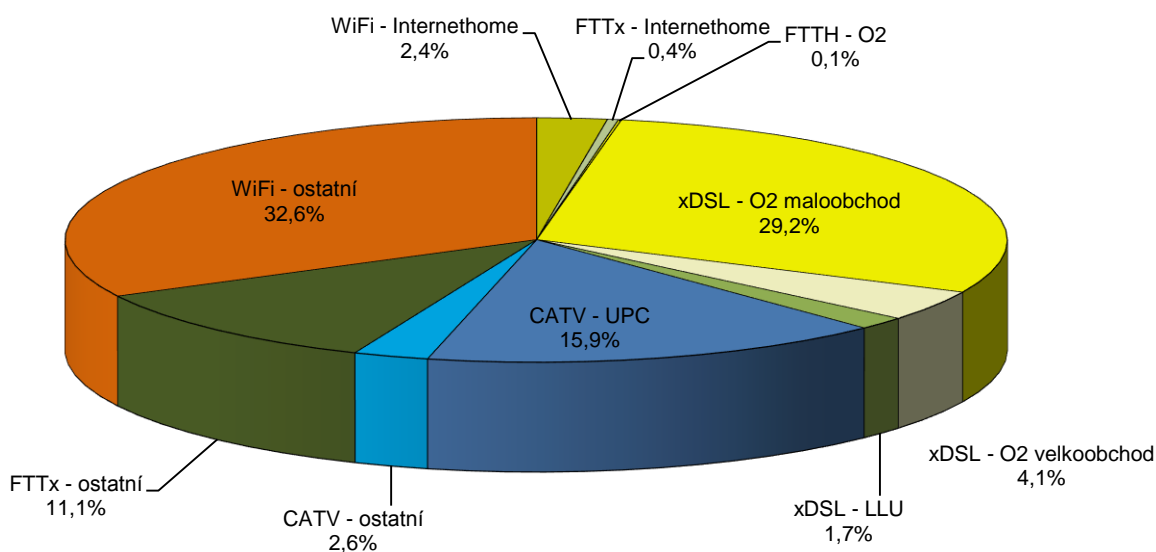
3.1.4.1 Existence konkurence (nepřímé vlivy)

3.1.4.1.1 Konkurence na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet

S ohledem na zvolený postup pro vyhodnocování účinků nepřímého vlivu konkurence na maloobchodním trhu na vymezený trh velkoobchodní, vyhodnotil Úřad úroveň konkurence na maloobchodním trhu v této fázi, tedy při zkoumání SMP. Vyhodnocení bylo provedeno pro všechny technologie, které byly zařazeny do maloobchodního trhu a které mají vzhledem ke svému významu (měřenému tržním podílem) potenciál ovlivnit chování tržních subjektů na velkoobchodním trhu. V úvahu pro hodnocení nepřímých vlivů proto připadají služby poskytované prostřednictvím CATV a WiFi sítí. Další alternativní způsoby přístupu k síti Internet (prostřednictvím FWA, satelitu a PLC), jak je již uvedeno v příslušných kapitolách v rámci vymezení maloobchodního trhu, Úřad vzhledem k jejich omezenému zastoupení (na maloobchodním trhu), neposuzoval.

Aktuální situace na maloobchodním trhu z pohledu velikosti tržního podílu dle počtu přístupů jednotlivých technologií (infrastruktur) širokopásmového přístupu je znázorněna na následujícím grafu.

Graf č. 37: Podíly širokopásmových přístupů k síti Internet na maloobchodním trhu podle jednotlivých technologií (bez mobilních přístupů) k 30. 6. 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

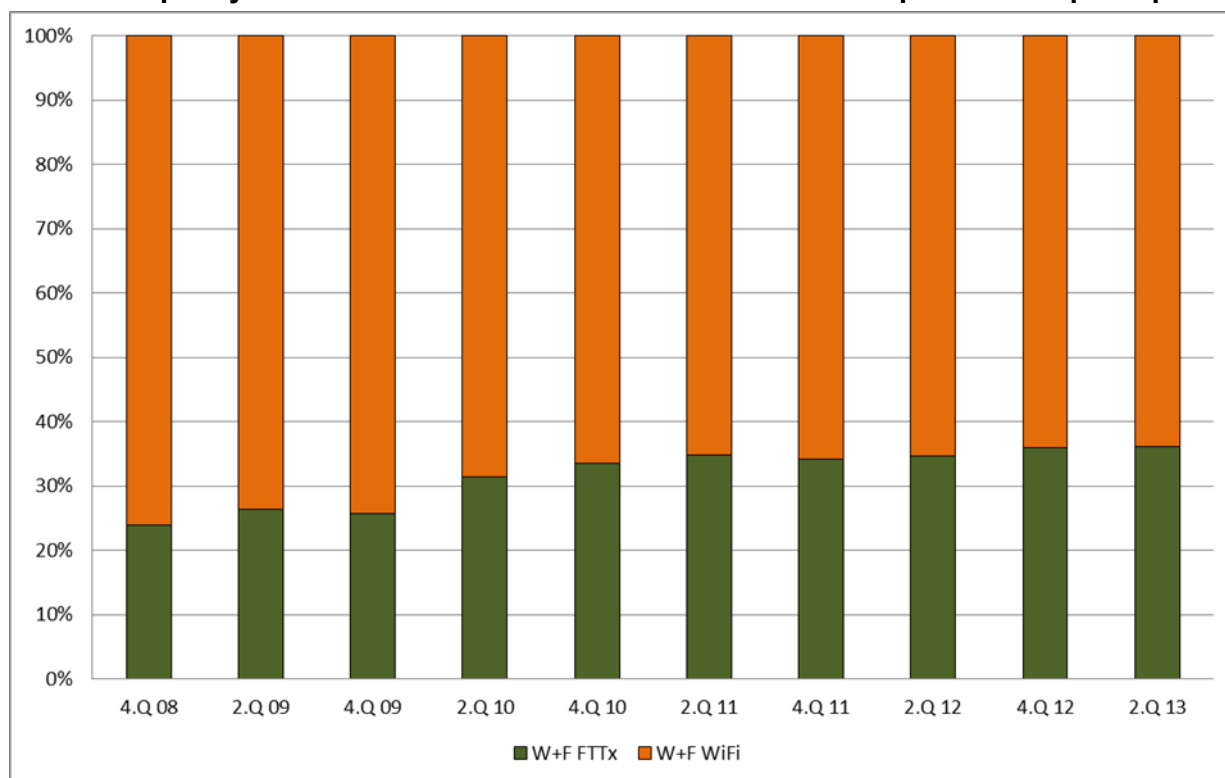
Pozn.: V tomto grafu jsou pro přehlednost situace na trhu k podílu společnosti O2 Czech Republic a.s. (WiFi – Telefónica) zahrnuty i podíly WiFi poskytovatelů, které koupila až na začátku roku 2012.

Z hlediska využívaných technologií pro poskytování služeb širokopásmového přístupu je zřejmé, že nejvíce zastoupené jsou přístupy prostřednictvím technologie xDSL. Celkový podíl xDSL přístupů na maloobchodním trhu je 35,1 %, z toho 29,3 % tvoří maloobchodní xDSL přístupy společnosti O2 Czech Republic a.s. Celkový maloobchodní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. i se započtením jejích WiFi a FTTx přístupů (včetně přístupů společnosti Internethome, s.r.o.) je 32,2 %. Podíl maloobchodních přístupů poskytnutých prostřednictvím infrastruktury společnosti O2 Czech Republic a.s. (i se započtením přístupů společnosti Internethome, s.r.o.) je poté 38 % (připočítány byly přístupy prostřednictvím LLU).

Následující graf ukazuje dále také to, že někteří lokální poskytovatelé investují do přestavby svých stávajících rádiových sítí na síť FTTx. I podle vyjádření jednotlivých poskytovatelů se jedná o pozvolný proces, kdy se koncentrují zejména na hustě zalidněné oblasti a větší města, anebo, což je častější případ, plánují budování sítí jako doplněk ke stávajícím rádiovým sítím. Následující graf zobrazuje vývoj počtu poskytnutých WiFi a FTTx přístupů u poskytovatelů, kteří v uvedeném období nabízeli obě možnosti připojení k síti Internet³⁸. Z uvedeného trendu vyplývá, že nedochází k žádnému masivnímu nahrazování rádiových sítí optickými sítěmi, ale dochází spíše k získávání nových zákazníků, a rádiové sítě si nadále na trhu nacházejí své uživatele.

³⁸ Jedná se o 60 poskytovatelů, kteří představují přibližně 1/5 WiFi přístupů a přibližně 1/2 FTTx přístupů.

Graf č. 38: Vývoj počtu širokopásmových přístupů WiFi a FTTx u 60 vybraných poskytovatelů obou těchto možností realizace širokopásmového přístupu

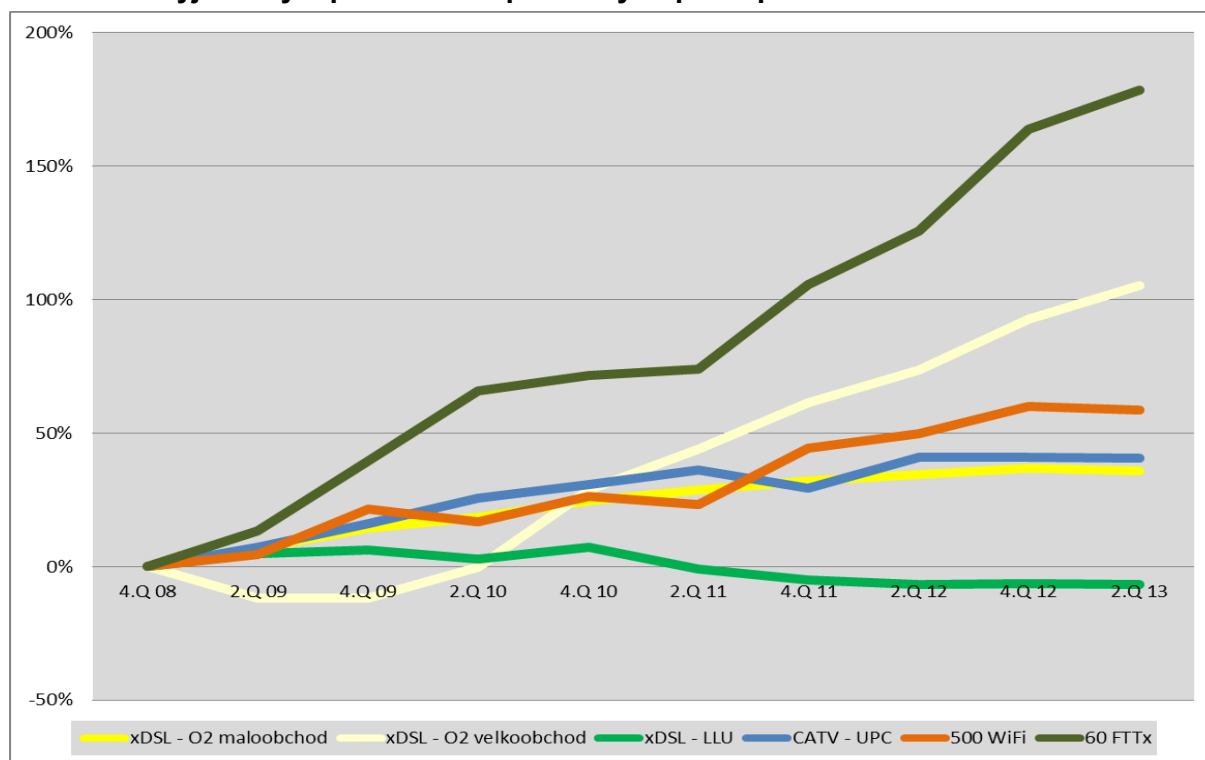
Zdroj: ČTÚ, 2013

Pozn.: Zkratka W+F označuje, že se jedná o poskytovatele, kteří poskytují přístupy k síti Internet současně prostřednictvím technologie WiFi a FTTx.

Další skutečnost, která potvrzuje růst FTTx přístupů, je míra růstu širokopásmových přístupů, vyjádřená k bazickému období 31. prosince 2008 (Graf č. 38) tj. (z důvodu provázání analýz relevantních trhů č. 4 a 5) od doby zpracování minulé analýzy relevantního trhu č. 5. Vzhledem k tomu, že během uvedeného období může docházet k různým migracím mezi technologiemi nebo k tomu, že Úřad nemá u některých poskytovatelů k dispozici údaje za některé z uvedených období, jsou některé technologie v tomto grafu vyjádřeny na reprezentativním vzorku poskytovatelů, kteří nabízeli tyto přístupy po celé sledované období (v případě WiFi na základě 500 poskytovatelů tvořících cca 70 % všech WiFi přístupů a v případě FTTx na základě 60 poskytovatelů tvořících téměř 90 % všech FTTx přístupů). Úřad tímto dle svého názoru dostatečně charakterizoval míru růstu jednotlivých technologií.

V následujícím grafu je zdůrazněn také vývoj velkoobchodních přístupů xDSL a ostatních xDSL přístupů jiných poskytovatelů (na bázi zpřístupněného účastnického vedení LLU). Úřad se blíže této problematice věnuje níže a k následujícímu grafu uvádí, že významný nárůst xDSL přístupů na základě velkoobchodní nabídky je dán „razantním“ vstupem společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. na maloobchodní trh xDSL přístupů v průběhu roku 2010. Zároveň je však nutné podotknout, že růst velkoobchodních přístupů je zapříčiněn také klesajícím počtem zpřístupněných účastnických vedení.

Graf č. 39: Vývoj míry růstu jednotlivých způsobů realizace širokopásmového přístupu, vyjádřený k počtu širokopásmových přístupů k 30. 6. 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

Další popis maloobchodního trhu je uveden v analýze relevantního trhu č. 5, pro popsání vlivu maloobchodního trhu a jeho působení na využití LLU jsou podstatné grafy uvedené výše, které ukazují na to, že v ČR dochází ke kontinuálnímu poklesu míry využití LLU, a to na úkor převážně velkoobchodního přístupu k datovému toku.

Toto kritérium dále souvisí s kritériem překážek vstupu na trh, které je uvedeno níže (viz kapitola 3.1.4.2).

3.1.4.1.2 Hodnocení homogennosti konkurenčního prostředí na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet

Pokrytí alternativními sítěmi a jejich tržní podíly

Pro možnost porovnání pokrytí alternativními sítěmi se sítí incumbenta je na začátek nutno uvést, že síť incumbenta je dle odhadů Úřadu dostupná prakticky na celém území ČR. Dle údajů ze sběru dat jsou služby xDSL poskytované společností O2 Czech Republic a.s. dostupné v 5 965 obcích, což tvoří 95,4 % všech obcí (97 % území ČR).

Na základě dostupných údajů Úřadu o pokrytí alternativními sítěmi je zřejmé, že významný vliv na konkurenční prostředí na území ČR mohou mít sítě kabelové televize (CATV) s pokrytím cca 35 % domácností (jsou dostupné v 249 obcích – tj. ve 4 % z celkového počtu všech obcí; tyto obce zahrnují cca 51 % obyvatel ČR – sítě CATV však nejsou vždy dostupné na celém území obce/města, pokrývají však primárně oblasti s největší koncentrací domácností, jako jsou např. sídliště), které na incumbenta vyvíjí značný konkurenční tlak. Tržní podíl sítí kabelové televize na maloobchodním trhu dle počtu aktivních přístupů činí k 30. 6. 2014 18,6 %, přičemž nejvýznamnějším CATV poskytovatelem je společnost UPC Česká republika, s.r.o., jejíž tržní podíl činí přes 85 % na trhu CATV. Ze zjištěných údajů o cenách lze konstatovat, že společnost UPC Česká republika, s.r.o. poskytuje přístupy k síti

Internet o stejné, často i vyšší, rychlosti downloadu za nižší ceny než incumbent u technologie xDSL (která svými technickými omezeními není schopna nabídnout tak vysoké rychlosti downloadu jako technologie CATV, standard DOCSIS 3.0), a proto lze nalézt významné rozdíly v konkurenčních podmínkách na maloobchodním trhu v oblastech, kde jsou sítě CATV k dispozici.

Co se týká vlivu optických přístupových sítí (FTTx), přístupy prostřednictvím optických sítí (FTTx) jsou dosud rovněž pouze lokálního charakteru (jsou dostupné v cca 400 obcích – tj. 6,4 % všech obcí, tyto obce zahrnují cca 58,9 % obyvatel ČR - sítě FTTx však nejsou vždy dostupné na celém území obce/města) a jejich tržní podíl na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet byl k 30. 6. 2013 pouze 11,1 %. Incumbent disponuje vlastní přístupovou FTTx sítí jen v několika málo lokalitách, a to převážně prostřednictvím dceřiné společnosti Internethome, s.r.o. Incumbent dosud do výstavby přístupových FTTx sítí masivně neinvestoval.

Alternativní sítě založené na technologii WiFi jsou velmi roztroušené do mnoha malých, především lokálních sítí jednotlivých operátorů, jejichž počet činí téměř 1 200. V souhrnu ovšem, dle dostupných údajů, disponují WiFi sítě téměř celonárodním pokrytím (WiFi jsou dle sběru dat dostupné v 5328 obcích, tj. v 85 % všech obcí, tyto obce zahrnují cca 97,6 % obyvatel – WiFi sítě však rovněž nemusí být vždy dostupné na celém území obce/města), a proto tak mohou značně ovlivňovat konkurenční podmínky na maloobchodním trhu širokopásmových přístupů. WiFi operátoři dle zjištěných údajů uvedených v tabulce č. 6 nabízejí přístupy k síti Internet o srovnatelných rychlostech downloadu a za podobné či nižší ceny než incumbent.

Pokrytí území ČR WiFi sítěmi je tak, dle názoru Úřadu, natolik velké, resp. rozdíly v územním pokrytí WiFi sítěmi natolik malé, že toto dílčí kritérium nesvědčí ve prospěch výrazně odlišné úrovně konkurenčních podmínek, a tedy potřeby uplatnění územní segmentace či segmentace nápravných opatření. Naproti tomu celkově sice výrazná, ale regionálně stále značně omezená (nevyvážená) nabídka služeb kabelových operátorů nasvědčuje tomu, že úroveň konkurenčního prostředí v lokalitách, kde CATV služby dostupné jsou a v těch, v nichž CATV služby dostupné nejsou, se může odlišovat.

Z výše uvedeného vyplývá, že na území ČR nemusí být podmínky na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet zcela homogenní a pravděpodobně zde existují rozdíly v konkurenčním prostředí v jednotlivých oblastech. Zejména v oblastech, kde jsou přítomny sítě CATV, se konkurenční podmínky mohou výrazně lišit od oblastí, kde CATV sítě nejsou k dispozici, a to zejména vzhledem k jejich tržnímu podílu na maloobchodním trhu.

Ceny uplatňované incumbentem a alternativními operátory

Společnost O2 Czech Republic a.s., jako stávající operátor se samostatnou významnou tržní silou na relevantním trhu, uplatňuje na celém území ČR jednotnou výši standardních (ceníkových) cen, a to jak na velkoobchodním, tak především na souvisejícím maloobchodním trhu.

V této souvislosti je vhodné uvést, že společnost O2 Czech Republic a.s. začala poskytovat od roku 2011 regionálně zaměřené maloobchodní akviziční nabídky³⁹ k internetovým službám (Internet Optimal⁴⁰ a Internet Aktiv⁴¹) určené k získání nových zákazníků. Tyto regionální nabídky, spočívající ve snížené měsíční ceně služby po dobu

³⁹ Regionální akviziční nabídky jsou vázány objednaním služby na značkových prodejnách ve vybraných městech. Využít je ovšem může zákazník i z jiné části ČR.

⁴⁰ V současnosti se jedná o nabídku Internet Comfort.

⁴¹ V současnosti se jedná o nabídku Internet Smart.

prvních 12 měsíců od zřízení služby, jsou poskytovány za výhodnějších podmínek⁴², než „standardní“ akviziční nabídky dostupné novým zákazníkům na celém území ČR. Výše uvedené regionální akviziční nabídky společnosti O2 Czech Republic a.s. jsou vázány objednávkou služby na značkových prodejnách ve vybraných městech. Na druhou stranu je též nutné uvést, že možnost jejich využití není vázána na trvalé místo pobytu v lokalitě poskytnutí této nabídky a využít je tak může i zákazník z kterékoli části ČR.

Ačkoliv se Úřad domnívá, že existence těchto regionálních zvýhodněných akvizičních nabídek je primárně způsobena soutěžním tlakem ze strany konkurenčních (vertikálně integrovaných) operátorů v oblastech, kde jsou tyto akviziční nabídky poskytovány, tak dle názoru Evropské komise⁴³ a ÚOHS⁴⁴ k závěrům analýzy relevantního trhu č. 5 z roku 2012 nelze tyto akviziční nabídky, vzhledem k jejich územně neomezené působnosti, jednoznačně vnímat jako projev konkurenčního tlaku v daných oblastech, který by vedl k vymezení odlišných zeměpisných trhů.

Dle dostupných údajů o nabídkách alternativních poskytovatelů, které má Úřad k dispozici z veřejných zdrojů, je patrné, že tito operátoři obecně nabízejí na maloobchodním trhu své služby se stejnými nominálními vlastnostmi a za stejných cenových podmínek ve všech lokalitách, ve kterých působí.

Jediné cenové rozdíly, které Úřad na předmětném maloobchodním trhu spatřuje, jsou rozdíly v cenách uplatňovaných poskytovateli služeb na různých typech infrastruktury. Jak již bylo poznamenáno v rámci kapitoly věcného vymezení v analýze trhu č. 5 (v kapitole 2.1.2), kde se Úřad detailněji zabýval nabídkami poskytovatelů služeb na jednotlivých infrastrukturách (technologiích), jsou tyto nabídky vzájemně substituovatelné do té míry, která umožňuje jejich začlenění na jeden relevantní trh. Při pohledu na ceníkové ceny, jsou pak tyto nabídky také srovnatelné, nicméně lze konstatovat, že ceny účtované poskytovateli služeb prostřednictvím kabelových (CATV) a WiFi sítí jsou obecně nižší než ceny za xDSL služby. Na trhu je obecně cena odvislá zejména od nabízené rychlosti a kvalitativních parametrů. U služeb poskytovaných prostřednictvím WiFi sítí mohou být pak nižší ceny doprovázeny nižšími nabízenými rychlostmi.

Rozdíly v charakteristikách produktů napříč územím

Posledním z kritérií posuzovaných v rámci analýzy homogenosti podmínek na trhu je zkoumání, zda mezi kvalitativními vlastnostmi služeb jednotlivých operátorů působících v jednotlivých oblastech neexistují výrazné rozdíly. Případné odlišnosti kvalitativních parametrů služeb mezi jednotlivými oblastmi by, obdobně jako rozdíly v cenách služeb, přispívaly k vytvoření rozlišných konkurenčních podmínek mezi těmito oblastmi a tedy k potřebě území ČR segmentovat. Protože operátoři obecně nabízejí na velkoobchodním i maloobchodním trhu své služby se stejnými nominálními vlastnostmi ve všech lokalitách, ve kterých působí, věnoval se Úřad pouze regionálním rozdílům v parametrech služeb poskytovaných na jednotlivých technologiích. Úřad se kvalitativními parametry služeb zabýval již v rámci vymezení maloobchodního trhu, když například konstatoval, že rychlosti nabízené poskytovateli FTTx přístupů jsou výrazně vyšší než nabídky ADSL/VDSL přístupu. Třebaže tržní podíl služeb FTTx na celkovém maloobchodním trhu je stále poměrně omezený

⁴² Typicky se jedná o přibližně 100 Kč nižší měsíční cenu, než která je dostupná v rámci „standardních“ akvizičních nabídek. Například zatímco v rámci regionální akviziční nabídky vyjde zákazníkovi služba Internet Comfort (Optimal) na 399 Kč/měsíc a Internet Smart (Aktiv) na 499 Kč/měsíc, v rámci celostátních akvizičních nabídek stojí Internet Optimal+ 505 Kč/měsíc a Internet Aktiv+ 606 Kč/měsíc.

⁴³ Viz odstavec 77 a 81 Rozhodnutí Komise ze dne 10. 8. 2012 o stažení oznámeného návrhu opatření (rozhodnutí k notifikovanému návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 z roku 2012).

⁴⁴ Viz připomínky ÚOHS k návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 (z roku 2012) ze dne 28. 3. 2012, konkrétně na str. 8.

(11,1 % na maloobchodním trhu k 30. červnu 2013) a dostupnost FTTx sítí je koncentrována především do několika větších měst⁴⁵, již dnes existují na území ČR lokality, v nichž jsou konkurenční podmínky dostupností FTTx služeb ovlivněny. Úřad zejména do budoucna předpokládá, že konkurenční podmínky se v oblastech s dostupnými službami na bázi FTTx budou vlivem využití možností kvalitativně lepších parametrů služeb, které tato technologie nabízí, výrazně odlišovat od oblastí, v nichž tyto služby dostupné nebudou.

V rámci hodnocení tohoto kritéria je, dle názoru Úřadu, též vhodné se zaměřit na odlišnosti v nabízených službách dvou nejvýznamnějších hráčů na trhu, a to co do počtu maloobchodních zákazníků přístupu k síti Internet. Ze srovnání nabídek společnosti O2 Czech Republic a.s. a UPC Česká republika s.r.o. je patrný nejen poměrně výrazný rozdíl v nabízených rychlostech, ale i rozdíl v cenách srovnatelných rychlostí. Zatímco společnost UPC Česká republika, s.r.o. nabízela již od září roku 2009 služby o rychlostech 50 a 100 Mbit/s, společnost O2 Czech Republic a.s. přišla teprve v květnu 2011 se službami o rychlosti 25 Mbit/s. Společnost UPC Česká republika s.r.o. v současnosti nabízí služby o rychlostech až 240 Mbit/s, zatímco společnost O2 Czech Republic a.s. v současnosti nabízí služby o maximální rychlosti 40 Mbit/s. Ze srovnání kvalitativních parametrů (zastoupených rychlostí služby) vyplývá rozdíl mezi nabídkami dvou největších operátorů, který naznačuje, že konkurenční podmínky v oblastech, v nichž působí oba zmínění operátoři a v těch, v nichž působí jen stávající SMP operátor, se od sebe vzájemně odlišují.

Rozdílné kvalitativní vlastnosti služeb jednotlivých operátorů působících v jednotlivých oblastech přispívají k vytvoření rozlišných konkurenčních podmínek v těchto oblastech a vedou tedy k různým úrovním konkurenčního prostředí napříč územím ČR.

Z výše uvedeného hodnocení homogenosti konkurenčního prostředí vyplývá, že konkurenční podmínky napříč územím ČR nejsou zcela homogenní, a proto se Úřad v rámci návrhu ukládání nápravných opatření bude zabývat možnostmi vhodností uložení případných geograficky segmentovaných nápravných opatření.

3.1.4.2 Překážky pro vstup na trh

K posouzení úrovně překážek – bariér vstupu na trh se Úřad zaměřil zejména na úspory z rozsahu a utopené náklady, tvořené investicemi do vybudování infrastruktury jak páteřních spojů, tak přístupové sítě. V neposlední řadě Úřad posoudil i případné právní bariéry vstupu (pokud existují, například licencované činnosti, atp.).

Úspory z rozsahu plně souvisí s velikostí potenciální poptávky v dané oblasti, neboť tam, kde je úroveň poptávky malá, je větší pravděpodobnost, že se operátorům v těchto oblastech nevyplatí investovat, či se vyplatí jen málo a raději zvolí lokalitu s větším potenciálem (tedy s větší poptávkou). Velikost poptávky souvisí s počtem obyvatel v dané lokalitě (např. obci) a s počtem soutěžitelů již nabízejících své služby v dané lokalitě. Tento fakt dokazuje i přítomnost sítí alternativních operátorů FTTx a CATV zejména v lokalitách s vyšší hustotou obyvatel (například krajská a okresní města). V ostatních oblastech, kde je hustota obyvatel nízká, je budování alternativních sítí ekonomicky nevýhodné. Z tohoto důvodu je vybudování alternativních sítí na území celé ČR velmi nepravděpodobné a společnost O2 Czech Republic a.s. disponuje v tomto ohledu jedinečnou konkurenční výhodou. Vzhledem k možným úsporám z rozsahu na trhu existují značné překážky pro vstup, zejména v oblastech kde je nižší úroveň

⁴⁵ Za zmínku například stojí, že 50 % všech FTTx přístupů je poskytováno pouze v prvních 14 obcích, seřazených dle celkového počtu poskytovaných FTTx přístupů. Celkový počet obcí, ve kterých je nabízena alespoň jedna služba založená na technologii FTTx je přitom cca 460. Na druhou stranu je v ČR již více než 150 obcí, v nichž je tržní podíl FTTx přístupů větší než 10 %, v 13 z nich je přitom podíl větší než 50 %.

potenciální poptávky (nižší hustota obyvatel), jak lze vypočítat z následujících tabulek (Tab. č. 4 a Tab. č. 5)

Tab. č. 4: **Vztah mezi počtem technologií, tržním podílem společnosti O2 Czech Republic a.s.⁴⁶, počtem obyvatel v obci a počtem poskytovatelů**

Počet technologií	Počet obcí	Průměrný podíl O2 Czech Rep. (%) MO	Průměrný podíl O2 Czech Rep. (%) VO + poskytnuté LLU	Průměrný počet obyvatel v obci	Průměrný počet poskytovatelů
4	118	24,48	28,82	42 376	20,4
3	356	35,52	40,03	4 559	8,1
2	4 465	44,42	49,74	798	4,3
1	1 232	76,13	85,91	273	1,8
0	80	0,00	0,00	130	0,0

Zdroj: ČTÚ 2013

Tab. č. 5: **Vztah mezi počtem obyvatel v obci, počtem poskytovatelů, penetrací přístupů k síti Internet a maloobchodním tržním podílem společnosti O2 Czech Republic a.s.**

Kategorie obce dle počtu obyvatel (v tis.)	Počet obcí	Průměrná penetrace počtu přístupů k síti Internet (%)	Průměrný počet poskytovatelů	Průměrný podíl O2 Czech Rep. (%) MO
nad 100	6	30,00	77,2	29,08
<50 – 100)	16	27,10	31,2	26,78
<20 – 50)	41	27,00	19,8	24,80
<10 – 20)	69	27,50	13,7	30,96
<5 – 10)	140	23,00	11,0	39,35
<2 – 5)	397	19,90	7,4	45,15
méně než 2	5 582	15,70	3,5	50,24

Zdroj: ČTÚ 2013

Mezi další bariéry vstupu se řadí utopené náklady tvořené investicemi do vybudování infrastruktury jak páteřních spojů, tak přístupové sítě, které mohou představovat významnou překážku vstupu nových operátorů na daný trh. Tyto bariéry jsou jedny z hlavních překážek pro vstup nových subjektů na trh. Je ovšem nutno konstatovat, že u jednotlivých technologií se mohou tyto náklady lišit. Například u WiFi technologie jsou tyto náklady obecně nižší než u ostatních technologií (vyžadujících velký podíl zemních prací, v podobě pokládky kabelů, jako u xDSL a FTTx technologií), o čemž svědčí velký rozvoj WiFi sítí v období uplynulých 10 let. Ostatní technologie, zejména FTTx se v ČR z důvodu vysoké finanční náročnosti rozvíjejí pozvolna, a to pouze v určitých lokalitách jednotlivými poskytovateli. Z těchto důvodů existují značné bariéry vstupu na trh.

⁴⁶ Tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. představuje její tržní podíl dle počtu přístupů na maloobchodě spolu se započítáním jejich velkoobchodních přístupů.

Právní bariéry vstupu na trh elektronických komunikací v ČR neexistují, neboť zde ze Zákona platí pouze povinnost ohlášení zajišťování sítí či poskytování konkrétních služeb v elektronických komunikacích na ČTÚ, který podnikatelskému subjektu následně vydá osvědčení pro konkrétní činnost. Pro budování sítí elektronických komunikací ovšem mohou hrát důležitou roli právní překážky ve formě nutnosti získání například stavebních povolení atp., které budování sítí elektronických komunikací mohou komplikovat (jak technicky tak časově).

Toto kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.1.4.3 Překážky prohlubování konkurence

Úřad od počátku roku 2010 registroval zvýšenou aktivitu společnosti O2 Czech Republic a.s. na poli akvizic lokálních providerů, kteří byli poskytovateli zejména širokopásmových přístupů prostřednictvím technologie WiFi, ale z části i optické infrastruktury. Společnost O2 Czech Republic a.s. tyto providery konsolidovala nejprve pod společnost Telefónica O2 Business Solutions, spol s r.o. a poté od října roku 2011 pod dceřinou společnost Internethome, s.r.o. Společnost Internethome, s.r.o. získala akvizicemi, do současnosti dle dostupných údajů 18 poskytovatelů, tisíce zákazníků a stala se tak největším WiFi poskytovatelem na trhu, konkrétně s tržním podílem dle počtu přístupů (WiFi + FTTx) na maloobchodním trhu 2,8 % (viz Graf č. 37). Těmito postupnými akvizicemi konkurentů na maloobchodním trhu, často dobře zavedených firem, společnost O2 Czech Republic a.s. tvoří překážky pro prohlubování konkurence na maloobchodním trhu širokopásmových služeb a zároveň posiluje svou pozici na tomto trhu.

Toto kritérium svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.2 Výsledky vyhodnocení samostatné významné tržní síly podle zvolených kritérií

Vyhodnocení všech sledovaných kritérií v souhrnu svědčí ve prospěch existence podniku s významnou tržní silou, a to společnosti O2 Czech Republic a.s.

3.3 Zkoumání společné významné tržní síly

Podle Vyhlášky může Úřad za podniky se společnou významnou tržní silou označit dva nebo více podniků, jestliže i při neexistenci strukturálních nebo jiných vazeb mezi nimi působí tyto podniky na relevantním trhu, jenž není efektivně konkurenční a na němž nemá žádný z těchto podniků sám o sobě významnou tržní sílu.

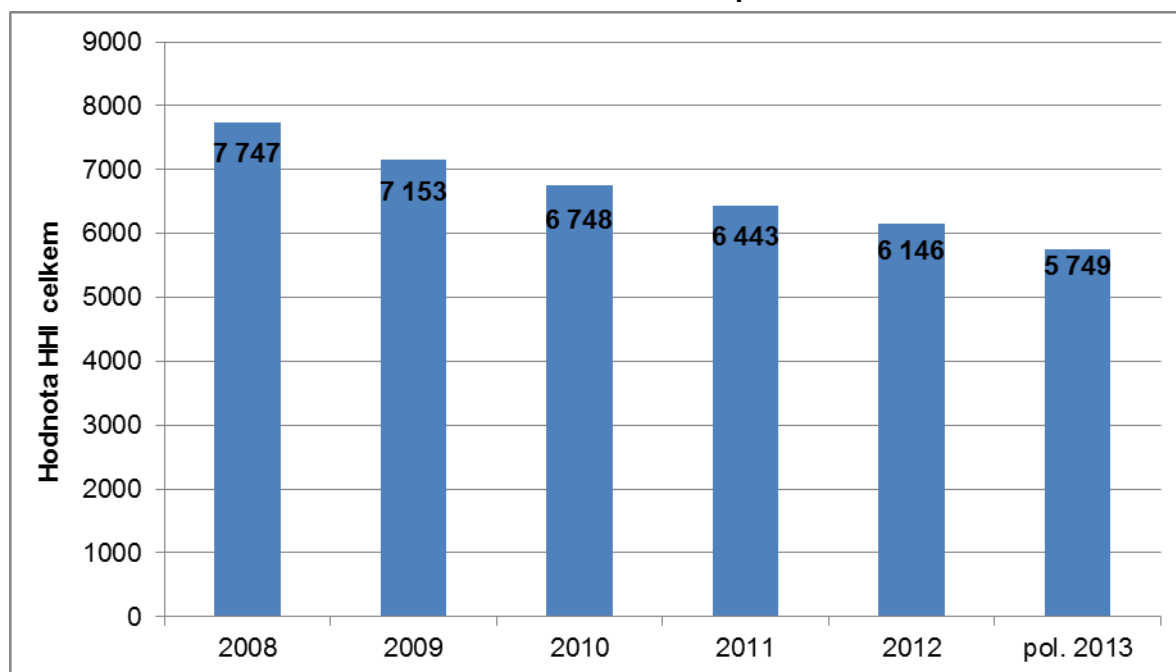
Vzhledem k tomu, že na relevantním trhu byl na základě analýzy stanoven podnik s významnou tržní silou, a to společnost O2 Czech Republic a.s., Úřad v souladu s výše uvedenou Vyhláškou neprovádí analýzu společné významné tržní síly podle kritérií uvedených v Metodice v části B.

Úřad v této části provedl pouze vyhodnocení koncentrace trhu za pomoci HHI indexu a vyhodnocení výsledného HHI indexu z hlediska dosažených hodnot mezi společnostmi O2 Czech Republic a.s. a dalšími největšími poskytovateli služeb na předmětném relevantním trhu, čímž potvrdil své dosavadní závěry týkající se nekonkurenčního charakteru trhu a stanovení podniku se samostatnou významnou tržní silou.

3.3.1 Koncentrace trhu

Úřad pro ověření svého závěru o existenci společné významné tržní síly posoudil koncentraci trhu s využitím Hirschmann-Herfindahlova indexu (HHI).

Graf č. 40: Vývoj hodnot HHI – tržní podíl podle počtu přístupů k síti Internet na velkoobchodním trhu od roku 2008 do pololetí roku 2013

Zdroj: ČTÚ, 2013

Tab. č. 6: Hodnoty HHI – tržní podíl podle počtu přístupů k síti Internet na velkoobchodním trhu dle nejvýznamnějších poskytovatelů k 30. 6. 2013

společnost	tržní podíl	HHI
O2 Czech Republic a.s. (vč. Internethome, s.r.o.)	75,68%	5726,97
SMART Comp. a.s.	2,57%	6,58
RIO Media a.s.	2,31%	5,35
PODA a.s.	1,99%	3,97
STARNET, s.r.o.	1,40%	1,96
Souhrn za ostatní	16,05%	4,01
Celkem	100,00%	5748,83

Z výše uvedených hodnot tržních podílů vypočtených metodou HHI je zřejmé, že se jedná o vysoce koncentrovaný trh. Dochází zde však k velmi mírnému poklesu koncentrace, a to zejména díky rozvíjejícímu se trhu FTTx přístupů a infrastruktury alternativních poskytovatelů. Struktura výsledného HHI indexu naznačuje významný rozdíl mezi společností O2 Czech Republic a.s. a dalším největším poskytovatelem služeb na trhu. Z hlediska sledovaného kritéria to indikuje existenci samostatné významné tržní síly a zároveň nepřipouští podmínky pro koordinovaný postup a existenci společné významné tržní síly.

Kritéria podle Vyhlášky, kritéria Airtours ani žádná z dalších kritérií uvedená v Metodice v části B nebyla aplikována.

Na základě vyhodnocení vývoje hodnot HHI indexu dospěl Úřad k závěru, že struktura relevantního trhu nenapomáhá koordinaci postupů, a proto Úřad konstatuje, že na relevantním

trhu neexistuje společná významná tržní síla. Na základě provedené analýzy Úřad konstatuje, že na relevantním trhu se jedná o vysoce koncentrovaný trh, na němž existuje jeden podnik se samostatnou významnou tržní silou.

3.4 Přenesená významná tržní síla

Společnost O2 Czech Republic a.s. byla označena jako podnik se samostatnou významnou tržní silou, proto zkoumání, zda na analyzovaný trh není přenesena významná tržní síla z jiného trhu, je bezpředmětné.

3.5 Závěry k analýze trhu

Úřad konstatuje, že relevantní trh není efektivně konkurenčním trhem, neboť na něm působí podnik s významnou tržní silou, společnost O2 Czech Republic a.s., a nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže (regulace ex post) nepostačují k řešení daného problému. Z provedené analýzy vyplývá, že pozice podniku s významnou tržní silou je natolik významná, že pro fungování trhu je nezbytné předem stanovit některé podmínky pro jeho podnikání.

Úřad konstatuje, že analyzovaný trh v přiměřeném časovém období nesměruje k rozvoji efektivní konkurence. Pozice společnosti O2 Czech Republic a.s. je na analyzovaném trhu natolik silná, že dosud vyžadovala stanovení podmínek podnikání na základě ex ante regulace. Postup pouze podle principů ex post regulace by nebyl dostatečně účinný.

Úřad na základě provedené analýzy dospěl k závěru, že pozice společnosti O2 Czech Republic a.s. je nadále natolik významná, že pro správné fungování trhu je nezbytné i nadále stanovit některé podmínky pro její podnikání, a proto u této společnosti navrhuje zachování povinností uložených na základě předchozí analýzy, a to nápravná opatření podle § 51 odst. 5 písm. a) až f) Zákona.

Úřad v souvislosti s vyhodnocením kritéria Existence konkurence – nepřímé vlivy (kapitola 3.1.4.1) dospěl na základě hodnocení homogeneity konkurenčního prostředí k závěru, že konkurenční podmínky napříč územím ČR nejsou zcela homogenní, a proto se bude Úřad v rámci návrhu ukládání nápravných opatření zabývat možností a vhodností uložení případných geograficky segmentovaných nápravných opatření.

Společnost O2 Czech Republic a.s. v srpnu 2014 informovala Úřad o tom, že zvažuje a analyzuje možnosti oddělit infrastrukturu fixní sítě do samostatné společnosti, která by nabízela pouze velkoobchodní služby ostatním operátorům, zatímco druhá (původní) společnost by poskytovala služby na maloobchodních trzích.

V případě, že dojde k oznámené dobrovolné separaci a vytvoření právně nebo provozně odděleného subjektu, na který společnost O2 Czech Republic a.s. převede aktiva související s poskytováním služeb na tomto vymezeném relevantním trhu, bude se v postavení podniku s významnou tržní silou nacházet tento nově vytvořený subjekt jako právní nástupce O2 Czech Republic a.s.

4. Nápravná opatření

4.1 Platná regulační opatření

4.1.1 Regulace ze zákona

Podnik s významnou tržní silou na relevantním trhu zajišťující veřejnou komunikační síť, kterému byla uložena povinnost zpřístupnit účastnické vedení, je podle ustanovení § 85 odst. 1 Zákona povinen uveřejnit referenční nabídku pro zpřístupnění účastnického vedení.

Podnik, kterému byla uložena povinnost přístupu podle § 84 odst. 2 Zákona, je povinen podle § 84 odst. 3 zveřejnit referenční nabídku.

Podle § 80 odst. 4 Zákona je podnikatel, který požádal o uzavření smlouvy o přístupu nebo propojení, povinen nejpozději do 10 dnů ode dne uzavření smlouvy předat Úřadu úplné znění uzavřené smlouvy, včetně příloh.

4.1.2 Regulace uplatněná Úřadem na daném trhu podle předchozí analýzy

Podniku s významnou tržní silou (společnost O2 Czech Republic a.s.) byly uloženy rozhodnutím č. REM/4/10.2010-77, které nabylo právní moci dne 18. října 2010 (dále jen „REM č. 4“), tyto povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 5 a 8 Zákona a souvisejícího opatření obecné povahy (č. A/4/05.2010-6):

1. Povinnost umožnit přístup k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona pro účel zpřístupnění účastnického kovového vedení podle § 85 Zákona, a to

- a) zpřístupnit účastnická kovová vedení své veřejné pevné telefonní sítě,
- b) vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup ke svým specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům,
- c) nezrušit přístup k již poskytnutým prostředkům, pokud nedojde k dohodě s dotčenou stranou,
- d) poskytovat volný přístup k technickým rozhraním, protokolům nebo jiným klíčovým technologiím, které jsou nezbytné pro interoperabilitu služeb nebo služby virtuálních sítí,
- e) poskytovat společné umístění nebo jiné formy sdílení prostředků,
- f) poskytovat přístup k systémům provozní podpory nebo podobným softwarovým systémům nezbytným k zajištění poskytování služeb.

Společnost O2 Czech Republic a.s. je povinna plnit tyto povinnosti v rozsahu, který je nezbytný pro poskytování služeb zpřístupnění účastnického kovového vedení a za podmínek určených jeho referenční nabídkou zpřístupnění účastnického kovového vedení uveřejněnou podle § 85 odst. 1 Zákona.

Společnost O2 Czech Republic a.s. je povinna vyřizovat žádosti o dodávku služeb a zařízení ve lhůtách uvedených v její referenční nabídce zpřístupnění účastnického kovového vedení a související referenční nabídce služeb kolokace.

Dále je společnost O2 Czech Republic a.s. povinna realizovat všechny úkony související s poskytováním zpřístupnění účastnického kovového vedení a služeb kolokace ve lhůtách odpovídajících výhradně nezbytným procesům souvisejících se zpřístupněním účastnických kovových vedení.

2. Povinnost průhlednosti podle § 82 Zákona, a to

- a) uveřejňovat v plném rozsahu informace týkající se přístupu k síti a zpřístupnění účastnického kovového vedení své veřejné telefonní sítě, které poskytuje pro splnění povinnosti podle bodu 1 tohoto rozhodnutí v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 82 odst. 4 Zákona, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu a propojení,
- b) uveřejňovat bez zbytečného odkladu, nejpozději však 1 rok před plánovaným ukončením, informace o záměru ukončit nabídku a poskytování služby přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení z důvodu přechodu na přístupy realizované prostřednictvím optické přístupové sítě nebo hybridní přístupové sítě, a to zejména
 - ba) informace o datu plánovaného ukončení nabídky a poskytování služby přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení,
 - bb) informace o lokalitě, ve které je záměr ukončit nabídku a poskytování služby přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení, obsahující i specifikaci ústředny, ke které jsou dotčená přístupová vedení připojena. Další doplňující údaje o topologii optické přístupové sítě nebo hybridní přístupové sítě včetně popisu průběhu jejího vedení s uvedením možných přístupových bodů a plánovaných volných kapacit poskytne společnost O2 Czech Republic a.s. na vyžádání podnikatele dotčeného plánovaným ukončením nabídky a poskytování služby zpřístupnění účastnického kovového vedení.

3. Povinnost nediskriminace při poskytování zpřístupnění účastnických kovových vedení podle § 81 Zákona, a to

- a) uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
- b) poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní.

4. Povinnost oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, a to

- a) při poskytování zpřístupnění účastnických kovových vedení podle § 81 Zákona vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona tak, aby
 - aa) při sjednávání cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni bylo prokazatelné, že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování,

- ab) byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby včetně podkladů pro účely nákladového modelu LRIC.
- b) při poskytování přístupů realizovaných prostřednictvím optické přístupové nebo hybridní přístupové sítě vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona tak, aby byly k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby.

Úřad dále společnosti s významnou tržní silou (společnost O2 Czech Republic a.s.) na předmětném relevantním trhu uložil rozhodnutím č. CEN/4/10.2010-78, které nabylo právní moci dne 18. října 2010, povinnosti související s regulací cen dle § 51 odst. 3 písm. g) Zákona a souvisejícího opatření obecné povahy č. A/4/05.2010-6, a to stanovením maximálních cen podle § 58 odst. 1 písm. a) Zákona.

Rozhodnutí o ceně č. CEN/4/10.2010-78 bylo následně podle § 51 odst. 5 Zákona změněno rozhodnutím o ceně č. CEN/4/06.2012-1, které nabylo právní moci dne 26. června 2012 (dále „CEN č. 4“).

Úřad je povinen průběžně sledovat a vyhodnocovat účinky uložených nápravných opatření na jednotlivé relevantní trhy i v období mezi analýzami. Podle § 56 odst. 3 Zákona Úřad sleduje a vyhodnocuje úroveň cen, jež jsou předmětem regulace cen v oblasti elektronických komunikací. V případě, kdy Úřad dospěje k názoru, že je třeba úroveň stanovených cen upravit, postupuje podle § 51 odst. 8 Zákona, protože se nejedná o uložení nové povinnosti, ale o změnu povinnosti, která již na relevantním trhu existuje a která byla předpokládána v analýze. Úřad následně dle tohoto ustanovení postupoval a změnil v roce 2012 své původní rozhodnutí o ceně č. CEN/4/10.2010-78 rozhodnutím CEN č. 4.

Výpočet měsíčních cen byl proveden s využitím nákladového modelu LRIC a výpočet jednorázových cen s využitím metody ABC. Stanovené ceny zohledňují efektivní a účelně vynaložené náklady, příslušná rizika a návratnost investic v přiměřeném časovém období v souladu s § 57 odst. 3 Zákona. Procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC bylo použito ve výši 8,26 %, tedy ve výši stanovené v opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3, ve znění pozdějších změn. Na elektronické úřední desce Úřadu byly zveřejněny nákladové modely pro výpočet cen služeb zpřístupnění a kolokace – pod čj. 13 182/2006-611 „Nákladový model pro zpřístupnění prostředků a služeb nezbytných k poskytování služeb prostřednictvím účastnického kovového vedení (kolokace)“ a pod čj. 18 859/2006-611 „Nákladový model pro služby velkoobchodního plného přístupu k účastnickému kovovému vedení nebo sdíleného přístupu k účastnickému kovovému vedení nebo úseku účastnického kovového vedení sítě pro účely poskytování služeb elektronických komunikací“.

Úřad prověřil úroveň nákladů za rok 2010, tedy za poslední uzavřené auditované účetní období, předložené účastníkem řízení a upravil na základě státní kontroly některé ze vstupních hodnot do nákladových modelů. Úřad upravil délku životnosti některých aktiv a upravil udávanou hodnotu rozlohy průměrné kolokační místnosti, na základě výsledků zjištěných během státní kontroly kolokačních místností (čj. ČTÚ-40 881/2007-620). Dále Úřad zohlednil vývoj cen některých vstupních hodnot (měděných kabelů) na základě průměrných meziročních změn v letech 2009 a 2010 vypočítaných na základě podkladů publikovaných Světovou bankou.

Oproti rozhodnutí o ceně č. CEN/4/10.2010-78 došlo k rozčlenění souhrnné služby deinstalace zařízení do služeb deinstalace pro jednotlivá aktiva v obdobné struktuře, v jaké lze tato aktiva instalovat. Důvodem je změna alokace části nákladů u některých typů deinstalací z cen jednorázových služeb do cen měsíčních služeb, ke které společnost O2 Czech Republic a.s. přistoupila z důvodu přesunu vykonávaných činností z vlastních zaměstnanců na

dodavatelskou společností (outsourcing) a které v nákladovém modelu nově figurují jako investice, které jsou do cen služeb promítány prostřednictvím měsíčních odpisů. Tato skutečnost je jednou z příčin růstu i u dalších měsíčních cen kolokace (např. položek 4.2 nebo 4.6) a je naopak provázána poklesem souvisejících jednorázových cen za zřízení (např. položek 3.6 nebo 3.4).

Hlavním cílem regulace uplatněné na základě minulé analýzy relevantního trhu bylo zajistit trvalý rozvoj konkurenčního prostředí na relevantním trhu a navazujících maloobchodních trzích v zájmu koncových uživatelů a spotřebitelů.

Posuzování podnětů

Úřad v období od minulé analýzy posuzoval pouze jeden podnět, který souvisel s poskytováním služeb na tomto relevantním trhu.

Tímto podnětem byl podnět z 30. 6. 2010 společnosti GREPA Networks, s.r.o. (dále jen „GREPA“). Toto podání se týkalo návrhu na zahájení řízení o uložení povinnosti společnosti O2 Czech Republic a.s. Návrh spočíval v uložení povinnosti přístupu ke kabelovodům a kabelovým komorám na území města Jablonce nad Nisou, a to zejména v městské památkové zóně. Hlavním důvodem byla skutečnost, že nedošlo k vzájemné dohodě o přístupu k předmětným kabelovodům a kabelovým komorám mezi společností GREPA a společností O2 Czech Republic a.s., která je jejich vlastníkem. Toto podání bylo odůvodněno nerentabilitou (i problematickým) budování nové podzemní infrastruktury.

Úřad toto podání posoudil a se společností O2 Czech Republic a.s. zahájil správní řízení. Po bližším prozkoumání této problematiky Úřad návrh společnosti GREPA zamítl⁴⁷. Zamítnutí bylo odůvodněno mimo jiné i tím, že společnosti O2 Czech Republic a.s., jako podniku s významnou tržní silou na relevantních trzích č. 4 a 5, nebyla v závislosti na provedených analýzách uložena povinnost zpřístupnění kabelovodů či jiné pasivní infrastruktury. Předmětnou povinnost nebylo možno společnosti O2 Czech Republic a.s. uložit ani podle § 84 odst. 4 Zákona v aktuálním znění (§ 84 odst. 3 Zákona v době vydání rozhodnutí), neboť nebyl naplněn žádný z důvodů pro uložení povinnosti podle uvedeného ustanovení Zákona. Důvod nerentability byl z hlediska Zákona také irelevantní.

4.1.3 Vyhodnocení stávajících opatření

Tato část analýzy se zaměřuje na vyhodnocení povinností uložených v rámci minulé analýzy s důrazem na to, zda jsou tyto povinnosti plněny a zda je jejich rozsah a specifikace dostatečná pro rozvoj konkurenčního prostředí na analyzovaném trhu. Úřad přitom bral v potaz situaci na analyzovaném trhu, podněty alternativních operátorů a reakce podniku s významnou tržní silou.

Referenční nabídka zveřejněná s ohledem na plnění povinností vyplývajících z minulé analýzy odpovídala uloženým povinnostem umožnit přístup, nediskriminace a průhlednosti. Ve sledovaném období došlo ke změně Přílohy 16 („Správa spektra“) referenční nabídky zpřístupnění účastnického kovového vedení (zveřejněno 12. listopadu 2010 v částce 20 Telekomunikačního věstníku. Dále byla změněna Příloha 9 („Kvalita služby“) a Příloha 11 („Sankce“), což bylo zveřejněno v Částce 12 Telekomunikačního věstníku ze dne 9. září 2011. Společnost Telefónica Czech Republic a.s. (nyní O2 Czech Republic a.s.) také přišla s nabídkou rozšíření služeb zpřístupnění a kolokace představením nových tříd služeb a zcela novou službou „Vysunutě kolokace“, přičemž tyto nové služby je možno objednávat od 1. ledna

⁴⁷ 18. 4. 2011 rozhodnutí II. stupně, Čj. 164 502/2010-603.

2012. Všechny aktualizace referenční nabídky byly v souladu s uloženými povinnostmi a případně nad jejich rámec a vedly k naplnění záměru Úřadu v souvislosti s uloženými povinnostmi.

Společnost O2 Czech Republic a.s. vede oddělenou evidenci nákladů a výnosů při poskytování zpřístupnění účastnických kovových vedení v souladu s uloženou povinností. Společnost O2 Czech Republic a.s. předložila výsledky oddělené evidence za rok 2009, 2010 a 2011, v souladu s § 86 odst. 4 a 7 Zákona.

Úřad dále ve sledovaném období provedl kontrolu plnění povinnosti umožnit přístup uložené v bodu 1 části I. výroku rozhodnutí REM č. 4 a na plnění povinnosti průhlednosti uložené v bodu 2 písm. b) části I. výroku rozhodnutí REM č. 4.

Uložená povinnost umožnit přístup dle bodu 1 části I. výroku rozhodnutí byla promítnuta do zveřejněné referenční nabídky. Byly vytvořeny předpoklady pro poskytnutí přístupu podle uložených povinností.

Také pro plnění povinnosti průhlednosti uložené v bodu 2 písm. b) části I. výroku rozhodnutí byly vytvořeny předpoklady. Společnost O2 Czech Republic a.s. upravila své webové stránky v sekci, ve které by měly být zveřejňovány informace o plánovaném přechodu z poskytování služeb prostřednictvím účastnických kovových vedení na optické sítě v souladu s uloženou povinností průhlednosti. V této sekci nicméně nebyla zveřejněna žádná informace v souladu s uloženou povinností, tzn. informace o záměru ukončit nabídku a poskytování služby přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení z důvodu přechodu na přístupy realizované prostřednictvím optické přístupové sítě nebo hybridní přístupové sítě, protože k této skutečnosti nedošlo. Podle Úřadu dostupných informací společnost O2 Czech Republic a.s. nenahrazovala přístupy realizované prostřednictvím účastnického kovového vedení za přístupy realizované prostřednictvím optické přístupové sítě nebo hybridní přístupové sítě.

Tato povinnost byla uložena za účelem zajištění kontinuity poskytovaných maloobchodních služeb v případech, kdy by docházelo k nahrazování stávající kovové infrastruktury optickými vlákny a usnadnění investičního rozhodování všech dotčených subjektů. Zároveň informace zveřejňované na základě této povinnosti měly nastavit dostatečný časový prostor pro hledání alternativních řešení velkoobchodních vstupů pro poskytování maloobchodních služeb.

Úřad nicméně nadále předpokládá, že by mělo v období do další analýzy dojít k postupnému budování a následně i k přechodu na poskytování služeb prostřednictvím optických přístupových a hybridních přístupových sítí. Takto nastavenou povinnost považuje za přínosnou a navrhne její opětovné uložení.

Do věcného vymezení relevantního trhu jsou zařazeny služby poskytované prostřednictvím optických přístupových sítí a lze očekávat, že v lokalitách, kde je budována nová síť, bude docházet k růstu jejich využití. Za optické přístupové sítě Úřad považuje všechny přístupové sítě, kde je z části použito optické přístupové vedení. Pro takovéto přístupové sítě ovšem není v současné době k dispozici velkoobchodní nabídka zpřístupnění. Tzn., že v lokalitách, kde společnost O2 Czech Republic a.s. poskytuje své maloobchodní služby prostřednictvím optických přístupových vedení, jsou alternativní operátoři omezeni v nabídce svých vlastních maloobchodních služeb. Úřad tedy navrhne povinnosti přístupu tak, aby společnost O2 Czech Republic a.s. musela vyhovět přiměřeným požadavkům na poskytnutí přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům pro službu zpřístupnění účastnických vedení také prostřednictvím optických přístupových sítí. Spolu s povinností přístupu k optickým přístupovým sítím bude uložena povinnost nediskriminace

formou rovnocennosti vstupů v souladu s Doporučením o nediskriminaci⁴⁸. Doporučení o nediskriminaci předpokládá uložení rovnocennosti vstupů na sítě nové generace (NGA) a tato skutečnost tak bude zohledněna v rámci rozhodnutí o uložení povinností. Úřad v této souvislosti uvádí, že za sítě NGA považuje nejenom optické přístupové sítě typu FTTH, ale také ostatní přístupové sítě, které umožňují poskytovat služby s minimální rychlostí 30 Mbit/s.

Rovnocenností vstupů se rozumí poskytování služeb a informací interním subjektům usilujícím o přístup i třetím stranám usilujícím o přístup za stejných podmínek, včetně cen a úrovně kvality služeb, ve stejných lhůtách, za použití stejných procesů a se stejnou úrovní spolehlivosti a výkonnosti. Rovnocennost vstupů tedy znamená, že společnost O2 Czech Republic a.s. bude pro poskytování velkoobchodních služeb využívat stejné objednávkové systémy, poskytovat tyto služby a informace o těchto službách ve stejné kvalitě, v jaké poskytuje své maloobchodní služby. Společnost O2 Czech Republic a.s. nabízí v současnosti maloobchodní služby prostřednictvím přístupové sítě FTTH pouze v omezeném množství v pilotním projektu. Úřad tuto skutečnost s ohledem na hledisko přiměřenosti nápravných opatření vyhodnotil a povinnosti vztážené k přístupové síti typu FTTH odloží do doby spuštění standardní maloobchodní nabídky prostřednictvím této přístupové sítě ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. Zároveň Úřad uvádí, že současný rozsah pilotního projektu společnosti O2 Czech Republic a.s. považuje za dostatečný pro otestování nasazených technologií a jakékoliv další rozšiřování těchto sítí pak bude Úřad považovat za standardní maloobchodní nabídku.

Navrhovaná povinnost nediskriminace musí zajistit technickou replikovatelnost maloobchodních služeb společnosti O2 Czech Republic a.s. prostřednictvím účastnického optického vedení ze strany jiných podnikatelů v elektronických komunikacích, využívajících zpřístupnění účastnického optického vedení. Doporučení o nediskriminaci předpokládá, že národní regulační orgán uloží povinnost nediskriminace formou rovnocennosti vstupů, která bude obsahovat také podrobnosti a časový harmonogram zavádění rovnocennosti vstupů. Dále toto doporučení předpokládá posuzování technické replikovatelnosti maloobchodní nabídky podniku s významnou tržní silou. Základní informace o indikativním harmonogramu zavádění rovnocennosti vstupů a testu technické replikovatelnosti jsou uvedeny v kapitole 4.3 Návrh nápravných opatření, konkrétní detailní podrobnosti pak budou součástí rozhodnutí o uložení povinností.

Vliv uložených povinností na situaci na souvisejících relevantních trzích

Úřad analyzoval dopad uložených nápravných opatření na tomto relevantním trhu na základě předchozí analýzy, na ostatní související relevantní trhy, zejména relevantní trhy č. 1, č. 5 a č. 6.

Jak plyne z Tab. č. 2, zpřístupněná účastnická kovová vedení jsou z rozhodné části (více než 96 %) využívána pro přístup k síti Internet, a to přibližně stejnou měrou pro rezidentní a nerezidentní zákazníky. Zbývající část zpřístupněných účastnických kovových vedení je využívána pro realizaci dalších služeb elektronických komunikací. Z toho jsou dvě třetiny pro poskytování telefonních služeb (a to jak klasických, tak i VoIP), zbytek je pak využit pro poskytování pronájmu přenosové kapacity.

Z výše uvedeného tak plyne, že vyhodnocení využívání zpřístupněných účastnických vedení na ostatní trhy je proto nejvhodnější posoudit ve vztahu k využití velkoobchodních vstupů na relevantním trhu č. 5. Z vývoje počtu širokopásmových přístupů k síti Internet a porovnání tržních podílů jednotlivých technologií na tomto trhu (viz. Graf č. 17) ovšem jasně vyplývá skutečnost, že podíl zpřístupněných účastnických kovových vedení (LLU) na

⁴⁸ Commission Recommendation on consistent non-discrimination obligation and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment.

velkoobchodním trhu č. 5 je menší než 4 % a v čase se spíše snižuje. Alternativní poskytovatelé přístupu k síti Internet na maloobchodní úrovni se spíše orientují na využití velkoobchodních produktů z relevantního trhu č. 5.

V souhrnu Úřad konstatuje, že celkový počet zpřístupněných účastnických kovových vedení je natolik nízký (přibližně 47 500) a v čase se postupně snižuje, že by nemohl výrazným způsobem ovlivnit rozvoj konkurenčního prostředí ani na relevantním trhu č. 1, ani na relevantním trhu č. 5.

Nízký zájem o službu zpřístupnění účastnického vedení lze vysvětlit například relativně vysokou investiční náročností při jejím využití oproti službám nabízeným v rámci relevantního trhu č. 5, a tedy neochotou alternativních operátorů tyto investice a s tím spojená rizika podstupovat. Jedná se zejména o delší dobu návratnosti vynaložených investic a dlouhodobé plánování. Další překážkou pro vyšší využívání zpřístupněných účastnických vedení v současné době může být zavedení technologie VDSL incumbentem v jeho síti v první polovině roku 2011. Tím de facto došlo k situaci, kdy alternativní operátoři nebyli schopni prostřednictvím svých stávajících zařízení ve zřízených kolokacích nabízet svým účastníkům přístupy prostřednictvím VDSL, umožňující dosahovat vyšších rychlostí downloadu i uploadu. Jedinou možností jak nabízet tyto služby bez vynaložení značných investic do nových DSLAMů tak byl přechod na využívání velkoobchodních služeb nabízených v rámci relevantního trhu č. 5, kde dochází k využívání DSLAMů společnosti O2 Czech Republic a.s.

Z výše uvedeného Úřad, vzhledem k uložené nákladové orientaci cen a vzhledem k tomu, že měsíční cena za zpřístupnění účastnického kovového vedení v ČR je mírně pod Komisí stanoveným pásmem v rozmezí 8 – 10 €⁴⁹, konkrétně 6,97 €⁵⁰, nevidí žádný další možný nástroj, jak podpořit v současné době rozvoj využívání zpřístupnění účastnických kovových vedení. Změnu lze očekávat zřejmě v případě budování nových přístupových optických sítí.

Další významné aspekty ovlivňující možnost poskytování maloobchodních služeb

Úřad dále konstatuje, že do první poloviny roku 2013, vzhledem k absenci velkoobchodní nabídky přístupu k mobilní síti a ke službám v mobilní síti, nebylo pro ostatní poskytovatele, kteří nevlastní oprávnění k používání frekvencí pro mobilní služby (GSM/CDMA/UMTS/LTE) možné nabídnout služby ve stejném měřítku jako mohou síťoví mobilní operátoři (MNO). Ti naopak mohli a mohou pro poskytování služeb v pevné síti využít velkoobchodní nabídky přístupu v pevné síti od společnosti O2 Czech Republic a.s., jak bylo popsáno v kapitole 3.1.2.3. Tato situace do jisté míry ovlivnila i situaci na tomto relevantním trhu, neboť může docházet k situacím, kdy spotřebitelé preferují současný odběr služeb v mobilní a pevné síti od jednoho poskytovatele a tyto nabídky jsou pro ně výhodné. Takovéto balíčky služeb proto mohli nabídnout pouze tři stávající mobilní operátoři⁵¹ s tím, že největšího tržního podílu na trhu širokopásmového přístupu k síti Internet dosahuje právě společnost O2 Czech Republic a.s. K rozvoji širokopásmových přístupů k síti Internet poskytovaných alternativními poskytovateli a k celkovému rozvoji konkurenčního prostředí na tomto trhu, by mohly přispět uzavřené velkoobchodní dohody některých alternativních poskytovatelů o přístupu k mobilní síti a ke službám v mobilní síti se stávajícími síťovými operátory, a to tak, že i ostatní poskytovatelé budou schopni nabízet tyto balíčky služeb. Jak bylo zmíněno výše,

⁴⁹ Uvedeno v odstavci č. 44 návrhu Doporučení EK - Commission Recommendation on consistent non-discrimination obligation and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment.

⁵⁰ Dle ceny platné od června 2013 (viz CZ/2013/1451), která činí 179 Kč. K přepočtu využito půlročního průměrného nominálního směnného kurzu za rok 2013, který dle České národní banky and Evropské centrální banky, činil 25,699 CZK/EUR.

⁵¹ Společnosti O2 Czech Republic a.s., T-Mobile Czech Republic a.s. a Vodafone Czech Republic a.s.

dohody o přístupu k mobilní síti a ke službám v mobilní síti se začaly na trhu objevovat od první poloviny roku 2013, a to na základě komerčních dohod. Úřad ke konci roku 2013 evidoval několik desítek smluv o velkoobchodním přístupu k mobilním sítím, které uzavřeli poskytovatelé služeb v pevném místě. A to jak smlouvy přímo se síťovými mobilními operátory (MNO), tak s poskytovateli velkoobchodní virtuální mobilní platformy (MVNE). Vliv otevření mobilního trhu a vliv vzniku mobilních virtuálních operátorů (MVNO) na tento relevantní trh, zejména pak u služeb LTE sítí s využitím povinně vydávané velkoobchodní nabídky vítězi aukce, které jsou v současné době ve fázi zahájení jejich budování, bude ovšem možno posoudit až v průběhu delšího časového období.

4.2 Určení stanoveného období pro další analýzu

Pokud nenastanou okolnosti odůvodňující jiný postup (například podle § 51 odst. 3, § 86b odst. 2 zákona o elektronických komunikacích), Úřad podrobí trh analýze ve lhůtě dvou let. Úřad předpokládá, že podrobí relevantní trh nové analýze současně s analýzou relevantního trhu č. 5.

Úřad bude průběžně monitorovat vývoj na tomto relevantním trhu. V případě zjištění závažných skutečností, které významně ovlivní konkurenční prostředí relevantního trhu, rozhodne Úřad případně o provedení nové analýzy relevantního trhu i před výše stanovenou lhůtou.

4.3 Návrh nápravných opatření

4.3.1 Určení potenciálních tržních problémů

Na základě hodnocení výhledového stavu trhu, při použití metodiky BEREC, uvedené ve společné pozici BoR (12) 127⁵² a na základě hodnocení Evropské komise k danému trhu Úřad identifikoval níže uvedené potenciální tržní problémy:

1. **Odmítání přístupu ostatním podnikatelům v elektronických komunikacích:** SMP podnik by mohl vzhledem ke své tržní síle (viz kapitola 3.) odmítnout poskytovat na předmětném relevantním trhu (fyzický) přístup ke své přístupové síti (založené jak na bázi účastnického kovového vedení, tak na bázi optických vláken) a společné umístění nebo jiné formy sdílení přiřazených prostředků, jedná se zejména o kabelovody, chráničky a nenasvícená optická vlákna
2. **Diskriminační jednání nebo zadržování informací:** SMP podnik by mohl vzhledem ke své tržní síle (viz kapitola 3.) diskriminovat alternativní podnikatele vůči své maloobchodní divizi v souvislosti s poskytováním velkoobchodních služeb, a to neposkytováním, případně opožděným poskytováním informací ohledně změn v topologii sítě, ohledně změn v poskytování nabízených služeb či ohledně poskytování informací o skutečné kvalitě poskytovaných velkoobchodních služeb

⁵² REVISED BEREC COMMON POSITION ON BEST PRACTICE IN REMEDIES ON THE MARKET FOR WHOLESAL (PHYSICAL) NETWORK INFRASTRUCTURE ACCESS (INCLUDING SHARED OR FULLY UNBUNDLED ACCESS) AT A FIXED LOCATION IMPOSED AS A CONSEQUENCE OF A POSITION OF SIGNIFICANT MARKET POWER IN THE RELEVANT MARKET

3. **Cenová diskriminace:** SMP podnik by mohl vzhledem ke své tržní síle (viz kapitola 3.) cenově diskriminovat alternativní podnikatele vůči své vlastní maloobchodní divizi uplatňováním stlačování marží či křížového financování
4. **Účtování nepřiměřených cen:** SMP podnik by mohl vzhledem ke své tržní síle (viz kapitola 3.) a zejména vzhledem k závěrům kapitoly Ceny a ziskovost (viz kapitola 3.1.2.7) na předmětném relevantním trhu účtovat nepřiměřeně vysoké ceny

4.3.2 Vhodnost segmentování nápravných opatření v ČR

Cílem této kapitoly je zhodnotit možnost a vhodnost využití segmentovaných nápravných opatření v rámci vymezeného relevantního trhu. Návrh nápravných opatření a jejich rozsah by měl reflektovat skutečnosti zjištěné provedenou analýzou významné tržní síly.

V rámci zkoumání existence podniku s významnou tržní silou na předmětném velkoobchodním trhu byla podnikem s významnou tržní silou zjištěna společnost O2 Czech Republic a.s. Z provedené analýzy, zejména z vyhodnocení tržních podílů jednotlivých subjektů na relevantním trhu vyplývá, že společnost O2 Czech Republic a.s. disponuje takovým tržním podílem, který by jí mohl umožnit odmítnout poskytovat na předmětném relevantním trhu přístup k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům pro účel zpřístupnění účastnického vedení a též by jí mohl umožnit diskriminaci alternativních podnikatelů vůči své maloobchodní divizi v souvislosti s poskytováním velkoobchodních služeb. Z těchto důvodů a rovněž i s ohledem na specifické potřeby některých firemních zákazníků (např. poptávka po připojení více lokalit) je z pohledu Úřadu nutné uložit povinnost přístupu a nediskriminace na celý relevantní trh. S uložením povinnosti přístupu souvisí dále i povinnost průhlednosti, v případě uložení povinnosti přístupu je zákonnou povinností dle § 84 odst. 3 Zákona zveřejnění referenční nabídky. V případě ukládání povinnosti oddělené evidence nákladů a výnosů, je dle názoru Úřadu uložení této povinnosti pouze na určité geografické části trhu neefektivní a nevhodné, a to zejména z důvodu, že uložení oddělené evidence pouze na jedné geografické části trhu s sebou nese i alokaci nákladů na služby poskytované ve druhé části trhu, nehledě na neadekvátní administrativní náročnost vedení oddělené evidence pro různé geografické části trhu. Jediný rozdíl v rozsahu uložených nápravných povinností na určitých geografických částech trhu tak Úřad spatřuje v uložení či neuložení povinnosti související s regulací cen.

Bližší zkoumání a odůvodnění vhodnosti uložení geograficky segmentovaných nápravných opatření v prostředí ČR je uvedeno v následujících kapitolách.

4.3.2.1 Kritéria pro segmentaci

Při posuzování důvodů pro segmentaci analyzovaného trhu vycházel Úřad ze situace na navazujícím velkoobchodním relevantním trhu č. 5. Úřad ve svém návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 z roku 2012⁵³ navrhoval územní segmentaci trhu na základě zohlednění nepřímých vlivů již ve fázi vymezení relevantního trhu. Tento návrh analýzy relevantního trhu byl i přes podpurné stanovisko⁵⁴ sdružení BEREK Evropskou komisí vetován⁵⁵. Ve svém rozhodnutí Evropská komise doporučila Úřadu rozlišení konkurenčních podmínek na trhu vyhodnotit až ve fázi zkoumání existence podniku se samostatnou významnou tržní silou či

⁵³ Dostupný na: http://www.ctu.cz/cs/download/art/ooop/navrhy/ooop_art-05-xx_2012-y_navrh_29_02_2012.pdf.

⁵⁴ Viz [BoR \(12\) 69](#) z 10. července 2012.

⁵⁵ Viz [Rozhodnutí Komise ve věci CZ/2012/1322: Velkoobchodní širokopásmový přístup v České republice](#) ze dne 10. srpna 2012.

případně ve fázi ukládání nápravných opatření. Ve svém rozhodnutí ovšem Evropská komise zpochybnila některá kritéria, která Úřad pro územní segmentaci použil.

V souladu s přístupem zvoleným v návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 z roku 2012 se však Úřad domnívá, že i pro vyhodnocení nepřímých vlivů ve fázi ukládání geograficky odlišných nápravných opatření by toto územní rozlišení mělo být postaveno na splnění obdobných kritérií, která jak již bylo uvedeno výše, byla předmětem připomínek ze strany Evropské komise.

K předmětným kritériím použitým v rámci územního vymezení relevantního trhu v návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 Evropská komise připomínkovala zejména stabilitu a homogennost podmínek v rámci územní jednotky zvolené pro segmentaci⁵⁶. Touto jednotkou byla pro územní segmentaci zvolena obec. Úřad by v případě ukládání geograficky odlišných nápravných opatření volil tuto územní jednotku i nyní, a to zejména vzhledem k dostupnosti údajů⁵⁷ a také vhodnosti této jednotky pro posuzování konkurenčního prostředí na trhu v ČR. Úřad se domnívá, že stabilita i homogennost podmínek v rámci územní jednotky je nutná i v případě ukládání geograficky odlišných nápravných opatření. V případě změny v konkurenčních podmínkách v jednotlivých oblastech může být reakce Úřadu na tyto změny významně zpožděna. Jde zejména o opožděné předkládání údajů ze strany podnikatelů v elektronických komunikacích (periodický sběr dat posunutý o dobu nutnou pro vyplnění dotazníků spolu s opožděnými výstupy z oddělené evidence nákladů a výnosů), čas nutný na vyhodnocení údajů a případné následné procesní kroky se zahrnutím nutných legislativních lhůt. Reakce Úřadu na tyto změny tak může být zpožděna až v řádech několika měsíců.

Naposlední připomínka Evropské komise se týkala skutečnosti, že maloobchodní cenové nabídky společnosti O2 Czech Republic a.s., které se vyskytují pouze v některých částech území státu a nikoli po celé ČR, nejsou ve skutečnosti geograficky omezeny a může je využít každý zákazník sídlící v kterékoli části území, pokud navštíví maloobchodní prodejny v oblastech, kde se slevy nabízejí. Tato skutečnost tak, dle Evropské komise, neukazuje na stabilitu hranic mezi segmenty A a B (respektive obcemi spadajícími do jednotlivých segmentů), které Úřad ve svém návrhu analýzy v roce 2012 vymezil. Význam existence regionálních akvizičních nabídek tak Úřad, s ohledem na připomínku Evropské komise⁵⁸, přehodnotil v tom smyslu, že jejich vliv na efektivní uplatňování rozdílných cen v jednotlivých (pomyslných) regionálních segmentech trhu je značně omezený.

Další připomínka poté směřovala ke kritériu zabývajícimu se překážkami vstupu na trh, kde analýza Úřadu ohledně těchto překážek byla odůvodněna především hustotou osídlení a z toho plynoucími úsporami z rozsahu. Segment trhu zahrnující obce s vyšší úrovní konkurence (Segment A) zahrnoval celou škálu obcí nejrůznějších velikostí, a to od vesnic až po Hlavní město Prahu, které, dle názoru Evropské komise, pravděpodobně představují místa s velmi odlišnou hustotou obyvatelstva a souvisejícími úsporami z rozsahu. Úřad toto tvrzení Evropské komise nezpochybňuje, avšak uvádí, že začlenění daných obcí do Segmentu A bylo provedeno na základě splnění stanovených kritérií souvisejících zejména s nutností

⁵⁶ „...Komise se kromě toho domnívá, že z poskytnutých informací nevyplývá, že územní jednotka vybraná pro rozdělení zeměpisného trhu, tj. obec, představuje dostatečně stabilní a homogenní oblast hospodářské soutěže pro to, aby tvořila základ samostatných zeměpisných trhů. Komise souhlasí s názorem sdružení BEREC, že podmínky hospodářské soutěže v rámci zeměpisného trhu nemusejí být na území celého zeměpisného trhu zcela homogenní. Na druhé straně musejí být dostatečně homogenní a stabilní a Komise nesouhlasí se sdružením BEREC, že důkazy v případě České republiky takovouto situaci dokládají.“ ([Rozhodnutí Komise ve věci CZ/2012/1322: Velkoobchodní širokopásmový přístup v České republice](#) ze dne 10. srpna 2012, str. 17, odst. 79)

⁵⁷ Úřad od roku 2010 v rámci elektronického sběru dat (ESD) pravidelně sbírá údaje o počtu širokopásmových přístupů v rozdělení na jednotlivé obce ČR.

⁵⁸ Viz Rozhodnutí Komise ze dne 10. srpna 2012 ve věci CZ/2012/1322, C(2012) 5654, odst. 81 na str. 17, ve kterém se Evropská komise ztotožnila s obdobnou připomínkou ÚOHS poukazující na skutečnost, že ačkoli má regulovaný subjekt maloobchodní cenové nabídky, které se vyskytují pouze v některých částech území státu a nikoli po celé České republice, nabídky slev zeměpisně omezeny nejsou, ale může je využít každý zákazník sídlící v kterékoli části území, když navštíví maloobchodní prodejny v oblastech, kde se slevy nabízejí.

přítomnosti alespoň 3 alternativních infrastruktur a kritéria velikosti tržního podílu incumbentů. V těchto oblastech, kde byla naplněna uvedená kritéria, jsou překážky vstupu na trh evidentně natolik nízké, že se vyplatilo alternativním poskytovatelům do těchto oblastí vstoupit, nehledě na ne příliš vysokou hustotu obyvatelstva. Tyto oblasti tak, dle názoru Úřadu, nebylo vhodné vyčleňovat zvlášť pouze vzhledem k nízkému počtu (hustotě) obyvatel. Tato skutečnost ovšem opět souvisí se stabilitou podmínek uvnitř dané územní jednotky. Čím nižší je počet obyvatel v dané jednotce (obci), tím je tato jednotka náchylnější ke změnám (tj. každá i malá změna v absolutních hodnotách vede k výraznějším změnám v relativních indikátorech, jakým je např. tržní podíl, než ve větších sídelních jednotkách).

Pokud tedy Úřad nemůže, vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, vymezit dostatečně stabilní hranice jednotlivých územních celků, viz i zmíněné připomínky Evropské komise k návrhu analýzy relevantního trhu č. 5 z roku 2012, není dle jeho názoru vhodné přistoupit ani ke geografické segmentaci nápravných opatření.

Bližší zhodnocení konkurenčních podmínek na maloobchodním trhu a jejich vlivu na trh velkoobchodní je uvedeno v následující kapitole.

4.3.2.2 Posouzení cenových omezení ze strany maloobchodního trhu

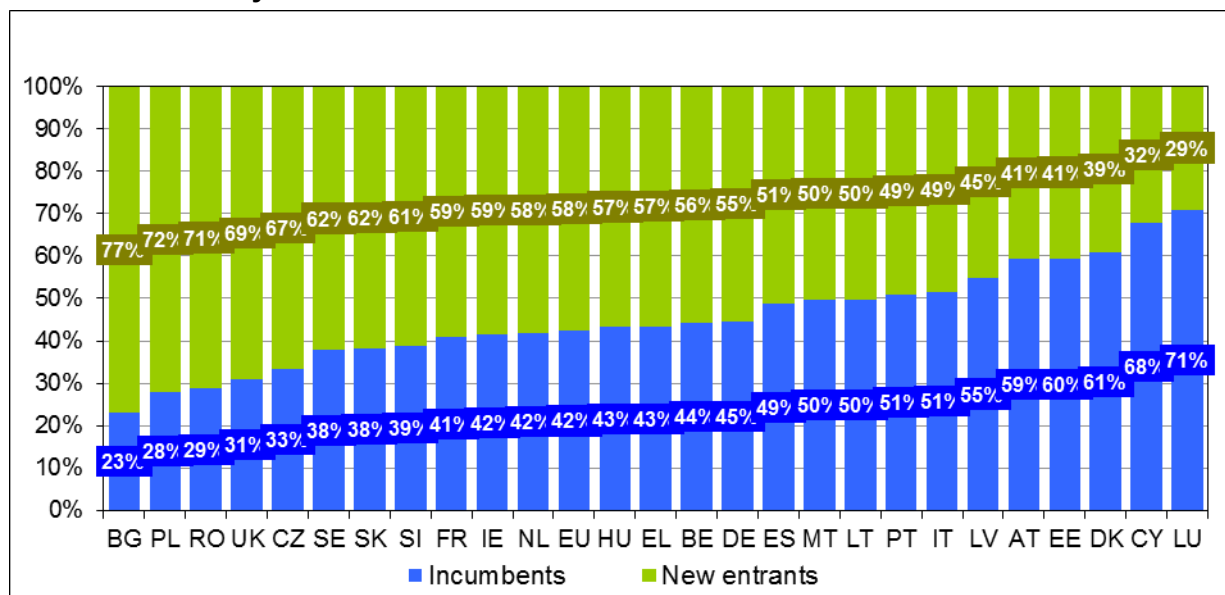
Aktuální tržní situace

Při hodnocení, zda je na relevantním trhu třeba ukládat cenovou regulaci, vzal Úřad do úvahy strukturu a povahu konkurence na maloobchodním trhu tak, jak se na tomto trhu rozvinula v období posledních více než 5 let, a to bez uložené cenové regulace (podle výsledků předchozí analýzy relevantního trhu).

Předně na maloobchodním trhu dochází k nepřetržitému růstu v počtu poskytovaných služeb (viz Graf č. 1), který ukazuje, že počet lidí s vysokorychlostním připojením k Internetu se mezi lety 2008 – 2012 zvýšil takřka dvojnásobně, z 33 % na 63 %, který přitom není doprovázen rostoucím tržním podílem SMP operátora (viz Graf č. 18, který zobrazuje mírný, ale setrvalý pokles tržního podílu SMP operátora na velkoobchodním trhu č. 4, resp. na souvisejícím velkoobchodním trhu č. 5). To dokazuje, že na rostoucím počtu maloobchodních přístupů se nepodílí jen SMP operátor, ale i ostatní poskytovatelé služeb (viz i Graf č. 39).

O relativně, ale i absolutně, nízkém tržním podílu SMP operátora (a zároveň tuzemského incumbentů, společnosti O2 Czech Republic a.s.) na maloobchodním trhu svědčí i data z níže uvedeného grafu č. 41, ve kterém zaujímá Česká republika v rámci EU pozici pátého státu s nejmenším maloobchodním tržním podílem incumbentů.

Graf č. 41: Přehled tržních podílů incumbentů a alternativních operátorů na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu v jednotlivých členských státech EU k lednu 2013

Zdroj: Digital Agenda Scoreboard⁵⁹

Na rozdíl od některých jiných členských států EU však hlavní zdroj maloobchodní konkurence neleží ve službách poskytovaných na síti bývalého monopolního operátora (incumbenta), jako například ve Velké Británii, ale ve službách poskytovaných na WiFi, CATV a v rostoucí míře i FTTx sítích (viz Graf č. 37, ze kterého podíl těchto služeb na maloobchodním trhu činil v pololetí roku 2013 více než 60 %). Za zvláštní zdůraznění přitom stojí skutečnost, že za rozvojem FTTx sítí v České republice nestojí SMP operátor (viz Graf č. 21), ale alternativní poskytovatelé širokopásmového připojení, často z řad původních WiFi operátorů (viz Graf č. 38). Rozvoj těchto sítí tak prozatím probíhá v konkurenčním prostředí a není koncentrován k jednomu dominantnímu poskytovateli.

Všechny výše uvedené skutečnosti pak vedou k závěru, že, třebaže Úřad na relevantním trhu našel podnik s významnou tržní silou (SMP), na maloobchodním trhu probíhá poměrně silná konkurence, která jednotlivým tržním hráčům (včetně SMP operátora) znemožňuje stanovovat ceny svých služeb zcela bez ohledu na chování ostatních poskytovatelů. Tento závěr ostatně dosvědčuje vyhodnocení kapitoly Ceny a ziskovost (kapitola 3.1.2.7). Ze shrnutí této kapitoly lze poznamenat, že s ohledem na výsledky mezinárodního cenového srovnání a výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů společnosti O2 Czech Republic a.s. se nelze domnívat, že by ceny účtované SMP operátorem na relevantním trhu alternativním operátorům byly aktuálně nepřiměřeně vysoké. Avšak na druhou stranu společnost O2 Czech Republic a.s. uplatňovala na relevantním trhu po celou dobu regulace standardní ceny v maximální možné výši, stanovené jednotlivými rozhodnutími o ceně. U žádné služby nestanovila cenu nižší, než maximálně možnou. Tato skutečnost tak nasvědčuje tomu, že by mohlo docházet k uplatňování nepřiměřeně vysokých cen v případě, že by nebyla uplatněna cenová regulace (na účastnická kovová vedení).

Výše popsaný stav konkurence na maloobchodním trhu, který operátorům do značné míry znemožňuje stanovovat ceny služeb bez ohledu na chování svých konkurentů, platí i pro stále se rozvíjející služby poskytované prostřednictvím sítí FTTx. Jejich poskytovatelé tak ani s ohledem na vyšší kvalitativní parametry nejsou schopni tyto služby prodávat za ceny

⁵⁹ Údaje a grafy dostupné on-line na adrese: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/broadband_lines_agreements.xls>

převyšující obvyklou úroveň u služeb poskytovaných prostřednictvím jiných technologií (jak dokládají zejména tab. č. 3 a dále tab. č. 1, 5 a 6 v analýze relevantního trhu č. 5). Z této skutečnosti pak lze učinit závěr, že u služeb NGA nepanuje v současné době na straně Úřadu obava z účtování nepřiměřeně vysokých (maloobchodních) cen ze strany SMP operátora, zvláště ne v situaci, kdy se podíl tohoto operátora na poskytování FTTx služeb pohybuje hluboce pod 10 % (viz Graf č. 21). Proto Úřad neshledal důvody pro uložení nejprísnejšího nápravného opatření souvisejícího s regulací cen⁶⁰ v případě optických (FTTx) sítí.

Na druhou stranu, s ohledem na aktuální tržní podíl společnosti O2 Czech Republic a.s. na relevantním trhu č. 4 a také na souvisejícím relevantním trhu č. 5, který je v převážné míře tvořen službami poskytovanými na klasickém (metalickém) typu přístupové sítě (a pouze v omezené míře službami na bázi optických sítí), považuje Úřad za účelné cenovou regulaci na tomto relevantním trhu (č. 4) na kovovém účastnickém vedení vč. pasivní infrastruktury uložit. Cílem je snaha o zajištění transparentních podmínek pro možné vytvoření nabídek a rozvoj konkurence na souvisejícím velkoobchodním trhu č. 5, na základě regulovaných (i cenově) služeb z relevantního trhu č. 4.

Soulad s Doporučením Evropské komise

Úřad rovněž posuzoval soulad svého postupu s Doporučením Evropské komise č. 2013/466/EU o konzistentních povinnostech nediskriminace a metodikách výpočtu nákladů s cílem podpořit hospodářskou soutěž a zlepšit podmínky pro investice do širokopásmového připojení⁶¹ (dále jen „Doporučení o nediskriminaci“), které mimo jiné stanovuje podmínky pro neuložení cenové regulace na velkoobchodní služby poskytované prostřednictvím sítí NGA. Konkrétně pak Doporučení v této souvislosti podmiňuje neuložení cenové regulace na přístupové služby poskytované prostřednictvím NGA sítí kumulativním splněním následujících podmínek⁶²:

- uložení povinnosti Eol,
- zajištěním technické replikovatelnosti služeb,
- zajištěním ekonomické replikovatelnosti služeb.

Výše zmíněné podmínky by dále měly být doprovázeny mechanismem zajišťujícím, že na souvisejícím maloobchodním trhu nebude docházet k účtování nepřiměřeně vysokých cen. Toho lze dle Doporučení dosáhnout buď prostřednictvím maloobchodních služeb založených na širokém využití cenově regulovaných velkoobchodních vstupů z relevantního trhu č. 4 postavených na účastnickém kovovém vedení (klasické metalické sítě) či prostřednictvím infrastrukturní konkurence na maloobchodním trhu. Každá z těchto možností má potenciál omezit volnost regulovaného operátora s významnou tržní silou ve stanovování cen bez ohledu na ostatní tržní subjekty (v terminologii Doporučení vytvořit tzv. „cenovou kotvu“).

Úřad má za to, že všechny tři (resp. čtyři) výše uvedené podmínky jsou naplněny, a k ukládání povinností souvisejících s regulací cen ve formě nákladově orientovaných cen na služby poskytované prostřednictvím NGA sítí není třeba přistupovat ani s ohledem na Doporučení. Předně Úřad navrhuje uložení povinnosti nediskriminace koncipované tak, aby zajistila jak soulad s Eol a technickou replikovatelností, tak i se zajištěním ekonomické replikovatelnosti. Navíc, jak je opakovaně popsáno již výše, úroveň konkurence

⁶⁰ V podobném duchu např. Evropská komise navrhla rakouskému regulačnímu orgánu TKK zvážení (ne)uložení cenové regulace na relevantním trhu č. 5 (resp. jeho geografických částech) v případě, že úroveň soutěže na trhu působí jako dostatečná pojistka proti účtování nepřiměřeně vysokých cen ze strany podniku s významnou tržní silou. Viz Doporučení Komise C(2013) 8132 z 22. listopadu 2013.

⁶¹ Commission Recommendation on consistent non-discrimination obligation and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment.

⁶² Viz bod 49 zmíněného Doporučení.

na maloobchodním trhu je takové povahy, že působí ve smyslu Doporučením požadované „cenové kotvy“ pro maloobchodní služby a podnik s významnou tržní silou tak nemá možnost stanovovat ceny svých NGA služeb zcela bez ohledu na chování svých maloobchodních konkurentů disponujícími vlastními sítěmi (CATV, WiFi či FTTx).

4.3.2.3 Závěr k vhodnosti ukládání segmentovaných nápravných opatření

Úřad na základě konzultace návrhu analýzy s Evropskou komisí postupem podle § 131 Zákona⁶³ (a obdobně čl. 7 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikacích, ve znění pozdějších úprav) znovu pečlivě posoudil potřebu pro uložení nejprísrnějšího nápravného opatření souvisejícího s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona na optickou přístupovou síť SMP operátora (NGA přístupovou síť), zejména s ohledem na zjištěné potenciální tržní problémy, které by mohly činit (inherentní⁶⁴) překážku rozvoje ve využívání služeb z relevantního trhu a přeneseně i překážku rozvoje konkurence na navazujícím velkoobchodním (trh č. 5) a maloobchodním trhu, založené na infrastruktuře SMP operátora. Konečným cílem, který by případné uložení cenové regulace na relevantním trhu mělo sledovat, je prospěch koncových uživatelů skrze rozvoj (udržitelné⁶⁵) konkurence na maloobchodním trhu.

Na základě tohoto výše uvedeného dodatečného posouzení Úřad dospěl k závěru, že setrvává na svém rozhodnutí uložit povinnost nákladově orientovaných cen pouze na účastnická kovová vedení a zároveň neukládat na vymezeném relevantním trhu, ani na jeho částech, povinnost nákladově orientovaných cen na optické přístupové sítě a že tato skutečnost je v souladu s Doporučením o nediskriminaci.

4.4 Navrhovaná nápravná opatření

Úřad navrhuje na základě výsledků analýzy, vyhodnocení platných regulačních opatření a vyhodnocení vhodnosti segmentovaných nápravných opatření uložit podniku s významnou tržní silou soubor povinností, které by měly významnou měrou přispět k rozvoji konkurence na souvisejícím maloobchodním trhu širokopásmového přístupu.

Úřad navrhuje na celém území ČR uložit podniku s významnou tržní silou tyto povinnosti podle jednotlivých písmen § 51 odst. 5 Zákona, a souvisejících opatření obecné povahy:

a) průhlednosti podle § 82 Zákona, a to

- 1) uveřejňovat informace týkající se zpřístupnění (včetně účetních informací, smluvních podmínek, technických specifikací, síťových charakteristik a cen),
- 2) uveřejňovat informace týkající se záměru ukončit poskytování přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení z důvodu přechodu na přístupové sítě FTTx,

⁶³ Návrh analýzy relevantního trhu č. 5 notifikován dne 8. října 2013

⁶⁴ Překážku rozvoje ve využívání služeb z relevantního trhu nepochybně činí i maloobchodní konkurence, založená na poskytování služeb prostřednictvím sítí WiFi a CATV operátorů, kteří však, na rozdíl od maloobchodního trhu, do věcného vymezení trhu relevantního zahrnutí nebyli.

⁶⁵ Tedy takové konkurence, která nebude spoléhat, či bude spoléhat v klesající míře, na státním zásahu prostřednictvím sektorové regulace. Tento cíl lze odvodit z § 5 odst. 4 písm. b) Zákona.

- 3) uveřejňovat informace týkající se záměru budovat vysunuté DSLAMy v souvislosti s poskytováním kolokací v těchto lokalitách,
 - 4) pravidelně uveřejňovat stanovené klíčové ukazatele výkonnosti (KPI);
- b) nediskriminace při poskytování přístupu podle § 86 Zákona, a to
- 1) uplatňovat rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele,
 - 2) poskytovat ostatním podnikatelům služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké je poskytuje pro služby vlastní;
- c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona, a to vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů v souladu s opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 86 odst. 3 Zákona, a to zvláště pro služby poskytované na kovovém vedení a zvláště pro služby poskytované na optickém vedení;
- d) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona, zejména
- 1) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho specifickým síťovým prvkům,
 - 2) povinnost vyhovět přiměřeným požadavkům jiného podnikatele na využívání a přístup k jeho přiřazeným prostředkům.
- Úřad stanoví k těmto povinnostem technické, provozní a další podmínky zajišťující spravedlnost, proporcionalitu a včasnost;
- e) nenavrhuje se;
- f) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona.

Společnost O2 Czech Republic a.s. v srpnu 2014 informovala Úřad o tom, že zvažuje a analyzuje možnosti vertikálního vyčlenění části své infrastruktury fixní sítě do nové společnosti, která by nabízela přístup k této infrastruktuře na velkoobchodním základě ostatním poskytovatelům služeb elektronických komunikací včetně společnosti O2 Czech Republic a.s. Na novou společnost by tak mělo přejít i poskytování všech regulovaných velkoobchodních služeb dosud poskytovaných společnostmi O2 Czech Republic a.s.

V případě, že na základě uvažovaného dojde k dobrovolné separaci a vytvoření právně nebo provozně odděleného subjektu, na který společnost O2 Czech Republic a.s. převede aktiva související s poskytováním služeb na tomto vymezeném relevantním trhu, bude se v postavení podniku s významnou tržní silou nacházet tento nově vytvořený subjekt jako právní nástupce O2 Czech Republic a.s., a tudíž navržené povinnosti by Úřad uplatnil na tento nový subjekt do doby než bude provedena analýza podle § 86b odst. 2 Zákona a na jejím základě rozhodnuto o uložení, zachování, změně nebo zrušení povinností (nápravných opatření) podle § 51 odst. 5 Zákona.

Odůvodnění návrhu nápravných opatření

V souladu se závěry analýzy Úřad uloží podniku s významnou tržní silou povinnost průhlednosti, nediskriminace, povinnost vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů, povinnost přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům a povinnosti související s regulací cen. Při návrhu těchto nápravných opatření Úřad zohlední vydané Doporučení o nediskriminaci s ohledem na technickou a ekonomickou replikovatelnost.

a) povinnost průhlednosti

Povinnost průhlednosti úzce souvisí s povinností umožnit přístup k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům.

Společnosti O2 Czech Republic a.s. bude uložena povinnost publikovat informace týkající se zpřístupnění, a to podle náležitostí stanovených opatřením obecné povahy č. OOP/7/07.2005-12, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu nebo propojení, ve znění pozdějších změn.

Zároveň bude mít společnost O2 Czech Republic a.s. za povinnost informovat o záměru ukončit poskytování přístupu prostřednictvím účastnického kovového vedení z důvodu přechodu na přístupové síť FTTx a o záměru budovat tzv. vysunuté DSLAMy s poskytováním kolokací v lokalitách, ve kterých již existuje zpřístupněné účastnické vedení, na kterém by mohlo dojít k ovlivnění již poskytovaných služeb.

Úřad tak považuje za správné a z hlediska povinnosti nediskriminace za klíčové, aby o záměru budovat tzv. vysunuté DSLAMy v těchto lokalitách byli včas informováni i velkoobchodní partneři společnosti O2 Czech Republic a.s., v tomto ohledu pak Úřad uloží dílčí povinnost v rámci povinnosti průhlednosti. Tato informační povinnost úzce souvisí s povinností nediskriminace uložené formou rovnocennosti vstupů na síť nové generace, protože v případě vysunutého DSLAMu, který umožňuje poskytování služby VDSL, se jedná právě o typ přístupové sítě, na kterou se bude vztahovat povinnost rovnocennosti vstupů.

V rámci povinnosti průhlednosti bude dále uložena povinnost informovat s předstihem o změnách, které mají vliv na poskytování služeb. Jedná se zejména o informace o změnách v referenční nabídce a ostatních důležitých dokumentech.

Úřad identifikoval jako jeden z potenciálních tržních problémů možnost diskriminačního jednání nebo možnost zadržování informací ze strany podniku se samostatnou významnou tržní silou. S ohledem na tuto skutečnost se tedy Úřad zabýval možností, jak zlepšit informovanost o poskytovaných velkoobchodních službách, a to za využití klíčových ukazatelů výkonosti (KPI).

Hlavní výhody vykazování KPI Úřad spatřuje v jejich jednoznačné interpretaci, která reálně napomáhá ke zvýšení informovanosti o poskytovaných službách, a zároveň umožňuje i identifikovat případné odchylky v jejich poskytování, zejména v souvislosti s povinností nediskriminace. Odběratelé a zájemci o velkoobchodní služby, a to včetně přístupu k prvkům pasivní infrastruktury, by zveřejněním KPI získali jednoznačné informace týkající se parametrů poskytovaných velkoobchodních služeb.

Úřad považuje za klíčové zajistit informovanost o poskytovaných službách zejména v následujících oblastech:

- zřízení velkoobchodní služby, včetně dodržení lhůt

- spolehlivost fungování velkoobchodní služby, včetně objednávkových systémů
- odstraňování poruch.

Úřad s ohledem na výše uvedené navrhne uložit v rámci povinnosti průhlednosti specifickou povinnost zveřejňovat jednotlivé KPI. Úřad hodlá uložit sledování zejména následujících KPI: úspěšnost dodržení lhůty pro zřízení velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení, spolehlivost fungování velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení, úspěšnost dodržení doby odstranění poruchy velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení, úspěšnost dodržení reakční doby pro zahájení prací na odstranění poruchy velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení a spolehlivost fungování objednávkových systémů pro velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení. Tyto KPI jsou v souladu s Doporučením o nediskriminaci a také v souladu s dokumentem BEREC BoR (12) 127 (BEREC Common position on best practice in remedies on the market for wholesale (physical) network infrastructure access (including shared or fully unbundled access) at a fixed location imposed as a consequence of a position of significant market power in the relevant market.

Úřad tento rozsah KPI považuje za přiměřený a při jeho definování přihlédl také ke znění čl. 23 Doporučení o nediskriminaci, který říká, že při ukládání klíčových ukazatelů výkonnosti by měl vnitrostátní regulační orgán zohlednit stávající měření výkonnosti, i kdyby se používala pouze pro interní účely operátora s významnou tržní silou. V tomto ohledu i sama společnost O2 Czech Republic a.s. uvádí, že je již v současnosti schopna většinu z výše uvedených KPI měřit a vykazovat.

K jednotlivým navrženým KPI Úřad dále uvádí, že se jedná o základní parametry, které popisují kvalitu poskytovaných služeb. Úspěšnost dodržení lhůty pro zřízení velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení dává informaci o tom, zda jsou dodržovány smluvně ujednané lhůty pro zřízení velkoobchodní služby, spolehlivost fungování velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení pak ukazuje s jakou mírou spolehlivosti a poruchovosti jsou poskytovány velkoobchodní služby. S výše uvedenými dvěma KPI pak úzce souvisí s vykazováním spolehlivosti fungování objednávkových systémů pro velkoobchodní služby zpřístupnění účastnického vedení, kdy objednávkové systémy považuje Úřad za klíčové pro objednání a následné poskytování služeb. Z tohoto pohledu pak považuje za nezbytné, aby byly k dispozici informace o skutečné funkcionalitě objednávkových systémů. Poslední dvě KPI pak dávají základní informace o úspěšnosti dodržení doby pro odstranění poruchy. Tyto reálné hodnoty dle názoru Úřadu přispějí k jistotě velkoobchodních partnerů, kterou pak mohou přenést na svého koncového účastníka.

Úřad také s ohledem na výše uvedené navrhne uložit v rámci povinnosti průhlednosti specifickou povinnost zveřejňovat jednotlivé KPI vztahené k poskytování přístupu k prvkům pasivní infrastruktury. Úřad hodlá například uložit sledování následujících KPI: úspěšnost dodržení lhůty pro zřízení velkoobchodní služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury, spolehlivost fungování velkoobchodní služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury, úspěšnost dodržení doby odstranění poruchy velkoobchodní služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury, včetně úspěšnosti dodržení reakční doby pro zahájení prací na odstranění poruchy velkoobchodní služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury.

Přesná specifikace jednotlivých KPI bude součástí rozhodnutí o uložení povinností, a to včetně metod jejich výpočtu. Výše uvedený rozsah KPI považuje Úřad za nezbytný pro zajištění informovanosti o poskytovaných službách.

Klíčové ukazatele výkonnosti bude společnost O2 Czech Republic a.s. povinna zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup každé tři měsíce, přičemž poprvé budou

muset být zveřejněny tři měsíce od možnosti realizovat velkoobchodní služby prostřednictvím referenční nabídky vydané k plnění povinností uložených rozhodnutím o uložení povinností.

Klíčové ukazatele výkonnosti budou zveřejňovány v dělení pro jednotlivé typy přístupů a také v dělení na přístupy realizované pro vlastní služby společnosti O2 Czech Republic a.s. a pro velkoobchodní služby jiným podnikatelům.

Spolu s KPI bude navržena také specifická povinnost, podle které společnost O2 Czech Republic a.s. bude muset umožnit dohody o úrovni poskytovaných služeb (SLA). Tyto dohody budou garantovat pro velkoobchodní služby zpřístupnění stanovenou kvalitu, a to v základní a zvýšené úrovni.

Úřad považuje za nezbytné, aby základní úroveň SLA byla ujednána minimálně pro tyto oblasti poskytování velkoobchodních služeb zpřístupnění: lhůta pro zřízení velkoobchodní služby, řádné fungování velkoobchodní služby, doba odstranění poruchy velkoobchodní služby, včetně reakční doby pro zahájení prací na odstranění poruchy, a řádné fungování objednávkových systémů.

Úřad považuje dále za nezbytné, aby zvýšená úroveň SLA byla ujednána minimálně pro dobu pro odstranění poruchy velkoobchodní služby, včetně reakční doby pro zahájení prací na odstranění poruchy.

Výše základní úrovně SLA bude nastavena podle průměru dosavadních dosahovaných hodnot a bude vztažena na všechny přístupy poskytnuté velkoobchodnímu partnerovi společnosti O2 Czech Republic a.s., tedy ne pro jednotlivé přístupy samostatně. Pro zvýšení kvality poskytovaných služeb pro jednotlivé přístupy bude sloužit zvýšená úroveň SLA. Zvýšená úroveň SLA bude využitelná zejména pro poskytování maloobchodních služeb velkým firemním zákazníkům a její výše bude závislá na dohodě obou smluvních stran.

Součástí základní a zvýšené úrovně poskytovaných služeb bude také nastavení sankcí za nedodržení sjednané úrovně poskytovaných služeb. Výše těchto sankcí by měla být odvislá od úrovně poskytovaných služeb. Sledování skutečně poskytnuté úrovně služeb bude realizováno prostřednictvím jednotlivých KPI.

Úřad považuje za nezbytné, a to i s ohledem na dosavadní zkušenosti se zaváděním a následným poskytováním nových velkoobchodních služeb, aby byla i pro službu přístupu k prvkům pasivní infrastruktury smluvně ujednána určitá úroveň SLA, a to například pro tyto oblasti poskytování velkoobchodních služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury: lhůta pro zřízení velkoobchodní služby a řádné fungování velkoobchodní služby.

Úřad dále uvádí, že součástí povinnosti průhlednosti bude, s ohledem na možné zavádění technologie vectoringu ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s., také povinnost informovat s dostatečným předstihem o záměru zavést tuto technologii v dané oblasti. Tato informační povinnost bude také v souladu s povinností nediskriminace, kdy velkoobchodní partneři budou mít k dispozici shodné informace. Nasazení této technologie bude mít totiž vliv na možnost zpřístupnit dotčená účastnická vedení.

Úřad očekává, že takto uložená povinnost průhlednosti zvýší míru informovanosti subjektů na trhu a zájemců o vstup na trh, a tím pozitivně ovlivní jejich zájem o využití velkoobchodních vstupů z tohoto relevantního trhu a následně možnost poskytování vlastních maloobchodních služeb.

b) povinnost nediskriminace

Povinnost nediskriminace bude uložena tak, aby byly uplatňovány rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností pro ostatní podnikatele a těmto ostatním podnikatelům byly poskytovány služby a informace za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, v jaké jsou poskytovány uvedenou společností pro služby vlastní.

Pro přístupy realizované prostřednictvím přístupových sítí NGA bude uložena povinnost nediskriminace formou rovnocennosti vstupů v souladu s Doporučením o nediskriminaci.

Pro zavádění rovnocennosti vstupů Úřad v rozhodnutí o uložení povinností stanoví harmonogram, který bude obsahovat následující hlavní milníky. V současném návrhu analýzy se jedná pouze o indikativní harmonogram, jehož upřesnění bude Úřad konzultovat s dotčenými subjekty v rámci procesu ukládání nápravných opatření. Konečný harmonogram s detailním popisem jednotlivých milníků bude součástí rozhodnutí o uložení povinností. Úřad dále uvádí, že za klíčové z pohledu rovnocennosti vstupů považuje zajištění přístupu k objednávkovým systémům pro zřízení velkoobchodní služby, který musí být funkčně shodný s přístupem, který pro objednávání a zřizování maloobchodních služeb využívá maloobchodní divize společnosti O2 Czech Republic a.s.

S ohledem na skutečnost, že společnost O2 Czech Republic a.s. nabízí v současnosti maloobchodní služby prostřednictvím přístupové sítě FTTH pouze v omezené míře v pilotním projektu, Úřad navrhne odložit povinnosti vztažené k tomuto typu přístupové sítě do doby spuštění standardní maloobchodní nabídky prostřednictvím této přístupové sítě ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. Pro zavádění velkoobchodních služeb prostřednictvím přístupové sítě FTTH Úřad v rámci rozhodnutí stanoví harmonogram analogický k tomu, který je popsán a ilustrován v tomto bodě – viz níže.

Zároveň Úřad uvádí, že současný rozsah pilotního projektu považuje za dostatečný pro otestování nasazených technologií a jakékoliv další rozšíření pak bude Úřad považovat za standardní maloobchodní nabídku.

Po třech měsících od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení povinností představí společnost O2 Czech Republic a.s. potenciálním velkoobchodním odběratelům služeb a také Úřadu návrh na zavedení rovnocennosti vstupů, a to nejlépe s využitím stávajících objednávkových systémů.

Po dalších třech měsících společnost O2 Czech Republic a.s. představí finální verzi referenční nabídky, kdy při její přípravě využije návrhy a připomínky všech zainteresovaných subjektů. Tato referenční nabídka bude obsahovat všechny náležitosti a podmínky dané opatřením obecné povahy vydaným k provedení § 85 odst. 6 Zákona a také bude zohledňovat všechny ostatní povinnosti uložené rozhodnutím. Bude se jednat zejména o nabídku SLA a k nim příslušné sankce.

Spolu s referenční nabídkou společnost O2 Czech Republic a.s. představí dokument, který popisuje komunikaci mezi systémy účastníka řízení a jiného operátora, konkrétně procesně popisuje objednávku a realizaci velkoobchodních služeb (jedná se o tzv. kuchařku). Tento dokument musí zajistit stejné zacházení pro velkoobchodní partnery jako pro svou maloobchodní divizi. Spolu s představením referenční nabídky společnost O2 Czech Republic a.s. předloží Úřadu výsledky testu technické replikovatelnosti, včetně všech informací potřebných k prokázání, že technická replikovatelnost je plně zajištěna. Provedení a předložení výsledku testu technické replikovatelnosti bude společnosti O2 Czech Republic a.s. uloženo jako součást povinnosti nediskriminace. Technická replikovatelnost znamená, že podnikatelé usilující o využití regulovaného velkoobchodního vstupu budou mít možnost účinně technicky replikovat maloobchodní nabídky společnosti O2 Czech Republic a.s.

Vydanou referenční nabídku, včetně tzv. kuchařky, a také výsledky testu technické replikovatelnosti Úřad zkontroluje, zda odpovídají uloženým povinnostem. V případě, že referenční nabídky, včetně tzv. kuchařky a výsledky testu technické replikovatelnosti nebudou v souladu s uloženými povinnostmi, využije Úřad svých zákonných možností k nápravě zjištěných nedostatků.

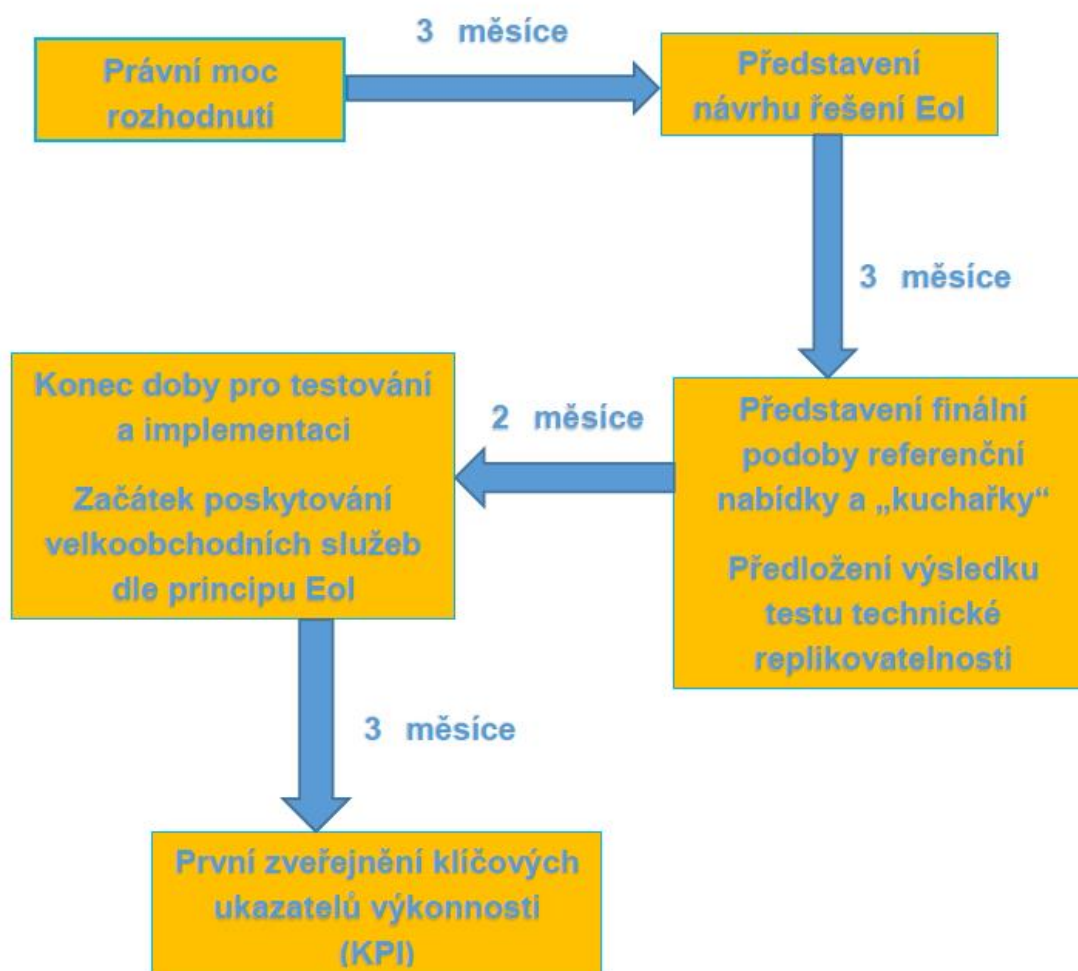
Další dva měsíce budou mít zájemci o velkoobchodní přístup na implementaci a testování této velkoobchodní nabídky. Po uplynutí této doby pak začnou být poskytovány velkoobchodní služby prostřednictvím této referenční nabídky.

Také v případě, že se v průběhu testování prokáže, že velkoobchodní regulovaná služba není v souladu s uloženými povinnostmi, využije Úřad svých zákonných možností k nápravě zjištěných nedostatků.

Tři měsíce po začátku poskytování služeb prostřednictvím referenční nabídky společnost O2 Czech Republic a.s. zveřejní první hodnoty dosažených KPI způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Pro přehlednost Úřad níže uvádí zjednodušené schéma indikativního harmonogramu pro zavádění principu rovnosti vstupů (Eol).

Obr. č. 14: **Harmonogram zavádění principu rovnocennosti vstupů (Eol)**

Stejný postup s využitím stejných lhůt se využije v případě, že společnost O2 Czech Republic a.s. bude plánovat zavádět novou maloobchodní službu realizovanou

prostřednictvím optických přístupových sítí. Bude tedy muset postupně představit návrh řešení, úpravu referenční nabídky a výsledky testu technické replikovatelnosti.

Úřad očekává, že takto uložená povinnost nediskriminace zajistí k výše uvedené povinnosti průhlednosti právní jistotu novým zájemcům o vstup na trh při přípravě jejich obchodních plánů. Povinnost nediskriminace by měla zajistit nejen technickou, ale i ekonomickou replikovatelnost služeb poskytovaných SMP operátorem, a to jak pro služby poskytované prostřednictvím kovového, tak pro služby poskytované prostřednictvím optického vedení.

c) povinnost oddělené evidence nákladů a výnosů

Na základě této povinnosti bude prokazatelné, že nedochází při sjednávání cen na maloobchodní i velkoobchodní úrovni k neodůvodněnému křížovému financování a dále budou k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby.

Údaje z oddělené evidence nákladů a výnosů neslouží pouze pro stanovení regulované ceny, ale jsou nezbytné jednak k porovnání nákladů na regulované služby, jejich výnosů a současně ke komplexnímu hodnocení plnění nápravných opatření, jako jsou nediskriminace, zákaz stlačování marží (margin squeeze), neodůvodněné křížové financování a jednak k vyhodnocování ziskovosti služeb na relevantních trzích.

Rovněž i s ohledem na Doporučení Evropské komise o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) bude oddělená evidence nákladů a výnosů vedena zvlášť pro služby poskytované na kovovém vedení a zvlášť pro služby poskytované na optickém vedení.

d) povinnost přístupu ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům

Povinnost umožnit přístup ke specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům je navržena proto, aby se ostatním podnikatelům technicky umožnilo využívat velkoobchodní širokopásmový přístup a poskytovat služby s využitím těchto přístupů bez nutnosti budovat vlastní novou infrastrukturu ke koncovému uživateli. Také pro povinnost přístupu bude, s ohledem na již dříve uvedené, platit odklad poskytování velkoobchodního přístupu k přístupovým sítím FTTH do doby spuštění standardní maloobchodní nabídky prostřednictvím této přístupové sítě ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s.

Povinnost přístupu je navržena tak, aby se ostatním podnikatelům umožnilo společné umístění nebo jiné formy sdílení přiřazených prostředků za účelem poskytování služeb koncovému uživateli. Za tyto přiřazené prostředky Úřad považuje zejména kabelovody a chráničky. Zároveň bude povinnost přístupu navržena tak, že bude ostatním podnikatelům technicky umožněno využití nenasvícených optických vláken za účelem poskytování služeb koncovému uživateli. Rozsah této povinnosti bude odpovídat věcnému vymezení relevantního trhu a také bude sloužit pro zajištění páteřního připojení (backhaul) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. Přístup k prvkům pasivní infrastruktury tak bude moci být využit pouze pro budování účastnického vedení od koncového bodu sítě k hlavnímu rozvaděči nebo obdobnému zařízení v síti elektronických komunikací nebo pro zajištění páteřního připojení (backhaul) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. s cílem poskytnout uživateli službu v pevném místě. Přístup bude tedy moci být použit i pro budování úseku účastnického vedení za předpokladu, že budou existovat příslušné přístupové body a v těchto přístupových bodech bude možné zřídit připojení do sítě jiného podnikatele.

Využití výše uvedených přiřazených prostředků a nenasvícených optických vláken podpoří budování sítí ze strany ostatních podnikatelů a přispěje tak k prohlubování konkurence na relevantním trhu.

V rámci této povinnosti bude Úřad specifikovat detailní dílčí povinnosti, zejména se bude jednat o povinnost poskytnout SLA, včetně odpovídajících sankcí a v případě umožnění společného umístění nebo jiné formy sdílení přiřazených prostředků o specifikaci potřebné volné kapacity pro alternativní operátory.

V rámci specifikace povinnosti přístupu bude také zohledněno možné nasazení technologie vectoringu a jejího vlivu na možnost zpřístupnit účastnické vedení dotčené nasazením této technologie. Zavádění technologie vectored VDSL2 by mohlo omezovat rozsah využívání služby zpřístupnění účastnického kovového vedení (vč. jeho úseku). Důvodem pro tuto skutečnost je nutnost kontroly příslušného kabelového svazku jedním zařízením DSLAM, tedy jedním operátorem. Úřad bude proto dopady případného nasazení technologie vectoringu při ukládání nápravných opatření důsledně posuzovat. Úřad v souvislosti s navrhovanou povinností plánuje uložit podniku se samostatnou významnou tržní silou povinnost, kterou již uložil v rámci předešlého kola analýz, a to povinnost nezrušit již zřízený přístup k účastnickému kovovému vedení. Zavedení vectoringu v lokalitě, kde alternativní operátor (případně operátoři) využívá službu zpřístupnění účastnického kovového vedení (či úseku kovového vedení) tak bude podmíněno vzájemnou dohodou zainteresovaných subjektů, v případě, že by došlo nasazením technologie vectoringu k negativnímu ovlivnění kvality služby poskytované alternativnímu operátorovi (případně operátorům). Úřad nicméně nebude bránit nasazování této technologie ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. za předpokladu, že bude probíhat na nediskriminačním základě. V lokalitách, kde není v současnosti využívána služba zpřístupnění účastnického kovového vedení, bude v případě zavedení vectoringu umožněno pouze nezbytně nutné omezení využívání služby zpřístupnění účastnického kovového vedení (resp. jeho úseku). Alternativní operátoři však budou moci v těchto lokalitách nadále využít regulované velkoobchodní vstupy z relevantního trhu č. 5.

Úřad očekává, že zavádění technologie vectoringu bude mít pozitivní vliv na kvalitu služeb poskytovaných maloobchodním zákazníkům a na druhou stranu zanedbatelný vliv na velkoobchodní trh (respektive na velkoobchodní partnery regulovaného subjektu), a to zejména vzhledem k nízké míře využívání služby zpřístupnění účastnického kovového vedení v ČR. Navíc společnost T-Mobile Czech Republic a.s., která je v současnosti největším odběratelem služeb zpřístupnění účastnického kovového vedení, Úřadu v rámci veřejné konzultace sdělila, že od konce roku 2013 se pro rezidentní zákazníky výhradně zaměřuje na využívání nabídky CIPS, tedy velkoobchodního vstupu z relevantního trhu č. 5. Úřad tedy nepředpokládá, že by omezení vyplývající ze zavádění vectoringu a výše navržené povinnosti měly na trh výrazný negativní dopad.

e) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1

Toto nápravné opatření nelze uložit na tomto relevantním trhu.

f) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona pro přístupy poskytované prostřednictvím účastnických kovových vedení a pro přístup ke specifickým prvkům pasivní infrastruktury.

Analýza prokázala, že na tomto trhu nedochází dlouhodobě v segmentu účastnických kovových vedení k žádným významným změnám, které by omezily možnost uplatňování nepřiměřeně vysokých cen v neprospěch koncových uživatelů v případech, že by nebyla uplatněna cenová regulace. Tržní síla společnosti O2 Czech Republic a.s. je natolik významná, že v případě neuplatnění regulace cen na analyzovaném trhu by mohlo dojít

k negativnímu vývoji v neprospěch koncových uživatelů, neboť společnost by mohla účtovat nepřiměřeně vysoké ceny za zpřístupnění účastnického kovového vedení. Koncové maloobchodní ceny konkurentů v sobě zahrnují jako významnou složku velkoobchodní cenu za zpřístupnění účastnického kovového vedení, proto i ceny pro koncové uživatele alternativních poskytovatelů služeb by nutně musely narůstat. Úřad konstatuje, že nápravná opatření podle § 51 odst. 3 písm. a) až d) Zákona by nevedla sama o sobě k nápravě a navrhuje proto ceny účastnického kovového vedení i nadále regulovat.

Nápravné opatření podle písmene f) se navrhuje pro přístupy prostřednictvím účastnických kovových vedení, související služby kolokace a služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury. V případě služeb přístupu k prvkům pasivní infrastruktury u kabelovodů, chrániček a nenasvíceného vlákna Úřad v principu preferuje obdobnou formu cenové regulace, jako pro služby kolokace, tedy stanovení maximálních cen zohledňující efektivně a účelně vynaložené náklady a přiměřený zisk v souladu s § 55 a 56 Zákona. V současné době však Úřad nemá k dispozici nákladový model ve struktuře umožňující jednoznačnou alokaci nákladů k jednoznačně vymezeným službám přístupu k prvkům pasivní infrastruktury, a proto cenovou regulaci těchto služeb uloží formou nákladové orientace cen. Dalším důvodem pro neuložení cenové regulace prostřednictvím maximálních cen je i snaha Úřadu ponechat přesné nastavení struktury nově nabízených služeb přístupu k pasivní infrastruktuře na regulovaném subjektu, který pak pro zvolenou strukturu služeb bude povinen vyčíslit nákladově orientované ceny.

Pro účely regulace cen služeb přístupu k prvkům pasivní infrastruktury Úřad do budoucna zváží vytvoření nového nákladového modelu (resp. úpravu modelu stávajícího), který bude kompatibilní s modelem velkoobchodního (fyzického) přístupu k infrastruktuře sítě v pevném místě.

Z analýzy současně vyplývá, že situaci v oblasti optických sítí v České republice je možné charakterizovat jako prozatím nestabilizovanou s očekáváním budoucího rozvoje, a to jak ze strany alternativních poskytovatelů, tak ze strany incumbenta, společnosti O2 Czech Republic a.s., který začal na konci roku 2012 investovat do budování pouličních rozvaděčů (tzv. street cabinetů) za účelem poskytování VDSL služeb v kombinaci s optickými sítěmi, tedy scénář FTTC. Prozatím ovšem dochází ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. k selektivnímu uspokojování poptávky velkých zákazníků, především z okruhu korporací a státních institucí, kteří na svém připojení k síti elektronických komunikací pak realizují celou škálu hlasových, datových a dalších služeb. Společnost O2 Czech Republic a.s. buduje své optické sítě k účastníkům prozatím jen v omezených lokalitách a v současnosti zásadně nerozšiřuje komerční poskytování maloobchodních služeb na těchto sítích, což může souviset s prozatímní stagnací poptávky rezidentních zákazníků po sofistikovaných službách vyžadujících novou kvalitu připojení. Úřad nezaznamenal, že by společnost O2 Czech Republic a.s. ukončovala poskytování velkoobchodních služeb zpřístupnění existujících kovových účastnických vedení z důvodu jejich nahrazování optickými vlákny.

Za této situace Úřad považuje uplatnění ex ante nápravného opatření formou maximálních cen pro optické přístupové sítě (FTTx sítě) za předčasné a nepřiměřené. Případná uložená povinnost související s regulací cen na optické přístupové sítě by zcela popírala princip proporcionality nápravných opatření, neboť stále se jedná o marginální část celkové přístupové infrastruktury společnosti O2 Czech Republic a.s. Naopak nadměrná regulace by v tomto případě mohla odradit incumbenta a další operátory od investování do budování nových optických sítí. Nicméně toto konstatování však neznamená naprosté uvolnění všech pravidel regulace na tomto trhu, naopak Úřad za zásadní považuje zpřísněný dohled nad chováním vertikálně integrovaných operátorů prostřednictvím uložené povinnosti nediskriminace, který povede k předcházení a zabránění negativním jevům typu stlačování

cenového rozpětí (marže) mezi velkoobchodními a maloobchodními službami (tzv. „margin squeeze“) v souladu s Doporučením o nediskriminaci.

Přiměřenost navrhovaných nápravných opatření

Úřad při návrhu nápravných opatření posuzoval přiměřenost navrhovaných nápravných opatření. Při svém hodnocení Úřad poměřoval potenciální přínosy vyplývající z uložení nápravných opatření se závažností zásahu do práv regulovaného subjektu a velikostí nákladů spojených s implementací navržených nápravných opatření. Úřad při návrhu nápravných opatření rovněž zvažoval dopad implementačních nákladů nápravných opatření do cen regulovaných služeb a tedy i potenciál návratnosti vynaložených nákladů pro podnik s významnou tržní silou.

V rámci veřejné konzultace a následných jednání získal Úřad zejména od společnosti O2 Czech Republic a.s., která byla v souladu se závěry analýzy navržena na stanovení podnikem se samostatnou významnou tržní silou na tomto relevantním trhu, informace a podklady, které poukazovaly na možnou nepřiměřenost původně navrhovaných nápravných opatření (tj. nepřiměřenost uložení zejména povinností týkajících se rovnocennosti vstupů a povinnost sledování a vykazování některých KPI). Více ve vypořádání připomínek z veřejné konzultace viz strana 125 a dále. Bylo poukazováno zejména na technicky složitou a nákladnou implementaci určitých nápravných opatření, tak jak byla navrhována. Za těchto okolností by tak některá dříve navrhovaná nápravná opatření nepřinesla takový přínos pro hospodářskou soutěž, který by reflektoval vynaložené náklady spojené s jejich implementací.

Úřad vzal tyto poskytnuté informace a podklady v potaz a následně zohlednil obdržené relevantní skutečnosti ve výše uvedeném návrhu povinností. Současně navrhovaná nápravná opatření, která jsou uvedena v této kapitole (4.4), tak již Úřad považuje vzhledem k regulovanému subjektu za přiměřená. Úřad též na závěr této kapitoly poznamenává, že detailní popis nápravných opatření bude předmětem rozhodnutí o uložení povinností, které bude následovat po stanovení podniku s významnou tržní silou.

Část D – Konzultace s ÚOHS

Konzultace prvního návrhu analýzy (září 2013)

Podle ustanovení § 130 odst. 3 Zákona Úřad po vypořádání připomínek konzultoval konečný text návrhu analýzy relevantního trhu s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS). Předseda ÚOHS zaslal dne 9. září 2013 Úřadu dopis s připomínkami k návrhu analýzy.

V první připomínce ÚOHS navrhl sjednotit nákladový standard při stanovování regulovaných maximálních měsíčních a jednorázových cen a v rámci oddělené evidence nákladů a výnosů tak, aby byly náklady a výnosy při následné kontrole srovnatelné. Úřad by se tak dle názoru ÚOHS vyhnul mj. problémům při analyzování finančních výsledků incumbentů, jak např. popisuje v kapitole 3.1.2.7 Ceny a ziskovost (str. 77-78).

K této připomínce Úřad uvádí, že oddělená evidence nákladů a výnosů se vede podle opatření obecné povahy, které stanoví metodiku účelového členění nákladů a výnosů a určuje strukturu vykazovaných informací (opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3, ve znění pozdějších opatření), dále jen „opatření obecné povahy“, v souladu s § 86 odst. 3 Zákona. Toto opatření je obecně platné bez ohledu na konkrétní relevantní trh a služby na něm poskytované.

Oddělenou evidenci nákladů a výnosů nevede pouze podnik s postavením SMP, ale i poskytovatel univerzální služby, pro něhož je základním podkladem pro vyčíslení čistých nákladů vzniklých poskytováním dílčích služeb v rámci univerzální služby.

Opatření obecné povahy stanoví, že celková výše nákladů a výnosů z oddělené evidence musí odpovídat nákladům a výnosům vykazovaným ve výkazech sestavovaných v rámci roční účetní závěrky stanoveného podniku. Tento požadavek je i v souladu s Doporučením Komise č. 2005/698/ES o odděleném účetnictví a systémech nákladového účetnictví, kde se uvádí, že v zájmu jednotnosti a integrity dat se doporučuje, aby byly finanční zprávy týkající se regulačních účtů konsolidovány do výkazu zisku a ztrát a výkazu vloženého kapitálu za podnik jako celek a rovněž se vyžaduje sesouhlasení oddělených regulačních účtů s účetní závěrkou operátora. Zavedení standardu přírůstkových nákladů do systému oddělené evidence by bylo v zásadním rozporu s požadavkem souladu s finančním účetnictvím, neboť náklady v oddělené evidenci by byly vykazovány v jiné výši než náklady ve finančních výkazech roční účetní závěrky.

Stanovení nákladového standardu pro oddělenou evidenci musí být obecně platné na všechny služby poskytované operátorem, tedy na služby regulované i neregulované.

Náklady evidované v oddělené evidenci jsou skutečně vynaložené náklady stanoveného podniku, které byly pomocí alokačních klíčů přiřazeny na poskytované služby.

Společnost O2 Czech Republic a.s., která je SMP podnikem na všech relevantních trzích č. 1 – 7 by vykazovala pro posouzení ziskovosti služeb poskytovaných na jednotlivých relevantních trzích neobjektivní údaje a neprovázané na účetnictví.

Pro alokaci a vyčíslení přírůstkových nákladů a pro kalkulaci cen slouží samostatný model. Využití samostatných LRIC modelů pro kalkulaci cen zpřístupnění je běžné i v EU a obdobným způsobem se postupuje i při cenové regulaci služeb na relevantních trzích č. 2, 3 a 7.

Oddělená evidence slouží jako doplněk k uplatňování jiných regulačních opatření týkajících se např. nediskriminace či nákladové orientace.

Evropská komise doporučuje alokovat náklady, výnosy a vložený kapitál se zásadou původu nákladů vloženého kapitálu – metodou ABC (Activity Based Costing). Náklady se mají přiřazovat jednotlivým prvkům sítě a jednotlivým činnostem spojeným s provozem sítě a následně činnostem vykonávaným ve spojitosti s poskytováním služeb tak, aby bylo zřejmé jak jednotlivé prvky sítě a činnosti spotřebovávají příslušné zdroje a generují náklady. Tímto způsobem je zobrazena vazba mezi aktivitami, s nimi spojenými náklady a výstupy, je tedy dodržen princip zachycení příčinné souvislosti nákladů a poskytovaných služeb.

Tato zásada byla převzata do opatření obecné povahy a subjekty, které jsou povinny vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů jsou povinny ji dodržovat.

Úřad závěrem uvádí na pravou míru, že existenci dvou nákladových metodik nepovažuje za problematickou, jak uvádí ÚOHS a v tomto smyslu také předmětná část analýzy nepopisuje problémy při analyzování finančních výsledků incumbenta, ale pouze konstatuje existenci rozdílných metod bez jakýchkoliv negativních konotací.

Ve druhé připomínce ÚOHS upozornil na nesprávnou aplikaci SSNIP testu v rámci vymezení trhu. Úřad konstatuje, že tato připomínka je shodná s připomínkou, kterou ÚOHS uplatnil k analýze relevantního trhu č. 5 a vzhledem k připomínkovanému tématu se Úřad vypořádáním této připomínky věnoval v rámci analýzy relevantního trhu č. 5.

Třetí připomínka ÚOHS se věnovala potřebě podrobnějšího odůvodnění stanovení základních vstupů za strany Úřadu.

Dle názoru Úřadu je stanovení základních vstupů v analýze relevantního trhu č. 5 (str. 38), na kterou se Úřad při stanovování základních vstupů v této analýze odkazuje, zdůvodněno dostatečně. Úřad i přes tuto skutečnost, v souvislosti s připomínkou ÚOHS, předmětnou kapitolu v analýze relevantního trhu č. 5 pro přehlednost upravil. Úřad k této připomínce uvádí, že při stanovení základních vstupů vycházel z pohledu do budoucna, a to zejména s ohledem na skutečnost, že optické přístupové sítě FTTx jsou jednoznačně z hlediska dalšího vývoje náhradou za stávající sítě na bázi účastnických kovových vedení a považuje je tedy tímto také za základní vstup. Dle údajů dostupných Úřadu jsou již v současné době služby prostřednictvím hybridních sítí (FTTC) velkoobchodně nabízeny a z pohledu do budoucna budou postupně nahrazovat sítě účastnických kovových vedení.

Ve čtvrté připomínce ÚOHS považoval za vhodné objasnit, jakým způsobem Úřad hodlá posuzovat stlačování marží odděleně pro xDSL a FTTx služby, zvláště v kontextu tří kroků, které Úřad při posuzování této praktiky běžně aplikuje. K metodice posuzování stlačování marží uplatňované Úřadem se ÚOHS dále odkazuje na materiál Připomínky ÚOHS k dokumentu „Postup Českého telekomunikačního úřadu při cenovém vyhodnocování maloobchodních nabídek vertikálně integrovaného operátora“.

Úřad v souvislosti s touto připomínkou nejprve považuje za vhodné připomenout, že účelem analýzy relevantního trhu je především věcné, geografické a časové vymezení trhu, jeho následná analýza (spojená s ne/nalezením podniku s významnou tržní silou) a případný (obecný) návrh na uložení nápravných opatření (v případě, že analýza podnik s významnou tržní silou najde). Cílem samotné analýzy však není přesný popis navrhovaných nápravných opatření, který je předmětem až následného vydání předmětných rozhodnutí (podle § 51 Zákona), ukládajících podnikům s významnou tržní silou (v analýze navržené) povinnosti. Dle § 111 Zákona bude ÚOHS umožněno zaujmout stanovisko i k návrhům těchto rozhodnutí.

Dále Úřad konstatuje, že odkazovaná metodika Úřadu s názvem Postup Českého telekomunikačního úřadu při cenovém vyhodnocování maloobchodních nabídek vertikálně integrovaného operátora je metodikou obecnou, která však nevyklučuje specifickou úpravu pro vyhodnocování stlačování marží v individuálních případech, resp. na konkrétních relevantních trzích v případě, že Úřad k nutnosti takové specifické úpravy, z jakýchkoliv důvodů, dospěje. V této souvislosti Úřad také nikde v konzultovaném návrhu analýzy relevantního trhu č. 4 svou metodiku nezmiňuje a naopak se odvolává (str. 98) na vydané doporučení EK k nediskriminaci a nákladovým metodám. Přinejmenším již z tohoto důvodu tak odkazovaná metodika Úřadu nemohla být a nebyla předmětem konzultace k návrhu této analýzy relevantního trhu.

Úřad si je vědom připomínek ÚOHS uplatněných ke zmíněné metodice a pro úplnost [odkazuje na vypořádání](#) těchto připomínek na svých webových stránkách.

V páté připomínce ÚOHS uvedl, že oproti Úřadu, který chápe zakázané křížové financování jako zákaz dotovat ztrátu ze služeb na neregulovaných trzích ziskem ze služeb na regulovaných trzích, ÚOHS vidí tuto protisoutěžní praktiku šířeji, a to nejen z pohledu regulovaných a neregulovaných trhů, ale jako zákaz takového chování, kdy subjekt s cílem vytlačit konkurenty z trhu, dotuje ztrátu generovanou na tomto trhu ziskem ze služeb na trzích, kde daný subjekt není pod účinným konkurenčním tlakem (je dominant či přímo monopolista).

Úřad po podrobném prostudování připomínky ÚOHS konstatuje, že v pohledech obou úřadů na protisoutěžní praktiku křížového financování žádný podstatný rozdíl nevidí. Důležité je, že se jedná o přesun zisku (tržní síly) z méně konkurenčních trhů do trhů více konkurenčních (na nichž posuzovaný podnik vykazuje ztrátu) s cílem vytlačit konkurenci z tohoto trhu. V tomto ohledu považuje Úřad oba přístupy, popsané v připomínce ÚOHS,

za v zásadě totožné. Nadto Úřad konstatuje, že definice křížového financování tak, jak ji ÚOHS předkládá, není z pohledu Úřadu vyčerpávající. Úřad svůj postoj ke křížovému financování naznačil např. již v odkazovaném dokumentu Postup Českého telekomunikačního úřadu při cenovém vyhodnocování maloobchodních nabídek vertikálně integrovaného operátora (pozn. pod čarou č. 4 na str. 5). Z něj plyne, že za křížové financování nepovažuje Úřad jen přesouvání zisků z regulovaných (tj. méně konkurenčních) trhů do trhů neregulovaných (tj. obecně trhů konkurenčních), ale i stav, kdy je dotována ztráta na regulovaných trzích ziskem z jiných trhů (regulovaných i neregulovaných). Takovou situací by mohla být např. dosahovaná ztráta na (regulovaném) relevantním trhu č. 5, která by byla dotována ziskem z jiných trhů a která by de-facto znemožňovala (či ztěžovala) ziskovou replikaci služeb z relevantního trhu č. 4.

Šestá připomínka ÚOHS se zabývala vysokým podílem WiFi přístupů na business segmentu, který je v analýze vysvětlen tím, že jsou do tohoto segmentu zahrnuty i fyzické podnikající osoby (str. 45). Na druhou stranu v průzkumu, který je přílohou k analýze relevantního trhu č. 5, jsou tyto fyzické podnikající osoby zahrnuty mezi rezidenty. Vzhledem k výsledkům analýzy a průzkumu trhu navrhuje ÚOHS zařadit fyzické podnikající osoby pro následné sběry dat do segmentu rezidentů.

Úřad si není vědom jakéhokoliv tvrzení, že v průzkumu, který je přílohou k analýze relevantního trhu č. 5, jsou fyzické podnikající osoby zahrnuty mezi rezidenty. V předmětném textu na str. 45 Úřad pouze vysvětluje rozdíl v podílech z dat sbíraných Úřadem v rámci elektronického sběru dat oproti údajům z průzkumu trhu. Tento rozdíl Úřad spatřuje zejména v tom, že v rámci elektronického sběru dat jsou podnikající fyzické osoby zahrnuty do segmentu nerezidentů, zatímco průzkum trhu byl pro segment nerezidentů proveden na vzorku subjektů (firem), které mají alespoň jednoho zaměstnance. Z tohoto tvrzení ovšem žádným způsobem nevyplývá skutečnost, že fyzické podnikající osoby byly v průzkumu trhu zařazeny do segmentu rezidentů. Úřad konstatuje, že průzkum na segmentu rezidentů byl proveden pouze na vzorku zahrnujícím domácnosti. Na základě této připomínky Úřad při realizaci aktualizovaného průzkumu trhu v únoru 2014 specifikoval požadavky tak, aby do průzkumu na segmentu nerezidentních zákazníků byly zařazeny také fyzické podnikající osoby.

Poslední připomínka ÚOHS směřovala ke konstatování Úřadu na str. 63, že „míra využití LLU v ČR je velmi nízká a v čase se snižuje“. V této souvislosti ÚOHS doporučuje zvážit úpravu nápravných opatření již v rámci této analýzy. Zároveň považuje za vhodné detailněji se zabývat důvody upřednostňování velkoobchodní nabídky před LLU ze strany alternativních operátorů.

Jak je z návrhu analýzy tohoto relevantního trhu zřejmé, zejména z kapitoly 4.3 zabývající se návrhem nápravných opatření, Úřad pro podporu rozvoje služeb založených na zpřístupněných účastnických vedeních (LLU) navrhuje již v rámci této analýzy relevantního trhu rozšíření stávajících nápravných opatření. Jedná se zejména o rozšíření povinnosti přístupu a průhlednosti, kde Úřad nově ukládá povinnost zpřístupnění nejen účastnických kovových vedení, ale i optických přístupových sítí spolu s přístupem k přiřazeným prostředkům (prvkům pasivní infrastruktury jako jsou například kabelovody, chráničky či nenasvícená vlákna). Navrhovaná povinnost průhlednosti je nově rozšířena o pravidelné uveřejňování klíčových výkonnostních indikátorů (KPI).

Konzultace druhého návrhu analýzy

Podle ustanovení § 130 odst. 3 Zákona Úřad po vypořádání připomínek z veřejné konzultace konzultoval text návrhu analýzy relevantního trhu s ÚOHS. Předseda ÚOHS zaslal dne 4. srpna 2014 Úřadu dopis s připomínkami k návrhu analýzy.

Připomínky ÚOHS k druhému návrhu analýzy tohoto relevantního trhu směřovaly zejména ke stanovení základních vstupů a aplikování SSNIP testu, nedostatečnému zdůvodnění preference velkoobchodní nabídky přístupu k datovému toku před LLU, absenci vyhodnocení dopadů změny cen na celkové náklady alternativních operátorů a k odlišným nákladovým standardům uplatňovaným při stanovování regulovaných cen a v rámci oddělené evidence nákladů a výnosů.

První připomínka ÚOHS se věnovala potřebě podrobnějšího odůvodnění stanovení základních vstupů ze strany Úřadu a aplikování SSNIP testu pro řádné vymezení relevantního trhu.

Dle názoru Úřadu je stanovení základních vstupů v analýze relevantního trhu č. 5 (str. 35 a dále), na kterou se Úřad při stanovování základních vstupů v této analýze odkazuje, zdůvodněno dostatečně. Úřad při vymezování trhu vycházel zejména ze směrnic Evropského parlamentu a Rady a také z doporučení Evropské komise, které jsou uvedeny na straně 4 a 5 tohoto dokumentu. Úřad při vymezování relevantního trhu postupoval v souladu s těmito předpisy a ve svém návrhu analýzy zohlednil zejména Doporučení Evropské komise č. 2010/572/EU o regulovaném přístupu k přístupovým sítím nové generace (NGA) a také Doporučení Evropské komise č. 2013/466/EU o konzistentních povinnostech nediskriminace a metodikách výpočtu nákladů s cílem podpořit hospodářskou soutěž a zlepšit podmínky pro investice do širokopásmového připojení. Úřad při stanovení základních vstupů vycházel z pohledu do budoucna, a to zejména s ohledem na skutečnost, že optické přístupové sítě FTTx jsou z hlediska dalšího vývoje náhradou za stávající sítě na bázi účastnických kovových vedení a považuje je tedy tímto také za základní vstup. Dle údajů dostupných Úřadu jsou již v současné době služby prostřednictvím hybridních sítí (FTTC) velkoobchodně nabízeny a z pohledu do budoucna budou postupně nahrazovat sítě účastnických kovových vedení.

Úřad při vymezení trhu vycházel z identifikovaných služeb (a technologií) v rámci analýzy relevantního trhu č. 5, neboť jak je v návrhu analýzy relevantního trhu č. 4 uvedeno, využití vstupů z relevantního trhu č. 4 je určeno primárně pro služby spadající do relevantního trhu č. 5 a potažmo do společného maloobchodního trhu širokopásmového přístupu (viz kapitola 2.1.1. návrhu této analýzy). Možný vliv na zkoumání zaměnitelnosti z jiných souvisejících trhů služeb (např. veřejně dostupná telefonní služba, pronájem přenosové kapacity, atd.) je zanedbatelný oproti vlivu maloobchodního trhu širokopásmového přístupu. V podmínkách ČR je tak stanovení základních vstupů a zkoumání substituce, pro účely vymezení relevantního trhu č. 4, dostatečně vypovídající zkoumání substituce v rámci analýzy relevantního trhu č. 5. Popis zkoumání zaměnitelnosti jednotlivých technologií pro účely vymezení relevantního trhu je blíže popsán ve vypořádání obdobné připomínky uplatněné k návrhu analýzy relevantního trhu č. 5.

Druhá připomínka ÚOHS směřovala k nedostatečnému zdůvodnění preference velkoobchodní nabídky přístupu k datovému toku před LLU ze strany alternativních operátorů. ÚOHS považuje za vhodné se těmito skutečnostmi detailněji zabývat z důvodu, aby byla nápravná opatření s cílem podpořit rozvoj LLU více podložena.

Úřad k této připomínce uvádí, že se možnými důvody nízkého využívání služeb založených na LLU v ČR zabýval v kapitole 3.1.1 na str. 64 a dále. Úřad také v kapitole 4.1.3 na str. 98 a dále uvedl důvody, které dle jeho názoru mají za příčinu preferenci využívání služby velkoobchodního přístupu k datovému toku před službou zpřístupnění účastnického vedení (LLU). Úřad uvádí, že relevantní trh č. 4 je trhem infrastruktury a mělo by docházet k jeho využívání až následně po získání dostatečného počtu zákazníků alternativních operátorů na trzích přístupu ke službám (v tomto případě relevantního trhu č. 5).

V další připomínce ÚOHS navrhol ke grafům č. 27 – 30, zobrazujícím změny cen vybraných služeb LLU, pro zpřehlednění situace na trhu doplnění dopadu změn cen na celkové náklady alternativních operátorů.

Úřad k připomínce ÚOHS uvádí, že k vyčíslení dopadu každého rozhodnutí o ceně a z něj vyplývajících cenových změn u všech služeb LLU a kolokace (tj. u více než 70 služeb) je třeba přesná znalost struktury realizovaných služeb za definované období. Úřad však data v takto podrobném členění běžně nesleduje. Pro účely analýzy relevantního trhu, tedy pro posouzení úrovně konkurence na vymezeném trhu, případné nalezení podniku s významnou tržní silou a návrh přiměřených nápravných opatření není totiž tato kalkulace nutná. Přesto lze konstatovat, že prostřednictvím Úřadem vydávaných rozhodnutí o ceně dochází k postupnému poklesu přímých nákladů alternativních operátorů na využívání služeb LLU a kolokace. K tomuto poklesu dochází i přes občasný růst cen u některých konkrétních regulovaných služeb. Důvodem celkového poklesu nákladů alternativních operátorů je totiž skutečnost, že u nejvyužívanějších služeb sdíleného a především plného zpřístupnění účastnického vedení dochází od roku 2006 ke konstantnímu snižování cen (u sdíleného zpřístupnění klesla od roku 2006 do roku 2013 cena ze 158 Kč/měsíc na 30 Kč/měsíc, tj. o 81 %, u plného zpřístupnění klesla cena za stejné období ze 403 Kč/měsíc na 179 Kč/měsíc, tj. o 55,5 %). Výdaje na tyto dvě měsíční služby přitom tvoří zdaleka největší váhu na celkových nákladech na služby LLU a kolokace (cca mezi 50 – 70 % celkových nákladů). Nad rámec výše zmíněného však Úřad nepovažuje za nezbytné uvádět do analýzy přesný výpočet dopadu cenových změn regulovaných služeb na celkové náklady alternativních operátorů. Smyslem ukládané cenové regulace ve formě nákladové orientace je předcházet identifikovaným soutěžním problémům, zejména možnosti účtovat nepřiměřeně vysoké ceny. Informace o změnách výnosů či nákladů, které cenová regulace přinese, pak v zásadě nijak neovlivňuje v rámci analýzy rozhodnutí Úřadu, zda cenovou regulaci uložit či nikoliv. Dopady cenových změn, vyplývající z regulace Úřadu, nemůže společnost O2 Czech Republic a.s. nijak (negativně) ovlivnit a tedy nevypovídají o jejím možném chování, na základě kterého by Úřad v analýze mohl nalézt SMP a naplnit tak cíl analýzy. Toto hodnocení (finančních dopadů cenových změn) nesouvisí ani s vyhodnocováním přiměřenosti ukládané cenové regulace (tj. např. nelze upustit od uložení nákladově orientovaných cen s poukazem, že to negativně ovlivní výnosy regulovaného subjektu, ani nelze stanovit podnákladové ceny s cílem snížit náklady alternativním operátorům).

V další připomínce ÚOHS uvedl, že vzhledem k odlišným nákladovým standardům uplatňovaným při stanovování regulovaných maximálních měsíčních a jednorázových cen a v rámci oddělené evidence nákladů a výnosů považuje výsledky analýzy ziskovosti v kapitole 3.1.2.7 za zkreslené.

Úřad si je odlišné nákladové metodiky pro stanovení maximálních regulovaných cen a pro vedení oddělené evidence nákladů a výnosů vědom a tuto skutečnost v závěru kapitoly Ceny a ziskovost také zmiňuje. ÚOHS však ve své připomínce neuvedl, v jakém smyslu (oproti čemu) považuje výsledky oddělené evidence za zkreslené (jedná se o plně alokované náklady, které odpovídají účetnictví), k jakému mylnému závěru toto zkreslení vede a případně jaké úpravy v návrhu analýzy k nápravě zkreslení navrhuje. Proto Úřad ponechal příslušnou pasáž v analýze relevantního trhu beze změny.

V poslední připomínce se ÚOHS odkázal na své připomínky z roku 2011 k metodice⁶⁶ Úřadu na vyhodnocování stlačování marží.

Ke způsobu vyhodnocování stlačování marží Úřad konstatuje, že bude do značné míry vycházet z principů popsaných již dříve v rámci metodiky Úřadu. Odchýlit se od dříve vydané

⁶⁶ Viz [Postup Českého telekomunikačního úřadu při vyhodnocování nabídek vertikálně integrovaných operátorů v souvislosti se stlačováním marží.](#)

a obecné metodiky chystá Úřad jen tam, kde se tato metodika neshoduje s postupem pro vyhodnocování stlačování marží obsaženým v Doporučení o nediskriminaci. Tento rozpor nastává v zásadě pouze u míry agregace⁶⁷, za kterou bude stlačování vyhodnocovat, u všech ostatních principů (EEO, preference přírůstkových nákladů, zohledňování průměrné délky smluvního vztahu) se metodika Úřadu shoduje s postupem popsáním v Doporučení o nediskriminaci. Úřad dále konstatuje, že již v minulosti o těchto principech vedl s ÚOHS rozsáhlou polemiku, na kterou se tak na tomto místě odvolává⁶⁸.

Část E – Vypořádání připomínek

Konzultace prvního návrhu analýzy (duben 2013)

Ve dnech 16. října 2012 a 22. února 2013 se uskutečnila pracovní jednání se zástupci provozovatelů sítí elektronických komunikací, asociací provozovatelů těchto sítí a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Předmětem pracovních jednání byl návrh věcného vymezení respektive analýzy relevantního trhu č. 4 – velkoobchodní (fyzický) přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě, kterou účastníci pracovního jednání obdrželi společně s pozvánkou na jednání. Relevantní podněty z diskuse zapracoval Úřad do textu analýzy. Těmito pracovními jednáními Úřad konzultoval analýzu relevantního trhu č. 4 nad rámec stanovený v § 130 Zákona.

Na základě § 130 Zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě Úřad zveřejnil návrh OOP, analýzy trhu č. A/4/XX.2013-YY na diskusním místě dne 8. dubna 2013. Připomínky k návrhu opatření bylo možno uplatnit do 22. května 2013. Připomínky uplatnily tři dotčené subjekty.

Společnost Telefónica Czech Republic, a.s. (nyní již O2 Czech Republic a.s. a dále jen O2 Czech Republic a.s.) v rámci veřejné konzultace připomínkovala mimo drobných nepřesností v textu a ne zcela jasných formulací v určitých pasážích návrhu analýzy trhu č. A/4/XX.2013-YY zejména neaktuálnost návrhu analýzy v oblasti velkoobchodních služeb přístupu v mobilních sítích v rámci kritéria rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb (kapitola 3.1.2.3), nesprávné uvedení finančních sankcí za předčasné ukončení smlouvy ze strany účastníka a s tím spojené nesprávné vyhodnocení kritéria souvisejícího s charakteristikou zákazníků –náklady na přechod a překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů (kapitola 3.1.3.1).

Připomínky společnosti O2 Czech Republic a.s. Úřad v částech směřujících k drobným úpravám textu či zpřesnění některých formulací většinou akceptoval a změny do návrhu analýzy zapracoval.

Připomínky směřující k neaktuálnímu hodnocení některých kritérií vzhledem k dynamickým změnám v oblasti velkoobchodního přístupu v mobilních sítích Úřad zohlednil a do návrhu analýzy zapracoval informace ohledně aktuálního vývoje v této oblasti. Upravena byla zejména kapitola 3.1.2.3, která popisuje výše zmíněné vlivy, zejména s ohledem na vstup několika virtuálních mobilních operátorů a jejich možný vliv na vývoj na tomto relevantním trhu. Úřad v této souvislosti konstatuje, že tyto změny na trhu (velkoobchodního) mobilního přístupu tak v budoucnosti mohou ovlivnit situaci v oblasti integrovaných nabídek mobilních a pevných služeb a tím napomoci ke zlepšení konkurenčního prostředí na tomto relevantním trhu. Úřad za tímto účelem bude situaci na tomto trhu i nadále monitorovat, neboť se domnívá, že vliv působení společnosti GTS Czech s.r.o. a dalších MVNO bude možné vyhodnotit až s delším

⁶⁷ Zatímco Úřad obecně preferuje vyhodnocování stlačování marží za všechny služby poskytované SMP operátorem v souhrnu, což regulovanému subjektu zajišťuje větší cenovou flexibilitu ve vztahu ke koncovým uživatelům, Doporučení o nediskriminaci preferuje individuální vyhodnocování pouze pro vybrané klíčové produkty (tzv. flagship products) SMP operátora.

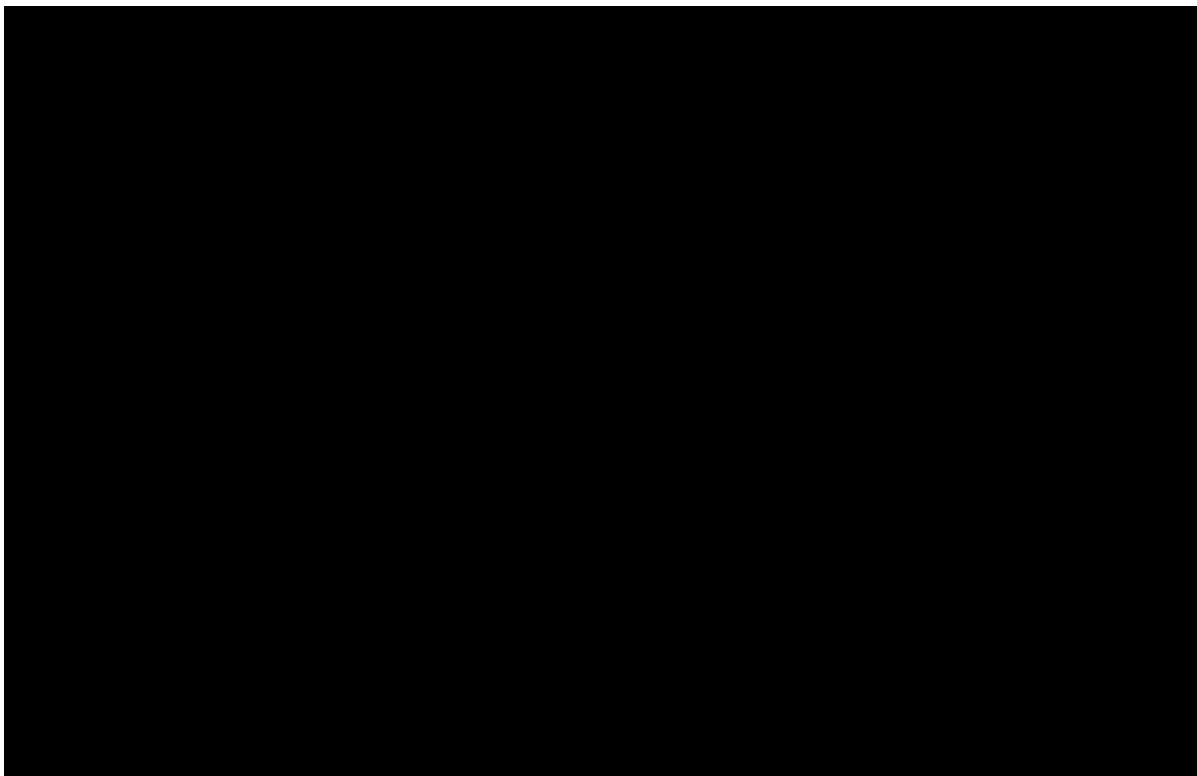
⁶⁸ Viz [zde](#) výsledky konzultace s ÚOHS v této věci z roku 2011.

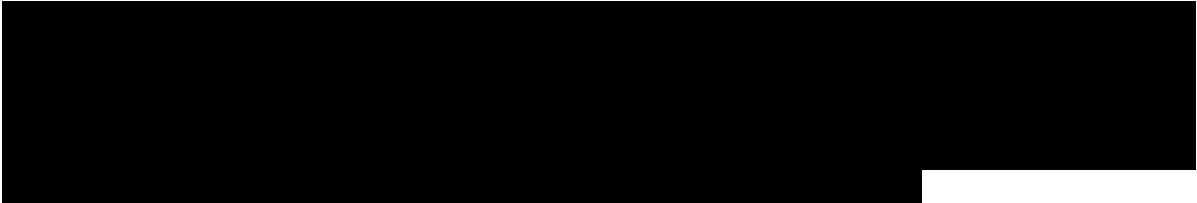
časovým odstupem. Úřad v této souvislosti také zdůrazňuje, že i když vznik MVNO a jejich vstup na trh považuje z hlediska budoucího vývoje trhu mobilních služeb za významný krok, za rozhodující považuje zejména další působení (etablování) MVNO na trhu v České republice.

Z tohoto pohledu tak Úřad trvá na svém dosavadním závěru hodnocení kritéria rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb, které svědčí ve prospěch existence samostatné významné tržní síly společnosti O2 Czech Republic a.s.

Připomínku společnosti O2 Czech Republic a.s. směřující k nesprávnému uvedení finančních sankcí za předčasné ukončení smlouvy ze strany účastníka a s tím spojené nesprávné vyhodnocení kritéria souvisejícího s charakteristikou zákazníků Úřad částečně akceptoval s tím, že údaje o sankcích upraví a následně toto kritérium vyhodnotí na základě těchto aktualizovaných údajů. Úřad v souladu s připomínkou upravil a doplnil text návrhu analýzy týkající se kritéria náklady na přechod a překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů a konstatuje, že za aktuálních podmínek na trhu stále existují překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů. V rámci tohoto kritéria ovšem v době od veřejné konzultace došlo k dalšímu vývoji, a to zejména vzhledem k novele Zákona, která upravuje v této souvislosti znění § 63 odst. 1 písm. p), kde nově dochází ke stanovení maximální možné sankce za předčasné ukončení smlouvy, přičemž výše úhrady nesmí být vyšší než jedna pětina součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, nebo jedna pětina součtu minimálního sjednaného měsíčního plnění zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy. Tato nová úprava tak do značné míry redukuje teoretickou maximální možnou částku, kterou zákazník (účastník) musí poskytovateli služeb uhradit v případě předčasného ukončení smlouvy a tím dochází ke zlepšení postavení zákazníka vzhledem k možnostem přechodu k jinému poskytovateli služeb. Úřad na základě těchto změn konstatuje, že vyhodnocení tohoto kritéria z pohledu finančních překážek již nesvědčí o existenci překážek přechodu k jinému poskytovateli. Změna vyhodnocení tohoto kritéria ovšem žádným způsobem, v souhrnu vyhodnocení všech ostatních kritérií, významně neovlivnila existenci podniku se samostatnou významnou tržní silou.

OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

Připomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. směřovaly zejména k chybějícímu hodnocení mezinárodních souvislostí regulace a vývoje služeb LLU v kapitole 3.1.1, problematice a nedostatkům stávajících nápravných opatření a návrhu nových nápravných opatření vztahujících se zejména k povinnostem nediskriminace a průhlednosti. Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. dále vyjádřila připomínku k problematice akvizičních a propagačních akcí.

Úřad konstatuje, že v souvislosti s první připomínkou společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. návrh analýzy v kapitole 3.1.1 doplnil o detailnější mezinárodní srovnání využívání služeb LLU spolu s popisem ke grafům č. 25, 26 a 27. Připomínky k problematice stávajících nápravných opatření a návrhu nových nápravných opatření za účelem zlepšení soutěžních podmínek na relevantním trhu Úřad většinou akceptoval. V souvislosti s těmito připomínkami a návrhy Úřad upravil formulaci návrhu některých nápravných opatření, avšak detailním nastavením nápravných opatření uložených na základě této analýzy se bude Úřad věnovat až při jejich ukládání v rámci REM. Úřad neakceptoval připomínku týkající se akvizičních a propagačních akcí, kdy společnost T-Mobile Czech Republic a.s. uvádí, že tyto akce, které nejsou nijak omezeny, brání efektivní konkurenci, pokud nejsou zároveň doplněny odpovídající nabídkou na velkoobchodní úrovni. Úřad Obecně poskytování akvizičních nabídek vnímá jako projev konkurenčního prostředí, který přináší prospěch koncovým uživatelům v podobě nižších cen, a nepovažuje tak za žádoucí tyto aktivity omezovat. Aby však tyto (akviziční) nabídky přinášely prospěch koncovým uživatelům a zároveň nenarušovaly (či neomezovaly) hospodářskou soutěž, je z pohledu Úřadu nezbytné, aby k případnému dotování nákladů na poskytování těchto nabídek nedocházelo z cen velkoobchodních služeb z předřazených trhů, respektive aby všechny související náklady akvizičních nabídek byly pokryty ziskem z poskytování služeb na stejném (podřazeném) trhu. Dle názoru Úřadu zajišťuje tento přístup jak dostatečnou cenovou flexibilitu pro regulovaný subjekt, tak ekonomickou replikovatelnost služeb na celém relevantním trhu či jeho vymezeném segmentu, tedy v takové části trhu, na které jsou poskytované služby z poptávkové či nabídkové strany vzájemně substituovatelné a konkurenční podmínky více či méně homogenní.

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. jak samostatně, tak i společně se společnostmi GTS Czech s.r.o. a Vodafone Czech Republic a.s. uplatnila připomínky směřující k návrhu regulace přístupu k pasivní infrastruktuře a návrhu regulace směřující na optická vlákna (FTTx sítě).

Společné připomínky výše uvedených tří subjektů směřující k navrhované povinnosti přístupu k pasivní infrastruktuře, zejména k jejich rozsahu a stanovení cenové regulace za tento přístup formou nákladově orientovaných cen Úřad akceptoval a návrh analýzy v tomto ohledu doplnil. K těmto připomínkám Úřad uvádí, že návrh na uplatnění principu nákladové orientace ceny ke specifickým prvkům pasivní infrastruktury, zejména chrániček kabelů v rámci přístupové sítě, považuje Úřad za oprávněný. Mezi potenciální rizika účinnosti nápravných opatření lze zařadit možnost uplatňování nepřiměřeně vysokých cen ze strany vlastníka infrastruktury v zájmu zajištění ochrany vlastních obchodních zájmů a zabránění vstupu konkurence na trh služeb elektronických komunikací v dané lokalitě. Toto nebezpečí je zvláště silné v místech, kde z jakýchkoliv důvodů není možné a pro alternativní operátory ani ekonomicky přijatelné pokládat duplicitní síťovou infrastrukturu. Úřad proto na předmětné služby přístupu k prvkům pasivní infrastruktury navrhne povinnosti související

s regulací cen, a to formou nákladové orientace. Alternativní přístup v podobě zákazu stlačování marží není v tomto případě, vzhledem k neexistenci obdobných služeb na podřazených trzích (tj. na RT 5 a na maloobchodním trhu), možný. Co se týká rozsahu navrhované povinnosti přístupu k pasivní infrastruktuře, bude Úřad navrhovat tuto povinnost formou přístupu ke kabelovodům, chráničkám a nenasvíceným vláknům, a to v přístupové části sítě a také pro zajištění backhulu (páteřního propojení) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. s cílem poskytnout uživateli službu v pevném místě. Povinnost se tak nebude vztahovat na páteřní síť, neboť tato část sítě nespadá do vymezení relevantního trhu.

Připomínku těchto tří subjektů, která byla zaměřena na požadavek uložení povinnosti cenové regulace i na optická vlákna (FTTx síť) Úřad neakceptoval. Návrh uplatnění cenové regulace na přístupová vedení na optických vláknech není v současné chvíli opodstatněný. Úřad preferuje rychlý rozvoj NGA sítí, a to formou dlouhodobých investic s maximálním využitím v minulosti již vybudované pasivní infrastruktury. Uplatnění cenové regulace např. ve formě maximálních cen pro FTTx by omezilo cenovou flexibilitu regulovaného subjektu a tím motivaci pro investování do rozvoje NGA sítí a mohlo by vést spíše k vyčkávání investorů a ke zvýšení nejistoty při rozhodování o rozvoji sítí. Přestože Úřad nehodlá přistoupit k cenové regulaci, bude průběžně sledovat a vyhodnocovat ekonomickou replikovatelnost na základě testu na stlačování marží, a to i zvláště jen u těch služeb, poskytovaných prostředním optických přístupových vedení.

Konzultace druhého návrhu analýzy (duben 2014)

Na základě § 130 Zákona a podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě Úřad zveřejnil návrh OOP analýzy trhu č. A/4/XX.2014-YY na diskusním místě dne 17. dubna 2014. Připomínky k návrhu opatření bylo možno uplatnit do 19. května 2014. Připomínky uplatnily tři dotčené subjekty. Společnosti O2 Czech Republic a.s. a T-Mobile Czech Republic, a.s. uplatnily připomínky jednotlivě a společnosti GTS Czech, s.r.o., T-Mobile Czech Republic, a.s. a Vodafone Czech Republic, a.s. zaslaly Úřadu společné připomínky.

Společnost O2 Czech Republic a.s. v rámci veřejné konzultace připomínkovala zejména problematiku zpřístupňování optických přístupových sítí, nepřiměřený rozsah navrhovaných KPI, rozsah požadavků na úroveň SLA, nepřiměřenou povinnost přístupu vztahující se i na optické přístupové sítě (zejména FTTH) a zahrnutí tzv. zákaznických řešení do věcného vymezení trhu.

V první připomínce společnost O2 Czech Republic a.s. připomínkovala zejména to, že Úřad v návrhu analýzy ve věcném vymezení uvádí dvě formy zpřístupnění optických přístupových sítí typu PON na ODF, a to prostřednictvím zpřístupnění vlnové délky anebo datového toku v lokálním bodě (VULA). Společnost O2 Czech Republic a.s. žádá Úřad o zvážení a doplnění možnosti zpřístupnění prostřednictvím využití pasivních prvků infrastruktury (chránička, nenasvícené vlákno) mezi koncentračním bodem a ODF jako další alternativy zpřístupnění. Společnost O2 Czech Republic a.s. též v připomínce žádá Úřad o vyjasnění, že případný konkrétní způsob zpřístupnění by byl předmětem jednání v rámci procesu ukládání nápravných opatření.

Tuto připomínku Úřad neakceptoval a uvádí, že uvedená část analýzy obecně popisuje možnosti zpřístupnění u optických sítí (FTTx). V případě využití pasivní infrastruktury pro vybudování vedení mezi ODF a koncentračním bodem se nejedná o zpřístupnění sítě, ale o nové vybudování vedení. Úřad dále uvádí, že v rámci rozhodnutí o uložení povinností bude specifikovat přesné detaily povinnosti umožnit přístup k prvkům pasivní infrastruktury. Povinnost bude uložena tak, že pasivní infrastruktura může být využita pouze pro budování účastnického vedení od koncového bodu sítě k hlavnímu rozvaděči nebo obdobnému zařízení

v síti elektronických komunikací nebo také pro realizaci páteřního připojení (backhaul) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. Co se týká konkrétních způsobů zpřístupnění optických přístupových sítí, Úřad uvádí, že konkrétní způsob řešení zpřístupnění optických přístupových sítí bude součástí rozhodnutí o uložení povinností a bude přihlíženo i k jednáním se všemi dotčenými subjekty. Úřad nicméně předpokládá, že konkrétní technická řešení budou vždy v režii společnosti O2 Czech Republic, a.s. s tím, že tato společnost bude povinna vždy při zavádění nových maloobchodních služeb založených na NGA sítích Úřadu před začátkem poskytování těchto služeb předložit výsledky testu technické replikovatelnosti. V případě nesplnění tohoto testu bude muset dojít k úpravě či rozšíření poskytovaných velkoobchodních vstupů, tak aby byl test vždy splněn. Zajištění technické replikovatelnosti bude nezbytným předpokladem k zahájení poskytování maloobchodních služeb ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s.

Ve své další připomínce se společnost O2 Czech Republic a.s. vyjadřuje k rozsahu navrhovaných ukazatelů výkonnosti (KPI) a považuje je za nepřiměřené. Společnost O2 Czech Republic a.s. uvádí, že považuje za nešťastné, že Úřad navrhuje některé ukazatele bez toho, aby si ověřil, jestli je společnost O2 Czech Republic a.s. vůbec schopna je měřit a vykazovat. Bod 23 Doporučení o nediskriminaci přitom zdůrazňuje: *„Při ukládání klíčových ukazatelů výkonnosti by vnitrostátní regulační orgán měl zohlednit stávající měření výkonnosti, i kdyby se používala pouze pro interní účely operátora s významnou tržní silou.“* Měření ukazatelů navrhovaných Úřadem by si vyžádalo nejenom vytvoření nových reportů, ale hlavně nutnost přestavby některých systémů a procesů. Například měření ukazatele spolehlivost fungování objednávkových systémů by vyžadovalo speciální softwarovou nadstavbu nad stávajícím objednávkovým systémem, kterou by se monitorovaly jeho výpadky. Změna systémů a procesů by zcela jistě představovala vynaložení dodatečných nákladů v řádech milionů korun, které by společnost O2 Czech Republic a.s. musela vynaložit bez jakéhokoli výhledu návratnosti.

Úřad výše uvedenou připomínku společnosti O2 Czech Republic a.s. neakceptoval z důvodu, že Úřad identifikoval jako jeden z potenciálních tržních problémů také diskriminační jednání nebo zadržování informací. Úřad tedy neukládá KPI jen za účelem sledování dodržování povinnosti nediskriminace, ale také za účelem zlepšení informovanosti o velkoobchodních produktech všech subjektů na trhu. Úřad k další části připomínky uvádí, že konkrétní rozsah povinnosti související s reportováním KPI (včetně definice jednotlivých KPI) bude specifikovat v rozhodnutí o uložení povinností.

V připomínce společnosti O2 Czech Republic a.s. týkající se úrovně SLA se uvádí, že v současné době je poskytování dohod o SLA volitelnou součástí referenční nabídky, a společnost O2 Czech Republic a.s. zaznamenává velmi malý zájem o jejich uplatnění. Rozsah požadavků Úřadu na obsah SLA společnost O2 Czech Republic a.s. považuje za nepřiměřené. Jako nepřijatelné se společnosti O2 Czech Republic a.s. jeví nastavení výše základní úrovně SLA podle průměru dosavadních hodnot. Je tím narušen princip, že hodnoty garantované úrovně služeb v základní úrovni by měly být nanejvýš rovny hodnotám pro vlastní služby.

Úřad tuto připomínku neakceptoval a dodává, že společnost O2 Czech Republic a.s. uvádí, že ze strany velkoobchodních partnerů je malý zájem o uplatnění dohod o SLA, které jsou volitelnou částí referenční nabídky. Úřad předpokládá, že společnost O2 Czech Republic a.s. má na mysli přílohu 9 referenční nabídky – Kvalita služby. Tato příloha definuje různé úrovně doby odstranění poruchového stavu účastnického vedení. Úřad v tomto ohledu uvádí, že již v analýze uvedl, že si pod pojmem SLA představuje více než jenom garanci servisní podpory. Úřad obecně chápe SLA jako nastavení úrovně poskytovaných služeb. Úroveň poskytovaných služeb je pak nezbytné popsat více parametry než jenom garanci servisní podpory. Z tohoto důvodu Úřad přistoupil k definování souboru parametrů, kterými se bude vyjadřovat SLA. Konečný rozsah povinností související s úrovněmi SLA bude součástí rozhodnutí o uložení povinností a při definování tohoto rozsahu se Úřad zaměří na

vyhodnocení přiměřenosti jednotlivých parametrů. Úřad nicméně v této souvislosti uvádí, že uložený rozsah SLA bude minimálně pokrývat ty oblasti poskytování velkoobchodních, které jsou uvedeny v Doporučení o nediskriminaci.

Další připomínka společnosti O2 Czech Republic a.s. směřovala k navrhované povinnosti přístupu. Společnost O2 Czech Republic a.s. nesouhlasí s uložením navrhované povinnosti zpřístupnění optické přístupové sítě. Rámcová směrnice vyžaduje, aby opatření přijatá národními regulačními orgány za účelem naplnění cílů směrnice byla přiměřená. Podle údajů Úřadu drží společnost O2 Czech Republic a.s. v přístupech FTTH na relevantním trhu pouze 0,2% podíl (graf č. 17) a to z důvodu, že se jedná o vesměs pilotní projekty optických sítí. Uložení povinnosti zpřístupnění těchto sítí přes zanedbatelný podíl na trhu je nejenom nepřiměřené, ale rovněž demotivující z hlediska budoucích investic společnosti O2 Czech Republic a.s. do sítí nové generace.

Úřad připomínku společnosti O2 Czech Republic a.s. neakceptoval a uvádí, že Doporučení o nediskriminaci jednoznačně říká, že se vztahuje na přístupy založené na síti NGA, tedy nejenom FTTH, ale také např. na přístupové síť s vysunutými DSLAM (tzv. kabinety) – tedy optickou síť typu FTTC. Na základě dostupných informací o fungování objednávkových systémů je Úřad toho názoru, že by zavedení principu rovnocennosti vstupů na tyto přístupy neznamenal rozsáhlé úpravy stávajících systémů, které by znamenalo vynaložení vysokých nákladů. Z připomínky společnosti O2 Czech Republic a.s. se Úřad nedokáže vyjádřit k přiměřenosti případných vynaložených nákladů, protože tyto byly společností O2 Czech Republic a.s. Úřadu poskytnuty, jako celkový údaj o předpokládaných nákladech na implementaci povinnosti rovnocennosti vstupů, bez dalšího podrobnějšího rozčlenění či vysvětlení. Dále Úřad uvádí, že analýza relevantního trhu obsahuje zhodnocení přiměřenosti povinností ukládaných na optické přístupové síť, které je uvedeno v části návrhu nápravných opatření.

K nabídce O2 Fiber Úřad uvádí, že je deklarována jako pilotní projekt a takto ji v současnosti, s přihlédnutím k dodatečně poskytnutým informacím ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s., Úřad i vnímá. Nicméně Úřad uvádí, že stávající rozsah této nabídky považuje za dostatečný pro otestování využití a funkčnosti přístupových sítí typu FTTH. V případě dalšího rozšiřování těchto přístupových sítí, bude však Úřad považovat nabídku O2 Fiber a obdobné nabídky založené na optických přístupových sítích již za standardní maloobchodní nabídku. Výše uvedený názor Úřadu bude zohledněn v rámci ukládání povinností, kdy povinnosti vztahované na přístupové síť FTTH případně FTTB budou svázány na další rozšíření těchto přístupových sítí a zahájení poskytování standardních maloobchodních služeb jejich prostřednictvím.

Následující připomínka společnosti O2 Czech Republic a.s. se věnovala problematice tzv. zákaznických řešení, tedy budování nové infrastruktury na základě specifických požadavků trhu. Společnost O2 Czech Republic a.s. ve své připomínce uvádí, že na rozdíl od standardní ceníkové nabídky se zákaznická řešení, tedy nabídky služeb na základě individuálních požadavků zákazníků, vyznačují obecně vyššími rychlostmi, širokopásmová služba je poskytována jako symetrická, v agregaci 1:1 a jsou nad ní poskytovány další datové služby s přidanou hodnotou. Poskytovatelé zákaznických řešení nabízí garantovanou dostupnost služby (SLA), garantovanou rychlost a nepřetržitý dohled sítě, jakož i 24 hodinovou technickou podporu. Zákaznická řešení jsou budována ad hoc podle požadavků zákazníka a struktura sítě se proto odlišuje od klasické výstavby nové přístupové sítě pro dosažení určitého pokrytí. Vzhledem k tomu, že se v případě zákaznických řešení téměř vždy jedná právě o nutnost výstavby nové infrastruktury, jsou nově pokládány výhradně optické síť anebo je použita bezdrátová technologie. Dle názoru společnosti O2 Czech Republic a.s. se jedná o vysoce konkurenční oblast trhu.

Úřad se problematikou tzv. „zákaznických řešení“ zabýval již v rámci vypořádání připomínek k předchozímu návrhu analýzy tohoto relevantního trhu. K uvedené problematice se následně uskutečnilo i jednání a byly vyžádány doplňující informace. Úřad nadále zastává názor, že by navrhovaná zákaznická řešení nemusela být považována za součást předmětného trhu, ale součástí segmentu tohoto trhu/vymezení nového trhu jen za předpokladu zcela jednoznačného vymezení takovéhoho produktového trhu. Tento nový trh by se musel dostatečně odlišovat od stávajícího produktového trhu na základě rozdílů uvedených v Pokynech Evropské Komise k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Evropských Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací. V těchto pokynech se uvádí: *„Podle zažitého precedenčního práva, relevantní trh produktu/služby zahrnuje všechny produkty nebo služby, které jsou dostatečně zaměnitelné nebo nahraditelné, nejen ve smyslu jejich objektivních charakteristik, v důsledku čehož jsou zvláště vhodné pro uspokojování trvalých potřeb spotřebitelů, jejich ceny nebo zamýšleného užití, ale také ve smyslu konkurenčních podmínek a/nebo struktury nabídky a poptávky na dotýcném trhu“*. I samotná společnost O2 Czech Republic a.s. ovšem nebyla schopna Úřadu poskytnout informace a údaje, na základě kterých by bylo možno takovéto posouzení aplikovat. Také samotné současné doporučení Evropské komise o relevantních trzích nerozlišuje typy infrastruktury dle charakteru koncových účastníků. Z výše uvedených důvodů Úřad připomínku společnosti O2 Czech Republic a.s. neakceptoval. V souvislosti s připomínkou ovšem Úřad dále uvádí, že parametry služeb, které společnost O2 Czech Republic a.s. ve své připomínce uvádí, odpovídají službám, které jsou především součástí relevantního trhu č. 6. Úřad již ve stávající analýze relevantního trhu č. 6 segmentoval tento trh podle rychlostí. Na segmentu okruhů o vyšších rychlostech (> 2 Mbit/s) nebyl nalezen ve druhém kole analýz relevantních trhů podnik se SMP, tudíž tento segment byl stanoven jako efektivně konkurenční a nebyla na něm tudíž uložena žádná nápravná opatření. Úřad nepředpokládá, že by v současné době zpracovávané analýze relevantního trhu č. 6 mělo dojít ke zrušení segmentace zejména u okruhů s vyššími rychlostmi, tj. okruhy poskytovanými s využitím zejména optických sítí. Úřad tedy i v souladu s navrhovanou změnou Doporučení o relevantních trzích, zařazuje tzv. „zákaznická řešení“, která zmiňuje společnost O2 Czech Republic a.s. do vymezení relevantního trhu č. 6, což je společnosti jistě dostatečně známo.

Dalším subjektem, který samostatně uplatnil připomínky v rámci veřejné konzultace je společnost T-Mobile Czech Republic, a.s. Tato společnost uplatnila připomínky zejména k problematice vectoringu, textům věnujícím se popisu vývoje využití LLU na trhu, navrhovaným úrovním SLA a v neposlední řadě k uplatňování akvizičních nabídek („krátkodobých marketingových akcí“) ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. na maloobchodním trhu bez zohlednění těchto marketingových nabídek na velkoobchodní úrovni trhu.

První připomínka společnosti T-Mobile Czech Republic, a.s. směřovala k části analýzy, kde Úřad popisuje službu vysunutí kolokace a níže i technologii „Vectored VDSL2“. Společnost T-Mobile Czech Republic, a.s. se domnívá, že by zde měla být napsána nejen pozitiva této služby, resp. technologie, ale i možná rizika, která sebou zavedení nové služby, resp. technologie přináší. Především pak možné omezení služeb alternativních operátorů zmenšením trakčního obvodu z míst původních DSLAMů způsobených zavedením vysunutých kolokací. U technologie „Vectored VDSL2“ pak může dojít k omezení možnosti poskytovat službu zpřístupnění účastnického vedení.

Úřad tuto připomínku společnosti T-Mobile Czech Republic, a.s. akceptoval a do kapitoly 2.1.3.1 (Možnosti zpřístupnění u kovového vedení) doplnil popis omezení souvisejících se zaváděním technologie „Vectored VDSL2“ a službou vysunutí kolokace (tedy budování tzv. vysunutých DSLAM).

Další připomínka směřovala k textům zabývajícím se hodnocení vývoje využití LLU na trhu. Dle společnosti T-Mobile Czech Republic, a.s. v těchto částech analýzy nebyly Úřadem použity zcela přesné informace.

Tuto připomínku Úřad částečně akceptoval a text analýzy v kapitole 3.1.1 náležitě upravil. K celému znění připomínky Úřad ovšem uvádí, že své tvrzení o orientaci jednoho z velkoobchodních partnerů společnosti O2 Czech Republic a.s. na velkoobchodní nabídku CIPS opírá zejména o údaje, které má k dispozici ohledně vývoje využívání velkoobchodních služeb založených na přístupu k datovému toku (CIPS) a zpřístupnění účastnických vedení (LLU). V připomínkovaném textu je slovo „orientace“ použito ve smyslu preferování určité služby před jinou, v tomto případě služby CIPS před LLU a nikoli jen výhradní využívání jedné z těchto služeb. Vzhledem k této části připomínky Úřad text v návrhu analýzy neupravoval.

Další připomínka směřovala k nastavení úrovně SLA, a to včetně stanovení sankcí, kdy společnost T-Mobile Czech Republic, a.s. s ohledem na dosavadní zkušenosti navrhovala, aby i zvýšená úroveň SLA, včetně sankcí byla stanovena Úřadem.

Tuto připomínku Úřad částečně akceptoval, a to s ohledem na skutečnost, že už podle konzultované verze analýzy plánoval upravit principy pro stanovení zvýšené úrovně SLA, a to včetně sankcí. Stanovení sankcí bere Úřad jako záruku a také motivaci pro společnost O2 Czech Republic a.s. k zajištění smluvně ujednané úrovně kvality poskytovaných služeb. K SLA pak Úřad ještě dodává, že základní úroveň SLA bude vztažena na všechny přístupy poskytnuté velkoobchodnímu partnerovi společnosti O2 Czech Republic a.s., ne konkrétně pro jednotlivé přístupy. Pro zvýšení kvality pro jednotlivé přístupy bude sloužit zvýšená úroveň SLA.

Poslední samostatná připomínka společnosti T-Mobile Czech Republic, a.s. se zabývala uplatňováním akvizičních nabídek („krátkodobých marketingových akcí“) ze strany společnosti O2 Czech Republic a.s. na maloobchodním trhu bez zohlednění těchto marketingových nabídek na velkoobchodní úrovni trhu. V této připomínce společnost T-Mobile Czech Republic, a.s. též navrhla, aby v rámci povinnosti nediskriminace Úřad uložil povinnost velkoobchodních nabídek i na výše uvedené marketingové akce.

Úřad tuto připomínku neakceptoval a dále k ní uvádí, že obecně poskytování akvizičních nabídek vnímá jako projev konkurenčního prostředí, který přináší prospěch koncovým uživatelům v podobě nižších cen, a nepovažuje tak za žádoucí tyto akviziční nabídky omezovat. Aby však tyto (akviziční) nabídky přinášely prospěch koncovým uživatelům a zároveň nenarušovaly (či neomezovaly) hospodářskou soutěž, je z pohledu Úřadu nezbytné, aby k případnému dotování nákladů na poskytování těchto nabídek nedocházelo prostřednictvím cen velkoobchodních služeb z předřazených trhů (v tomto případě z relevantního trhu č. 4), respektive aby všechny související náklady akvizičních nabídek byly pokryty ziskem z poskytování služeb na stejném (podřazeném) trhu (či jeho vymezeném segmentu, v tomto případě na relevantním trhu č. 5). Tímto přístupem zajišťuje Úřad jak dostatečnou cenovou flexibilitu pro regulovaný subjekt, tak ekonomickou replikovatelnost služeb za celý relevantní trh či jeho vymezený segment, tedy v takové části trhu, na které jsou poskytované služby z poptávkové či nabídkové strany vzájemně substituovatelné a konkurenční podmínky více či méně homogenní. Přístup Úřadu tak zajišťuje, že společnost O2 Czech Republic a.s. poskytuje akviziční nabídky na navazujícím (nejčastěji maloobchodním) trhu s využitím těch samých velkoobchodních služeb, které (nediskriminačně) poskytuje i svým velkoobchodním zákazníkům, jinými slovy, že sama sobě na velkoobchodní úrovni neposkytuje služby za výhodnějších podmínek (než velkoobchodním zákazníkům) s cílem následné tvorby akvizičních nabídek na navazujícím trhu (nejčastěji maloobchodním). Proto Úřad provázání akvizičních nabídek na maloobchodní a velkoobchodní úrovni nepovažuje ani za opodstatněné ani za nezbytné. Na druhou stranu bude Úřad ekonomickou replikovatelnost koncipovat nejen s ohledem na výše uvedené, ale i

s ohledem na Doporučení o nediskriminaci a samostatně tak bude vyhodnocovat replikovatelnost i pro vybrané „vlajkové“ služby (či službu). I zde však bude hodnocení probíhat v průměru za službu jako celek, nikoliv za její případné krátkodobé akviziční nabídky. Další připomínky k návrhu analýzy tohoto relevantního trhu uplatnily společně tři společnosti. Těmito společnostmi jsou GTS Czech s.r.o., T-Mobile Czech Republic, a.s. a Vodafone Czech Republic, a.s. (dále jen „alternativní operátoři“). Tyto společné připomínky směřovaly zejména k návrhu nápravných opatření, a to k testům technické a ekonomické replikovatelnosti, zavádění principu Eol, úrovním SLA a rozsahu KPI.

První ze společných připomínek směřovala k testu ekonomické replikovatelnosti. V připomínce bylo uvedeno, že Úřad sice jasně proklamuje, že hodlá nápravná opatření uložit tak, aby zajistil také ekonomickou replikovatelnost, a že hodlá kontrolovat cenové rozpětí mezi službami z relevantního a souvisejícího maloobchodního trhu, ale nijak jednoznačně nestanovuje, že hodlá tuto kontrolu provádět postupem popsaným v Doporučení o nediskriminaci v rozsahu, jak stanovuje Příloha II – parametry ex-ante testu ekonomické replikovatelnosti. Alternativní operátoři mají za to, že samotný Eol spolu s ex-post margin squeeze testem nestačí pro nově vznikající NGA trh k zajištění ekonomické replikovatelnosti, a že je nutné provádět ex-ante test ve fázi, kdy by incumbent plánoval zavádět novou maloobchodní službu tak, jak to předpokládá Doporučení o nediskriminaci. Proto alternativní operátoři navrhuje, aby vedle testu technické replikovatelnosti (jak je v analýze popsán) byl proveden také test ekonomické replikovatelnosti dle metodiky uvedené v Doporučení o nediskriminaci. Stejně tak by bylo při zavedení nového maloobchodního produktu vyžadováno, vedle doložení technické replikovatelnosti, také provedení ex-ante margin squeeze testu.

Úřad tuto připomínku částečně akceptoval a uvádí, že v analýze relevantního trhu několikrát avizoval, že hodlá stanovit test ekonomické replikovatelnosti v souladu s Doporučením o nediskriminaci, tedy aplikovat tento postup ve všech bodech, u nichž nenalezne silné argumenty proti jejich použití. V této fázi celého procesu sektorové regulace, tedy ve fázi analýzy relevantního trhu, považuje Úřad svůj postup za dostatečně transparentní a bližší vymezení tohoto testu, s ohledem na budoucí procesní kroky v rámci ukládání povinností (veřejnou konzultaci k návrhu rozhodnutí o ceně, konzultaci s ÚOHS i EK), v jejichž průběhu se může postup Úřadu změnit, za nežádoucí. Konkrétní parametry Evropskou komisí navrhovaného testu replikovatelnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 Doporučení o nediskriminaci, na kterou tak lze v současné chvíli odkázat. Některé z těchto parametrů se shodují s Úřadem doposud prováděným postupem při testu na stlačování marží, který je popsán v [metodice](#) Úřadu (EEO, LRIC+, zohlednění časového hlediska v podobě průměrné délky smluvního vztahu), u jiných bude Úřad při hledání optimálního přístupu spoléhat ve zvýšené míře i na konzultaci s dotčenými subjekty (specifikace vlajkových produktů/produktu). Také z časového hlediska hodlá Úřad postupovat v souladu s Doporučením o nediskriminaci. V této souvislosti Úřad připomíná, že pod pojmem „ex-ante“ lze podle Doporučení o nediskriminaci (bod 56) zařadit i test, který se začne provádět tři měsíce po spuštění nové maloobchodní služby SMP operátora a dokončí se do čtyř měsíců od zahájení testu (tj. 7 měsíců po představení předmětné maloobchodní služby). Úřad v současné chvíli nepředpokládá, že celou tuto lhůtu při návrhu příslušné povinnosti využije.

Další společná připomínka alternativních operátorů směřovala k povinnosti rovnocennosti vstupů. Tuto Úřadem navrhovanou povinnost alternativní operátoři přivítali a předpokládají, že tato povinnost zajistí stejné vstupní ceny, stejné procesy a stejné lhůty. Alternativní operátoři nicméně navrhovali, aby Úřad zvážil rozepsání povinnosti tak, aby bylo zřejmé, že pro NGA služby mají být nastaveny stejné procesy a používané stejné objednávkové systémy pro velkoobchodní partnery i pro maloobchodní divizi společnosti O2 Czech Republic a.s.

Úřad tuto připomínku akceptoval a uvádí, že v jejím smyslu plánoval konkrétní uložení povinnosti. Úřad je toho názoru, že jedním z klíčových parametrů pro zajištění nediskriminace

je právě zajištění rovnocenného přístupu k objednávkovým systémům. Ve smyslu tohoto vyjádření Úřad doplnil text analýzy v části, ve které jsou popisovány návrhy uložených povinností, kde uvedl větší detaily návrhu této povinnosti.

Další společná připomínka alternativních operátorů směřovala k technické a ekonomické replikovatelnosti jak pro služby poskytované prostřednictvím kovového, tak prostřednictvím optického vedení. Alternativní operátoři v popisu odůvodnění nápravného opatření nediskriminace nenašli žádné konkrétní povinnosti, které by se dotýkaly zajištění technické nebo ekonomické replikovatelnosti pro služby poskytované na kovovém vedení. Vzhledem k tomu, jaký prostor Úřad věnuje popisu nově zaváděných nápravných opatření pro NGA služby za účelem dosažení technické a ekonomické replikovatelnosti, tak by alternativní operátoři očekávali, že zajištění téhož pro nově zaváděné služby na úrovni REN poskytované na kovovém vedení bude zahrnovat alespoň základní nástin popisu uvažovaných nápravných opatření (například testu technické replikovatelnosti služeb na úrovni REN).

Tuto připomínku alternativních operátorů Úřad neakceptoval, a to zejména vzhledem ke skutečnosti, že Úřadu není zřejmá argumentace nově zaváděným přístupem na úrovni REN, který je navrhován jen v rámci analýzy relevantního trhu č. 5 a v rámci analýzy relevantního trhu č. 4 navrhován není a ani by neměl s ohledem na realizaci zpřístupnění účastnického vedení smysl. Úřad dále k této připomínce poznamenává, že konkrétní detaily uložené povinnosti nediskriminace vztažené ke kovovým účastnickým vedením budou součástí rozhodnutí o uložení povinností. Úřad nicméně nepředpokládá, že by ukládal povinnost provádět test technické replikovatelnosti i pro kovová účastnická vedení, tak jak to pro síť NGA předpokládá Doporučení o nediskriminaci, a to s ohledem na skutečnost, že v rámci analýzy neidentifikoval problém související s nemožností technicky replikovat maloobchodní služby společnosti O2 Czech Republic a.s. prostřednictvím zpřístupnění účastnických kovových vedení. Úřad také připomíná, že se ve zvýšené míře popisu technické replikovatelnosti v návrhu analýzy věnoval s cílem demonstrovat svůj soulad s evropským regulačním rámcem (zejména novým Doporučením o nediskriminaci) v situaci, kdy nenavrhuje uložení cenové regulace pro NGA služby. Na tomto místě pak doplňuje, že ekonomická replikovatelnost u služeb poskytovaných prostřednictvím metalické sítě bude z větší části vyhodnocována na základě obdobných principů, jako u služeb NGA.

Připomínka alternativních operátorů směřujících k povinnosti přístupu k přiřazeným prostředkům, ve které je podle názoru alternativních operátorů dán velký prostor pro interpretaci, a proto by alternativní operátoři rádi konkretizovali a alespoň rámcově specifikovali její zaměření.

Úřad tuto připomínku akceptoval a uvádí, že konkrétní detaily uložené povinnosti přístupu k přiřazeným prostředkům budou součástí rozhodnutí o uložení povinností. Úřad nicméně pro upřesnění doplnil do analýzy základní detaily této povinnosti, a to do části, kde je popisován návrh nápravných opatření. Tato povinnost bude navržena uložít v rozsahu, který odpovídá věcnému vymezení relevantního trhu a také pro zajištění páteřního připojení (backhaul) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. Pasivní infrastruktura tak bude moci být využita pro budování účastnického vedení, a to od koncového bodu sítě k hlavnímu rozvaděči nebo obdobnému zařízení v síti a pro realizaci páteřního připojení (backhaul) pro regulované velkoobchodní produkty společnosti O2 Czech Republic a.s. Bude tedy možné využít pasivní infrastrukturu i pro budování úseku účastnického vedení.

V další připomínce alternativní operátoři uvádějí, že jsou přesvědčeni, že v souvislosti s povinností incumbenta poskytovat ostatním poskytovatelům informace za stejných podmínek jako pro sebe, by mělo být v návrhu nápravných opatření konkretizováno tak, aby incumbent umožnil alternativním operátorům pro účely efektivního plánování rozvoje sítě alternativních

operátorů přístup k interní aplikaci zobrazující aktuální přehled optické a metalické sítě včetně přiřazených prostředků a mapového podkladu (tzv. Websystém).

Úřad tuto připomínku alternativních operátorů neakceptoval. Velkoobchodní partneři mají již nyní k dispozici základní informace o síti společnosti O2 Czech Republic a.s., a to buď prostřednictvím referenční nabídky, nebo prostřednictvím informací zveřejňovaných v rámci zákaznického portálu pro velkoobchodní partnery. Úřad navíc v rámci návrhu povinností předpokládá, že dojde k rozšíření povinnosti průhlednosti a společnost O2 Czech Republic a.s. bude mít nově za povinnost zveřejňovat s předstihem informace týkající se výstavby vysunutých DSLAM a také zůstane v platnosti zveřejňování informací týkající se nové výstavby optických přístupových sítí. S ohledem na uložení povinnosti přístupu k prvkům pasivní infrastruktury budou nově k dispozici také informace týkající se pasivní infrastruktury a také volné kapacity v nich, neboť ty budou nedílnou součástí referenční nabídky přístupu k prvkům pasivní infrastruktury.

Další připomínka směřovala k Úřadem navrhované cenové regulaci pro přístup k prvkům pasivní infrastruktury. Alternativní operátoři ve své připomínce uvedli, že Úřad v návrhu analýzy uvádí, že v případě služeb přístupu k prvkům pasivní infrastruktury (u kabelovodů, chrániček a nenasvíceného vlákna) v principu preferuje obdobnou formu cenové regulace jako pro služby kolokace. Alternativní operátoři nerozumí důvodům, které Úřad vedly k argumentaci, že Úřad nemá vhodný nákladový model, neboť Úřad zahájil práce na tomto modelu již v květnu 2012, kdy v rámci Měsíční monitorovací zprávy informoval o podepsání smlouvy se společností Grant Thornton Advisory s.r.o., která měla v rámci projektu LRIC mj. vytvořit broadbandový nákladový model a metodiku určení rizikové prémie pro investice do sítí nové generace. Alternativní operátoři proto navrhují, aby Úřad v souladu se svými pravomocemi znovu zhodnotil potřebu cenové regulace nejpozději v polovině období platnosti navrhované analýzy trhu, tj. v letech 2015/16. V případě potřeby může Úřad uložit nebo změnit cenovou regulaci i v meziobdobí, jak je pravidelně prováděno na jiných regulovaných trzích.

Úřad tuto společnou připomínku alternativních operátorů neakceptoval a uvádí, že principiálně nepovažuje povinnost nákladové orientace za „mírnější“ úroveň cenové regulace (oproti maximálním cenám stanoveným přímo Úřadem) a připomínající subjekty svou úvahu na toto téma uvedením podpůrných argumentů více nerozvádí. V této souvislosti Úřad připomíná i [veřejnou konzultaci](#) k návrhu analýzy tohoto relevantního trhu z přelomu dubna a května 2013, ve které připomínající subjekty, ať již rovněž společně (připomínka č. 23) nebo individuálně (připomínka č. 18), uložení povinnosti nákladově orientovaných cen na služby pasivní infrastruktury naopak vysloveně požadovaly. Z praktického hlediska však Úřad uznává, že ceny přímo jím stanovené zajišťují větší procesní kontrolu jak při samotném výpočtu, tak i při kontrole plnění uložené povinnosti, než je tomu u nákladově orientovaných cen, vyčíslených SMP operátorem. Důvodem pro neuložení cenové regulace prostřednictvím maximálních cen je i snaha Úřadu ponechat přesné nastavení struktury nově nabízených služeb přístupu k pasivní infrastruktuře na regulovaném subjektu, který pak pro zvolenou strukturu služeb bude povinen vyčíslit nákladově orientované ceny. K samotnému nákladovému modelu, na jehož existenci poukazují připomínající subjekty, Úřad konstatuje, že jeho primárním účelem byl výpočet (nákladově orientovaných) cen pro typově ty služby, které byly v době jeho tvorby nabízeny (na relevantních trzích č. 4, 5 a navazujícím maloobchodním trhu). Protože služby pasivní infrastruktury nebyly v době tvorby broadbandového modelu nabízeny (a nejsou ani dnes), není tento model pro výpočet předmětných služeb uzpůsoben. Navíc broadbandový model Úřadu je model založený v zásadě plně na metodice CCA LRIC+, zatímco Doporučení o nediskriminaci zavádí pro některé síťové prvky specifickou metodu oceňování (viz bod 34 Doporučení), se kterou tento model rovněž nepočítá. Úřad také připomíná, že zatímco broadbandový model byl plně dokončen v prvním čtvrtletí roku 2013, Doporučení o nediskriminaci bylo vydáno až v září 2013. Před možností přímo stanovit ceny služeb pasivní infrastruktury tak bude ze strany Úřadu nejprve nutné nákladový model, s ohledem na výše

uvedené, náležitě přizpůsobit. Samotné Doporučení o nediskriminaci k tomu poskytuje termín do 31. prosince 2016 (bod 39).

Poslední společná připomínka alternativních operátorů směřovala ke konkrétnímu návrhu KPI souvisejících s k přiřazeným prostředkům (přístupem k pasivní infrastruktuře).

Úřad připomínku akceptoval a uvádí, že součástí povinnosti přístupu k přiřazeným prostředkům (prvkům pasivní infrastruktury) bude také nastavení KPI pro vykazování kvality poskytování této služby. Úřad, jak plyne i z konzultační verze analýzy, toto plánoval uložit již ve svém původním návrhu. Zároveň však s ohledem na jednoznačnou interpretaci Úřad doplnil analýzu v části návrhu nápravných opatření, kde uvedl větší detail návrhů povinností souvisejících s přístupem k přiřazeným prostředkům (prvkům pasivní infrastruktury). Konkrétní detaily a definice jednotlivých KPI pak budou součástí rozhodnutí o uložení povinností.

Detailní vypořádání všech došlých připomínek v rámci veřejné konzultace lze nalézt v tabulce vypořádání, která je dostupná [zde](#).

Část F – Připomínky Evropské komise k oznámení návrhu opatření

Dne 11. září 2014 byl návrh analýzy postoupen Evropské komisi (dále jen „Komise“) podle čl. 7 Rámcové směrnice. Ve svém vyjádření ze dne 10. října 2014 Komise sdělila, že na základě oznámeného návrhu opatření a doplňujících informací poskytnutých Úřadem dne 24. září 2014 má následující připomínky:

Konzultace a přijetí prováděcích opatření

Komise ve svém rozhodnutí konstatovala, že ačkoliv text analýzy obsahuje návrh nápravných opatření, neobsahuje další podrobnosti o plánu jejich provádění. Komise zdůraznila, že účinné splnění těchto závazků je nadřazeno veškerým praktickým a technickým otázkám, přičemž bude záviset na proveditelnosti jednotlivých způsobů provedení, které Úřad navrhuje, a na jejich způsobilosti pro daný účel.

Vzhledem k výše uvedenému proto Komise Úřad vyzvala, aby co nejdříve navrhl a vypracoval prováděcí opatření za účelem nápravy těchto trhů a zajistil, aby prováděcí opatření u všech nápravných opatření byla konzultována v souladu s postupem podle článku 7 Rámcové směrnice. Komise Úřad vyzvala, aby taková prováděcí opatření oznámil Komisi nejpozději do šesti měsíců od přijetí oznámené analýzy trhu.

Úřad v nejvyšší možné míře přihlédne k uvedeným připomínkám Komise. Jak již Úřad v návrhu analýzy a ve vypořádání připomínek z veřejné konzultace avizoval, detailní specifikace jednotlivých navržených povinností bude součástí rozhodnutí o uložení povinností (případně rozhodnutí o ceně). Návrhy příslušných rozhodnutí (o uložení povinností, případně o ceně) předloží Komisi bezodkladně po dokončení národní konzultace.

Zavádění vectoringu a vhodnost náhradní nabídky datového toku

Dle Komise by měl Úřad pečlivě zvážit podrobnosti regulačních opatření týkajících se vectoringu. Je přitom třeba brát v úvahu otázky, jako je využívání služeb, které by tím byly ovlivněny, pravděpodobnost a proveditelnost plánů zavádění vectoringu operátora s významnou tržní silou, existence alternativního a nahraditelného spolehlivého produktu pro žadatele o přístup apod.

Komise Úřad vyzvala, aby při svém rozhodnutí o uložení povinností zajistil, že operátor s významnou tržní silou bude nabízet produkt virtuálního zpřístupnění, jež žadatelům o přístup umožní účinně soutěžit na relevantních maloobchodních trzích.

Úřad v rámci návrhu rozhodnutí o uložení povinností, ve kterém budou uvedeny detailní podmínky a specifikace jednotlivých nápravných opatření, zohlední současný vývoj na trhu a zároveň výše uvedené připomínky Komise směřující k nutnosti uložení efektivní náhrady za produkt fyzického zpřístupnění, pokud ten nebude možno z objektivních důvodů nabízet.

Potřeba zajistit velkoobchodní ceny na trhu č. 5, které podporují hospodářskou soutěž

Komise vzala na vědomí analýzu Úřadu, že konkurenční tlaky jsou na vnitrostátní úrovni homogenní a že Úřad není s to identifikovat dílčí územní jednotku tak, aby bylo možno rozlišovat nápravná opatření a například použít nápravné opatření ve formě regulace cen v nejméně konkurenceschopných oblastech České republiky.

Komise současně poznamenala, že v případě mnoha obcí mají koncoví zákazníci přístup pouze k síti xDSL a sítím WiFi. Komise konstatuje, že v oblastech, kde narůstá využívání kabelových sítí a sítí FTTx, je společnost O2 Czech Republic a.s. na maloobchodní úrovni vystavena silnému a pravděpodobně trvalému konkurenčnímu tlaku. Naproti tomu v jiných oblastech bude pro konkurenty z oblasti WiFi, kteří se rozhodnou, že nezavedou síť FTTx, stále obtížnější soutěžit mimo segmenty trhu, jež jsou nejvíce citlivé na cenu, zejména vzhledem k plánované modernizaci sítě společnosti O2 Czech Republic a.s.

V důsledku toho bude, dle názoru Komise, pro určité zeměpisné oblasti, ve kterých se kabelové sítě ani sítě FTTx nevyskytují, existovat riziko, že společnost O2 Czech Republic a.s. by mohla na velkoobchodní i maloobchodní úrovni požadovat nepřiměřeně vysoké ceny zejména za své produkty disponující vyšší rychlostí, které nejsou tak omezeny sítěmi WiFi. V těchto případech nemůže current margin squeeze test sám o sobě zabránit neúměrně vysokým cenám na velkoobchodní úrovni.

Komise proto očekává, že Úřad nepřestane intenzivně sledovat zeměpisné rozdíly v cenách na maloobchodní i velkoobchodní úrovni, a to nikoli pouze souhrnně pro celý velkoobchodní trh, ale i pro jednotlivé kategorie produktů, a aby analyzoval vhodnost budoucích cenových zásahů, k nimž by v případě potřeby bylo nutné přistoupit.

Úřad k této připomínce přihlédne a bude vývoj na trhu monitorovat i z hlediska zeměpisných rozdílů a vyhodnocovat vhodnost přístupu na národní úrovni.

Komise v závěru konstatuje, že podle čl. 7 odst. 7 Rámcové směrnice může Úřad po zohlednění připomínek Komise přijmout konečné opatření. Úplné znění vyjádření Komise lze nalézt na webových stránkách Úřadu.

Za Radu Českého telekomunikačního Úřadu:
Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu

Příloha č. 1: Obsah

Část A	4
Část B – Metodika	5
Část C - Analýza relevantního trhu č. 4	20
1. Úvod	20
2. Definování relevantního trhu	21
2.1 Věcné vymezení	21
2.1.1 Úvod	21
2.1.2 A) Definice velkoobchodního trhu přístupu k infrastruktuře sítě v pevném místě	24
2.1.3 B) Popis realizace zpřístupnění u základních vstupů velkoobchodního trhu a zkoumání tzv. přímých vlivů	26
2.1.3.1 Možnosti zpřístupnění u kovového vedení (xDSL)	27
2.1.3.2 Možnosti zpřístupnění u optických sítí (FTTx)	29
2.1.3.2.1 FTTH síť (AON/P2P)	29
a) Zpřístupnění na koncentračním bodě	29
b) Zpřístupnění na ODF	29
2.1.3.2.2 FTTH síť (PON)	30
a) Zpřístupnění na koncentračním bodě	30
b) Zpřístupnění na ODF	31
2.1.3.2.3 FTTC síť - Zpřístupnění v kabinetu/rozděči (street cabinet)	32
2.1.3.2.4 FTTB síť	33
2.1.3.2.5 Závěr	33
2.1.3.3 Možnosti zpřístupnění u sítí kabelové televize (CATV)	34
2.1.3.4 Možnosti zpřístupnění u bezdrátových sítí v licencovaném a nelicencovaném pásmu (WiFi a FWA)	35
2.1.3.5 Možnosti využití pasivní infrastruktury jako substitutu k základním vstupům	36
2.1.3.6 Závěr ke zkoumání zastupitelnosti z hlediska možných substitutů na velkoobchodním trhu širokopásmového přístupu – tzv. přímé vlivy	37
2.1.4 C) Popis zkoumání tzv. nepřímých vlivů a stanovení souvisejících maloobchodních trhů	37
2.1.4.1 Maloobchodní trh širokopásmového přístupu	37
2.1.4.2 Maloobchodní trh šíření TV vysílání (IPTV a kabelová televize)	46
2.1.4.3 Maloobchodní trh hlasových služeb v pevné síti	48
2.1.4.4 Maloobchodní trh pronájmu přenosové kapacity	49
Graf č. 15: Tržní podíly na maloobchodním trhu pronájmu přenosové kapacity k 31. 12. 2012	49
2.1.4.5 Zkoumání nepřímých vlivů	50
2.1.4.5.1 Shrnutí zkoumání nepřímých vlivů v rámci analýzy relevantního trhu č. 5	50
2.1.4.5.2 Zkoumání nepřímých vlivů v rámci této analýzy relevantního trhu	51

2.1.5	D) Závěr definice věcného vymezení relevantního trhu	51
2.2	Územní vymezení	51
2.2.1	Předběžná analýza homogenosti podmínek na území ČR	52
2.2.1.1	Hypoteticko-monopolistický test	52
2.2.1.2	Hodnocení homogenosti konkurenčního prostředí	53
2.2.1.2.1	Pokrytí alternativními sítěmi a jejich tržní podíly	53
2.2.1.2.2	Ceny uplatňované incumbentem a alternativními operátory	53
2.2.1.2.3	Rozdíly v charakteristikách produktů napříč územím.....	53
2.2.2	Závěr.....	56
2.3	Časové vymezení	56
3.	Analýza relevantního trhu.....	58
3.1	Zkoumání samostatné významné tržní síly	58
3.1.1	Velikost a vývoj tržního podílu	58
3.1.2	Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku.....	68
3.1.2.1	Celková velikost podniku.....	68
3.1.2.2	Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné.....	69
3.1.2.3	Rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb.....	70
3.1.2.4	Úspory z rozsahu a sortimentu.....	71
3.1.2.5	Vertikální integrace	71
3.1.2.6	Rozvinutost prodejní a distribuční sítě.....	72
3.1.2.7	Ceny a ziskovost.....	72
3.1.3	Kritéria související s charakteristikou zákazníků.....	79
3.1.3.1	Náklady na přechod a překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů 79	
3.1.4	Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu	82
3.1.4.1	Existence konkurence (nepřímé vlivy).....	82
3.1.4.1.1	Konkurence na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet 82	
3.1.4.1.2	Hodnocení homogenosti konkurenčního prostředí na maloobchodním trhu širokopásmového přístupu k síti Internet	85
3.1.4.2	Překážky pro vstup na trh	88
3.1.4.3	Překážky prohlubování konkurence	90
3.2	Výsledky vyhodnocení samostatné významné tržní síly podle zvolených kritérií .	90
3.3	Zkoumání společné významné tržní síly	90
3.3.1	Koncentrace trhu.....	91
3.4	Přenesená významná tržní síla.....	92
3.5	Závěry k analýze trhu	92
4.	Nápravná opatření	93
4.1	Platná regulační opatření.....	93
4.1.1	Regulace ze zákona.....	93
4.1.2	Regulace uplatněná Úřadem na daném trhu podle předchozí analýzy	93
4.1.3	Vyhodnocení stávajících opatření.....	96
4.2	Určení stanoveného období pro další analýzu	100
4.3	Návrh nápravných opatření.....	100
4.3.1	Určení potenciálních tržních problémů	100

4.3.2	Vhodnost segmentování nápravných opatření v ČR.....	101
4.3.2.1	Kritéria pro segmentaci.....	101
4.3.2.2	Posouzení cenových omezení ze strany maloobchodního trhu.....	103
4.3.2.3	Závěr k vhodnosti ukládání segmentovaných nápravných opatření	106
4.4	Navrhovaná nápravná opatření.....	106
Část D	116
Část E	122
Část F	133
Příloha č. 1: Obsah.....	135